妙法莲华经

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《妙法莲华经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘五大部外重译经，第 0130 部，姚秦三藏法师鸠摩罗什译《妙法莲华经》原藏影印本校正注音，并对校于丽藏本及永乐北藏本。读诵仪轨取自弘化社版《妙法莲华经》印本，句读及注音仅作参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二〇年七月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

御制大乘妙法莲华经序 - 1 -
妙法莲华经弘传序 - 4 -
读诵仪轨 - 6 -
香赞 - 6 -
法华偈 - 6 -
开经偈 - 7 -
妙法莲华经卷第一 - 8 -
序品第一 - 8 -
方便品第二 - 25 -
妙法莲华经卷第二 - 50 -
譬喻品第三 - 50 -
信解品第四 - 78 -
妙法莲华经卷第三 - 92 -
药草喻品第五 - 92 -
授记品第六 - 99 -
化城喻品第七 - 107 -
妙法莲华经卷第四 - 133 -
五百弟子受记品第八 - 133 -
授学无学人记品第九 - 143 -
法师品第十 - 148 -
见宝塔品第十一 - 157 -
提婆达多品第十二 - 168 -
持品第十三 - 175 -
妙法莲华经卷第五 - 181 -
安乐行品第十四 - 181 -
从地涌出品第十五 - 195 -
如来寿量品第十六 - 207 -
分别功德品第十七 - 215 -
妙法莲华经卷第六 - 228 -
随喜功德品第十八 - 228 -

法师功德品第十九 ..... - 234 -
常不轻菩萨品第二十 ..... - 248 -
如来神力品第二十一 ..... - 254 -
嘱累品第二十二 ..... - 258 -
药王菩萨本事品第二十三 ..... - 260 -
妙法莲华经卷第七 ..... - 271 -
妙音菩萨品第二十四 ..... - 271 -
观世音菩萨普门品第二十五 ..... - 278 -
陀罗尼品第二十六 ..... - 287 -
妙庄严王本事品第二十七 ..... - 293 -
普贤菩萨劝发品第二十八 ..... - 299 -
回向发愿 ..... - 307 -
回向偈 ..... - 308 -
三皈依 ..... - 309 -

yù zhì dà shèngmiào fǎ lián huā jīng xù

御制大乘妙法莲华经序[1]

xī rú lái yú qí shé jué shānzhōng yǔ dà ē luó hàn ē rě jiāo
昔如来于耆阇崛山 中，与大阿罗汉阿若憍

chén rú mó hē jiā shè wú liàngděngzhòng yǎnshuō dà shèngzhēn jīng
陈如、摩诃迦葉无量 等 众，演说大 乘 真经，

míng wú liàng yì shì shí tiān yù bǎohuā bù hù chōngmǎn huì guāng
名无量义。是时，天雨宝华，布濩 充 满，慧 光

xiàn ruì dòngzhú yōuxiǎn pǔ fó shì jiè liù zhǒngzhèndòng yī qiè
现瑞， 洞 烛幽显， 普佛世界六 种 震 动， 一切

rén tiān dé wèi céngyǒu xián jiē huān xǐ zàn tàn yǐ wéi shì jīng nǎi zhū
人天得未 曾 有， 咸皆 欢 喜赞叹。以为是经乃诸

fó rú lái mì mì zhī zàng shénmiào pǒ cè guǎng dà nánmíng suǒ
佛如来秘密之藏， 神 妙 叵测， 广 大难 名， 所

yǐ bá zhì nì zhī chén liú zhěnghūn mí zhī shī xìng gōng dé hóngyuǎn
以拔滞溺之 沉 流， 拯 昏迷之失性， 功 德 弘 远，

mò kě yá sì
莫可涯涘。

sù qiú qí yuán zhào bǐ zhúqián liú yú zhèndàn yuán zì xī jìn
泝求其源，肇彼竺乾流于震旦，爰自西晋

shāménzhú fǎ hù zhě chū jiā fān yì míngyuēzhèng fǎ huā jì dōng jìn
沙门竺法护者初加翻译，名曰 正 法华；暨 东 晋

qiū cí sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí chóngfān míngyuēmiào fǎ liánhuā
龟兹三藏法师鸠摩罗什 重 翻，名曰妙 法莲华；

zhì suí tiānzhú shāmén shé nà jí duōsuǒ fān zhě yì míngmiào fǎ
至隋天竺沙门阇那、笈多所翻者， 亦名 妙 法。

suī sān jīngwén lǐ chóng tà hù chén ér wéisānzàng fǎ shī dú dé qí
虽三经文理 重 沓互 陈， 而惟三藏法师独得其

zhǐ dì lì shì jì yuǎn bù wú é miù fěi zī kānzhèngjiàn zhì duō yí
旨。第历世既 远 不无讹谬，匪资刊 正 渐致多疑，

yòng shì tè jiā chóujiào réngmìng lòu zǐ yǐ guǎng qí chuán
用是特加 雠 校， 仍 命 镂梓， 以 广 其 传 。

1

wū hū rú lái mǐn zhū zhòngshēng yǒu zhǒngzhǒngxìng zhǒngzhǒng
呜呼！如来愍诸众生有种种性、种种
yù zhǒngzhǒngxíng zhǒngzhǒng yì xiǎng fēn bié lì jié chán rào wú
欲、种种行、种种忆想分别，历劫缠绕无
yǒu chū qī nǎi wèi cǐ dà shì yīn yuánxiàn shì fū chàngmiào zhǐ zuò
有出期，乃为此大事因缘现世，敷畅妙旨，作
shū shèngfāngbiàn bǐ jiē dé dù tuō chāodēngzhèng jué cǐ chéng jì
殊胜方便，俾皆得度脱超登正觉，此诚济
hǎi zhī jīn liáng ér zhú yōu zhī huì jù yě shànnán zǐ shàn nǚ rén
海之津梁而烛幽之慧炬也。善男子、善女人，
yī qiè zhòngshēng néngbǐng xīn zhì chéng chí sòng pèi fú dǐng lǐ gòng
一切众生，能秉心至诚持诵，佩服顶礼供
yǎng jí lí yī qiè kǔ nǎo chú yī qiè yè zhàng jiě yī qiè shēng sǐ
养，即离一切苦恼，除一切业障，解一切生死
zhī è bú chì rú jī zhī dé shí rú kě zhī dé yǐn rú hán zhī dé
之厄。不啻如饥之得食，如渴之得饮，如寒之得
huǒ rú rè zhī dé liáng rú pín zhī dé bǎo rú bìng zhī dé yī rú
火，如热之得凉，如贫之得宝，如病之得医，如
zǐ zhī dé mǔ rú dù zhī dé zhōu qí wéikuài shì xīn wèi yǒu bù kě
子之得母，如渡之得舟，其为快适欣慰，有不可
yán
言。

yī dào fēi jīng wú yǐ yù fǎ fēi jīng wú yǐ chuán yuán jīng
噫！道非经无以寓，法非经无以传。缘经
yǐ qiú fǎ yuán fǎ yǐ wù dào fāng shí shì jīng zhī zhǐ qīng jìng wēi
以求法，缘法以悟道，方识是经之旨，清净微
miào dì yī xī yǒu zūn zhī zhě zé shēnzhēnkāng tài zhū zhǒngshàngēn
妙第一希有。遵之者则身臻康泰，诸种善根
yuánmǎn jù zú rú liánhuāchūshuǐ bù rǎn yū ní jí dé wǔ yùn jiē
圆满具足，如莲华出水不染淤泥，即得五蕴皆
kōng liù gēnqīng jìng chuán jī shàngshàn yǐ chéng yú zhèng jué zhě bù
空、六根清净，遄跻上善以成于正觉者不
nán yǐ gǒuhuòchén mí jiāo gù gān xīn duò luò jué mièshàngēn zé
难矣。苟或沉迷胶固，甘心堕落绝灭善根，则
shēn lí kǔ qù lún huí yú shēng sǐ zhī yù zhě qí yǒu jì jí zāi
身罹苦趣，轮回于生死之域者，其有纪极哉？
suī rán shàn è liǎng tú yóu rén suǒ qū wéishànhuò jí wéi è huòxiōng
虽然善恶两途由人所趋，为善获吉，为恶获凶，

yōumíngguǒbào bù shuǎng zī zhū guān yú shì jīng zhě shàng jiè zhī zāi
幽明果报不 爽 锱铢。观于是经者，尚 戒之哉！

shàngmiǎn zhī zāi
尚 勉之哉！

yǒng lè shí bā nián sì yuè shí qī rì
永乐十八年四月十七日

miào fǎ lián huā jīng hóngchuán xù

妙法莲华经弘传序[2]

tángzhōngnánshān shì dàoxuānshù

唐 终南山释道宣述

miào fǎ liánhuā jīng zhě tǒngzhū fó jiànglíng zhī běn zhì yě yùn
妙法莲华经者，统诸佛降灵之本致也。蕴
jié dà xià chū bǐ qiān líng dōngchuánzhèndàn sān bǎi yú zǎi
结大夏，出彼千龄。东传震旦，三百余载。
xī jìn huì dì yǒngkāngniánzhōng cháng ān qīngméndūnhuáng pú sà zhú
西晋惠帝永康年中，长安青门燉煌菩萨竺
fǎ hù zhě chūfān cǐ jīng míngzhèng fǎ huā dōng jìn ān dì lóng ān
法护者，初翻此经，名正法华。东晋安帝隆安
niánzhōng hòu qín hóng shǐ qiū cí shāmén jiū mó luó shí cì fān cǐ jīng
年中，后秦弘始，龟兹沙门鸠摩罗什次翻此经，
míngmiào fǎ liánhuā suí shì rén shòu dà xīngshàn sì běi tiānzhú shāmén
名妙法莲华。隋氏仁寿，大兴善寺北天竺沙门
shé nà jí duōhòusuǒ fān zhě tóngmíngmiào fǎ sān jīng chóng tà
阇那、笈多后所翻者，同名妙法。三经重沓，
wén zhǐ hù chén shí suǒzōngshàng jiē hóng qín běn zì yú zhī pǐn
文旨互陈。时所宗尚，皆弘秦本。自余支品、
bié jì bù wú qí liú jù rú xù lì gù suǒ fēi shù
别偈，不无其流，具如序历，故所非述。

fú yǐ líng yuèjiànglíng fēi dà shèng wú yóu kāi huà shì huàsuǒ
夫以灵岳降灵，非大圣无由开化；适化所
jí fēi xī yuán wú yǐ dǎo xīn suǒ yǐ xiānyuàngàochéng jī fēnxiǎo
及，非昔缘无以导心。所以仙苑告成，机分小
dà zhī bié jīn hé gù mìng dàoshūbànmǎn zhī kē qǐ fēi jiào pī
大之别；金河顾命，道殊半满之科。岂非教被
shèng shí wú zú hé qí gāo huì shì zhī wǔ qiān tuì xí wéi jìn zēng
乘时，无足核其高会。是知五千退席，为进增
màn zhī chóu wǔ bǎi shòu jì jù chóng mì huà zhī jì suǒ yǐ fàng
慢之俦；五百授记，俱崇密化之迹。所以放

2

guāngxiàn ruì kāi fā qǐng zhī jiàoyuán chūdìngyáng dé chàng fó huì
光现瑞，开发请之教源；出定扬德，畅佛慧

zhī hóng lüè xiǔ zháitōng rù dà zhī wén guǐ huàchéng yǐn xī yuán zhī
之宏略。朽宅通入大之文轨，化城引昔缘之

bú zhuì xì zhū míng lǐ xìng zhī cháng zài záo jǐng xiǎn shì wù zhī duōfāng
不坠，系珠明理性之常在，凿井显示悟之多方。

cí yì wǎn rán yù chénwéiyuǎn zì fēi dà āi kuàng jì bá zhì nì
词义宛然，喻陈惟远。自非大哀旷济，拔滞溺

zhī chén liú yī jí bēi xīn zhěnghūn mí zhī shī xìng zì hàn zhì táng
之沉流；一极悲心，拯昏迷之失性。自汉至唐

liù bǎi yú zǎi zǒng lì qún jí sì qiān yú zhóu shòu chí shèngzhě wú chū
六百余载，总历群籍四千余轴，受持盛者无出

cǐ jīng jiāng fēi jī jiàoxiāngkòu bìng zhì shèng zhī yí chén wén ér
此经。将非机教相扣，并智胜之遗尘；闻而

shēn jìng jù wēiwáng zhī yú jì zhé yú jīngshǒu xù ér zōng zhī
深敬，俱威王之余绩。辄于经首，序而综之。

shù dé zǎo jìng liù gēn yǎng cí zūn zhī jiā huì sù chéng sì dé qù
庶得早净六根，仰慈尊之嘉会；速成四德，趣

lè tǔ zhī xuányóu hóngzàn mò qióng yǒng yí zhū hòu yún ěr
乐土之玄猷。弘赞莫穷，永贻诸后。云尔。

● 读诵仪轨

xiāngzàn

香赞

lú xiāng zhà ruò fǎ jiè méng xūn zhū fó hǎi huì xī yáo wén suí
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随
chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàn quán shēn
处结祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨

fǎ huā jì

法华偈

liù wàn yú yán qī zhóu zhuāng　　wú biān miào yì guǎng hán cáng
六万余言七轴装　　无边妙义广含藏
bái yù chǐ biān liú shè lì　　hóng lián shé shàng fàng háo guāng
白玉齿边流舍利　　红莲舌上放毫光
hóu zhōng gān lù juān juān rùn　　kǒu nèi tí hú dī dī liáng
喉中甘露涓涓润　　口内醍醐滴滴凉
jiǎ ráo zào zuì guò shān yuè　　bù xū miào fǎ liǎng sān háng
假饶造罪过山岳　　不须妙法两三行

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛

kāi jīng jì

开经偈

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ　　bǎi qiān wàn jié nán zāo yù

无 上 甚 深 微 妙 法　　百 千 万 劫 难 遭 遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

我 今 见 闻 得 受 持　　愿 解 如 来 真 实 义

miào fǎ lián huā jīng juàn dì yī

妙法莲华经卷第一

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[3]

xù pǐn dì yī

序品第一

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí fó zhù wáng shè chéng qí shé jué shānzhōng yǔ dà bǐ

一时，佛住王舍城耆阇崛山中，与大比

qiū zhòngwàn èr qiān rén jù jiē shì ē luó hàn zhū lòu yǐ jìn wú

丘众万二千人俱，皆是阿罗汉，诸漏已尽，无

fù fán nǎo dài dé jǐ lì jìn zhū yǒu jié xīn dé zì zài qí míng

复烦恼，逮得己利，尽诸有结，心得自在。其名

yuē ē rě jiāo chén rú mó hē jiā shè yōu lóu pín luó jiā shè qié

曰：阿若憍陈如、摩诃迦葉、优楼频螺迦葉、伽

yē jiā shè nà tí jiā shè shè lì fú dà mù qián[4] lián mó hē jiā

耶迦葉、那提迦葉、舍利弗、大目犍连、摩诃迦

zhānyán ē nóu lóu tuó jié bīn nà jiāo fàn bō tí lí pó duō

旃延、阿㝹楼驮、劫宾那、憍梵波提、离婆多、

bì líng qié pó cuō bó jū luó mó hē jū chī luó nán tuó sūn tuó

毕陵伽婆蹉、薄拘罗、摩诃拘絺罗、难陀、孙陀

luó nán tuó fù lóu nà mí duō luó ní zǐ xū pú tí ē nán luó

罗难陀、富楼那弥多罗尼子、须菩提、阿难、罗

hóu luó rú shì zhòng suǒ zhī shí dà ē luó hànděng fù yǒu xué wú

睺罗，如是众所知识大阿罗汉等。复有学、无

xué èr qiān rén mó hē bō shé bō tí bǐ qiū ní yǔ juàn shǔ liù qiān rén

学二千人。摩诃波阇波提比丘尼与眷属六千人

jù luó hóu luó mǔ yē shū tuó luó bǐ qiū ní yì yǔ juàn shǔ jù pú sà

俱。罗睺罗母耶输陀罗比丘尼亦与眷属俱。菩萨

mó hē sà bā wàn rén jiē yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí bú tuì

摩诃萨八万人，皆于阿耨多罗三藐三菩提不退

---

3 亶

4

zhuǎn jiē dé tuó luó ní yàoshuōbiàn cái zhuàn bú tuì zhuǎn fǎ lún
转，皆得陀罗尼、乐说辩才，转不退转法轮；

gòngyǎng wú liàng bǎi qiān zhū fó yú zhū fó suǒ zhí zhòng dé běn cháng
供养无量百千诸佛，于诸佛所植[5]众德本，常

wéi zhū fó zhī suǒ chēng tàn yǐ cí xiū shēn shàn rù fó huì tōng dá
为诸佛之所称叹；以慈修身，善入佛慧，通达

dà zhì dào yú bǐ àn míngchēng pǔ wén wú liàng shì jiè néng dù
大智，到于彼岸，名称普闻无量世界，能度

wú shù bǎi qiānzhòngshēng qí míngyuē wénshū shī lì pú sà guān
无数百千众生。其名曰：文殊师利菩萨、观

shì yīn pú sà dé dà shì pú sà chángjīng jìn pú sà bù xiū xī
世音菩萨、得大势菩萨、常精进菩萨、不休息

pú sà bǎozhǎng pú sà yàowáng pú sà yǒng shī pú sà bǎoyuè
菩萨、宝掌菩萨、药王菩萨、勇施菩萨、宝月

pú sà yuèguāng pú sà mǎnyuè pú sà dà lì pú sà wú liàng
菩萨、月光菩萨、满月菩萨、大力菩萨、无量

lì pú sà yuèsān jiè pú sà bá tuó pó luó pú sà mí lè pú sà
力菩萨、越三界菩萨、跋陀婆罗菩萨、弥勒菩萨、

bǎo jī pú sà dǎo shī pú sà rú shì děng pú sà mó hē sà bā wàn
宝积菩萨、导师菩萨，如是等菩萨摩诃萨八万

rén jù
人俱。

ěr shí shì tí huán yīn yǔ qí juànshǔ èr wàntiān zǐ jù fù
尔时，释提桓因与其眷属二万天子俱。复

yǒumíngyuètiān zǐ pǔ xiāngtiān zǐ bǎoguāngtiān zǐ sì dà tiānwáng
有名月天子、普香天子、宝光天子、四大天王

yǔ qí juànshǔwàntiān zǐ jù zì zài tiān zǐ dà zì zài tiān zǐ yǔ qí
与其眷属万天子俱；自在天子、大自在天子与其

juànshǔ sānwàntiān zǐ jù suō pó shì jiè zhǔ fàn tiānwáng shī qì dà
眷属三万天子俱；娑婆世界主梵天王：尸弃大

fàn guāngmíng dà fàn děng yǔ qí juànshǔ wàn èr qiāntiān zǐ jù
梵、光明大梵等，与其眷属万二千天子俱。

yǒu bā lóngwáng nántuólóngwáng bá nántuólóngwáng suō qié luó
有八龙王：难陀龙王、跋难陀龙王、娑伽罗

lóngwáng hé xiū jí lóngwáng dé chā jiā lóngwáng ē nà pó dá
龙王、和修吉龙王、德叉迦龙王、阿那婆达

5

duōlóngwáng mó nà sī lóngwáng yōu bō luó lóngwángděng gè yǔ
多龙王、摩那斯龙王、优钵罗龙王等，各与
ruò gān bǎi qiānjuàn shǔ jù yǒu sì jǐn nà luó wáng fǎ jǐn nà luó wáng
若干百千眷属俱。有四紧那罗王：法紧那罗王、
miào fǎ jǐn nà luó wáng dà fǎ jǐn nà luó wáng chí fǎ jǐn nà luó
妙法紧那罗王、大法紧那罗王、持法紧那罗
wáng gè yǔ ruò gān bǎi qiānjuàn shǔ jù yǒu sì qián tà pó wáng yuè
王，各与若干百千眷属俱。有四乾闼婆王：乐
qián tà pó wáng yuè yīn qián tà pó wáng měiqián tà pó wáng měi
乾闼婆王、乐音乾闼婆王、美乾闼婆王、美
yīn qián tà pó wáng gè yǔ ruò gān bǎi qiānjuàn shǔ jù yǒu sì ē xiū
音乾闼婆王，各与若干百千眷属俱。有四阿修
luó wáng pó zhì ē xiū luó wáng qià luó qiān tuó ē xiū luó wáng
罗王：婆稚阿修罗王、佉[6]罗骞驮阿修罗王、
pí mó zhì duō luó ē xiū luó wáng luó hóu ē xiū luó wáng gè yǔ ruò
毗摩质多罗阿修罗王、罗睺阿修罗王，各与若
gān bǎi qiānjuàn shǔ jù yǒu sì jiā lóu luó wáng dà wēi dé jiā lóu luó
干百千眷属俱。有四迦楼罗王：大威德迦楼罗
wáng dà shēn jiā lóu luó wáng dà mǎn jiā lóu luó wáng rú yì jiā
王、大身迦楼罗王、大满迦楼罗王、如意迦
lóu luó wáng gè yǔ ruò gān bǎi qiānjuàn shǔ jù wéi tí xī zǐ ē shé
楼罗王，各与若干百千眷属俱。韦提希子阿阇
shì wáng yǔ ruò gān bǎi qiānjuàn shǔ jù gè lǐ fó zú tuì zuò yī miàn
世王与若干百千眷属俱。各礼佛足，退坐一面。
ěr shí shì zūn sì zhòng wéi rào gòngyǎnggōng jìng zūn zhòng
尔时世尊，四众围绕，供养恭敬，尊重
zàn tàn wèi zhū pú sà shuō dà shèng jīng míng wú liàng yì jiào pú sà fǎ
赞叹，为诸菩萨说大乘经，名无量义教菩萨法
fó suǒ hù niàn fó shuō cǐ jīng yǐ jié jiā[7] fū zuò rù yú wú liàng
佛所护念。佛说此经已，结跏趺坐，入于无量
yì chù sān mèi shēn xīn bú dòng shì shí tiān yǔ màn tuó luó huā
义处三昧，身心不动。是时，天雨曼陀罗华、
mó hē màn tuó luó huā màn shū shā huā mó hē màn shū shā huā ér
摩诃曼陀罗华、曼殊沙华、摩诃曼殊沙华，而
sàn fó shàng jí zhū dà zhòng pǔ fó shì jiè liù zhǒngzhèndòng ěr
散佛上及诸大众。普佛世界，六种震动。尔

6 与
7

shí huì zhōng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí tiān
时，会 中 比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷、天、

lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó
龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、

mó hóu luó qié rén fēi rén jí zhū xiǎowáng zhuàn lún shèngwáng
摩睺罗伽、人、非人及诸小 王 、 转 轮 圣 王，

shì zhū dà zhòng dé wèi céngyǒu huān xǐ hé zhǎng yī xīn guān fó
是诸大 众，得未 曾 有，欢 喜合 掌，一心 观 佛。

ěr shí fó fàngméijiān bái háoxiàngguāng zhàodōngfāngwàn bā
尔时，佛放眉间白毫 相 光，照 东 方 万 八

qiān shì jiè mǐ bù zhōubiàn xià zhì ē bí dì yù shàng zhì ē jiā
千世界，靡不周 遍，下至阿鼻地狱，上 至阿迦

ní zhātiān yú cǐ shì jiè jìn jiàn bǐ tǔ liù qù zhòngshēng yòujiàn
尼吒天。于此世界，尽见彼土六趣 众 生 。又见

bǐ tǔ xiàn zài zhū fó jí wénzhū fó suǒshuō jīng fǎ bìngjiàn bǐ zhū bǐ
彼土现在诸佛及闻诸佛所说 经法，并见彼诸比

qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí zhū xiū xíng dé dàozhě fù
丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷诸修行得道者。复

jiàn zhū pú sà mó hē sà zhǒngzhǒng yīn yuán zhǒngzhǒng xìn jiě zhǒng
见诸菩萨摩诃萨 种 种 因 缘、种 种 信解、种

zhǒngxiàngmào xíng pú sà dào fù jiàn zhū fó bō niè pánzhě fù jiàn
种 相 貌，行菩萨道。复见诸佛般涅槃者。复见

zhū fó bō niè pánhòu yǐ fó shè lì qǐ qī bǎo tǎ
诸佛般涅槃后，以佛舍利起七宝塔。

ěr shí mí lè pú sà zuò shì niàn jīn zhě shì zūnxiànshénbiàn
尔时，弥勒菩萨作是念：“今者世尊现 神 变

xiàng yǐ hé yīn yuán ér yǒu cǐ ruì jīn fó shì zūn rù yú sān mèi
相，以何因 缘 而有此瑞？今佛世尊入于三昧，

shì bù kě sī yì xiàn xī yǒu shì dāng yǐ wènshéi shéinéng dá zhě
是不可思议现希有事。当 以问谁？谁 能 答者？”

fù zuò cǐ niàn shì wénshū shī lì fǎ wáng zhī zǐ yǐ céng qīn
复作此念：“是文殊师利，法 王 之子，已 曾 亲

jìn gòngyǎngguò qù wú liàngzhū fó bì yīngjiàn cǐ xī yǒu zhī xiàng wǒ
近 供 养过去无 量诸佛，必应见此希有之 相 。我

jīn dāngwèn
今 当 问。”

ěr shí bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí jí
尔时，比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，及

zhū tiān lóng guǐ shénděng xiánzuò cǐ niàn shì fó guāngmíngshén
诸天、龙、鬼神等，咸作此念："是佛光明神
tōng zhī xiàng jīn dāngwènshéi
通之相，今当问谁？"

ěr shí mí lè pú sà yù zì jué yí yòuguān sì zhòng bǐ qiū
尔时，弥勒菩萨欲自决疑，又观四众比丘、
bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí jí zhū tiān lóng guǐ shénděng
比丘尼、优婆塞、优婆夷，及诸天，龙、鬼神等
zhòng huì zhī xīn ér wènwén shū shī lì yán yǐ hé yīn yuán ér yǒu
众会之心，而问文殊师利言："以何因缘而有
cǐ ruì shéntōng zhī xiàng fàng dà guāngmíngzhào yú dōngfāngwàn bā qiān
此瑞神通之相，放大光明照于东方万八千
tǔ xī jiàn bǐ fó guó jiè zhuāngyán
土，悉见彼佛国界庄严？"

yú shì mí lè pú sà yù chóngxuān cǐ yì yǐ jì wènyuē
于是，弥勒菩萨欲重宣此义，以偈问曰：

wén shū shī lì dǎo shī hé gù méi jiān bái háo
文殊师利 导师何故 眉间白毫
dà guāng pǔ zhào yù màn tuó luó màn shū shā huā
大光普照 雨曼陀罗 曼殊沙华
zhān tán xiāng fēng yuè kě zhòng xīn yǐ shì yīn yuán
栴檀香风 悦可众心 以是因缘
dì jiē yán jìng ér cǐ shì jiè liù zhǒng zhèn dòng
地皆严净 而此世界 六种震动
shí sì bù zhòng xián jiē huān xǐ shēn yì kuài rán
时四部众 咸皆欢喜 身意快然
dé wèi céng yǒu méi jiān guāng míng zhào yú dōng fāng
得未曾有 眉间光明 照于东方
wàn bā qiān tǔ jiē rú jīn sè cóng ē bí yù
万八千土 皆如金色 从阿鼻狱
shàng zhì yǒu dǐng zhū shì jiè zhōng liù dào zhòng shēng
上至有顶 诸世界中 六道众生
shēng sǐ suǒ qù shàn è yè yuán shòu bào hǎo chǒu
生死所趣 善恶业缘 受报好丑
yú cǐ xī jiàn yòu dǔ zhū fó shèng zhǔ shī zǐ
于此悉见 又睹诸佛 圣主师子
yǎn shuō jīng diǎn wēi miào dì yī qí shēng qīng jìng
演说经典 微妙第一 其声清净

chū róu ruǎn yīn　jiào zhū pú sà　wú shù yì wàn
出 柔 软 音　教 诸 菩 萨　无 数 亿 万

fàn yīn shēn miào　lìng rén yào wén　gè yú shì jiè
梵 音 深 妙　令 人 乐 闻　各 于 世 界

jiǎng shuō zhèng fǎ　zhǒngzhǒng yīn yuán　yǐ wú liàng yù
讲 说 正 法　种 种 因 缘　以 无 量 喻

zhào míng fó fǎ　kāi wù zhòng shēng　ruò rén zāo kǔ
照 明 佛 法　开 悟 众 生　若 人 遭 苦

yàn lǎo bìng sǐ　wèi shuō niè pán　jìn zhū kǔ jì
厌 老 病 死　为 说 涅 槃　尽 诸 苦 际

ruò rén yǒu fú　céng gòng yǎng fó　zhì qiú shèng fǎ
若 人 有 福　曾 供 养 佛　志 求 胜 法

wèi shuō yuán jué　ruò yǒu fó zǐ　xiū zhǒng zhǒng xíng
为 说 缘 觉　若 有 佛 子　修 种 种 行

qiú wú shàng huì　wèi shuō jìng dào　wén shū shī lì
求 无 上 慧　为 说 净 道　文 殊 师 利

wǒ zhù yú cǐ　jiàn wén ruò sī　jí qiān yì shì
我 住 于 此　见 闻 若 斯　及 千 亿 事

rú shì zhòng duō　jīn dāng lüè shuō　wǒ jiàn bǐ tǔ
如 是 众 多　今 当 略 说　我 见 彼 土

héng shā pú sà　zhǒngzhǒng yīn yuán　ér qiú fó dào
恒 沙 菩 萨　种 种 因 缘　而 求 佛 道

huò yǒu xíng shī　jīn yín shān hú　zhēn zhū mó ní
或 有 行 施　金 银 珊 瑚　真 珠 摩 尼

chē qú mǎ nǎo[8]　jīn gāng zhū zhēn　nú bì chē shèng
砗 磲 码 碯　金 刚 诸 珍　奴 婢 车 乘

bǎo shì niǎn yú　huān xǐ bù shī　huí xiàng fó dào
宝 饰 辇 舆　欢 喜 布 施　回 向 佛 道

yuàn dé shì shèng　sān jiè dì yī　zhū fó suǒ tàn
愿 得 是 乘　三 界 第 一　诸 佛 所 叹

huò yǒu pú sà　sì mǎ bǎo chē　lán shǔn[9] huā gài
或 有 菩 萨　驷 马 宝 车　栏 楯 华 盖

xuān shì bù shī　fù jiàn pú sà　shēn ròu shǒu zú
轩 饰 布 施　复 见 菩 萨　身 肉 手 足

jí qī zǐ shī　qiú wú shàng dào　yòu jiàn pú sà
及 妻 子 施　求 无 上 道　又 见 菩 萨

8 碉
9

tóu mù shēn tǐ xīn yào shī yǔ qiú fó zhì huì
头目身体欣乐施与求佛智慧

wén shū shī lì wǒ jiàn zhū wáng wǎng yì fó suǒ
文殊师利我见诸王往诣佛所

wèn wú shàng dào biàn shě lè tǔ gōng diàn chén qiè
问无上道便舍乐土宫殿臣妾

tì chú xū fà ér pī fǎ fú huò jiàn pú sà
剃除须发而被法服或见菩萨

ér zuò bǐ qiū dú chǔ xián jìng yào sòng jīng diǎn
而作比丘独处闲静乐诵经典

yòu jiàn pú sà yǒng měng jīng jìn rù yú shēn shān
又见菩萨勇猛精进入于深山

sī wéi fó dào yòu jiàn lí yù cháng chǔ kòng xián
思惟佛道又见离欲常处空闲

shēn xiū chán dìng dé wǔ shén tōng yòu jiàn pú sà
深修禅定得五神通又见菩萨

ān chán hé zhǎng yǐ qiān wàn jì zàn zhū fǎ wáng
安禅合掌以千万偈赞诸法王

fù jiàn pú sà zhì shēn zhì gù néng wèn zhū fó
复见菩萨智深志固能问诸佛

wén xī shòu chí yòu jiàn fó zǐ dìng huì jù zú
闻悉受持又见佛子定慧具足

yǐ wú liàng yù wèi zhòng jiǎng fǎ xīn yào shuō fǎ
以无量喻为众讲法欣乐说法

huà zhū pú sà pò mó bīng zhòng ér jī fǎ gǔ
化诸菩萨破魔兵众而击法鼓

yòu jiàn pú sà jì rán yàn mò tiān lóng gōng jìng
又见菩萨寂然宴默天龙恭敬

bù yǐ wéi xǐ yòu jiàn pú sà chǔ lín fàng guāng
不以为喜又见菩萨处林放光

jì dì yù kǔ lìng rù fó dào yòu jiàn fó zǐ
济地狱苦令入佛道又见佛子

wèi cháng shuì mián jīng xíng lín zhōng qín qiú fó dào
未尝睡眠经行林中勤求佛道

yòu jiàn jù jiè wēi yí wú quē jìng rú bǎo zhū
又见具戒威仪无缺净如宝珠

yǐ qiú fó dào yòu jiàn fó zǐ zhù rěn rǔ lì
以求佛道又见佛子住忍辱力

zēng shàng màn rén è mà chuí dǐng[10] jiē xī néng rěn
增上慢人恶骂捶打皆悉能忍

yǐ qiú fó dào yòu jiàn pú sà lí zhū xì xiào
以求佛道又见菩萨离诸戏笑

jí chī juàn shǔ qīn jìn zhì zhě yī xīn chú luàn
及痴眷属亲近智者一心除乱

shè niàn shān lín yì qiān wàn suì yǐ qiú fó dào
摄念山林亿千万岁以求佛道

huò jiàn pú sà yáo shàn yǐn shí bǎi zhǒng tāng yào
或见菩萨肴膳饮食百种汤药

shī fó jí sēng míng yī shàng fú jià zhí qiān wàn
施佛及僧名衣上服价直千万

huò wú jià yī shī fó jí sēng qiān wàn yì zhǒng
或无价衣施佛及僧千万亿种

zhān tán bǎo shè zhòng miào wò jù shī fó jí sēng
栴檀宝舍众妙卧具施佛及僧

qīng jìng yuán lín huāguǒ[11] màoshèng liú quán yù chí
清净园林华果茂盛流泉浴池

shī fó jí sēng rú shì děng shī zhǒngzhǒng wēimiào
施佛及僧如是等施种种微妙

huān xǐ wú yàn qiú wú shàng dào huò yǒu pú sà
欢喜无厌求无上道或有菩萨

shuō jì miè fǎ zhǒngzhǒng jiàozhào wú shù zhòng shēng
说寂灭法种种教诏无数众生

huò jiàn pú sà guān zhū fǎ xìng wú yǒu èr xiàng
或见菩萨观诸法性无有二相

yóu rú xū kōng yòu jiàn fó zǐ xīn wú suǒ zhuó
犹如虚空又见佛子心无所著

yǐ cǐ miào huì qiú wú shàng dào wén shū shī lì
以此妙慧求无上道文殊师利

yòu yǒu pú sà fó miè dù hòu gòng yǎng shè lì
又有菩萨佛灭度后供养舍利

yòu jiàn fó zǐ zào zhū tǎ miào wú shù héng shā
又见佛子造诸塔庙无数恒沙

yán shì guó jiè bǎo tǎ gāo miào wǔ qiān yóu xún
严饰国界宝塔高妙五千由旬

10

11

zòngguǎngzhèngděng èr qiān yóu xún yī yī tǎ miào
纵广正等 二千由旬 一一塔庙

gè qiān chuáng fān zhū jiāo lù màn bǎo líng hè míng
各千幢幡 珠交露幔 宝铃和鸣

zhū tiān lóng shén rén jí fēi rén xiāng huā jì yuè
诸天龙神 人及非人 香华伎乐

cháng yǐ gòng yǎng wén shū shī lì zhū fó zǐ děng
常以供养 文殊师利 诸佛子等

wèi gòng shè lì yán shì tǎ miào guó jiè zì rán
为供舍利 严饰塔庙 国界自然

shū tè miào hǎo rú tiān shù wáng qí huā kāi fū
殊特妙好 如天树王 其华开敷

fó fàng yī guāng wǒ jí zhòng huì jiàn cǐ guó jiè
佛放一光 我及众会 见此国界

zhǒng zhǒng shū miào zhū fó shén lì zhì huì xī yǒu
种种殊妙 诸佛神力 智慧希有

fàng yī jìng guāng zhào wú liàng guó wǒ děng jiàn cǐ
放一净光 照无量国 我等见此

dé wèi céng yǒu fó zǐ wén shū yuàn jué zhòng yí
得未曾有 佛子文殊 愿决众疑

sì zhòng xīn yǎng zhān rén jí wǒ shì zūn hé gù
四众欣仰 瞻仁及我 世尊何故

fàng sī guāng míng fó zǐ shí dá jué yí lìng xǐ
放斯光明 佛子时答 决疑令喜

hé suǒ ráo yì yǎn sī guāng míng fó zuò dào chǎng
何所饶益 演斯光明 佛坐道场

suǒ dé miào fǎ wéi yù shuō cǐ wéi dāng shòu jì
所得妙法 为欲说此 为当授记

shì zhū fó tǔ zhòng bǎo yán jìng jí jiàn zhū fó
示诸佛土 众宝严净 及见诸佛

cǐ fēi xiǎo yuán wén shū dāng zhī sì zhòng lóng shén
此非小缘 文殊当知 四众龙神

zhān chá rén zhě wèi shuō hé děng
瞻察仁者 为说何等

ěr shí wén shū shī lì yǔ mí lè pú sà mó hē sà jí zhū dà
尔时，文殊师利语弥勒菩萨摩诃萨及诸大

shì shànnán zǐ děng rú wǒ wéi cǔn jīn fó shì zūn yù shuō dà fǎ
士、善男子等：“如我惟忖，今佛世尊欲说大法，

yù dà fǎ yǔ chuī dà fǎ luó jī dà fǎ gǔ yǎn dà fǎ yì zhū
雨大法雨，吹大法螺，击大法鼓，演大法义。诸

shànnán zǐ wǒ yú guò qù zhū fó céngjiàn cǐ ruì fàng sī guāng yǐ jí
善男子，我于过去诸佛曾见此瑞，放斯光已即

shuō dà fǎ shì gù dāng zhī jīn fó xiànguāng yì fù rú shì yù lìng
说大法。是故当知，今佛现光亦复如是，欲令

zhòngshēngxián dé wén zhī yī qiè shì jiānnán xìn zhī fǎ gù xiàn sī ruì
众生咸得闻知一切世间难信之法，故现斯瑞。

zhū shànnán zǐ rú guò qù wú liàng wú biān bù kě sī yì ā
“诸善男子，如过去无量无边不可思议阿

sēng qí jié ěr shí yǒu fó hào rì yuèdēngmíng rú lái yīnggòng
僧祇劫，尔时有佛，号日月灯明如来、应供、

zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、

tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn yǎnshuōzhèng fǎ chūshàn
调御丈夫、天人师、佛、世尊，演说正法初善、

zhōngshàn hòushàn qí yì shēnyuǎn qí yǔ qiǎomiào chún yī wú
中善、后善，其义深远，其语巧妙，纯一无

zá jù zú qīng bái fànxíng zhī xiàng wèi qiú shēngwénzhě shuōyìng sì dì
杂，具足清白梵行之相。为求声闻者说应四谛

fǎ dù shēng lǎo bìng sǐ jiū jìng niè pán wèi qiú pì zhī fó zhěshuō
法，度生老病死，究竟涅槃；为求辟支佛者说

yìng shí èr yīn yuán fǎ wèi zhū pú sà shuōyìng liù bō luó mì lìng dé
应十二因缘法；为诸菩萨说应六波罗蜜，令得

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí chéng yī qiè zhǒng zhì
阿耨多罗三藐三菩提， 成一切种智。

cì fù yǒu fó yì míng rì yuèdēngmíng cì fù yǒu fó yì míng
“次复有佛亦名日月灯明，次复有佛亦名

rì yuèdēngmíng rú shì èr wàn fó jiē tóng yī zì hào rì yuèdēng
日月灯明，如是二万佛，皆同一字，号日月灯

míng yòutóng yī xìng xìng pō luó duò mí lè dāng zhī chū fó hòu
明；又同一姓，姓颇罗堕。弥勒当知，初佛后

fó jiē tóng yī zì míng rì yuèdēngmíng shí hào jù zú suǒ kě shuō
佛皆同一字，名日月灯明，十号具足，所可说

fǎ chū zhōng hòushàn qí zuì hòu fó wèi chū jiā shí yǒu bā wáng
法初、中、后善。其最后佛，未出家时有八王

zǐ yī míngyǒu yì èr míngshàn yì sānmíng wú liàng yì sì míng
子：一名有意，二名善意，三名无量意，四名

bǎo yì wǔ míngzēng yì liù míngchú yí yì qī míngxiǎng[12] yì
宝意，五名增意，六名除疑意，七名响意，
bā míng fǎ yì shì bā wáng zǐ wēi dé zì zài gè lǐng sì tiān xià
八名法意。是八王子，威德自在，各领四天下。
shì zhū wáng zǐ wén fù chū jiā dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
是诸王子，闻父出家，得阿耨多罗三藐三菩提，
xī shě wángwèi yì suí chū jiā fā dà shèng yì cháng xiū fànxíng
悉舍王位，亦随出家，发大乘意，常修梵行，
jiē wéi fǎ shī yǐ yú qiānwàn fó suǒ zhí[13] zhū shànběn
皆为法师，已于千万佛所植诸善本。

shì shí rì yuèdēngmíng fó shuō dà shèngjīng míng wú liàng
“是时，日月灯明佛说大乘经，名无量
yì jiào pú sà fǎ fó suǒ hù niàn shuō shì jīng yǐ jí yú dà zhòngzhōng
义教菩萨法佛所护念。说是经已，即于大众中
jié jiā[14] fū zuò rù yú wú liàng yì chùsān mèi shēn xīn bú dòng shì
结跏跌坐，入于无量义处三昧，身心不动。是
shí tiān yù màntuó luó huā mó hē màntuó luó huā màn shū shā huā
时，天雨曼陀罗华、摩诃曼陀罗华、曼殊沙华、
mó hē màn shū shā huā ér sàn fó shàng jí zhū dà zhòng pǔ fó shì jiè
摩诃曼殊沙华而散佛上及诸大众，普佛世界
liù zhǒngzhèndòng ěr shí huì zhōng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó
六种震动。尔时，会中比丘、比丘尼、优婆
sè yōu pó yí tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó
塞、优婆夷、天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、
jiā lóu luó jǐn nà luó móhóu luó qié rén fēi rén jí zhūxiǎowáng
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人及诸小王、
zhuàn lún shèngwángděng shì zhū dà zhòng dé wèicéngyǒu huān xǐ
转轮圣王等，是诸大众，得未曾有，欢喜
hé zhǎng yī xīn guān fó
合掌，一心观佛。

ěr shí rú lái fàngméijiān bái háoxiàngguāng zhàodōngfāng
“尔时，如来放眉间白毫相光，照东方
wàn bā qiān fó tǔ mǐ bù zhōubiàn rú jīn suǒ jiàn shì zhū fó tǔ
万八千佛土，靡不周遍，如今所见是诸佛土。

12

13

14

mí lè dāng zhī ěr shí huì zhōngyǒu èr shí yì pú sà yào yù tīng fǎ
弥勒当知，尔时，会中有二十亿菩萨乐欲听法。

shì zhū pú sà jiàn cǐ guāngmíng pǔ zhào fó tǔ dé wèi céngyǒu yù
是诸菩萨，见此光明普照佛土，得未曾有，欲

zhī cǐ guāngsuǒ wèi yīn yuán shí yǒu pú sà míngyuēmiàoguāng yǒu
知此光所为因缘。时有菩萨，名曰妙光，有

bā bǎi dì zǐ shì shí rì yuèdēngmíng fó cóngsān mèi qǐ yīn miào
八百弟子。是时，日月灯明佛从三昧起，因妙

guāng pú sà shuō dà shèngjīng míngmiào fǎ liánhuājiào pú sà fǎ fó suǒ
光菩萨说大乘经，名妙法莲华教菩萨法佛所

hù niàn liù shí xiǎo jié bù qǐ yú zuò shí huì tīngzhě yì zuò yī chù
护念，六十小劫不起于座。时会听者，亦坐一处，

liù shí xiǎo jié shēn xīn bú dòng tīng fó suǒshuō wèi rú shí qǐng shì
六十小劫身心不动，听佛所说，谓如食顷。是

shí zhòngzhōng wú yǒu yī rén ruòshēnruò xīn ér shēng xiè juàn
时，众中无有一人，若身若心而生懈惓。

rì yuèdēngmíng fó yú liù shí xiǎo jié shuō shì jīng yǐ jí yú
“日月灯明佛于六十小劫说是经已，即于

fàn mó shāmén pó luómén jí tiān rén ē xiū luózhòngzhōng
梵、魔、沙门、婆罗门及天、人、阿修罗众中，

ér xuān cǐ yán rú lái yú jīn rì zhōng yè dāng rù wú yú niè pán
而宣此言：‘如来于今日中夜，当入无余涅槃。’

shí yǒu pú sà míngyuē dé zàng rì yuèdēngmíng fó jí shòu qí jì
时有菩萨，名曰德藏，日月灯明佛即授其记，

gàozhū bǐ qiū shì dé zàng pú sà cì dāngzuò fó hàoyuējìngshēn
告诸比丘：‘是德藏菩萨，次当作佛，号曰净身

duōtuó ē qié dù ē luó hē sānmiǎosān fó tuó fó shòu jì yǐ
多陀阿伽度、阿罗诃、三藐三佛陀。’佛授记已，

biàn yú zhōng yè rù wú yú niè pán fó miè dù hòu miàoguāng pú sà
便于中夜入无余涅槃。佛灭度后，妙光菩萨

chí miào fǎ liánhuājīng mǎn bā shí xiǎo jié wèi rén yǎnshuō rì yuè
持妙法莲华经，满八十小劫，为人演说。日月

dēngmíng fó bā zǐ jiē shī miàoguāng miàoguāngjiàohuàlìng qí jiān gù
灯明佛八子皆师妙光，妙光教化令其坚固

ē nòuduōluó sānmiǎosān pú tí shì zhūwáng zǐ gòngyǎng wú liàng
阿耨多罗三藐三菩提。是诸王子，供养无量

bǎi qiānwàn yì fó yǐ jiē chéng fó dào qí zuì hòuchéng fó zhě
百千万亿佛已，皆成佛道。其最后成佛者，

míngyuē rán dēng bā bǎi dì zǐ zhōngyǒu yī rén hàoyuē qiú míng tān
名曰燃灯，八百弟子中有一人，号曰求名，贪

zhuó lì yǎng suī fù dú sòngzhòng jīng ér bù tōng lì duō suǒ wàng
著利养，虽复读诵众经，而不通利，多所忘

shī gù hào qiú míng shì rén yì yǐ zhòngzhū shàngēn yīn yuán gù dé
失，故号求名。是人亦以种诸善根因缘故，得

zhí wú liàng bǎi qiānwàn yì zhū fó gòngyǎnggōng jìng zūn zhòngzàn tàn
值无量百千万亿诸佛，供养恭敬，尊重赞叹。

mí lè dāng zhī ěr shí miàoguāng pú sà qǐ yì rén hū wǒ shēn shì
弥勒当知，尔时妙光菩萨岂异人乎？我身是

yě qiú míng pú sà rǔ shēn shì yě jīn jiàn cǐ ruì yǔ běn wú yì
也；求名菩萨，汝身是也。今见此瑞，与本无异，

shì gù wéi cǔn jīn rì rú lái dāngshuō dà shèng jīng míngmiào fǎ lián
是故惟忖：‘今日如来当说大乘经，名妙法莲

huājiào pú sà fǎ fó suǒ hù niàn
华教菩萨法佛所护念。’”

ěr shí wén shū shī lì yú dà zhòngzhōng yù chóngxuān cǐ yì
尔时，文殊师利于大众中欲重宣此义，

ér shuō jì yán
而说偈言：

wǒ niàn guò qù shì wú liàng wú shù jié
我念过去世　无量无数劫

yǒu fó rén zhōng zūn hào rì yuè dēng míng
有佛人中尊　号日月灯明

shì zūn yǎn shuō fǎ dù wú liàngzhòng shēng
世尊演说法　度无量众生

wú shù yì pú sà lìng rù fó zhì huì
无数亿菩萨　令入佛智慧

fó wèi chū jiā shí suǒ shēng bā wáng zǐ
佛未出家时　所生八王子

jiàn dà shèng chū jiā yì suí xiū fàn xíng
见大圣出家　亦随修梵行

shí fó shuō dà shèng jīng míng wú liàng yì
时佛说大乘　经名无量义

yú zhū dà zhòng zhōng ér wèi guǎng fēn bié
于诸大众中　而为广分别

fó shuō cǐ jīng yǐ jí yú fǎ zuò shàng
佛说此经已　即于法座上

jiā fū zuò sān mèi míng wú liàng yì chù
跏[15]趺坐三昧 名无量义处

tiān yù màn tuó huā tiān gǔ zì rán míng
天雨曼陀华 天鼓自然鸣

zhū tiān lóng guǐ shén gòng yǎng rén zhōng zūn
诸天龙鬼神 供养人中尊

yī qiè zhū fó tǔ jí shí dà zhèn dòng
一切诸佛土 即时大震动

fó fàng méi jiān guāng xiàn zhū xī yǒu shì
佛放眉间光 现诸希有事

cǐ guāng zhào dōng fāng wàn bā qiān fó tǔ
此光照东方 万八千佛土

shì yī qiè zhòng shēng shēng sǐ yè bào chù
示一切众生 生死业报处

yǒu jiàn zhū fó tǔ yǐ zhòng bǎo zhuāng yán
有见诸佛土 以众宝庄严

liú lí bō lí sè sī yóu fó guāng zhào
琉璃玻瓈[16]色 斯由佛光照

jí jiàn zhū tiān rén lóng shén yè chā zhòng
及见诸天人 龙神夜叉众

qián tà jǐn nà luó gè gòng yǎng qí fó
乾闼紧那罗 各供养其佛

yòu jiàn zhū rú lái zì rán chéng fó dào
又见诸如来 自然成佛道

shēn sè rú jīn shān duān yán shèn wēi miào
身色如金山 端严甚微妙

rú jìng liú lí zhōng nèi xiàn zhēn jīn xiàng
如净琉璃中 内现真金像

shì zūn zài dà zhòng fū yǎn shēn fǎ yì
世尊在大众 敷演深法义

yī yī zhū fó tǔ shēng wén zhòng wú shù
一一诸佛土 声闻众无数

yīn fó guāng suǒ zhào xī jiàn bǐ dà zhòng
因佛光所照 悉见彼大众

huò yǒu zhū bǐ qiū zài yú shān lín zhōng
或有诸比丘 在于山林中

15

16

jīng jìn chí jìng jiè　　yóu rú hù míng zhū
精 进 持 净 戒　　犹 如 护 明 珠

yòu jiàn zhū pú sà　　xíng shī rěn rǔ děng
又 见 诸 菩 萨　　行 施 忍 辱 等

qí shù rú héng shā　　sī yóu fó guāng zhào
其 数 如 恒 沙　　斯 由 佛 光 照

yòu jiàn zhū pú sà　　shēn rù zhū chán dìng
又 见 诸 菩 萨　　深 入 诸 禅 定

shēn xīn jì bú dòng　　yǐ qiú wú shàng dào
身 心 寂 不 动　　以 求 无 上 道

yòu jiàn zhū pú sà　　zhī fǎ jì miè xiàng
又 见 诸 菩 萨　　知 法 寂 灭 相

gè yú qí guó tǔ　　shuō fǎ qiú fó dào
各 于 其 国 土　　说 法 求 佛 道

ěr shí sì bù zhòng　　jiàn rì yuè dēng fó
尔 时 四 部 众　　见 日 月 灯 佛

xiàn dà shén tōng lì　　qí xīn jiē huān xǐ
现 大 神 通 力　　其 心 皆 欢 喜

gè gè zì xiāng wèn　　shì shì hé yīn yuán
各 各 自 相 问　　是 事 何 因 缘

tiān rén suǒ fèng zūn　　shì cóng sān mèi qǐ
天 人 所 奉 尊　　适 从 三 昧 起

zàn miào guāng pú sà　　rǔ wéi shì jiān yǎn
赞 妙 光 菩 萨　　汝 为 世 间 眼

yī qiè suǒ guī xìn　　néng fèng chí fǎ zàng
一 切 所 归 信　　能 奉 持 法 藏

rú wǒ suǒ shuō fǎ　　wéi rǔ néng zhèng zhī
如 我 所 说 法　　唯 汝 能 证 知

shì zūn jì zàn tàn　　lìng miào guāng huān xǐ
世 尊 既 赞 叹　　令 妙 光 欢 喜

shuō shì fǎ huā jīng　　mǎn liù shí xiǎo jié
说 是 法 华 经　　满 六 十 小 劫

bù qǐ yú cǐ zuò　　suǒ shuō shàng miào fǎ
不 起 于 此 座　　所 说 上 妙 法

shì miào guāng fǎ shī　　xī jiē néng shòu chí
是 妙 光 法 师　　悉 皆 能 受 持

fó shuō shì fǎ huā　　lìng zhòng huān xǐ yǐ
佛 说 是 法 华　　令 众 欢 喜 已

xún jí yú shì rì　gào yú tiān rén zhòng
寻 即 于 是 日　告 于 天 人 众

zhū fǎ shí xiàng yì　yǐ wèi rǔ děng shuō
诸 法 实 相 义　已 为 汝 等 说

wǒ jīn yú zhōng yè　dāng rù yú niè pán
我 今 于 中 夜　当 入 于 涅 槃

rǔ yī xīn jīng jìn　dāng lí yú fàng yì
汝 一 心 精 进　当 离 于 放 逸

zhū fó shèn nán zhí　yì jié shí yī yù
诸 佛 甚 难 值　亿 劫 时 一 遇

shì zūn zhū zǐ děng　wén fó rù niè pán
世 尊 诸 子 等　闻 佛 入 涅 槃

gè gè huái bēi nǎo　fó miè yī hé sù
各 各 怀 悲 恼　佛 灭 一 何 速

shèng zhǔ fǎ zhī wáng　ān wèi wú liàng zhòng
圣 主 法 之 王　安 慰 无 量 众

wǒ ruò miè dù shí　rǔ děng wù yōu bù
我 若 灭 度 时　汝 等 勿 忧 怖

shì dé zàng pú sà　yú wú lòu shí xiàng
是 德 藏 菩 萨　于 无 漏 实 相

xīn yǐ dé tōng dá　qí cì dāng zuò fó
心 已 得 通 达　其 次 当 作 佛

hào yuē wéi jìng shēn　yì dù wú liàng zhòng
号 曰 为 净 身　亦 度 无 量 众

fó cǐ yè miè dù　rú xīn jìn huǒ miè
佛 此 夜 灭 度　如 薪 尽 火 灭

fēn bù zhū shè lì　ér qǐ wú liàng tǎ
分 布 诸 舍 利　而 起 无 量 塔

bǐ qiū bǐ qiū ní　qí shù rú héng shā
比 丘 比 丘 尼　其 数 如 恒 沙

bèi fù jiā jīng jìn　yǐ qiú wú shàng dào
倍 复 加 精 进　以 求 无 上 道

shì miào guāng fǎ shī　fèng chí fó fǎ zàng
是 妙 光 法 师　奉 持 佛 法 藏

bā shí xiǎo jié zhōng　guǎng xuān fǎ huā jīng
八 十 小 劫 中　广 宣 法 华 经

shì zhū bā wáng zǐ　miào guāng suǒ kāi huà
是 诸 八 王 子　妙 光 所 开 化

jiān gù wú shàng dào　dāng jiàn wú shù fó
坚固无上道　当见无数佛

gòng yǎng zhū fó yǐ　suí shùn xíng dà dào
供养诸佛已　随顺行大道

xiāng jì dé chéng fó　zhuǎn cì ér shòu jì
相继得成佛　转次而授记

zuì hòu tiān zhōng tiān　hào yuē rán dēng fó
最后天中天　号曰燃灯佛

zhū xiān zhī dǎo shī　dù tuō wú liàng zhòng
诸仙之导师　度脱无量众

shì miào guāng fǎ shī　shí yǒu yī dì zǐ
是妙光法师　时有一弟子

xīn cháng huái xiè dài　tān zhuó yú míng lì
心常怀懈怠　贪著于名利

qiú míng lì wú yàn　duō yóu zú xìng jiā
求名利无厌　多游族姓家

qì shě suǒ xí sòng　fèi wàng bù tōng lì
弃舍所习诵　废忘不通利

yǐ shì yīn yuán gù　hào zhī wéi qiú míng
以是因缘故　号之为求名

yì xíng zhòng shàn yè　dé jiàn wú shù fó
亦行众善业　得见无数佛

gòng yǎng yú zhū fó　suí shùn xíng dà dào
供养于诸佛　随顺行大道

jù liù bō luó mì　jīn jiàn shì shī zǐ
具六波罗蜜　今见释师子

qí hòu dāng zuò fó　hào míng yuē mí lè
其后当作佛　号名曰弥勒

guǎng dù zhū zhòng shēng　qí shù wú yǒu liàng
广度诸众生　其数无有量

bǐ fó miè dù hòu　xiè dài zhě rǔ shì
彼佛灭度后　懈怠者汝是

miào guāng fǎ shī zhě　jīn zé wǒ shēn shì
妙光法师者　今则我身是

wǒ jiàn dēng míng fó　běn guāng ruì rú cǐ
我见灯明佛　本光瑞如此

yǐ shì zhī jīn fó　yù shuō fǎ huā jīng
以是知今佛　欲说法华经

jīn xiàng rú běn ruì　　shì zhū fó fāng biàn
今相如本瑞　是诸佛方便

jīn fó fàng guāng míng　　zhù fā shí xiàng yì
今佛放光明　助发实相义

zhū rén jīn dāng zhī　　hé zhǎng yī xīn dài
诸人今当知　合掌一心待

fó dāng yù fǎ yǔ　　chōng zú qiú dào zhě
佛当雨法雨　充足求道者

zhū qiú sān shèng rén　　ruò yǒu yí huǐ zhě
诸求三乘人　若有疑悔者

fó dāng wèi chú duàn　　lìng jìn wú yǒu yú
佛当为除断　令尽无有余

fāngbiàn pǐn dì èr

方便品第二[17]

ěr shí　shì zūn cóng sān mèi ān xiáng ér qǐ　gào shè lì fú
尔时，世尊从三昧安详而起，告舍利弗：

zhū fó zhì huì shènshēn wú liàng　qí zhì huì ménnán jiě nán rù　yī
“诸佛智慧甚深无量，其智慧门难解难入，一

qiè shēngwén　pì zhī fó suǒ bù néng zhī　suǒ yǐ zhě hé　fó céng qīn
切声闻、辟支佛所不能知。所以者何？佛曾亲

jìn bǎi qiānwàn yì wú shù zhū fó　jìn xíngzhū fó wú liàngdào fǎ　yǒng
近百千万亿无数诸佛，尽行诸佛无量道法，勇

měng jīng jìn míngchēng pǔ wén　chéng jiù shènshēnwèi céngyǒu fǎ　suí
猛精进名称普闻，成就甚深未曾有法，随

yí suǒshuō yì qù nán jiě　shè lì fú　wú cóngchéng fó yǐ lái　zhǒng
宜所说意趣难解。舍利弗，吾从成佛已来，种

zhǒng yīn yuánzhǒngzhǒng pì yù　guǎngyǎnyánjiào wú shù fāngbiàn　yǐn
种因缘种种譬喻，广演言教无数方便，引

dǎozhòngshēng lìng lí zhūzhuó　suǒ yǐ zhě hé　rú lái fāngbiàn zhī jiàn
导众生令离诸著。所以者何？如来方便知见

bō luó mì jiē yǐ jù zú　shè lì fú　rú lái zhī jiàn　guǎng dà shēn
波罗蜜皆已具足。舍利弗，如来知见，广大深

yuǎn　wú liàng wú ài　lì　wú suǒ wèi　chán　dìng　jiě tuō
远，无量无碍，力、无所畏、禅、定、解脱、

[17] 斯　　斯

sān mèi shēn rù wú jì chéng jiù yī qiè wèi céng yǒu fǎ shè lì fú
三昧，深入无际，成就一切未曾有法。舍利弗，
rú lái néng zhǒng zhǒng fēn bié qiǎo shuō zhū fǎ yán cí róu ruǎn yuè kě
如来能种种分别巧说诸法，言辞柔软悦可
zhòng xīn shè lì fú qǔ yào yán zhī wú liàng wú biān wèi céng yǒu fǎ
众心。舍利弗，取要言之，无量无边未曾有法，
fó xī chéng jiù
佛悉成就。

zhǐ shè lì fú bù xū fù shuō suǒ yǐ zhě hé fó suǒ
“止！舍利弗，不须复说。所以者何？佛所
chéng jiù dì yī xī yǒu nán jiě zhī fǎ wéi fó yǔ fó nǎi néng jiū jìn zhū
成就第一希有难解之法，唯佛与佛乃能究尽诸
fǎ shí xiàng suǒ wèi zhū fǎ rú shì xiàng rú shì xìng rú shì tǐ
法实相，所谓诸法如是相、如是性、如是体、
rú shì lì rú shì zuò rú shì yīn rú shì yuán rú shì guǒ rú
如是力、如是作、如是因、如是缘、如是果、如
shì bào rú shì běn mò jiū jìng děng
是报、如是本末究竟等。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

shì xióng bù kě liàng zhū tiān jí shì rén
世雄不可量　诸天及世人
yī qiè zhòng shēng lèi wú néng zhī fó zhě
一切众生类　无能知佛者
fó lì wú suǒ wèi jiě tuō zhū sān mèi
佛力无所畏　解脱诸三昧
jí fó zhū yú fǎ wú néng cè liàng zhě
及佛诸余法　无能测量者
běn cóng wú shù fó jù zú xíng zhū dào
本从无数佛　具足行诸道
shèn shēn wēi miào fǎ nán jiàn nán kě liǎo
甚深微妙法　难见难可了
yú wú liàng yì jié xíng cǐ zhū dào yǐ
于无量亿劫　行此诸道已
dào chǎng dé chéng guǒ wǒ yǐ xī zhī jiàn
道场得成果　我已悉知见
rú shì dà guǒ bào zhǒng zhǒng xìng xiàng yì
如是大果报　种种性相义

wǒ jí shí fāng fó　nǎi néng zhī shì shì
我及十方佛　乃能知是事

shì fǎ bù kě shì　yán cí xiàng jì miè
是法不可示　言辞相寂灭

zhū yú zhòng shēng lèi　wú yǒu néng dé jiě
诸余众生类　无有能得解

chú zhū pú sà zhòng　xìn lì jiān gù zhě
除诸菩萨众　信力坚固者

zhū fó dì zǐ zhòng　céng gòng yǎng zhū fó
诸佛弟子众　曾供养诸佛

yī qiè lòu yǐ jìn　zhù shì zuì hòu shēn
一切漏已尽　住是最后身

rú shì zhū rén děng　qí lì suǒ bù kān
如是诸人等　其力所不堪

jiǎ shǐ mǎn shì jiān　jiē rú shè lì fú
假使满世间　皆如舍利弗

jìn sī gòng duó liàng　bù néng cè fó zhì
尽思共度量　不能测佛智

zhèng shǐ mǎn shí fāng　jiē rú shè lì fú
正使满十方　皆如舍利弗

jí yú zhū dì zǐ　yì mǎn shí fāng chà
及余诸弟子　亦满十方刹

jìn sī gòng duó liàng　yì fù bù néng zhī
尽思共度量　亦复不能知

pì zhī fó lì zhì　wú lòu zuì hòu shēn
辟支佛利智　无漏最后身

yì mǎn shí fāng jiè　qí shù rú zhú lín
亦满十方界　其数如竹林

sī děng gòng yī xīn　yú yì wú liàng jié
斯等共一心　于亿无量劫

yù sī fó shí zhì　mò néng zhī shǎo fēn
欲思佛实智　莫能知少分

xīn fā yì pú sà　gòng yǎng wú shù fó
新发意菩萨　供养无数佛

liǎo dá zhū yì qù　yòu néng shàn shuō fǎ
了达诸义趣　又能善说法

rú dào má zhú wěi　chōng mǎn shí fāng chà
如稻麻竹苇　充满十方刹

yī xīn yǐ miào zhì yú héng hé shā jié
一心以妙智 于恒河沙劫
xián jiē gòng sī liàng bù néng zhī fó zhì
咸皆共思量 不能知佛智
bú tuì zhū pú sà qí shù rú héng shā
不退诸菩萨 其数如恒沙
yī xīn gòng sī qiú yì fù bù néng zhī
一心共思求 亦复不能知
yòu gào shè lì fú wú lòu bù sī yì
又告舍利弗 无漏不思议
shèn shēn wēi miào fǎ wǒ jīn yǐ jù dé
甚深微妙法 我今已具得
wéi wǒ zhī shì xiàng shí fāng fó yì rán
唯我知是相 十方佛亦然
shè lì fú dāng zhī zhū fó yǔ wú yì
舍利弗当知 诸佛语无异
yú fó suǒ shuō fǎ dāng shēng dà xìn lì
于佛所说法 当生大信力
shì zūn fǎ jiǔ hòu yào dāng shuō zhēn shí
世尊法久后 要当说真实
gào zhū shēng wén zhòng jí qiú yuán jué shèng
告诸声闻众 及求缘觉乘
wǒ lìng tuō kǔ fù dài dé niè pán zhě
我令脱苦缚 逮得涅槃者
fó yǐ fāng biàn lì shì yǐ sān shèng jiào
佛以方便力 示以三乘教
zhòng shēng chù chù zhuó yǐn zhī lìng dé chū
众生处处著 引之令得出

ěr shí dà zhòng zhōng yǒu zhū shēng wén lòu jìn ē luó hàn ē
尔时，大众中有诸声闻漏尽阿罗汉，阿
rě jiāo chén rú děng qiān èr bǎi rén jí fā shēng wén pì zhī fó xīn bǐ
若憍陈如等千二百人，及发声闻、辟支佛心比
qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí gè zuò shì niàn jīn
丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，各作是念：“今
zhě shì zūn hé gù yīn qín chēng tàn fāng biàn ér zuò shì yán fó suǒ
者世尊，何故殷勤称叹方便，而作是言：‘佛所
dé fǎ shèn shēn nán jiě yǒu suǒ yán shuō yì qù nán zhī yī qiè shēng wén
得法甚深难解，有所言说意趣难知，一切声闻、

pì zhī fó suǒ bù néng jí fó shuō yī jiě tuō yì wǒ děng yì dé cǐ
辟支佛所不能及。’佛说一解脱义，我等亦得此
fǎ dào yú niè pán ér jīn bù zhī shì yì suǒ qù
法到于涅槃，而今不知是义所趣。”

ěr shí shè lì fú zhī sì zhòng xīn yí zì yì wèi liǎo ér bó
尔时，舍利弗知四众心疑，自亦未了，而白
fó yán shì zūn hé yīn hé yuán yīn qín chēng tàn zhū fó dì yī fāngbiàn
佛言：“世尊何因何缘殷勤称叹诸佛第一方便
shènshēn wēi miào nán jiě zhī fǎ wǒ zì xī lái wèi céngcóng fó wén
甚深微妙难解之法？我自昔来，未曾从佛闻
rú shì shuō jīn zhě sì zhòngxián jiē yǒu yí wéi[18] yuàn shì zūn fū yǎn
如是说。今者四众咸皆有疑，惟[18]愿世尊敷演
sī shì shì zūn hé gù yīn qín chēng tàn shèn shēn wēi miào nán jiě zhī
斯事。世尊何故殷勤称叹甚深微妙难解之
fǎ
法？”

ěr shí shè lì fú yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，舍利弗欲重宣此义，而说偈言：

huì rì dà shèng zūn jiǔ nǎi shuō shì fǎ
慧日大圣尊 久乃说是法
zì shuō dé rú shì lì wú wèi sān mèi
自说得如是 力无畏三昧
chán dìng jiě tuō děng bù kě sī yì fǎ
禅定解脱等 不可思议法
dào chǎng suǒ dé fǎ wú néng fā wèn zhě
道场所得法 无能发问者
wǒ yì nán kě cè yì wú néng wèn zhě
我意难可测 亦无能问者
wú wèn ér zì shuō chēng tàn suǒ xíng dào
无问而自说 称叹所行道
zhì huì shèn wēi miào zhū fó zhī suǒ dé
智慧甚微妙 诸佛之所得
wú lòu zhū luó hàn jí qiú niè pán zhě
无漏诸罗汉 及求涅槃者
jīn jiē duò yí wǎng fó hé gù shuō shì
今皆堕疑网 佛何故说是

18

qí qiú yuán jué zhě　bǐ qiū bǐ qiū ní
其求缘觉者　比丘比丘尼
zhū tiān lóng guǐ shén　jí qián tà pó děng
诸天龙鬼神　及乾闼婆等
xiāng shì huái yóu yù　zhān yǎng liǎng zú zūn
相视怀犹豫　瞻仰两足尊
shì shì wéi yún hé　yuàn fó wèi jiě shuō
是事为云何　愿佛为解说
yú zhūshēngwénzhòng　fó shuō wǒ dì yī
于诸声闻众　佛说我第一
wǒ jīn zì yú zhì　yí huò bù néng liǎo
我今自于智　疑惑不能了
wéi shì jiū jìng fǎ　wéi shì suǒ xíng dào
为是究竟法　为是所行道
fó kǒu suǒ shēng zǐ　hé zhǎng zhān yǎng dài
佛口所生子　合掌瞻仰待
yuàn chū wēi miào yīn　shí wèi rú shí shuō
愿出微妙音　时为如实说
zhū tiān lóng shén děng　qí shù rú héng shā
诸天龙神等　其数如恒沙
qiú fó zhū pú sà　dà shù yǒu bā wàn
求佛诸菩萨　大数有八万
yòu zhū wàn yì guó　zhuàn lún shèngwáng zhì
又诸万亿国　转轮圣王至
hé zhǎng yǐ jìng xīn　yù wén jù zú dào
合掌以敬心　欲闻具足道

ěr shí　fó gàoshè lì fú　zhǐ zhǐ bù xū fù shuō
尔时，佛告舍利弗：“止！止！不须复说。
ruòshuō shì shì　yī qiè shì jiānzhūtiān jí rén jiē dāngjīng yí
若说是事，一切世间诸天及人皆当惊疑。”

shè lì fú chóng bó fó yán　shì zūn　wéi yuànshuō zhī　wéi
舍利弗重白佛言：“世尊！惟[19]愿说之！惟
yuànshuō zhī　suǒ yǐ zhě hé　shì huì wú shù bǎiqiānwàn yì ē sēng
[20]愿说之！所以者何？是会无数百千万亿阿僧
qí zhòngshēng　céngjiànzhū fó　zhūgēnměng lì zhì huì míngliǎo wén
祇众生，曾见诸佛，诸根猛利智慧明了，闻

19

20

fó suǒshuō zé néngjìng xìn
佛所说则能敬信。”

ěr shí shè lì fú yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，舍利弗欲重宣此义，而说偈言：

fǎ wáng wú shàngzūn wéi shuōyuàn wù lǜ
法王无上尊 惟[21]说愿勿虑

shì huì wú liàngzhòng yǒu néng jìng xìn zhě
是会无量众 有能敬信者

fó fù zhǐ shè lì fú ruò shuō shì shì yī qiè shì jiāntiān
佛复止舍利弗：“若说是事，一切世间天、

rén ē xiū luó jiē dāngjīng yí zēngshàngmàn bǐ qiū jiāngzhuì yú dà
人、阿修罗皆当惊疑，增上慢比丘将坠于大

kēng
坑。”

ěr shí shì zūn chóngshuō jì yán
尔时，世尊重说偈言：

zhǐ zhǐ bù xū shuō wǒ fǎ miàonán sī
止止不须说 我法妙难思

zhūzēngshàngmànzhě wén bì bú jìng xìn
诸增上慢者 闻必不敬信

ěr shí shè lì fú chóng bó fó yán shì zūn wéi yuànshuō
尔时，舍利弗重白佛言：“世尊！惟[22]愿说

zhī wéi[23] yuànshuō zhī jīn cǐ huì zhōng rú wǒ děng bǐ bǎi qiānwàn
之！惟[23]愿说之！今此会中，如我等比百千万

yì shì shì yǐ céngcóng fó shòuhuà rú cǐ rén děng bì néngjìng
亿，世世已曾从佛受化。如此人等，必能敬

xìn cháng yè ān wěn duōsuǒ ráo yì
信，长夜安隐，多所饶益。”

ěr shí shè lì fú yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，舍利弗欲重宣此义，而说偈言：

wú shàngliǎng zú zūn yuànshuō dì yī fǎ
无上两足尊 愿说第一法

wǒ wéi fó zhǎng zǐ wéi[24] chuí fēn bié shuō
我为佛长子 惟[24]垂分别说

21

22

23

24

shì huì wú liàngzhòng néng jìng xìn cǐ fǎ
是会无量众 能敬信此法

fó yǐ céng shì shì jiào huà rú shì děng
佛已曾世[25]世 教化如是等

jiē yī xīn hé zhǎng yù tīng shòu fó yǔ
皆一心合掌 欲听受佛语

wǒ děng qiān èr bǎi jí yú qiú fó zhě
我等千二百 及余求佛者

yuàn wèi cǐ zhòng gù wéi chuí fēn bié shuō
愿为此众故 惟[26]垂分别说

shì děng wén cǐ fǎ zé shēng dà huān xǐ
是等闻此法 则生大欢喜

ěr shí shì zūn gào shè lì fú rǔ yǐ yīn qín sān qǐng qǐ
尔时，世尊告舍利弗：“汝已殷勤三请，岂

dé bù shuō rǔ jīn dì tīng shàn sī niàn zhī wú dāng wèi rǔ fēn bié
得不说？汝今谛听，善思念之，吾当为汝分别

jiě shuō
解说。”

shuō cǐ yǔ shí huì zhōng yǒu bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè
说此语时，会中有比丘、比丘尼、优婆塞、

yōu pó yí wǔ qiān rén děng jí cóng zuò qǐ lǐ fó ér tuì suǒ yǐ
优婆夷五千人等，即从座起，礼佛而退。所以

zhě hé cǐ bèi zuì gēn shēn zhòng jí zēng shàng màn wèi dé wèi dé
者何？此辈罪根深重及增上慢，未得谓得，

wèi zhèng wèi zhèng yǒu rú cǐ shī shì yǐ bú zhù shì zūn mò rán ér
未证谓证，有如此失，是以不住。世尊默然而

bú zhì zhǐ
不制止。

ěr shí fó gào shè lì fú wǒ jīn cǐ zhòng wú fù zhī yè
尔时，佛告舍利弗：“我今此众，无复枝叶，

chún yǒu zhēn[27] shí shè lì fú rú shì zēng shàng màn rén tuì yì jiā
纯有贞实。舍利弗，如是增上慢人，退亦佳

yǐ rǔ jīn shàn tīng dāng wèi rǔ shuō
矣。汝今善听，当为汝说。”

25

26

27

shè lì fú yán wéi rán shì zūn yuànyào yù wén
舍利弗言：“唯然，世尊！愿乐欲闻。”

fó gàoshè lì fú rú shì miào fǎ zhū fó rú lái shí nǎi shuō
佛告舍利弗：“如是妙法，诸佛如来时乃说

zhī rú yōután bō huā shí yī xiàn ěr shè lì fú rǔ děngdāng xìn
之，如优昙钵华时一现耳。舍利弗，汝等当信，

fó zhī suǒshuōyán bù xū wàng shè lì fú zhū fó suí yí shuō fǎ
佛之所说言不虚妄。舍利弗，诸佛随宜说法，

yì qù nán jiě suǒ yǐ zhě hé wǒ yǐ wú shù fāngbiàn zhǒngzhǒng yīn
意趣难解。所以者何？我以无数方便，种种因

yuán pì yù yán cí yǎnshuōzhū fǎ shì fǎ fēi sī liàng fēn bié
缘、譬喻言辞，演说诸法。是法非思量、分别

zhī suǒnéng jiě wéiyǒuzhū fó nǎi néng zhī zhī suǒ yǐ zhě hé zhū
之所能解，唯有诸佛乃能知之。所以者何？诸

fó shì zūnwéi yǐ yī dà shì yīn yuán gù chūxiàn yú shì shè lì fú yún
佛世尊唯以一大事因缘故出现于世。舍利弗，云

hé míng zhū fó shì zūn wéi yǐ yī dà shì yīn yuán gù chūxiàn yú shì
何名诸佛世尊唯以一大事因缘故出现于世？

zhū fó shì zūn yù lìngzhòngshēng kāi fó zhī jiàn shǐ dé qīngjìng gù chū
诸佛世尊，欲令众生开佛知见使得清净故，出

xiàn yú shì yù shì zhòngshēng fó zhī zhī jiàn gù chūxiàn yú shì yù
现于世；欲示众生佛之知见故，出现于世；欲

lìngzhòngshēngwù fó zhī jiàn gù chūxiàn yú shì yù lìngzhòngshēng rù
令众生悟佛知见故，出现于世；欲令众生入

fó zhī jiàndào gù chūxiàn yú shì shè lì fú shì wéizhū fó yǐ yī
佛知见道故，出现于世。舍利弗，是为诸佛以一

dà shì yīn yuán gù chūxiàn yú shì
大事因缘故出现于世。”

fó gàoshè lì fú zhū fó rú lái dànjiàohuà pú sà zhūyǒu
佛告舍利弗：“诸佛如来但教化菩萨，诸有

suǒzuòcháng wéi yī shì wéi yǐ fó zhī zhī jiàn shì wùzhòngshēng shè
所作常为一事，唯以佛之知见示悟众生。舍

lì fú rú lái dàn yǐ yī fó shèng gù wèizhòngshēngshuō fǎ wú
利弗，如来但以一佛乘故，为众生说法，无

yǒu yú shèngruò èr ruò sān shè lì fú yī qiè shí fāngzhū fó
有余乘若二、若三。舍利弗，一切十方诸佛，

fǎ yì rú shì
法亦如是。

shè lì fú guò qù zhū fó yǐ wú liàng wú shù fāngbiàn
“舍利弗，过去诸佛，以无量无数方便、

zhǒngzhǒng yīn yuán pì yù yán cí ér wèizhòngshēngyǎnshuōzhū fǎ
种种因缘、譬喻言辞，而为众生演说诸法，

shì fǎ jiē wéi yī fó shèng gù shì zhūzhòngshēng cóngzhū fó wén fǎ
是法皆为一佛乘故。是诸众生，从诸佛闻法，

jiū jìng jiē dé yī qiè zhǒng zhì
究竟皆得一切种智。

shè lì fú wèi lái zhū fó dāngchū yú shì yì yǐ wú liàng wú
“舍利弗，未来诸佛当出于世，亦以无量无

shù fāngbiàn zhǒngzhǒng yīn yuán pì yù yán cí ér wèizhòngshēng
数方便、种种因缘、譬喻言辞，而为众生

yǎnshuōzhū fǎ shì fǎ jiē wéi yī fó shèng gù shì zhūzhòngshēng
演说诸法，是法皆为一佛乘故。是诸众生，

cóng fó wén fǎ jiū jìng jiē dé yī qiè zhǒng zhì
从佛闻法，究竟皆得一切种智。

shè lì fú xiàn zài shí fāng wú liàng bǎi qiānwàn yì fó tǔ
“舍利弗，现在十方无量百千万亿佛土

zhōngzhū fó shì zūn duōsuǒráo yì ān lè zhòngshēng shì zhū fó yì
中诸佛世尊，多所饶益安乐众生，是诸佛亦

yǐ wú liàng wú shù fāngbiàn zhǒngzhǒng yīn yuán pì yù yán cí ér
以无量无数方便、种种因缘、譬喻言辞，而

wèizhòngshēngyǎnshuōzhū fǎ shì fǎ jiē wéi yī fó shèng gù shì zhū
为众生演说诸法，是法皆为一佛乘故。是诸

zhòngshēng cóng fó wén fǎ jiū jìng jiē dé yī qiè zhǒng zhì
众生，从佛闻法，究竟皆得一切种智。

shè lì fú shì zhū fó dànjiàohuà pú sà yù yǐ fó zhī zhī
“舍利弗，是诸佛但教化菩萨，欲以佛之知

jiàn shì zhòngshēng gù yù yǐ fó zhī zhī jiàn wù zhòngshēng gù yù lìng
见示众生故，欲以佛之知见悟众生故，欲令

zhòngshēng rù fó zhī zhī jiàn gù
众生入佛之知见故。

shè lì fú wǒ jīn yì fù rú shì zhī zhūzhòngshēngyǒu
“舍利弗，我今亦复如是，知诸众生有

zhǒngzhǒng yù shēn xīn suǒzhuó suí qí běnxìng yǐ zhǒngzhǒng yīn yuán
种种欲深心所著，随其本性，以种种因缘、

pì yù yán cí fāngbiàn lì ér wèishuō fǎ shè lì fú rú cǐ jiē wèi
譬喻言辞、方便力而为说法。舍利弗，如此皆为

dé yī fó shèng yī qiè zhǒng zhì gù
得一佛乘、一切种智故。

shè lì fú shí fāng shì jiè zhōngshàng wú èr shèng hé kuàng
“舍利弗，十方世界中尚无二乘，何况

yǒu sān shè lì fú zhū fó chū yú wǔ zhuó è shì suǒ wèi jié zhuó
有三？舍利弗，诸佛出于五浊恶世，所谓劫浊、

fán nǎozhuó zhòngshēngzhuó jiànzhuó mìngzhuó rú shì shè lì
烦恼浊、众生浊、见浊、命浊，如是，舍利

fú jié zhuóluàn shí zhòngshēnggòuzhòng qiān tān jí dù chéng
弗，劫浊乱时，众生垢重，悭贪嫉妒，成

jiù zhū bú shàngēn gù zhū fó yǐ fāngbiàn lì yú yī fó shèng fēn bié
就诸不善根故，诸佛以方便力，于一佛乘分别

shuō sān shè lì fú ruò wǒ dì zǐ zì wèi ē luó hàn pì zhī fó
说三。舍利弗，若我弟子，自谓阿罗汉、辟支佛

zhě bù wén bù zhī zhū fó rú lái dànjiàohuà pú sà shì cǐ fēi fó dì
者，不闻不知诸佛如来但教化菩萨事，此非佛弟

zǐ fēi ē luó hàn fēi pì zhī fó
子，非阿罗汉，非辟支佛。

yòu shè lì fú shì zhū bǐ qiū bǐ qiū ní zì wèi yǐ
“又，舍利弗，是诸比丘、比丘尼，自谓已

dé ē luó hàn shì zuì hòushēn jiū jìng niè pán biàn bú fù zhì qiú ē nòu
得阿罗汉，是最后身究竟涅槃，便不复志求阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí dāng zhī cǐ bèi jiē shì zēngshàngmàn rén
多罗三藐三菩提，当知此辈皆是增上慢人。

suǒ yǐ zhě hé ruò yǒu bǐ qiū shí dé ē luó hàn ruò bú xìn cǐ fǎ wú
所以者何？若有比丘实得阿罗汉若不信此法，无

yǒu shì chù chú fó miè dù hòuxiànqián wú fó suǒ yǐ zhě hé fó miè
有是处，除佛灭度后现前无佛。所以者何？佛灭

dù hòu rú shì děng jīng shòu chí dú sòng jiě yì zhě shì rén nán
度后，如是等经受持、读诵、解义者，是人难

dé ruò yù yú fó yú cǐ fǎ zhōngbiàn dé jué liǎo shè lì fú
得；若遇余佛，于此法中便得决了。舍利弗，

rǔ děng dāng yī xīn xìn jiě shòu chí fó yǔ zhū fó rú lái yán wú xū
汝等当一心信解受持佛语，诸佛如来言无虚

wàng wú yǒu yú shèng wéi yī fó shèng
妄，无有余乘，唯一佛乘。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

bǐ qiū bǐ qiū ní
比 丘 比 丘 尼
yǒu huái zēng shàng màn
有 怀 增 上 慢

yōu pó sè wǒ màn
优 婆 塞 我 慢
yōu pó yí bú xìn
优 婆 夷 不 信

rú shì sì zhòng děng
如 是 四 众 等
qí shù yǒu wǔ qiān
其 数 有 五 千

bú zì jiàn qí guò
不 自 见 其 过
yú jiè yǒu quē lòu
于 戒 有 缺 漏

hù xī qí xiá cī[28]
护 惜 其 瑕 玼
shì xiǎo zhì yǐ chū
是 小 智 已 出

zhòng zhōng zhī zāo kāng
众 中 之 糟 糠
fó wēi dé gù qù
佛 威 德 故 去

sī rén xiǎn fú dé
斯 人 鲜 福 德
bù kān shòu shì fǎ
不 堪 受 是 法

cǐ zhòng wú zhī yè
此 众 无 枝 叶
wéi yǒu zhū zhēn[29] shí
唯 有 诸 贞 实

shè lì fú shàn tīng
舍 利 弗 善 听
zhū fó suǒ dé fǎ
诸 佛 所 得 法

wú liàng fāng biàn lì
无 量 方 便 力
ér wèi zhòng shēng shuō
而 为 众 生 说

zhòng shēng xīn suǒ niàn
众 生 心 所 念
zhǒng zhǒng suǒ xíng dào
种 种 所 行 道

ruò gān zhū yù xìng
若 干 诸 欲 性
xiān shì shàn è yè
先 世 善 恶 业

fó xī zhī shì yǐ
佛 悉 知 是 已
yǐ zhū yuán pì yù
以 诸 缘 譬 喻

yán cí fāng biàn lì
言 辞 方 便 力
lìng yī qiè huān xǐ
令 一 切 欢 喜

huò shuō xiū duō luó
或 说 修 多 罗
qié tuó jí běn shì
伽 陀 及 本 事

běn shēng wèi céng yǒu
本 生 未 曾 有
yì shuō yú yīn yuán
亦 说 于 因 缘

pì yù bìng qí yè
譬 喻 并 祇 夜
yōu bō tí shè jīng
优 波 提 舍 经

dùn gēn yào xiǎo fǎ
钝 根 乐 小 法
tān zhuó yú shēng sǐ
贪 著 于 生 死

28

29

yú zhū wú liàng fó　bù xíng shēn miào dào
于诸无量佛　不行深妙道

zhòng kǔ suǒ nǎo luàn　wèi shì shuō niè pán
众苦所恼乱　为是说涅槃

wǒ shè shì fāng biàn　lìng dé rù fó huì
我设是方便　令得入佛慧

wèi céng shuō rǔ děng　dāng dé chéng fó dào
未曾说汝等　当得成佛道

suǒ yǐ wèi céng shuō　shuō shí wèi zhì gù
所以未曾说　说时未至故

jīn zhèng shì qí shí　jué dìng shuō dà shèng
今正是其时　决定说大乘

wǒ cǐ jiǔ bù fǎ　suí shùnzhòngshēngshuō
我此九部法　随顺众生说

rù dà shèng wéi běn　yǐ gù shuō shì jīng
入大乘为本　以故说是经

yǒu fó zǐ xīn jìng　róu ruǎn yì lì gēn
有佛子心净　柔软亦利根

wú liàng zhū fó suǒ　ér xíng shēn miào dào
无量诸佛所　而行深妙道

wèi cǐ zhū fó zǐ　shuō shì dà shèng jīng
为此诸佛子　说是大乘经

wǒ jì rú shì rén　lái shì chéng fó dào
我记如是人　来世成佛道

yǐ shēn xīn niàn fó　xiū chí jìng jiè gù
以深心念佛　修持净戒故

cǐ děng wén dé fó　dà xǐ chōng biàn shēn
此等闻得佛　大喜充遍身

fó zhī bǐ xīn xíng　gù wèi shuō dà shèng
佛知彼心行　故为说大乘

shēng wén ruò pú sà　wén wǒ suǒ shuō fǎ
声闻若菩萨　闻我所说法

nǎi zhì yú yī jì　jiē chéng fó wú yí
乃至于一偈　皆成佛无疑

shí fāng fó tǔ zhōng　wéi yǒu yī shèng fǎ
十方佛土中　唯有一乘法

wú èr yì wú sān　chú fó fāng biàn shuō
无二亦无三　除佛方便说

dàn yǐ jiǎ míng zì　yǐn dǎo yú zhòng shēng
但以假名字　引导于众生

shuō fó zhì huì gù　zhū fó chū yú shì
说佛智慧故　诸佛出于世

wéi cǐ yī shì shí　yú èr zé fēi zhēn
唯此一事实　余二则非真

zhōng bù yǐ xiǎo shèng　jì dù yú zhòng shēng
终不以小乘　济度于众生

fó zì zhù dà shèng　rú qí suǒ dé fǎ
佛自住大乘　如其所得法

dìng huì lì zhuāng yán　yǐ cǐ dù zhòng shēng
定慧力庄严　以此度众生

zì zhèng wú shàng dào　dà shèng píng děng fǎ
自证无上道　大乘平等法

ruò yǐ xiǎo shèng huà　nǎi zhì yú yī rén
若以小乘化　乃至于一人

wǒ zé duò qiān tān　cǐ shì wéi bù kě
我则堕悭贪　此事为不可

ruò rén xìn guī fó　rú lái bù qī kuáng
若人信归佛　如来不欺诳

yì wú tān jí yì　duàn zhū fǎ zhōng è
亦无贪嫉意　断诸法中恶

gù fó yú shí fāng　ér dú wú suǒ wèi
故佛于十方　而独无所畏

wǒ yǐ xiàng yán shēn　guāng míng zhào shì jiān
我以相严身　光明照世间

wú liàng zhòng suǒ zūn　wèi shuō shí xiàng yìn
无量众所尊　为说实相印

shè lì fú dāng zhī　wǒ běn lì shì yuàn
舍利弗当知　我本立誓愿

yù lìng yī qiè zhòng　rú wǒ děng wú yì
欲令一切众　如我等无异

rú wǒ xī suǒ yuàn　jīn zhě yǐ mǎn zú
如我昔所愿　今者已满足

huà yī qiè zhòng shēng　jiē lìng rù fó dào
化一切众生　皆令入佛道

ruò wǒ yù zhòng shēng　jìn jiào yǐ fó dào
若我遇众生　尽教以佛道

wú zhì zhě cuò luàn　mí huò bú shòu jiào
无 智 者 错 乱　迷 惑 不 受 教

wǒ zhī cǐ zhòng shēng　wèi céng xiū shàn běn
我 知 此 众 生　未 曾 修 善 本

jiān zhuó yú wǔ yù　chī ài gù shēng nǎo
坚 著 于 五 欲　痴 爱 故 生 恼

yǐ zhū yù yīn yuán　zhuì duò sān è dào
以 诸 欲 因 缘　坠 堕 三 恶 道

lún huí liù qù zhōng　bèi shòu zhū kǔ dú
轮 回 六 趣 中　备 受 诸 苦 毒

shòu tāi zhī wēi xíng　shì shì chángzēngzhǎng
受 胎 之 微 形　世世 常 增 长

bó dé shǎo fú rén　zhòng kǔ suǒ bī pò
薄 德 少 福 人　众 苦 所 逼 迫

rù xié jiàn chóu lín　ruò yǒu ruò wú děng
入 邪 见 稠 林　若 有 若 无 等

yī zhǐ cǐ zhū jiàn　jù zú liù shí èr
依 止 此 诸 见　具 足 六 十 二

shēn zhuó xū wàng fǎ　jiān shòu bù kě shě
深 著 虚 妄 法　坚 受 不 可 舍

wǒ màn zì fěi gāo　chǎn qū xīn bù shí
我 慢 自 矜 高　谄 曲 心 不 实

yú qiān wàn yì jié　bù wén fó míng zì
于 千 万 亿 劫　不 闻 佛 名 字

yì bù wén zhèng fǎ　rú shì rén nán dù
亦 不 闻 正 法　如 是 人 难 度

shì gù shè lì fú　wǒ wèi shè fāng biàn
是 故 舍 利 弗　我 为 设 方 便

shuō zhū jìn kǔ dào　shì zhī yǐ niè pán
说 诸 尽 苦 道　示 之 以 涅 槃

wǒ suī shuō niè pán　shì yì fēi zhēn miè
我 虽 说 涅 槃　是 亦 非 真 灭

zhū fǎ cóng běn lái　cháng zì jì miè xiàng
诸 法 从 本 来　常 自寂 灭 相

fó zǐ xíng dào yǐ　lái shì dé zuò fó
佛 子 行 道 已　来 世 得 作 佛

wǒ yǒu fāng biàn lì　kāi shì sān shèng fǎ
我 有 方 便 力　开 示 三 乘 法

yī qiè zhū shì zūn　　jiē shuō yī shèng dào
一 切 诸 世 尊　　皆 说 一 乘 道

jīn cǐ zhū dà zhòng　　jiē yīng chú yí huò
今 此 诸 大 众　　皆 应 除 疑 惑

zhū fó yǔ wú yì　　wéi yī wú èr shèng
诸 佛 语 无 异　　唯 一 无 二 乘

guò qù wú shù jié　　wú liàng miè dù fó
过 去 无 数 劫　　无 量 灭 度 佛

bǎi qiān wàn yì zhǒng　　qí shù bù kě liàng
百 千 万 亿 种　　其 数 不 可 量

rú shì zhū shì zūn　　zhǒngzhǒngyuán pì yù
如 是 诸 世 尊　　种 种 缘 譬 喻

wú shù fāng biàn lì　　yǎn shuō zhū fǎ xiàng
无 数 方 便 力　　演 说 诸 法 相

shì zhū shì zūn děng　　jiē shuō yī shèng fǎ
是 诸 世 尊 等　　皆 说 一 乘 法

huà wú liàng zhòng shēng　　lìng rù yú fó dào
化 无 量 众 生　　令 入 于 佛 道

yòu zhū dà shèng zhǔ　　zhī yī qiè shì jiān
又 诸 大 圣 主　　知 一 切 世 间

tiān rén qún shēng lèi　　shēn xīn zhī suǒ yù
天 人 群 生 类　　深 心 之 所 欲

gèng yǐ yì fāng biàn　　zhù xiǎn dì yī yì
更 以 异 方 便　　助 显 第 一 义

ruò yǒu zhòng shēng lèi　　zhí zhū guò qù fó
若 有 众 生 类　　值 诸 过 去 佛

ruò wén fǎ bù shī　　huò chí jiè rěn rǔ
若 闻 法 布 施　　或 持 戒 忍 辱

jīng jìn chán zhì děng　　zhǒngzhǒng xiū fú huì
精 进 禅 智 等　　种 种 修 福 慧

rú shì zhū rén děng　　jiē yǐ chéng fó dào
如 是 诸 人 等　　皆 已 成 佛 道

zhū fó miè dù hòu[30]　　ruò rén shàn ruǎn xīn
诸 佛 灭 度 后　　若 人 善 软 心

rú shì zhū zhòng shēng　　jiē yǐ chéng fó dào
如 是 诸 众 生　　皆 已 成 佛 道

30

zhū fó miè dù yǐ　gòng yǎng shè lì zhě
诸佛灭度已　供养舍利者

qǐ wàn yì zhǒng tǎ　jīn yín jí bō lí [31]
起万亿种塔　金银及玻瓈

chē qú yǔ mǎ nǎo　méi guī liú lí zhū
砗磲与码碯　玫瑰琉璃珠

qīng jìng guǎng yán shì　zhuāng jiào yú zhū tǎ
清净广严饰　庄校于诸塔

huò yǒu qǐ shí miào　zhān tán jí chén shuǐ
或有起石庙　栴檀及沉水

mù mì bìng yú cái　zhuān wǎ ní tǔ děng
木櫁并余材　砖瓦泥土等

ruò yú kuàng yě zhōng　jī tǔ chéng fó miào
若于旷野中　积土成佛庙

nǎi zhì tóng zǐ xì　jù shā wéi fó tǎ
乃至童子戏　聚沙为佛塔

rú shì zhū rén děng　jiē yǐ chéng fó dào
如是诸人等　皆已成佛道

ruò rén wèi fó gù　jiàn lì zhū xíng xiàng
若人为佛故　建立诸形像

kè diāo chéng zhòng xiàng　jiē yǐ chéng fó dào
刻雕成众相　皆已成佛道

huò yǐ qī bǎo chéng　tōu shí [33] chì bái tóng
或以七宝成　鍮钻赤白铜

bái là jí qiān xī　tiě mù jí yǔ ní
白镴及铅锡　铁木及与泥

huò yǐ jiāo qī bù　yán shì zuò fó xiàng
或以胶漆布　严饰作佛像

rú shì zhū rén děng　jiē yǐ chéng fó dào
如是诸人等　皆已成佛道

cǎi huà zuò fó xiàng　bǎi fú zhuāng yán xiàng
彩画作佛像　百福庄严相

zì zuò ruò shǐ rén　jiē yǐ chéng fó dào
自作若使人　皆已成佛道

31
32 栗
33

nǎi zhì tóng zǐ xì　ruò cǎo mù jí bǐ
乃至童子戏　若草木及笔

huò yǐ zhǐ zhǎo jiǎ　ér huà zuò fó xiàng
或以指爪甲　而画作佛像

rú shì zhū rén děng　jiàn jiàn jī gōng dé
如是诸人等　渐渐积功德

jù zú dà bēi xīn　jiē yǐ chéng fó dào
具足大悲心　皆已成佛道

dàn huà zhū pú sà　dù tuō wú liàng zhòng
但化诸菩萨　度脱无量众

ruò rén yú tǎ miào　bǎo xiàng jí huà xiàng
若人于塔庙　宝像及画像

yǐ huā xiāng fān gài　jìng xīn ér gòng yǎng
以华香幡盖　敬心而供养

ruò shǐ rén zuò yuè　jī gǔ chuī jiǎo bèi
若使人作乐　击鼓吹角贝

xiāo dí qín kōng hóu　pí pá náo tóng bó
箫笛琴箜篌　琵琶铙铜钹

rú shì zhòng miào yīn　jìn chí yǐ gòng yǎng
如是众妙音　尽持以供养

huò yǐ huān xǐ xīn　gē bài sòng fó dé
或以欢喜心　歌呗颂佛德

nǎi zhì yī xiǎo yīn　jiē yǐ chéng fó dào
乃至一小音　皆已成佛道

ruò rén sǎn luàn xīn　nǎi zhì yǐ yī huā
若人散乱心　乃至以一华

gòng yǎng yú huà xiàng　jiàn jiàn wú shù fó
供养于画像　渐见无数佛

huò yǒu rén lǐ bài　huò fù dàn hé zhǎng
或有人礼拜　或复但合掌

nǎi zhì jǔ yī shǒu　huò fù xiǎo dī tóu
乃至举一手　或复小低头

yǐ cǐ gòng yǎng xiàng　jiàn jiàn wú liàng fó
以此供养像　渐见无量佛

zì chéng wú shàng dào　guǎng dù wú shù zhòng
自成无上道　广度无数众

rù wú yú niè pán　rú xīn jìn huǒ miè
入无余涅槃　如薪尽火灭

ruò rén sǎn luàn xīn　rù yú tǎ miào zhōng
若人散乱心　入于塔庙中

yī chēng ná mó fó　jiē yǐ chéng fó dào
一称南無佛　皆已成佛道

yú zhū guò qù fó　zài shì huò miè hòu[34]
于诸过去佛　在世或灭后

ruò yǒu wén shì fǎ　jiē yǐ chéng fó dào
若有闻是法　皆已成佛道

wèi lái zhū shì zūn　qí shù wú yǒu liàng
未来诸世尊　其数无有量

shì zhū rú lái děng　yì fāng biàn shuō fǎ
是诸如来等　亦方便说法

yī qiè zhū rú lái　yǐ wú liàng fāng biàn
一切诸如来　以无量方便

dù tuō zhū zhòng shēng　rù fó wú lòu zhì
度脱诸众生　入佛无漏智

ruò yǒu wén fǎ zhě　wú yī bù chéng fó
若有闻法者　无一不成佛

zhū fó běn shì yuàn　wǒ suǒ xíng fó dào
诸佛本誓愿　我所行佛道

pǔ yù lìng zhòng shēng　yì tóng dé cǐ dào
普欲令众生　亦同得此道

wèi lái shì zhū fó　suī shuō bǎi qiān yì
未来世诸佛　虽说百千亿

wú shù zhū fǎ mén　qí shí wéi yī shèng
无数诸法门　其实为一乘

zhū fó liǎng zú zūn　zhī fǎ cháng wú xìng
诸佛两足尊　知法常无性

fó zhǒng cóng yuán qǐ　shì gù shuō yī shèng
佛种从缘起　是故说一乘

shì fǎ zhù fǎ wèi　shì jiān xiàng cháng zhù
是法住法位　世间相常住

yú dào chǎng zhī yǐ　dǎo shī fāng biàn shuō
于道场知已　导师方便说

tiān rén suǒ gòng yǎng　xiàn zài shí fāng fó
天人所供养　现在十方佛

34

qí shù rú héng shā　chū xiàn yú shì jiān
其数如恒沙　出现于世间

ān wěn zhòng shēng gù　yì shuō rú shì fǎ
安隐众生故　亦说如是法

zhī dì yī jì miè　yǐ fāng biàn lì gù
知第一寂灭　以方便力故

suī shì zhǒng zhǒng dào　qí shí wéi fó shèng
虽示种种道　其实为佛乘

zhī zhòng shēng zhū xíng　shēn xīn zhī suǒ niàn
知众生诸行　深心之所念

guò qù suǒ xí yè　yù xìng jīng jìn lì
过去所习业　欲性精进力

jí zhū gēn lì dùn　yǐ zhǒngzhǒng yīn yuán
及诸根利钝　以种种因缘

pì yù yì yán cí　suí yìng fāng biàn shuō
譬喻亦言辞　随应方便说

jīn wǒ yì rú shì　ān wěn zhòng shēng gù
今我亦如是　安隐众生故

yǐ zhǒng zhǒng fǎ mén　xuān shì yú fó dào
以种种法门　宣示于佛道

wǒ yǐ zhì huì lì　zhī zhòng shēng xìng yù
我以智慧力　知众生性欲

fāng biàn shuō zhū fǎ　jiē lìng dé huān xǐ
方便说诸法　皆令得欢喜

shè lì fú dāng zhī　wǒ yǐ fó yǎn guān
舍利弗当知　我以佛眼观

jiàn liù dào zhòng shēng　pín qióng wú fú huì
见六道众生　贫穷无福慧

rù shēng sǐ xiǎn[35] dào　xiāng xù kǔ bú duàn
入生死险[35]道　相续苦不断

shēn zhuó yú wǔ yù　rú máo niú ài wěi
深著于五欲　如牦牛爱尾

yǐ tān ài zì bì　máng míng wú suǒ jiàn
以贪爱自蔽　盲瞑无所见

bù qiú dà shì fó　jí yǔ duàn kǔ fǎ
不求大势佛　及与断苦法

35

shēn rù zhū xié jiàn　yǐ kǔ yù shě kǔ
深 入 诸 邪 见　以 苦 欲 舍 苦

wèi shì zhòng shēng gù　ér qǐ dà bēi xīn
为 是 众 生 故　而 起 大 悲 心

wǒ shǐ zuò dào chǎng　guān shù yì jīng xíng
我 始 坐 道 场　观 树 亦 经 行

yú sān qī rì zhōng　sī wéi rú shì shì
于 三 七 日 中　思 惟 如 是 事

wǒ suǒ dé zhì huì　wēi miào zuì dì yī
我 所 得 智 慧　微 妙 最 第 一

zhòng shēng zhū gēn dùn　zhuó yào chī suǒ máng
众 生 诸 根 钝　著 乐 痴 所 盲

rú sī zhī děng lèi　yún hé ér kě dù
如 斯 之 等 类　云 何 而 可 度

ěr shí zhū fàn wáng　jí zhū tiān dì shì
尔 时 诸 梵 王　及 诸 天 帝 释

hù shì sì tiān wáng　jí dà zì zài tiān
护 世 四 天 王　及 大 自 在 天

bìng yú zhū tiān zhòng　juàn shǔ bǎi qiān wàn
并 余 诸 天 众　眷 属 百 千 万

gōng jìng hé zhǎng lǐ　qǐng wǒ zhuàn fǎ lún
恭 敬 合 掌 礼　请 我 转 法 轮

wǒ jí zì sī wéi　ruò dàn zàn fó shèng
我 即 自 思 惟　若 但 赞 佛 乘

zhòng shēng mò zài kǔ　bù néng xìn shì fǎ
众 生 没 在 苦　不 能 信 是 法

pò fǎ bú xìn gù　zhuì yú sān è dào
破 法 不 信 故　坠 于 三 恶 道

wǒ nìng bù shuō fǎ　jí rù yú niè pán
我 宁 不 说 法　疾 入 于 涅 槃

xún niàn guò qù fó　suǒ xíng fāng biàn lì
寻 念 过 去 佛　所 行 方 便 力

wǒ jīn suǒ dé dào　yì yīng shuō sān shèng
我 今 所 得 道　亦 应 说 三 乘

zuò shì sī wéi shí　shí fāng fó jiē xiàn
作 是 思 惟 时　十 方 佛 皆 现

fàn yīn wèi yù wǒ　shàn zāi shì jiā wén
梵 音 慰 喻 我　善 哉 释 迦 文

dì yī zhī dǎo shī　dé shì wú shàng fǎ
第一之导师　得是无上法

suí zhū yī qiè fó　ér yòng fāng biàn lì
随诸一切佛　而用方便力

wǒ děng yì jiē dé　zuì miào dì yī fǎ
我等亦皆得　最妙第一法

wèi zhū zhòng shēng lèi　fēn bié shuō sān shèng
为诸众生类　分别说三乘

shǎo zhì yào xiǎo fǎ　bú zì xìn zuò fó
少智乐小法　不自信作佛

shì gù yǐ fāng biàn　fēn bié shuō zhū guǒ
是故以方便　分别说诸果

suī fù shuō sān shèng　dàn wèi jiào pú sà
虽复说三乘　但为教菩萨

shè lì fú dāng zhī　wǒ wén shèng shī zǐ
舍利弗当知　我闻圣师子

shēn jìng wēi miào yīn　chēng ná mó zhū fó
深净微妙音　称南無诸佛[36]

fù zuò rú shì niàn　wǒ chū zhuó è shì
复作如是念　我出浊恶世

rú zhū fó suǒ shuō　wǒ yì suí shùn xíng
如诸佛所说　我亦随顺行

sī wéi shì shì yǐ　jí qù bō luó nài
思惟是事已　即趣波罗柰

zhū fǎ jì miè xiàng　bù kě yǐ yán xuān
诸法寂灭相　不可以言宣

yǐ fāng biàn lì gù　wèi wǔ bǐ qiū shuō
以方便力故　为五比丘说

shì míng zhuàn fǎ lún　biàn yǒu niè pán yīn
是名转法轮　便有涅槃音

jí yǐ ē luó hàn　fǎ sēng chā bié míng
及以阿罗汉　法僧差别名

cóng jiǔ yuǎn jié lái　zàn shì niè pán fǎ
从久远劫来　赞示涅槃法

shēng sǐ kǔ yǒng jìn　wǒ cháng rú shì shuō
生死苦永尽　我常如是说

36

shè lì fú dāng zhī　wǒ jiàn fó zǐ děng
舍利弗当知　我见佛子等

zhì qiú fó dào zhě　wú liàng qiān wàn yì
志求佛道者　无量千万亿

xián yǐ gōng jìng xīn　jiē lái zhì fó suǒ
咸以恭敬心　皆来至佛所

céng cóng zhū fó wén　fāng biàn suǒ shuō fǎ
曾从诸佛闻　方便所说法

wǒ jí zuò shì niàn　rú lái suǒ yǐ chū
我即作是念　如来所以出

wèi shuō fó huì gù　jīn zhèng shì qí shí
为说佛慧故　今正是其时

shè lì fú dāng zhī　dùn gēn xiǎo zhì rén
舍利弗当知　钝根小智人

zhuó xiàng jiāo màn zhě　bù néng xìn shì fǎ
著相憍慢者　不能信是法

jīn wǒ xǐ wú wèi　yú zhū pú sà zhōng
今我喜无畏　于诸菩萨中

zhèng zhí shě fāng biàn　dàn shuō wú shàng dào
正直舍方便　但说无上道

pú sà wén shì fǎ　yí wǎng jiē yǐ chú
菩萨闻是法　疑网皆已除

qiān èr bǎi luó hàn　xī yì dāng zuò fó
千二百罗汉　悉亦当作佛

rú sān shì zhū fó　shuō fǎ zhī yí shì
如三世诸佛　说法之仪式

wǒ jīn yì rú shì　shuō wú fēn bié fǎ
我今亦如是　说无分别法

zhū fó xīng chū shì　xuán yuǎn zhí yù nán
诸佛兴出世　悬远值遇难

zhèng shǐ chū yú shì　shuō shì fǎ fù nán
正使出于世　说是法复难

wú liàng wú shù jié　wén shì fǎ yì nán
无量无数劫　闻是法亦难

néng tīng shì fǎ zhě　sī rén yì fù nán
能听是法者　斯人亦复难

pì rú yōu tán huā　yī qiè jiē ài yào
譬如优昙华　一切皆爱乐

tiān rén suǒ xī yǒu　shí shí nǎi yī chū
天 人 所 希 有　时 时 乃 一 出

wén fǎ huān xǐ zàn　nǎi zhì fā yī yán
闻 法 欢 喜 赞　乃 至 发 一 言

zé wéi yǐ gòng yǎng　yī qiè sān shì fó
则 为 已 供 养　一 切 三 世 佛

shì rén shèn xī yǒu　guò yú yōu tán huā
是 人 甚 希 有　过 于 优 昙 华

rǔ děng wù yǒu yí　wǒ wéi zhū fǎ wáng
汝 等 勿 有 疑　我 为 诸 法 王

pǔ gào zhū dà zhòng　dàn yǐ yī shèng dào
普 告 诸 大 众　但 以 一 乘 道

jiào huà zhū pú sà　wú shēng wén dì zǐ
教 化 诸 菩 萨　无 声 闻 弟 子

rǔ děng shè lì fú　shēng wén jí pú sà
汝 等 舍 利 弗　声 闻 及 菩 萨

dāng zhī shì miào fǎ　zhū fó zhī mì yào
当 知 是 妙 法　诸 佛 之 秘 要

yǐ wǔ zhuó è shì　dàn yào zhuó zhū yù
以 五 浊 恶 世　但 乐 著 诸 欲

rú shì děng zhòng shēng　zhōng bù qiú fó dào
如 是 等 众 生　终 不 求 佛 道

dāng lái shì è rén　wén fó shuō yī shèng
当 来 世 恶 人　闻 佛 说 一 乘

mí huò bú xìn shòu　pò fǎ duò è dào
迷 惑 不 信 受　破 法 堕 恶 道

yǒu cán kuì qīng jìng　zhì qiú fó dào zhě
有 惭 愧 清 净　志 求 佛 道 者

dāng wèi rú shì děng　guǎng zàn yī shèng dào
当 为 如 是 等　广 赞 一 乘 道

shè lì fú dāng zhī　zhū fó fǎ rú shì
舍 利 弗 当 知　诸 佛 法 如 是

yǐ wàn yì fāng biàn　suí yí ér shuō fǎ
以 万 亿 方 便　随 宜 而 说 法

qí bù xí xué zhě　bù néng xiǎo liǎo cǐ
其 不 习 学 者　不 能 晓 了 此

rǔ děng jì yǐ zhī　zhū fó shì zhī shī
汝 等 既 已 知　诸 佛 世 之 师

suí yí fāng biàn shì wú fù zhū yí huò
随宜方便事 无复诸疑惑

xīn shēng dà huān xǐ zì zhī dāng zuò fó
心生大欢喜 自知当作佛

；

zàn
赞

shì zūn xiàn ruì mí lè yí xiáng wén shū wèi zhòng guǎng xuān
世尊现瑞．弥勒疑详．文殊为众 广 宣

yáng gǔ fó fàng háo guāng sān qǐng fǎ wáng wèi yǎn miào lián xiāng
扬．古佛放毫 光．三请法王．为演妙莲香．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会 上 佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì èr

妙法莲华经卷第二

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[37]

pì yù pǐn dì sān

譬喻品第三

ěr shí shè lì fú yǒngyuèhuān xǐ jí qǐ hé zhǎng zhānyǎng

尔时，舍利弗踊跃欢喜，即起合 掌 ，瞻 仰

zūnyán ér bó fó yán jīn cóng shì zūnwén cǐ fǎ yīn xīn huáiyǒng

尊颜而白佛言：“今 从 世尊闻此法音，心怀 踊[38]

yuè dé wèicéngyǒu suǒ yǐ zhě hé wǒ xī cóng fó wén rú shì fǎ

跃，得未 曾 有。所以者何？ 我昔 从 佛闻如是法，

jiànzhū pú sà shòu jì zuò fó ér wǒ děng bú yù sī shì shèn zì

见诸菩萨 受[39]记作佛，而我 等 不预[40]斯事， 甚 自

gǎnshāng shī yú rú lái wú liàng zhī jiàn shì zūn wǒ cháng dú chǔshān

感 伤 ，失于如来无 量 知见。世尊！我 常 独处 山

lín shù xià ruò zuò ruò xíng měizuò shì niàn wǒ děngtóng rù fǎ xìng

林树下，若坐若行，每作是念：‘我 等 同入法性，

yún hé rú lái yǐ xiǎoshèng fǎ ér jiàn jì dù shì wǒ děng jiù fēi shì

云何如来以小 乘 法而见济度？ 是我 等 咎，非世

zūn yě suǒ yǐ zhě hé ruò wǒ děng dài shuō suǒ yīn chéng jiù ē nòu

尊也。所以者何？ 若我 等 待 说所因 成 就阿耨

duō luó sān miǎosān pú tí zhě bì yǐ dà shèng ér dé dù tuō rán wǒ

多罗三 藐 三菩提者，必以大 乘 而得度脱。然我

děng bù jiě fāngbiàn suí yí suǒshuō chūwén fó fǎ yù biàn xìn shòu

等 不解方 便随宜所 说，初闻佛法，遇便信受，

sī wéi qǔ zhèng shì zūn wǒ cóng xī lái zhōng rì jìng yè měi zì

思惟取 证 。’世尊！我 从 昔来， 终 日竟夜每自

kè zé ér jīn cóng fó wénsuǒ wèiwénwèi céngyǒu fǎ duànzhū yí huǐ

克责，而今 从 佛闻所未闻未 曾 有法，断 诸疑悔，

---

37 亹

38

39 反

40

shēn yì tài rán kuài dé ān wěn jīn rì nǎi zhī zhēn shì fó zǐ cóng
身意泰然，快得安隐。今日乃知真是佛子，从
fó kǒushēng cóng fǎ huàshēng dé fó fǎ fèn
佛口生，从法化生，得佛法分。”

ěr shí shè lì fú yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，舍利弗欲重宣此义，而说偈言：

wǒ wén shì fǎ yīn dé suǒ wèi céng yǒu
我闻是法音 得所未曾有
xīn huái dà huān xǐ yí wǎng jiē yǐ chú
心怀大欢喜 疑网皆已除
xī lái méng fó jiào bù shī yú dà shèng
昔来蒙佛教 不失于大乘
fó yīn shèn xī yǒu néng chúzhòng shēngnǎo
佛音甚希有 能除众生恼
wǒ yǐ dé lòu jìn wén yì chú yōu nǎo
我已得漏尽 闻亦除忧恼
wǒ chǔ yú shān gǔ huò zài lín shù xià
我处于山谷 或在林树下
ruò zuò ruò jīng xíng cháng sī wéi shì shì
若坐若经行 常思惟是事
wū hū shēn zì zé yún hé ér zì qī
呜呼深自责 云何而自欺
wǒ děng yì fó zǐ tóng rù wú lòu fǎ
我等亦佛子 同入无漏法
bù néng yú wèi lái yǎn shuō wú shàng dào
不能于未来 演说无上道
jīn sè sān shí èr shí lì zhū jiě tuō
金色三十二 十力诸解脱
tóng gòng yī fǎ zhōng ér bù dé cǐ shì
同共一法中 而不得此事
bā shí zhǒng miào hǎo shí bā bú gòng fǎ
八十种妙好 十八不共法
rú shì děng gōng dé ér wǒ jiē yǐ shī
如是等功德 而我皆已失
wǒ dú jīng xíng shí jiàn fó zài dà zhòng
我独经行时 见佛在大众
míng wén mǎn shí fāng guǎngráo yì zhòngshēng
名闻满十方 广饶益众生

zì wéi shī cǐ lì　　wǒ wéi zì qī kuáng
自 惟 失 此 利　　我 为 自 欺 诳

wǒ cháng yú rì yè　　měi sī wéi shì shì
我 常 于 日 夜　　每 思 惟 是 事

yù yǐ wèn shì zūn　　wéi shī wéi bù shī
欲 以 问 世 尊　　为 失 为 不 失

wǒ cháng jiàn shì zūn　　chēng zàn zhū pú sà
我 常 见 世 尊　　称 赞 诸 菩 萨

yǐ shì yú rì yè　　chóu liàng rú shì[41] shì
以 是 于 日 夜　　筹 量 如 是 事

jīn wén fó yīn shēng　　suí yí ér shuō fǎ
今 闻 佛 音 声　　随 宜 而 说 法

wú lòu nán sī yì　　lìng zhòng zhì dào chǎng
无 漏 难 思 议　　令 众 至 道 场

wǒ běn zhuó xié jiàn　　wéi zhū fàn zhì shī
我 本 著 邪 见　　为 诸 梵 志 师

shì zūn zhī wǒ xīn　　bá xié shuō niè pán
世 尊 知 我 心　　拔 邪 说 涅 槃

wǒ xī chú xié jiàn　　yú kōng fǎ dé zhèng
我 悉 除 邪 见　　于 空 法 得 证

ěr shí xīn zì wèi　　dé zhì yú miè dù
尔 时 心 自 谓　　得 至 于 灭 度

ér jīn nǎi zì jué　　fēi shì shí miè dù
而 今 乃 自 觉　　非 是 实 灭 度

ruò dé zuò fó shí　　jù sān shí èr xiàng
若 得 作 佛 时　　具 三 十 二 相

tiān rén yè chā zhòng　　lóng shén děng gōng jìng
天 人 夜 叉 众　　龙 神 等 恭 敬

shì shí nǎi kě wèi　　yǒng jìn miè wú yú
是 时 乃 可 谓　　永 尽 灭 无 余

fó yú dà zhòng zhōng　　shuō wǒ dāng zuò fó
佛 于 大 众 中　　说 我 当 作 佛

wén rú shì fǎ yīn　　yí huǐ xī yǐ chú
闻 如 是 法 音　　疑 悔 悉 已 除

chū wén fó suǒ shuō　　xīn zhōng dà jīng yí
初 闻 佛 所 说　　心 中 大 惊 疑

41

jiāng fēi mó zuò fó　　nǎo luàn wǒ xīn yē
将非魔作佛　恼乱我心耶

fó yǐ zhǒngzhǒngyuán　　pì yù qiǎo yán shuō
佛以种种缘　譬喻巧言说

qí xīn ān rú hǎi　　wǒ wén yí wǎng duàn
其心安如海　我闻疑网断

fó shuō guò qù shì　　wú liàng miè dù fó
佛说过去世　无量灭度佛

ān zhù fāng biàn zhōng　　yì jiē shuō shì fǎ
安住方便中　亦皆说是法

xiàn zài wèi lái fó　　qí shù wú yǒu liàng
现在未来佛　其数无有量

yì yǐ zhū fāng biàn　　yǎn shuō rú shì fǎ
亦以诸方便　演说如是法

rú jīn zhě shì zūn　　cóng shēng jí chū jiā
如今者世尊　从生及出家

dé dào zhuàn fǎ lún　　yì yǐ fāng biàn shuō
得道转法轮　亦以方便说

shì zūn shuō shí dào　　bō xún wú cǐ shì
世尊说实道　波旬无此事

yǐ shì wǒ dìng zhī　　fēi shì mó zuò fó
以是我定知　非是魔作佛

wǒ duò yí wǎng gù　　wèi shì mó suǒ wéi
我堕疑网故　谓是魔所为

wén fó róu ruǎn yīn　　shēn yuǎn shèn wēi miào
闻佛柔软音　深远甚微妙

yǎn chàng qīng jìng fǎ　　wǒ xīn dà huān xǐ
演畅清净法　我心大欢喜

yí huǐ yǒng yǐ jìn　　ān zhù shí zhì zhōng
疑悔永已尽　安住实智中

wǒ dìng dāng zuò fó　　wéi tiān rén suǒ jìng
我定当作佛　为天人所敬

zhuàn wú shàng fǎ lún　　jiào huà zhū pú sà
转无上法轮　教化诸菩萨

ěr shí fó gào shè lì fú　　wú jīn yú tiān rén shāmén
尔时，佛告舍利弗：“吾今于天、人、沙门、

pó luó ménděng dà zhòngzhōngshuō　　wǒ xī céng yú èr wàn yì fó suǒ
婆罗门等大众中说，我昔曾于二万亿佛所，

wèi wú shàngdào gù chángjiàohuà rǔ rǔ yì cháng yè suí wǒ shòuxué
为无上道故，常教化汝，汝亦长夜随我受学。

wǒ yǐ fāngbiàn yǐn dǎo rǔ gù shēng wǒ fǎ zhōng shè lì fú wǒ xī
我以方便引导汝故，生我法中。舍利弗，我昔

jiào rǔ zhì yuàn fó dào rǔ jīn xī wàng ér biàn zì wèi yǐ dé miè dù
教汝志愿佛道，汝今悉忘，而便自谓已得灭度。

wǒ jīn huán yù lìng rǔ yì niànběnyuànsuǒxíngdào gù wèi zhū shēngwén
我今还欲令汝忆念本愿所行道故，为诸声闻

shuō shì dà shèngjīng míngmiào fǎ liánhuājiào pú sà fǎ fó suǒ hù niàn
说是大乘经，名妙法莲华教菩萨法佛所护念。

shè lì fú rǔ yú wèi lái shì guò wú liàng wú biān bù kě sī
“舍利弗，汝于未来世，过无量无边不可思

yì jié gòngyǎngruò gānqiānwàn yì fó fèng chí zhèng fǎ jù zú
议劫，供养若干千万亿佛，奉持正法，具足

pú sà suǒxíng zhī dào dāng dé zuò fó hàoyuēhuāguāng rú lái yīng
菩萨所行之道，当得作佛，号曰华光如来、应

gòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn guómíng lí gòu
士、调御丈夫、天人师、佛、世尊，国名离垢，

qí tǔ píngzhèng qīngjìng yán shì ān wěnfēng lè tiānrén chì shèng
其土平正，清净严饰，安隐丰乐，天人炽盛，

liú lí wéi dì yǒu bā jiāodào huáng jīn wéishéng yǐ jiè qí cè qí
琉璃为地，有八交道，黄金为绳以界其侧，其

páng gè yǒu qī bǎoháng shù chángyǒuhuāguǒ[42] huāguāng rú lái yì
傍各有七宝行树，常有华果[42]。华光如来亦

yǐ sānshèngjiàohuàzhòngshēng
以三乘教化众生。

shè lì fú bǐ fó chū shí suī fēi è shì yǐ běnyuàn gù
“舍利弗，彼佛出时，虽非恶世，以本愿故，

shuōsānshèng fǎ qí jié míng dà bǎozhuāngyán hé gù míngyuē dà bǎo
说三乘法。其劫名大宝庄严，何故名曰大宝

zhuāngyán qí guózhōng yǐ pú sà wéi dà bǎo gù bǐ zhū pú sà wú
庄严？其国中以菩萨为大宝故。彼诸菩萨，无

liàng wú biān bù kě sī yì suànshù pì yù suǒ bù néng jí fēi fó
量无边，不可思议，算数譬喻所不能及，非佛

42

zhì lì wú néng zhī zhě ruò yù xíng shí bǎohuāchéng zú cǐ zhū pú
智力无能知者。若欲行时，宝华承足。此诸菩

sà fēi chū fā yì jiē jiǔ zhí dé běn yú wú liàng bǎi qiānwàn yì
萨，非初发意，皆久植[43]德本，于无量百千万亿

fó suǒ jìng xiū fànxíng héngwéi zhū fó zhī suǒ chēngtàn cháng xiū fó
佛所净修梵行，恒为诸佛之所称叹，常修佛

huì jù dà shéntōng shàn zhī yī qiè zhū fǎ zhī mén zhì zhí wú wěi
慧，具大神通，善知一切诸法之门，质直无伪，

zhì niànjiān gù rú shì pú sà chōngmǎn qí guó
志念坚固。如是菩萨，充满其国。

shè lì fú huāguāng fó shòu shí èr xiǎo jié chúwéiwáng zǐ
“舍利弗，华光佛寿十二小劫，除为王子

wèizuò fó shí qí guórén mín shòu bā xiǎo jié huāguāng rú lái guò
未作佛时。其国人民，寿八小劫。华光如来过

shí èr xiǎo jié shòujiānmǎn pú sà ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
十二小劫，授坚满菩萨阿耨多罗三藐三菩提记，

gàozhū bǐ qiū shì jiānmǎn pú sà cì dāngzuò fó hàoyuēhuā zú ān
告诸比丘：‘是坚满菩萨次当作佛，号曰华足安

xíng duōtuó ē qié dù ē luó hē sānmiǎosān fó tuó qí fó guó
行、多陀阿伽度、阿罗诃、三藐三佛陀，其佛国

tǔ yì fù rú shì
土，亦复如是。’

shè lì fú shì huāguāng fó miè dù zhī hòu zhèng fǎ zhù shì
“舍利弗，是华光佛灭度之后，正法住世

sān shí èr xiǎo jié xiàng fǎ zhù shì yì sān shí èr xiǎo jié
三十二小劫，像法住世亦三十二小劫。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

shè lì fú lái shì chéng fó pǔ zhì zūn
舍利弗来世　成佛普智尊

hàomíngyuēhuāguāng dāng dù wú liàng zhòng
号名曰华光　当度无量众

gòng yǎng wú shù fó jù zú pú sà xíng
供养无数佛　具足菩萨行

shí lì děng gōng dé zhèng yú wú shàng dào
十力等功德　证于无上道

43

guò wú liàng jié yǐ　jié míng dà bǎo yán
过无量劫已　劫名大宝严

shì jiè míng lí gòu　qīng jìng wú xiá huì
世界名离垢　清净无瑕秽

yǐ liú lí wéi dì　jīn shéng jiè qí dào
以琉璃为地　金绳界其道

qī bǎo zá sè shù　cháng yǒu huā guǒ[44] shí
七宝杂色树　常有华果[44]实

bǐ guó zhū pú sà　zhì niàn cháng jiān gù
彼国诸菩萨　志念常坚固

shén tōng bō luó mì　jiē yǐ xī jù zú
神通波罗蜜　皆已悉具足

yú wú shù fó suǒ　shàn xué pú sà dào
于无数佛所　善学菩萨道

rú shì děng dà shì　huā guāng fó suǒ huà
如是等大士　华光佛所化

fó wéi wáng zǐ shí　qì guó shě shì róng
佛为王子时　弃国舍世荣

yú zuì mò hòu shēn　chū jiā chéng fó dào
于最末后身　出家成佛道

huā guāng fó zhù shì　shòu shí èr xiǎo jié
华光佛住世　寿十二小劫

qí guó rén mín zhòng　shòu mìng bā xiǎo jié
其国人民众　寿命八小劫

fó miè dù zhī hòu　zhèng fǎ zhù yú shì
佛灭度之后　正法住于世

sān shí èr xiǎo jié　guǎng dù zhū zhòng shēng
三十二小劫　广度诸众生

zhèng fǎ miè jìn yǐ　xiàng fǎ sān shí èr
正法灭尽已　像法三十二

shè lì guǎng liú bù　tiān rén pǔ gòng yǎng
舍利广流布　天人普供养

huā guāng fó suǒ wéi　qí shì jiē rú shì
华光佛所为　其事皆如是

qí liǎng zú shèng zūn　zuì shèng wú lún pǐ
其两足圣尊　最胜无伦匹

44

bǐ jí shì rǔ shēn yí yīng zì xīn qìng
彼即是汝身 宜应自欣庆

ěr shí sì bù zhòng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó
尔时，四部众比丘、比丘尼、优婆塞、优婆

yí tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó
夷，天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、

jǐn nà luó mó hóu luó qié děng dà zhòng jiàn shè lì fú yú fó qiánshòu
紧那罗、摩睺罗伽等大众，见舍利弗于佛前受

ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí jì xīn dà huān xǐ yǒngyuè wú liàng
阿耨多罗三藐三菩提记，心大欢喜，踊跃无量，

gè gè tuō shēn suǒ zhuóshàng yī yǐ gòngyǎng fó shì tí huán yīn
各各脱身所著上衣，以供养佛。释提桓因、

fàn tiānwángděng yǔ wú shù tiān zǐ yì yǐ tiānmiào yī tiānmàn tuó
梵天王等，与无数天子，亦以天妙衣、天曼陀

luó huā mó hē màn tuó luó huāděng gòngyǎng yú fó suǒ sàn tiān yī
罗华、摩诃曼陀罗华等，供养于佛。所散天衣，

zhù xū kōngzhōng ér zì huí zhuǎn zhū tiān jì yuè bǎi qiānwànzhǒng
住虚空中，而自回转。诸天伎乐百千万种，

yú xū kōngzhōng yī shí jù zuò yù zhòng tiān huā ér zuò shì yán
于虚空中一时俱作。雨众天华。而作是言：

“fó xī yú bō luó nài chūzhuàn fǎ lún jīn nǎi fù zhuàn wú shàng zuì
佛昔于波罗榇初转法轮，今乃复转无上最

dà fǎ lún
大法轮。”

ěr shí zhū tiān zǐ yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，诸天子欲重宣此义，而说偈言：

xī yú bō luó nài zhuàn sì dì fǎ lún
昔于波罗榇 转四谛法轮

fēn bié shuō zhū fǎ wǔ zhòng zhī shēngmiè
分别说诸法 五众之生灭

jīn fù zhuàn zuì miào wú shàng dà fǎ lún
今复转最妙 无上大法轮

shì fǎ shèn shēn ào shǎo yǒu néng xìn zhě
是法甚深奥 少有能信者

wǒ děng cóng xī lái shuò wén shì zūn shuō
我等从昔来 数闻世尊说

wèi céng wén rú shì shēnmiào zhī shàng fǎ
未曾闻如是 深妙之上法

shì zūn shuō shì fǎ　wǒ děng jiē suí xǐ
世尊说是法　我等皆随喜
dà zhì shè lì fú　jīn dé shòu zūn jì
大智舍利弗　今得受尊记
wǒ děng yì rú shì　bì dāng dé zuò fó
我等亦如是　必当得作佛
yú yī qiè shì jiān　zuì zūn wú yǒu shàng
于一切世间　最尊无有上
fó dào pǒ sī yì　fāng biàn suí yí shuō
佛道叵思议　方便随宜说
wǒ suǒ yǒu fú yè　jīn shì ruò guò shì
我所有福业　今世若过世
jí jiàn fó gōng dé　jìn huí xiàng fó dào
及见佛功德　尽回向佛道

ěr shí shè lì fú bó fó yán　shì zūn wǒ jīn wú fù yí huǐ
尔时，舍利弗白佛言："世尊！我今无复疑悔，
qīn yú fó qián dé shòu ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí jì　shì zhū qiān
亲于佛前得受阿耨多罗三藐三菩提记。是诸千
èr bǎi xīn zì zài zhě　xī zhù xué dì　fó chángjiàohuàyán　wǒ fǎ
二百心自在者，昔住学地，佛常教化言：'我法
néng lí shēng lǎo bìng sǐ　jiū jìng niè pán　shì xué wú xué rén yì
能离生老病死，究竟涅槃。'是学、无学人，亦
gè zì yǐ lí wǒ jiàn jí yǒu wú jiàn děng wèi dé niè pán　ér jīn yú shì
各自以离我见及有无见等谓得涅槃，而今于世
zūn qiánwén suǒ wèiwén　jiē duò yí huò　shàn zāi shì zūn yuànwèi
尊前闻所未闻，皆堕疑惑。善哉！世尊！愿为
sì zhòngshuō qí yīn yuán　lìng lí yí huǐ
四众说其因缘，令离疑悔。"

ěr shí fó gàoshè lì fú　wǒ xiān bù yán　zhū fó shì zūn
尔时，佛告舍利弗："我先不言：'诸佛世尊
yǐ zhǒngzhǒng yīn yuán　pì yù yán cí fāngbiànshuō fǎ　jiē wèi ē nòu
以种种因缘、譬喻言辞方便说法，皆为阿耨
duō luó sān miǎosān pú tí yé　shì zhū suǒshuō　jiē wèihuà pú sà
多罗三藐三菩提耶？'是诸所说，皆为化菩萨
gù rán shè lì fú　jīn dāng fù yǐ pì yù gèngmíng cǐ yì zhū
故。然，舍利弗，今当复以譬喻更明此义，诸
yǒu zhì zhě yǐ pì yù dé jiě
有智者以譬喻得解。

shè lì fú ruò guó yì jù luò yǒu dà zhǎng zhě qí nián
“舍利弗，若国邑聚落，有大长者，其年
shuāi mài cái fù wú liàng duō yǒu tián zhái jí zhū tóng pú qí jiā guǎng
衰迈，财富无量，多有田宅及诸僮仆。其家广
dà wéi yǒu yī mén duō zhū rén zhòng yī bǎi èr bǎi nǎi zhì wǔ
大，唯有一门，多诸人众，一百、二百乃至五
bǎi rén zhǐ zhù qí zhōng táng gé xiǔ gù qiáng bì tuí luò zhù gēn
百人，止住其中。堂阁朽故，墙壁隤落，柱根
fǔ bài liáng dòng qīng wēi zhōu zā jù shí xū rán huǒ qǐ fén shāo shè
腐败，梁栋倾危，周匝俱时欻然火起，焚烧舍
zhái zhǎng zhě zhū zǐ ruò shí èr shí huò zhì sān shí zài cǐ
宅。长者诸子，若十、二十，或至三十，在此
zhái zhōng zhǎng zhě jiàn shì dà huǒ cóng sì miàn qǐ jí dà jīng bù
宅中。长者见是大火从四面起，即大惊怖，
ér zuò shì niàn wǒ suī néng yú cǐ suǒ shāo zhī mén ān wěn dé chū ér
而作是念：‘我虽能于此所烧之门安隐得出，而
zhū zǐ děng yú huǒ zhái nèi yào zhuó xī xì bù jué bù zhī bù jīng
诸子等，于火宅内乐著嬉戏，不觉不知，不惊
bú bù huǒ lái bī shēn kǔ tòng qiè jǐ xīn bú yàn huàn wú qiú
不怖，火来逼身，苦痛切己，心不厌患，无求
chū yì
出意。’

shè lì fú shì zhǎng zhě zuò shì sī wéi wǒ shēn shǒu yǒu lì
“舍利弗，是长者作是思惟：‘我身手有力，
dāng yǐ yī gé ruò yǐ jī[45] àn cóng shè chū zhī fù gèng sī wéi
当以衣裓，若以几[45]案，从舍出之。’复更思惟：
shì shè wéi yǒu yī mén ér fù xiá xiǎo zhū zǐ yòu zhì wèi yǒu suǒ
‘是舍唯有一门，而复狭小。诸子幼稚，未有所
shí liàn zhuó xì chù huò dāng duò luò wéi huǒ suǒ shāo wǒ dāng wèi
识，恋著戏处，或当堕落，为火所烧。我当为
shuō bù wèi zhī shì cǐ shè yǐ shāo yí shí jí chū wú lìng wéi huǒ zhī
说怖畏之事，此舍已烧，宜时疾出，无令为火之
suǒ shāo hài zuò shì niàn yǐ rú suǒ sī wéi jù gào zhū zǐ rǔ
所烧害。’作是念已，如所思惟，具告诸子：‘汝
děng sù chū fù suī lián mǐn shàn yán yòu yù ér zhū zǐ děng yào zhuó
等速出。’父虽怜愍，善言诱喻，而诸子等乐著

45

xī xì bù kěn xìn shòu bù jīng bú wèi liǎo wú chū xīn yì fù bù
嬉戏，不肯信受，不惊不畏，了无出心，亦复不
zhī hé zhě shì huǒ hé zhě wéi shè yún hé wéi shī dàndōng xī zǒu
知何者是火？何者为舍？云何为失？但东西走
xì shì fù ér yǐ
戏，视父而已。

ěr shí zhǎngzhě jí zuò shì niàn cǐ shè yǐ wéi dà huǒsuǒ
“尔时，长者即作是念：‘此舍已为大火所
shāo wǒ jí zhū zǐ ruò bù shí chū bì wéi suǒ fén wǒ jīn dāngshè
烧，我及诸子若不时出，必为所焚。我今当设
fāngbiàn lìng zhū zǐ děng dé miǎn sī hài fù zhī zhū zǐ xiān xīn gè
方便，令诸子等得免斯害。’父知诸子先心各
yǒu suǒ hàozhǒngzhǒngzhēnwán qí yì zhī wù qíng bì yàozhuó ér gào
有所好种种珍玩奇异之物，情必乐著，而告
zhī yán rǔ děngsuǒ kě wánhào xī yǒunán dé rǔ ruò bù qǔ
之言：‘汝等所可玩好，希有难得，汝若不取，
hòu bì yōu huǐ rú cǐ zhǒngzhǒngyángchē lù chē niú chē jīn zài
后必忧悔。如此种种羊车、鹿车、牛车，今在
ménwài kě yǐ yóu xì rǔ děng yú cǐ huǒzhái yí sù chū lái
门外，可以游戏。汝等于此火宅，宜速出来，
suí rǔ suǒ yù jiē dāng yǔ rǔ ěr shí zhū zǐ wén fù suǒshuōzhēn
随汝所欲，皆当与汝。’尔时，诸子闻父所说珍
wán zhī wù shì qí yuàn gù xīn gè yǒng ruì hù xiāng tuī pái jìng
玩之物，适其愿故，心各勇锐，互相推排，竞
gòng chí zǒu zhēngchūhuǒzhái shì shí zhǎngzhě jiànzhū zǐ děng ān
共驰走，争出火宅。是时，长者见诸子等安
wěn dé chū jiē yú sì qú dàozhōng lù dì ér zuò wú fù zhàng ài
隐得出，皆于四衢道中露地而坐，无复障碍，
qí xīn tài rán huān xǐ yǒngyuè shí zhū zǐ děng gè bó fù yán
其心泰然，欢喜踊跃。时，诸子等各白父言：
fù xiānsuǒ xǔ wánhào zhī jù yángchē lù chē niú chē yuàn shí
‘父先所许玩好之具羊车、鹿车、牛车，愿时
cì yǔ
赐与。’

shè lì fú ěr shí zhǎngzhě gè cì zhū zǐ děng yī dà chē
“舍利弗，尔时，长者各赐诸子等一大车，
qí chēgāoguǎng zhòngbǎozhuāngjiào zhōu zā lán shǔn sì miànxuán
其车高广，众宝庄校，周匝栏楯，四面悬

líng yòu yú qí shàngzhāng shè xiǎn gài yì yǐ zhēn qí zá bǎo ér yán shì
铃。又于其上张设幰盖，亦以珍奇杂宝而严饰

zhī bǎoshéng jiāo luò chuízhū huāyīng chóng fū wǎnyán ān
之，宝绳交[46]络，垂诸华缨，重敷婉筵[47]，安

zhì dānzhěn jià yǐ bái niú fū sè chōng jié xíng tǐ shū hǎo yǒu
置丹枕。驾以白牛，肤色充洁，形体姝好，有

dà jīn lì xíng bù píngzhèng qí jí rú fēng yòuduō pú cóng ér shì
大筋力，行步平正，其疾如风。又多仆从而侍

wèi zhī suǒ yǐ zhě hé shì dà zhǎngzhě cái fù wú liàng zhǒngzhǒng
[48]卫之。所以者何？是大长者财富无量，种种

zhū zàng xī jiē chōng yì ér zuò shì niàn wǒ cái wù wú jí bù yīng
诸藏悉皆充溢，而作是念：‘我财物无极，不应

yǐ xià liè xiǎo chē yǔ zhū zǐ děng jīn cǐ yòutóng jiē shì wú zǐ
以下劣小车与诸子等。今此幼童，皆是吾子，

ài wú piāndǎng wǒ yǒu rú shì qī bǎo dà chē qí shù wú liàng yīng
爱无偏党。我有如是七宝大车，其数无量，应

dāngděng xīn gè gè yǔ zhī bù yí chā bié suǒ yǐ zhě hé yǐ wǒ
当等心各各与之，不宜差别。所以者何？以我

cǐ wù zhōu jǐ yī guóyóushàng bú kuì hé kuàngzhū zǐ shì shí
此物，周给一国犹尚不匮，何况诸子？’是时，

zhū zǐ gè chéng dà chē dé wèicéngyǒu fēi běnsuǒwàng
诸子各乘大车，得未曾有，非本所望。

shè lì fú yú rǔ yì yún hé shì zhǎngzhě děng yǔ zhū zǐ
“舍利弗，于汝意云何，是长者等与诸子

zhēnbǎo dà chē nìngyǒu xū wàng fǒu
珍宝大车，宁有虚妄不？”

shè lì fú yán fú yě shì zūn shì zhǎngzhě dàn lìng zhū zǐ
舍利弗言：“不也。世尊！是长者但令诸子

dé miǎnhuǒnàn quán qí qū mìng fēi wéi xū wàng hé yǐ gù ruò
得免火难，全其躯命，非为虚妄。何以故？若

quánshēnmìng biànwéi yǐ dé wánhào zhī jù kuàng fù fāngbiàn yú bǐ
全身命，便为已得玩好之具，况复方便于彼

huǒzhái ér bá jì zhī shì zūn ruò shì zhǎngzhě nǎi zhì bù yǔ zuì
火宅而拔济之？世尊！若是长者，乃至不与最

46

47

48

xiǎo yī chē yóu bù xū wàng hé yǐ gù shì zhǎngzhě xiān zuò shì yì
小一车，犹不虚妄。何以故？是长者先作是意：
wǒ yǐ fāngbiàn lìng zǐ dé chū yǐ shì yīn yuán wú xū wàng
‘我以方便，令子得出。’以是因缘，无虚妄
yě hé kuàngzhǎngzhě zì zhī cái fù wú liàng yù ráo yì zhū zǐ děng
也。何况长者自知财富无量，欲饶益诸子，等
yǔ dà chē
与大车？”

fó gào shè lì fú shàn zāi shàn zāi rú rǔ suǒ yán shè
佛告舍利弗：“善哉！善哉！如汝所言。舍
lì fú rú lái yì fù rú shì zé wéi yī qiè shì jiān zhī fù yú zhū
利弗，如来亦复如是，则为一切世间之父。于诸
bù wèi shuāinǎo yōuhuàn wú míng àn bì yǒng jìn wú yú ér
怖畏、衰恼、忧患、无明暗蔽，永尽无余，而
xī chéng jiù wú liàng zhī jiàn lì wú suǒ wèi yǒu dà shén lì jí zhì
悉成就无量知见、力、无所畏，有大神力及智
huì lì jù zú fāngbiàn zhì huì bō luó mì dà cí dà bēi cháng
慧力，具足方便、智慧波罗蜜，大慈大悲，常
wú xiè juàn héng qiú shàn shì lì yì yī qiè ér shēngsān jiè xiǔ gù
无懈惓，恒求善事，利益一切，而生三界朽故
huǒzhái wèi dù zhòngshēngshēng lǎo bìng sǐ yōu bēi kǔ nǎo yú
火宅，为度众生生老病死、忧悲、苦恼、愚
chī àn bì sān dú zhī huǒ jiàohuà lìng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān
痴、暗蔽、三毒之火，教化令得阿耨多罗三藐三
pú tí jiàn zhū zhòngshēng wéishēng lǎo bìng sǐ yōu bēi kǔ nǎo zhī suǒ
菩提。见诸众生为生老病死、忧悲苦恼之所
shāozhǔ yì yǐ wǔ yù cái lì gù shòuzhǒngzhǒng kǔ yòu yǐ tānzhuó
烧煮，亦以五欲财利故，受种种苦；又以贪著
zhuī qiú gù xiànshòuzhòng kǔ hòushòu dì yù chùshēng è guǐ
追求故，现受众苦，后受地狱、畜生、饿鬼
zhī kǔ ruò shēngtiānshàng jí zài rén jiān pín qióngkùn kǔ ài bié
之苦；若生天上，及在人间，贫穷困苦、爱别
lí kǔ yuān[49] zēng huì kǔ rú shì děngzhǒngzhǒng zhū kǔ zhòngshēng
离苦、冤憎会苦，如是等种种诸苦，众生
mò zài qí zhōng huān xǐ yóu xì bù jué bù zhī bù jīng bú bù
没在其中，欢喜游戏，不觉不知，不惊不怖，

49

yì bù shēngyàn bù qiú jiě tuō yú cǐ sān jiè huǒzháidōng xī chí zǒu
亦不生厌，不求解脱。于此三界火宅东西驰走，
suī zāo dà kǔ bù yǐ wéihuàn
虽遭大苦，不以为患。

shè lì fú fó jiàn cǐ yǐ biànzuò shì niàn wǒ wéizhòng
“舍利弗，佛见此已，便作是念：‘我为众
shēng zhī fù yīng bá qí kǔ nàn yǔ wú liàng wú biān fó zhì huì lè
生之父，应拔其苦难，与无量无边佛智慧乐，
lìng qí yóu xì
令其游戏。’

shè lì fú rú lái fù zuò shì niàn ruò wǒ dàn yǐ shén lì
“舍利弗，如来复作是念：‘若我但以神力
jí zhì huì lì shě yú fāngbiàn wèi zhūzhòngshēngzàn rú lái zhī jiàn
及智慧力，舍于方便，为诸众生赞如来知见、
lì wú suǒwèizhě zhòngshēng bù néng yǐ shì dé dù suǒ yǐ zhě hé
力无所畏者，众生不能以是得度。所以者何？
shì zhūzhòngshēng wèimiǎnshēnglǎobìng sǐ yōu bēi kǔ nǎo ér wéi
是诸众生，未免生老病死、忧悲苦恼，而为
sān jiè huǒzháisuǒshāo hé yóunéng jiě fó zhī zhì huì
三界火宅所烧，何由能解佛之智慧？’

shè lì fú rú bǐ zhǎngzhě suī fù shēnshǒuyǒu lì ér bú
“舍利弗，如彼长者，虽复身手有力而不
yòng zhī dàn yǐ yīn qín fāngbiànmiǎn jì zhū zǐ huǒzhái zhī nàn rán hòu
用之，但以殷勤方便勉济诸子火宅之难，然后
gè yǔ zhēnbǎo dà chē rú lái yì fù rú shì suī yǒu lì wú suǒwèi
各与珍宝大车。如来亦复如是，虽有力、无所畏
ér bú yòng zhī dàn yǐ zhì huì fāngbiàn yú sān jiè huǒzhái bá jì zhòng
而不用之，但以智慧方便，于三界火宅拔济众
shēng wèishuōsānshèng shēngwén pì zhī fó fó shèng ér zuò
生，为说三乘：声闻、辟支佛、佛乘，而作
shì yán rǔ děngmò dé yàozhù sān jiè huǒzhái wù tān cū bì sè
是言：‘汝等莫得乐住三界火宅，勿贪粗弊色、
shēng xiāng wèi chù yě ruò tānzhuóshēng ài zé wéisuǒshāo
声、香、味、触也。若贪著生爱，则为所烧。
rǔ sù chūsān jiè dāng dé sānshèng shēngwén pì zhī fó fó shèng
汝速出三界，当得三乘：声闻、辟支佛、佛乘。
wǒ jīn wèi rǔ bǎorèn cǐ shì zhōng bù xū yě rǔ děngdàndāng qín xiū
我今为汝保任此事，终不虚也。汝等但当勤修

jīng jìn rú lái yǐ shì fāngbiànyòu jìn zhòngshēng fù zuò shì yán
精进。’如来以是方便诱进众生，复作是言：

rǔ děngdāng zhī cǐ sānshèng fǎ jiē shì shèngsuǒ chēngtàn zì zài
‘汝等当知此三乘法，皆是圣所称叹，自在

wú xì wú suǒ yī qiú chéng shì sānshèng yǐ wú lòu gēn lì
无系，无所依求。乘是三乘，以无漏根、力、

jué dào chándìng jiě tuō sānmèidéng ér zì yú lè biàn dé
觉、道、禅定、解脱、三昧等而自娱乐，便得

wú liàng ān wěnkuài lè
无量安隐快乐。’

shè lì fú ruò yǒuzhòngshēng nèi yǒu zhì xìng cóng fó shì
“舍利弗，若有众生，内有智性，从佛世

zūnwén fǎ xìn shòu yīn qín jīng jìn yù sù chūsān jiè zì qiú niè pán
尊闻法信受，殷勤精进，欲速出三界，自求涅槃，

shì míngshēngwénshèng rú bǐ zhū zǐ wèi qiú yángchēchū yú huǒzhái
是名声闻乘，如彼诸子为求羊车出于火宅；

ruò yǒuzhòngshēng cóng fó shì zūnwén fǎ xìn shòu yīn qín jīng jìn
若有众生，从佛世尊闻法信受，殷勤精进，

qiú zì rán huì yào dú shàn jì shēn zhī zhū fǎ yīn yuán shì míng pì
求自然慧，乐独善寂，深知诸法因缘，是名辟

zhī fó shèng rú bǐ zhū zǐ wèi qiú lù chēchū yú huǒzhái ruò yǒuzhòng
支佛乘，如彼诸子为求鹿车出于火宅；若有众

shēng cóng fó shì zūnwén fǎ xìn shòu qín xiū jīng jìn qiú yī qiè zhì
生，从佛世尊闻法信受，勤修精进，求一切智、

fó zhì zì rán zhì wú shī zhì rú lái zhī jiàn lì wú suǒ wèi
佛智、自然智、无师智，如来知见、力、无所畏，

mǐnniàn ān lè wú liàngzhòngshēng lì yì tiānrén dù tuō yī qiè
愍念、安乐无量众生，利益天人，度脱一切，

shì míng dà shèng pú sà qiú cǐ shèng gù míngwéi mó hē sà rú bǐ
是名大乘，菩萨求此乘故，名为摩诃萨，如彼

zhū zǐ wèi qiú niú chēchū yú huǒzhái
诸子为求牛车出于火宅。

shè lì fú rú bǐ zhǎngzhě jiàn zhū zǐ děng ān wěn dé chū
“舍利弗，如彼长者，见诸子等安隐得出

huǒzhái dào wú wèichù zì wéi cái fù wú liàng děng yǐ dà chē ér
火宅，到无畏处，自惟财富无量，等以大车而

cì zhū zǐ rú lái yì fù rú shì wéi yī qiè zhòngshēng zhī fù ruò
赐诸子。如来亦复如是，为一切众生之父，若

jiàn wú liàng yì qiānzhòngshēng yǐ fó jiàomén chūsān jiè kǔ bù wèi
见无量亿千众生，以佛教门出三界苦，怖畏
xiǎndào dé niè pán lè
险道，得涅槃乐。

rú lái ěr shí biànzuò shì niàn wǒ yǒu wú liàng wú biān zhì
“如来尔时，便作是念：‘我有无量无边智
huì lì wú wèi děng zhū fó fǎ zàng shì zhūzhòngshēng jiē shì wǒ
慧、力、无畏等诸佛法藏，是诸众生皆是我
zǐ děng yǔ dà shèng bú lìng yǒu rén dú dé miè dù jiē yǐ rú lái
子，等与大乘，不令有人独得灭度，皆以如来
miè dù ér miè dù zhī shì zhūzhòngshēng tuō sān jiè zhě xī yǔ zhū fó
灭度而灭度之。’是诸众生脱三界者，悉与诸佛
chándìng jiě tuō děng yú lè zhī jù jiē shì yī xiàng yī zhǒng shèng
禅定、解脱等娱乐之具，皆是一相一种，圣
suǒ chēngtàn néngshēngjìng miào dì yī zhī lè
所称叹，能生净妙第一之乐。

shè lì fú rú bǐ zhǎngzhě chū yǐ sān chē yòu yǐn zhū zǐ
“舍利弗，如彼长者，初以三车诱引诸子，
rán hòudàn yǔ dà chē bǎo wù zhuāngyán ān wěn dì yī rán bǐ zhǎng
然后但与大车，宝物庄严，安隐第一；然彼长
zhě wú xū wàng zhī jiù rú lái yì fù rú shì wú yǒu xū wàng chū
者无虚妄之咎。如来亦复如是，无有虚妄，初
shuō sān shèng yǐn dǎozhòngshēng rán hòudàn yǐ dà shèng ér dù tuō zhī
说三乘引导众生，然后但以大乘而度脱之。
hé yǐ gù rú lái yǒu wú liàng zhì huì lì wú suǒ wèi zhū fǎ zhī zàng
何以故？如来有无量智慧、力、无所畏诸法之藏，
néng yǔ yī qiè zhòngshēng dà shèng zhī fǎ dàn bú jìn néngshòu
能与一切众生大乘之法，但不尽能受。

shè lì fú yǐ shì yīn yuán dāng zhī zhū fó fāngbiàn lì gù
“舍利弗，以是因缘，当知诸佛方便力故，
yú yī fó shèng fēn bié shuō sān
于一佛乘分别说三。”

fó yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
佛欲重宣此义，而说偈言：

pì rú zhǎng zhě yǒu yī dà zhái qí zhái jiǔ gù
譬如长者 有一大宅 其宅久故
ér fù dùn bì táng shè gāo wēi zhù gēn cuī xiǔ
而复顿弊 堂舍高危 柱根摧朽

liáng dòng qīng xié　jī bì tuí huǐ　qiáng bì pǐ chè
梁 栋 倾 斜　基 陛 隤 毁　墙 壁 圮 坼

ní tú zhì[50] luò　fù shān luàn zhuì　chuán lǚ cī tuō
泥 涂 陁 落　覆 苫 乱 坠　椽 桷 差 脱

zhōu zhàng qū qū　zá huì chōng biàn　yǒu wǔ bǎi rén
周 障 屈 曲　杂 秽 充 遍　有 五 百 人

zhǐ zhù qí zhōng　chī xiāo diāo jiù　wū què jiū gē
止 住 其 中　鴟 枭 雕 鹫　乌 鹊 鸠 鸽

wán shé fù xiē　wú gōng yóu yán　shǒu gōng bǎi zú
蚖 蛇 蝮 蝎　蜈 蚣 蚰 蜒　守 宫 百 足

yòu lí xī shǔ[51]　zhū è chóng bèi　jiāo héng chí zǒu
鼬 狸 鼷 鼠　诸 恶 虫 辈　交 横 驰 走

shǐ niào chòu chù　bú jìng liú yì　qiāng láng zhū chóng
屎 尿 臭 处　不 净 流 溢　蜣 蜋 诸 虫

ér jí qí shàng　hú láng yě gān　jǔ jué jiàn tà
而 集 其 上　狐 狼 野 干　咀 嚼 践 蹋

jì[52] niè sǐ shī　gǔ ròu láng jí　yóu shì qún gǒu
哜 啮 死 尸　骨 肉 狼 藉　由 是 群 狗

jìng lái bó cuō　jī léi zhāng huáng　chù chù qiú shí
竞 来 搏 撮　饥 羸 憧 惶　处 处 求 食

dòu zhēng zhā[53] chè　yá chái háo[54] fèi　qí shè kǒng bù
斗 诤 摣 掣　啀 喍 嗥 吠　其 舍 恐 怖

biàn zhuàng rú shì　chù chù jiē yǒu　chī mèi wǎng liǎng
变 状 如 是　处 处 皆 有　魑 魅 魍 魉

yè chā è guǐ　shí dàn rén ròu　dú chóng zhī shǔ
夜 叉 恶 鬼　食 噉 人 肉　毒 虫 之 属

zhū è qín shòu　fú rǔ chǎn shēng　gè zì cáng hù
诸 恶 禽 兽　孚 乳 产 生　各 自 藏 护

yè chā jìng lái　zhēng qǔ shí zhī　shí zhī jì bǎo
夜 叉 竞 来　争 取 食 之　食 之 既 饱

è xīn zhuǎn chì　dòu zhēng zhī shēng　shèn kě bù wèi
恶 心 转 炽　斗 诤 之 声　甚 可 怖 畏

50

51

52

53 齇

54

jiū pán tú guǐ dūn jù tǔ duǒ huò shí lí dì
鸠槃茶[55]鬼 蹲踞土堆 或时离地

yī chǐ èr chǐ wǎng fǎn yóu xíng zòng yì xī xì
一尺二尺 往返游行 纵逸嬉戏

zhuō gǒu liǎng zú pū lìng shī shēng yǐ jiǎo jiā jǐng
捉狗两足 扑令失声 以脚加颈

bù gǒu zì lè fù yǒu zhū guǐ qí shēn cháng dà
怖狗自乐 复有诸鬼 其身长大

luǒ xíng hēi shòu cháng zhù qí zhōng fā dà è shēng
裸形黑瘦 常住其中 发大恶声

jiào hū qiú shí fù yǒu zhū guǐ qí yān rú zhēn
叫呼求食 复有诸鬼 其咽如针

fù yǒu zhū guǐ shǒu rú niú tóu huò shí rén ròu
复有诸鬼 首如牛头 或食人肉

huò fù dàn gǒu tóu fà péng[56] luàn cán hài xiōng xiǎn
或复噉狗 头发鬅乱 残害凶险

jī kě suǒ bī jiào huàn chí zǒu yè chā è guǐ
饥渴所逼 叫唤驰走 夜叉饿鬼

zhū è niǎo shòu jī jí sì xiàng kuī kàn chuāng yǒu
诸恶鸟兽 饥急四向 窥看窗牖

rú shì zhū nàn kǒng wèi wú liàng shì xiǔ gù zhái
如是诸难 恐畏无量 是朽故宅

shǔ yú yī rén qí rén jìn chū wèi jiǔ zhī jiān
属于一人 其人近出 未久之间

yú hòu zhái shè[57] hū[58] rán huǒ qǐ sì miàn yī shí
于后宅舍 忽然火起 四面一时

qí yàn[59] jù chì dòng liáng chuán zhù bào shēng zhèn liè
其焰俱炽 栋梁椽柱 爆声震裂

cuī zhé duò luò qiáng bì bēng dǎo zhū guǐ shén děng
摧折堕落 墙壁崩倒 诸鬼神等

yáng shēng dà jiào diāo jiù zhū niǎo jiū pán tú[60] děng
扬声大叫 雕鹫诸鸟 鸠槃茶等

55
56
57
58
59
60

zhōuzhāng[61] huáng bù　bù néng zì chū　è shòu dú chóng
周 憧 惶 怖　不 能 自 出　恶 兽 毒 虫

cáng cuàn kǒng xué　pí shè shé guǐ　yì zhù qí zhōng
藏 窜 孔 穴　毗 舍 阇 鬼　亦 住 其 中

bó fú dé gù　wéi huǒ suǒ bī　gòng xiāng cán hài
薄 福 德 故　为 火 所 逼　共 相 残 害

yǐn xuè dàn ròu　yě gān zhī shǔ　bìng yǐ qián sǐ
饮 血 噉 肉　野 干 之 属　并 已 前 死

zhū dà è shòu　jìng lái shí dàn　chòu yān péng bó
诸 大 恶 兽　竞 来 食 噉　臭 烟 燖 焊

sì miàn chōng sè　wú gōng yóu yán　dú shé zhī lèi
四 面 充 塞　蜈 蚣 蚰 蜒　毒 蛇 之 类

wéi huǒ suǒ shāo　zhēng zǒu chū xué　jiū pán tú[62] guǐ
为 火 所 烧　争 走 出 穴　鸠 槃 荼 鬼

suí qǔ ér shí　yòu zhū è guǐ　tóu shàng huǒ rán
随 取 而 食　又 诸 饿 鬼　头 上 火 燃

jī kě rè nǎo　zhōuzhāng[63] mènzǒu　qí zhái rú shì
饥 渴 热 恼　周 憧 闷走　其 宅 如 是

shèn kě bù wèi　dú hài huǒ zāi　zhòng nán fēi yī
甚 可 怖 畏　毒 害 火 灾　众 难 非 一

shì shí zhái zhǔ　zài mén wài lì　wén yǒu rén yán
是 时 宅 主　在 门 外 立　闻 有 人 言

rǔ zhū zǐ děng　xiān yīn yóu xì　lái rù cǐ zhái
汝 诸 子 等　先 因 游 戏　来 入 此 宅

zhì xiǎo wú zhī　huān yú yào zhuó　zhǎng zhě wén yǐ
稚 小 无 知　欢 娱 乐 著　长 者 闻 已

jīng rù huǒ zhái　fāng yí jiù jì　lìng wú shāo hài
惊 入 火 宅　方 宜 救 济　令 无 烧 害

gào yù zhū zǐ　shuō zhòng huàn nàn　è guǐ dú chóng
告 喻 诸 子　说 众 患 难　恶 鬼 毒 虫

zāi huǒ màn yán　zhòng kǔ cì dì　xiāng xù bù jué
灾 火 蔓 延　众 苦 次 第　相 续 不 绝

dú shé wán fù　jí zhū yè chā　jiū pán tú guǐ
毒 蛇 蚖 蝮　及 诸 夜 叉　鸠 槃 荼 鬼

61

62

63

yě gàn hú gǒu diāo jiù chī xiāo bǎi zú zhī shǔ
野干狐狗雕鹫鸱枭百足之属

jī kě nǎo jí shèn kě bù wèi cǐ kǔ nàn chù
饥渴恼急甚可怖畏此苦难处

kuàng fù dà huǒ zhū zǐ wú zhī suī wén fù huì
况复大火诸子无知虽闻父诲

yóu gù yào zhuó xī xì bù yǐ shì shí zhǎng zhě
犹故乐著嬉戏不已是时长者

ér zuò shì niàn zhū zǐ rú cǐ yì wǒ chóu nǎo
而作是念诸子如此益我愁恼

jīn cǐ shè zhái wú yī kě lè ér zhū zǐ děng
今此舍宅无一可乐而诸子等

dān miǎn xī xì bú shòu wǒ jiào jiāng wéi huǒ hài
耽湎嬉戏不受我教将为火害

jí biàn sī wéi shè zhū fāng biàn gào zhū zǐ děng
即便思惟设诸方便告诸子等

wǒ yǒu zhǒng zhǒng zhēn wán zhī jù miào bǎo hǎo chē
我有种种珍玩之具妙宝好车

yáng chē lù chē dà niú zhī chē jīn zài mén wài
羊车鹿车大牛之车今在门外

rǔ děng chū lái wú wèi rǔ děng zào zuò cǐ chē
汝等出来吾为汝等造作此车

suí yì suǒ yào kě yǐ yóu xì zhū zǐ wén shuō
随意所乐可以游戏诸子闻说

rú cǐ zhū chē jí shí bēn jìng chí zǒu ér chū
如此诸车即时奔竞驰走而出

dào yú kòng dì lí zhū kǔ nàn zhǎng zhě jiàn zǐ
到于空地离诸苦难长者见子

dé chū huǒ zhái zhù yú sì qú zuò shī zǐ zuò
得出火宅住于四衢坐师子座

ér zì qìng yán wǒ jīn kuài lè cǐ zhū zǐ děng
而自庆言我今快乐此诸子等

shēng yù shèn nán yú xiǎo wú zhī ér rù xiǎn zhái
生育甚难愚小无知而入险宅

duō zhū dú chóng chī mèi kě wèi dà huǒ měng yàn[64]
多诸毒虫魑魅可畏大火猛焰

64

sì miàn jù qǐ　ér cǐ zhū zǐ　tān yào xī xì
四面俱起　而此诸子　贪乐嬉戏

wǒ yǐ jiù zhī　lìng dé tuō nàn　shì gù zhū rén
我已救之　令得脱难　是故诸人

wǒ jīn kuài lè　ěr shí zhū zǐ　zhī fù ān zuò
我今快乐　尔时诸子　知父安坐

jiē yì fù suǒ　ér bó fù yán　yuàn cì wǒ děng
皆诣父所　而白父言　愿赐我等

sān zhǒng bǎo chē　rú qián suǒ xǔ　zhū zǐ chū lái
三种宝车　如前所许　诸子出来

dāng yǐ sān chē　suí rǔ suǒ yù　jīn zhèng shì shí
当以三车　随汝所欲　今正是时

wéi chuí jǐ yǔ　zhǎng zhě dà fù　kù zàng zhòng duō
唯垂给与　长者大富　库藏众多

jīn yín liú lí　chē qú mǎ nǎo[65]　yǐ zhòng bǎo wù
金银琉璃　砗磲码碯　以众宝物

zào zhū dà chē　zhuāng jiào yán shì　zhōu tú lán shǔn
造诸大车　庄校严饰　周匝栏楯

sì miàn xuán líng　jīn shéng jiāo luò　zhēn zhū luó wǎng
四面悬铃　金绳交络　真珠罗网

zhāng shī qí shàng　jīn huā zhū yīng[66]　chù chù chuí xià
张施其上　金华诸缨　处处垂下

zhòng cǎi zá shì　zhōu zā wéi rào　róu ruǎn zēng kuàng
众彩杂饰　周匝围绕　柔软缯纩

yǐ wéi yīn rù[67]　shàng miào xì dié　jià zhí qiān yì
以为茵褥　上妙细氎　价直千亿

xiān bái jìng jié　yǐ fù qí shàng　yǒu dà bái niú
鲜白净洁　以覆其上　有大白牛

féi zhuàng duō lì　xíng tǐ shū hǎo　yǐ jià bǎo chē
肥壮多力　形体姝好　以驾宝车

duō zhū bīn cóng　ér shì wèi zhī　yǐ shì miào chē
多诸傧从　而侍卫之　以是妙车

děng cì zhū zǐ　zhū zǐ shì shí　huān xǐ yǒng yuè
等赐诸子　诸子是时　欢喜踊跃

---

65 栗

66

67

chéng shì bǎo chē　yóu yú sì fāng　xī xì kuài lè
乘 是 宝 车　游 于 四 方　嬉 戏 快 乐

zì zài wú ài　gào shè lì fú　wǒ yì rú shì
自 在 无 碍　告 舍 利 弗　我 亦 如 是

zhòng shèng zhōng zūn　shì jiān zhī fù　yī qiè zhòng shēng
众 圣 中 尊　世 间 之 父　一 切 众 生

jiē shì wú zǐ　shēn zhuó shì lè　wú yǒu huì xīn
皆 是 吾 子　深 著 世 乐　无 有 慧 心

sān jiè wú ān　yóu rú huǒ zhái　zhòng kǔ chōng mǎn
三 界 无 安　犹 如 火 宅　众 苦 充 满

shèn kě bù wèi　cháng yǒu shēng lǎo　bìng sǐ yōu huàn
甚 可 怖 畏　常 有 生 老　病 死 忧 患

rú shì děng huǒ　chì rán bù xī　rú lái yǐ lí
如 是 等 火　炽 然 不 息　如 来 已 离

sān jiè huǒ zhái　jì rán xián jū　ān chǔ lín yě
三 界 火 宅　寂 然 闲 居　安 处 林 野

jīn cǐ sān jiè　jiē shì wǒ yǒu　qí zhōng zhòng shēng
今 此 三 界　皆 是 我 有　其 中 众 生

xī shì wú zǐ　ér jīn cǐ chù　duō zhū huàn nàn
悉 是 吾 子　而 今 此 处　多 诸 患 难

wéi wǒ yī rén　néng wéi jiù hù　suī fù jiào zhào
唯 我 一 人　能 为 救 护　虽 复 教 诏

ér bú xìn shòu　yú zhū yù rǎn　tān zhuó shēn gù
而 不 信 受　于 诸 欲 染　贪 著 深 故

yǐ shì fāng biàn　wèi shuō sān shèng　lìng zhū zhòng shēng
以 是 方 便　为 说 三 乘　令 诸 众 生

zhī sān jiè kǔ　kāi shì yǎn shuō　chū shì jiān dào
知 三 界 苦　开 示 演 说　出 世 间 道

shì zhū zǐ děng　ruò xīn jué dìng　jù zú sān míng
是 诸 子 等　若 心 决 定　具 足 三 明

jí liù shén tōng　yǒu dé yuán jué　bú tuì pú sà
及 六 神 通　有 得 缘 觉　不 退 菩 萨

rǔ shè lì fú　wǒ wèi zhòng shēng　yǐ cǐ pì yù
汝 舍 利 弗　我 为 众 生　以 此 譬 喻

shuō yī fó shèng　rǔ děng ruò néng　xìn shòu shì yǔ
说 一 佛 乘　汝 等 若 能　信 受 是 语

yī qiè jiē dāng　chéng dé fó dào　shì shèng wēi miào
一 切 皆 当　成 得 佛 道　是 乘 微 妙

qīng jìng dì yī　yú zhū shì jiān　wéi wú yǒu shàng
清 净 第 一　于 诸 世 间　为 无 有 上

fó suǒ yuè kě　yī qiè zhòng shēng　suǒ yīng chēng zàn
佛 所 悦 可　一 切 众 生　所 应 称 赞

gòng yǎng lǐ bài　wú liàng yì qiān　zhū lì jiě tuō
供 养 礼 拜　无 量 亿 千　诸 力 解 脱

chán dìng zhì huì　jí fó yú fǎ　dé rú shì shèng
禅 定 智 慧　及 佛 余 法　得 如 是 乘

lìng zhū zǐ děng　rì yè jié shù　cháng dé yóu xì
令 诸 子 等　日 夜 劫 数　常 得 游 戏

yǔ zhū pú sà　jí shēng wén zhòng　chéng cǐ bǎo shèng
与 诸 菩 萨　及 声 闻 众　乘 此 宝 乘

zhí zhì dào chǎng　yǐ shì yīn yuán　shí fāng dì qiú
直 至 道 场　以 是 因 缘　十 方 谛 求

gèng wú yú shèng　chú fó fāng biàn　gào shè lì fú
更 无 余 乘　除 佛 方 便　告 舍 利 弗

rǔ zhū rén děng　jiē shì wú zǐ　wǒ zé shì fù
汝 诸 人 等　皆 是 吾 子　我 则 是 父

rǔ děng lěi jié　zhòng kǔ suǒ shāo　wǒ jiē jì bá
汝 等 累 劫　众 苦 所 烧　我 皆 济 拔

lìng chū sān jiè　wǒ suī xiān shuō　rǔ děng miè dù
令 出 三 界　我 虽 先 说　汝 等 灭 度

dàn jìn shēng sǐ　ér shí bú miè　jīn suǒ yīng zuò
但 尽 生 死　而 实 不 灭　今 所 应 作

wéi fó zhì huì　ruò yǒu pú sà　yú shì zhòng zhōng
唯 佛 智 慧　若 有 菩 萨　于 是 众 中

néng yī xīn tīng　zhū fó shí fǎ　zhū fó shì zūn
能 一 心 听　诸 佛 实 法　诸 佛 世 尊

suī yǐ fāng biàn　suǒ huà zhòng shēng　jiē shì pú sà
虽 以 方 便　所 化 众 生　皆 是 菩 萨

ruò rén xiǎo zhì　shēn zhuó ài yù　wèi cǐ děng gù
若 人 小 智　深 著 爱 欲　为 此 等 故

shuō yú kǔ dì　zhòng shēng xīn xǐ　dé wèi céng yǒu
说 于 苦 谛　众 生 心 喜　得 未 曾 有

fó shuō kǔ dì　zhēn shí wú yì　ruò yǒu zhòng shēng
佛 说 苦 谛　真 实 无 异　若 有 众 生

bù zhī kǔ běn　shēn zhuó kǔ yīn　bù néng zàn shě
不 知 苦 本　深 著 苦 因　不 能 暂 舍

wèi shì děng gù fāng biàn shuō dào zhū kǔ suǒ yīn
为是等故方便说道诸苦所因
tān yù wéi běn ruò miè tān yù wú suǒ yī zhǐ
贪欲为本若灭贪欲无所依止
miè jìn zhū kǔ míng dì sān dì wèi miè dì gù
灭尽诸苦名第三谛为灭谛故
xiū xíng yú dào lí zhū kǔ fù míng dé jiě tuō
修行于道离诸苦缚名得解脱
shì rén yú hé ér dé jiě tuō dàn lí xū wàng
是人于何而得解脱但离虚妄
míng wéi jiě tuō qí shí wèi dé yī qiè jiě tuō
名为解脱其实未得一切解脱
fó shuō shì rén wèi shí miè dù sī rén wèi dé
佛说是人未实灭度斯人未得
wú shàng dào gù wǒ yì bú yù lìng zhì miè dù
无上道故我意不欲令至灭度
wǒ wéi fǎ wáng yú fǎ zì zài ān wěn zhòng shēng
我为法王于法自在安隐众生
gù xiàn yú shì rǔ shè lì fú wǒ cǐ fǎ yìn
故现于世汝舍利弗我此法印
wèi yù lì yì shì jiān gù shuō zài suǒ yóu fāng
为欲利益世间故说在所游方
wù wàng xuān chuán ruò yǒu wén zhě suí xǐ dǐng shòu
勿妄宣传若有闻者随喜顶受
dāng zhī shì rén ē wéi yuè zhì[68] ruò yǒu xìn shòu
当知是人阿惟越致[68]若有信受
cǐ jīng fǎ zhě shì rén yǐ céng jiàn guò qù fó
此经法者是人已曾见过去佛
gōng jìng gòng yǎng yì wén shì fǎ ruò rén yǒu néng
恭敬供养亦闻是法若人有能
xìn rǔ suǒ shuō zé wéi jiàn wǒ yì jiàn yú rǔ
信汝所说则为见我亦见于汝
jí bǐ qiū sēng bìng zhū pú sà sī fǎ huā jīng
及比丘僧并诸菩萨斯法华经
wèi shēn zhì shuō qiǎn shí wén zhī mí huò bù jiě
为深智说浅识闻之迷惑不解

68 阿

阿

yī qiè shēng wén　jí pì zhī fó　yú cǐ jīng zhōng
一切声闻　及辟支佛　于此经中

lì suǒ bù jí　rǔ shè lì fú　shàng yú cǐ jīng
力所不及　汝舍利弗　尚于此经

yǐ xìn dé rù　kuàng yú shēng wén　qí yú shēng wén
以信得入　况余声闻　其余声闻

xìn fó yǔ gù　suí shùn cǐ jīng　fēi jǐ zhì fèn
信佛语故　随顺此经　非己智分

yòu shè lì fú　jiāo màn xiè dài　jì wǒ jiàn zhě
又舍利弗　憍慢懈怠　计我见者

mò shuō cǐ jīng　fán fū qiǎn shí　shēn zhuó wǔ yù
莫说此经　凡夫浅识　深著五欲

wén bù néng jiě　yì wù wèi shuō　ruò rén bú xìn
闻不能解　亦勿为说　若人不信

huǐ bàng cǐ jīng　zé duàn yī qiè　shì jiān fó zhǒng
毁谤此经　则断一切　世间佛种

huò fù pín cù　ér huái yí huò　rǔ dāng tīng fǎ[69]
或复颦蹙　而怀疑惑　汝当听法

cǐ rén zuì bào　ruò fó zài shì　ruò miè dù hòu
此人罪报　若佛在世　若灭度后

qí yǒu fěi bàng　rú sī jīng diǎn　jiàn yǒu dú sòng
其有诽谤　如斯经典　见有读诵

shū chí jīng zhě　qīng jiàn zēng jí　ér huái jié hèn
书持经者　轻贱憎嫉　而怀结恨

cǐ rén zuì bào　rǔ jīn fù tīng　qí rén mìng zhōng
此人罪报　汝今复听　其人命终

rù ē bí yù　jù zú yī jié　jié jìn gèng shēng
入阿鼻狱　具足一劫　劫尽更生

rú shì zhǎn zhuǎn　zhì wú shù jié　cóng dì yù chū
如是展转　至无数劫　从地狱出

dāng duò chù shēng　ruò gǒu yě gān　qí xíng kū shòu
当堕畜生　若狗野干　其形枯瘦

lí dàn jiè lài　rén suǒ chù rǎo　yòu fù wéi rén
黧黮疥癞　人所触娆　又复为人

zhī suǒ è jiàn　cháng kùn jī kě　gǔ ròu kū jié
之所恶贱　常困饥渴　骨肉枯竭

69

shēng shòu chǔ dú sǐ bèi wǎ shí duàn fó zhǒng gù
生 受 楚 毒 死 被 瓦 石 断 佛 种 故

shòu sī zuì bào ruò zuò luò tuó huò shēng lǘ zhōng
受 斯 罪 报 若 作 駏 驼 或 生 驴 中

shēn cháng fù zhòng jiā zhū zhàng chuí dàn niàn shuǐ cǎo
身 常 负 重 加 诸 杖 捶 但 念 水 草

yú wú suǒ zhī bàng sī jīng gù huò zuì rú shì
余 无 所 知 谤 斯 经 故 获 罪 如 是

yǒu zuò yě gān lái rù jù luò shēn tǐ jiè lài
有 作 野 干 来 入 聚 落 身 体 疥 癞

yòu wú yī mù wéi zhū tóng zǐ zhī suǒ dǐng[70] zhì
又 无 一 目 为 诸 童 子 之 所 打 掷

shòu zhū kǔ tòng huò shí zhì sǐ yú cǐ sǐ yǐ
受 诸 苦 痛 或 时 致 死 于 此 死 已

gèng shòu mǎng shēn qí xíng cháng dà wǔ bǎi yóu xún
更 受 蟒 身 其 形 长 大 五 百 由 旬

lóng ái wú zú wǎn zhuǎn fù xíng wéi zhū xiǎo chóng
聋 騃 无 足 宛 转 腹 行 为 诸 小 虫

zhī suǒ zā shí zhòu yè shòu kǔ wú yǒu xiū xī
之 所 咂 食 昼 夜 受 苦 无 有 休 息

bàng sī jīng gù huò zuì rú shì ruò dé wéi rén
谤 斯 经 故 获 罪 如 是 若 得 为 人

zhū gēn àn dùn cuó lòu luán[71] bì máng lóng bèi yǔ
诸 根 暗 钝 矬 陋 癵 躄 盲 聋 背 伛

yǒu suǒ yán shuō rén bú xìn shòu kǒu qì cháng chòu
有 所 言 说 人 不 信 受 口 气 常 臭

guǐ mèi suǒ zhuó pín qióng xià jiàn wéi rén suǒ shǐ
鬼 魅 所 著 贫 穷 下 贱 为 人 所 使

duō bìng xiāo shòu wú suǒ yī hù suī qīn fù rén
多 病 痟 瘦 无 所 依 怙 虽 亲 附 人

rén bú zài yì ruò yǒu suǒ dé xún fù wàng shī
人 不 在 意 若 有 所 得 寻 复 忘 失

ruò xiū yī dào shùn fāng zhì bìng gèng zēng tā jí
若 修 医 道 顺 方 治 病 更 增 他 疾

huò fù zhì sǐ ruò zì yǒu bìng wú rén jiù liáo
或 复 致 死 若 自 有 病 无 人 救 疗

70

71 癵

shè fú liáng yào　ér fù zēng jù　ruò tā fǎn nì
设服良药　而复增剧　若他反逆

chāo jié qiè dào　rú shì děng zuì　hèng lí[72] qí yāng
抄劫窃盗　如是等罪　横罹[72]其殃

rú sī zuì rén　yǒng bú jiàn fó　zhòngshèng zhī wáng
如斯罪人　永不见佛　众圣之王

shuō fǎ jiào huà　rú sī zuì rén　cháng shēng nán chù
说法教化　如斯罪人　常生难处

kuáng lóng xīn luàn　yǒng bù wén fǎ　yú wú shù jié
狂聋心乱　永不闻法　于无数劫

rú héng hé shā　shēng zhé lóng yǎ　zhū gēn bú jù
如恒河沙　生辄聋瘂　诸根不具

cháng chǔ dì yù　rú yóu yuán guàn　zài yú è dào
常处地狱　如游园观　在余恶道

rú jǐ shè zhái　tuó lǘ zhū gǒu　shì qí xíng chù
如己舍宅　驼驴猪狗　是其行处

bàng sī jīng gù　huò zuì rú shì　ruò dé wéi rén
谤斯经故　获罪如是　若得为人

lóng máng yīn yǎ　pín qióng zhū shuāi　yǐ zì zhuāng yán
聋盲瘖瘂　贫穷诸衰　以自庄严

shuǐ zhǒng gān xiāo　jiè lài yōng jū　rú shì děng bìng
水肿干消　疥癞痈疽　如是等病

yǐ wéi yī fú　shēn cháng chòu chù　gòu huì bú jìng
以为衣服　身常臭处　垢秽不净

shēn zhuó wǒ jiàn　zēng yì chēn huì　yín yù chì shèng
深著我见　增益瞋恚　淫欲炽盛

bù zé qín shòu　bàng sī jīng gù　huò zuì rú shì
不择禽兽　谤斯经故　获罪如是

gào shè lì fú　bàng sī jīng zhě　ruò shuō qí zuì
告舍利弗　谤斯经者　若说其罪

qióng jié bú jìn　yǐ shì yīn yuán　wǒ gù yǔ rǔ
穷劫不尽　以是因缘　我故语汝

wú zhì rén zhōng　mò shuō cǐ jīng　ruò yǒu lì gēn
无智人中　莫说此经　若有利根

zhì huì míng liǎo　duō wén qiáng zhì　qiú fó dào zhě
智慧明了　多闻强识　求佛道者

72

rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō　ruò rén céng jiàn
如是之人　乃可为说　若人曾见
yì bǎi qiān fó　zhí[73] zhū shàn běn　shēn xīn jiān gù
亿百千佛　植诸善本　深心坚固
rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō　ruò rén jīng jìn
如是之人　乃可为说　若人精进
cháng xiū cí xīn　bù xī shēn mìng　nǎi kě wèi shuō
常修慈心　不惜身命　乃可为说
ruò rén gōng jìng　wú yǒu yì xīn　lí zhū fán yú
若人恭敬　无有异心　离诸凡愚
dú chǔ shān zé　rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō
独处山泽　如是之人　乃可为说
yòu shè lì fú　ruò jiàn yǒu rén　shě è zhī shí
又舍利弗　若见有人　舍恶知识
qīn jìn shàn yǒu　rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō
亲近善友　如是之人　乃可为说
ruò jiàn fó zǐ　chí jiè qīng jié　rú jìng míng zhū
若见佛子　持戒清洁　如净明珠
qiú dà shèng jīng　rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō
求大乘经　如是之人　乃可为说
ruò rén wú chēn　zhì zhí róu ruǎn　cháng mǐn yī qiè
若人无瞋　质直柔软　常愍一切
gōng jìng zhū fó　rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō
恭敬诸佛　如是之人　乃可为说
fù yǒu fó zǐ　yú dà zhòng zhōng　yǐ qīng jìng xīn
复有佛子　于大众中　以清净心
zhǒng zhǒng yīn yuán　pì yù yán cí　shuō fǎ wú ài
种种因缘　譬喻言辞　说法无碍
rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō　ruò yǒu bǐ qiū
如是之人　乃可为说　若有比丘
wèi yī qiè zhì　sì fāng qiú fǎ　hé zhǎng dǐng shòu
为一切智　四方求法　合掌顶受
dàn yào shòu chí　dà shèng jīng diǎn　nǎi zhì bú shòu
但乐受持　大乘经典　乃至不受
yú jīng yī jì　rú shì zhī rén　nǎi kě wèi shuō
余经一偈　如是之人　乃可为说

73

rú rén zhì xīn qiú fó shè lì rú shì qiú jīng
如人至心求佛舍利如是求经
dé yǐ dǐng shòu qí rén bú fù zhì qiú yú jīng
得已顶受其人不复志求余经
yì wèi céng niàn wài dào diǎn jí rú shì zhī rén
亦未曾念外道典籍如是之人
nǎi kě wèi shuō gào shè lì fú wǒ shuō shì xiàng
乃可为说告舍利弗我说是相
qiú fó dào zhě qióng jié bú jìn rú shì děng rén
求佛道者穷劫不尽如是等人
zé néng xìn jiě rǔ dāng wèi shuō miào fǎ huā jīng
则能信解汝当为说妙法华经

xìn jiě pǐn dì sì
信解品第四[74]

ěr shí huì mìng xū pú tí mó hē jiā zhānyán mó hē jiā shè
尔时，慧命须菩提、摩诃迦旃延、摩诃迦叶、
mó hē mù qiánlián cóng fó suǒwénwèi céngyǒu fǎ shì zūnshòushè lì
摩诃目犍连，从佛所闻未曾有法，世尊授舍利
fú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì fā xī yǒu xīn huān xǐ yǒng
弗阿耨多罗三藐三菩提记，发希有心，欢喜踊
yuè jí cóngzuò qǐ zhěng yī fú piāntǎnyòujiān yòu xī zhuó dì
跃，即从座起，整衣服偏袒右肩，右膝著地，
yī xīn hé zhǎng qū gōnggōng jìng zhānyǎng zūn yán ér bó fó yán
一心合掌，曲躬恭敬，瞻仰尊颜而白佛言：
wǒ děng jū sēng zhī shǒu niánbìng xiǔ mài zì wèi yǐ dé niè pán
“我等居僧之首，年并朽迈，自谓已得涅槃，
wú suǒkān rèn bú fù jìn qiú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì zūn
无所堪任，不复进求阿耨多罗三藐三菩提。世尊
wǎng xī shuō fǎ jì jiǔ wǒ shí zài zuò shēn tǐ pí xiè dànniànkōng
往昔说法既久，我时在座，身体疲懈，但念空、
wú xiàng wú zuò yú pú sà fǎ yóu xì shéntōng jìng fó guó tǔ
无相、无作，于菩萨法：游戏神通、净佛国土、
chéng jiù zhòngshēng xīn bù xǐ yào suǒ yǐ zhě hé shì zūn lìng wǒ
成就众生，心不喜乐。所以者何？世尊令我

74

děngchū yú sān jiè dé niè pánzhèng yòu jīn wǒ děngnián yǐ xiǔ mài
等出于三界，得涅槃证。又今我等年已朽迈，

yú fó jiàohuà pú sà ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí bù shēng yī
于佛教化菩萨阿耨多罗三藐三菩提，不生一

niànhàoyào zhī xīn wǒ děng jīn yú fó qián wénshòushēngwén ē nòu
念好乐之心。我等今于佛前，闻授声闻阿耨

duō luó sānmiǎosān pú tí jì xīn shènhuān xǐ dé wèi céngyǒu bú
多罗三藐三菩提记，心甚欢喜，得未曾有。不

wèi yú jīn hū rán dé wén xī yǒu zhī fǎ shēn zì qìngxìng huò dà shàn
谓于今忽然得闻希有之法，深自庆幸，获大善

lì wú liàngzhēnbǎo bù qiú zì dé
利，无量珍宝不求自得。

shì zūn wǒ děng jīn zhě yàoshuō pì yù yǐ míng sī yì
“世尊！我等今者，乐说譬喻，以明斯义。

pì ruò yǒu rén nián jì yòu zhì shě fù táo shì jiǔ zhù tā guó huò
譬若有人，年既幼稚，舍父逃逝，久住他国，或

shí èr shí zhì wǔ shí suì nián jì zhǎng dà jiā fù qióngkùn
十、二十，至五十岁，年既长大，加复穷困，

chí chěng sì fāng yǐ qiú yī shí jiànjiànyóuxíng yù xiàngběnguó qí
驰骋四方以求衣食，渐渐游行，遇向本国。其

fù xiān lái qiú zǐ bù dé zhōng zhǐ yī chéng qí jiā dà fù cái
父先来，求子不得，中止一城，其家大富，财

bǎo wú liàng jīn yín liú lí shān hú hǔ pò[75] bō lí zhū[76]
宝无量，金、银、琉璃、珊瑚、琥珀、玻瓈珠

děng qí zhū cāng kù xī jiē yíng yì duōyǒutóng pú chénzuǒ
等，其诸仓库，悉皆盈溢；多有僮仆、臣佐、

lì mín xiàng mǎ chēshèng niú yáng wú shù chū rù xī lì nǎi biàn
吏民；象马车乘，牛羊无数；出入息利，乃遍

tā guó shāng gū gǔ kè yì shènzhòngduō shí pín qióng zǐ yóuzhū
他国，商估贾客亦甚众多。时，贫穷子游诸

jù luò jīng lì guó yì suì dào qí fù suǒ zhǐ zhī chéng fù měiniàn
聚落，经历国邑，遂到其父所止之城。父每念

zǐ yǔ zǐ lí bié wǔ shí yú nián ér wèi céngxiàng rén shuō rú cǐ shì
子，与子离别五十余年，而未曾向人说如此事，

dàn zì sī wéi xīn huái huǐ hèn zì niànlǎo xiǔ duōyǒu cái wù jīn
但自思惟，心怀悔恨，自念老朽，多有财物，金

75

76

yín zhēnbǎo cāng kù yíng yì wú yǒu zǐ xī yī dànzhōng mò cái
银珍宝，仓库盈溢；无有子息，一旦终没，财
wù sàn shī wú suǒ wěi fù shì yǐ yīn qín měi yì qí zǐ fù zuò shì
物散失，无所委付。是以殷勤每忆其子，复作是
niàn wǒ ruò dé zǐ wěi fù cái wù tǎn rán kuài lè wú fù yōu
念：‘我若得子，委付财物，坦然快乐，无复忧
lǜ
虑。’

shì zūn ěr shí qióng zǐ yòng lìn zhǎnzhuǎn yù dào fù shè
“世尊！尔时，穷子佣赁展转遇到父舍，
zhù lì mén cè yáojiàn qí fù jù shī zǐ chuáng bǎo jī[77] chéng zú
住立门侧，遥见其父踞师子床，宝几承足，
zhū pó luó mén chà lì jū shì jiē gōngjìng wéi rào yǐ zhēnzhū yīng
诸婆罗门、刹利、居士皆恭敬围绕，以真珠璎
luò jià zhí qiānwàn zhuāngyán qí shēn lì mín tóng pú shǒu zhí
珞，价直千万，庄严其身；吏民、僮仆手执
bái fú shì lì zuǒyòu fù yǐ bǎozhàng chuízhū huā fān xiāngshuǐ
白拂，侍立左右。覆以宝帐，垂诸华幡，香水
sǎ dì sànzhòngmínghuā luó liè bǎo wù chū nà qǔ yǔ yǒu rú
洒地，散众名华，罗列宝物，出内取与，有如
shì děngzhǒngzhǒngyán shì wēi dé tè zūn qióng zǐ jiàn fù yǒu dà lì
是等种种严饰，威德特尊。穷子见父有大力
shì jí huáikǒng bù huǐ lái zhì cǐ qiè zuò shì niàn cǐ huò shì
势，即怀恐怖，悔来至此，窃作是念：‘此或是
wáng huò shì wángděng fēi wǒ yòng lì dé wù zhī chù bù rú wǎng
王，或是王等，非我佣力得物之处。不如往
zhì pín lǐ sì lì yǒu dì yī shí yì dé ruò jiǔ zhù cǐ huòjiàn
至贫里，肆力有地，衣食易得。若久住此，或见
bī pò qiáng shǐ wǒ zuò zuò shì niàn yǐ jí zǒu ér qù
逼迫，强使我作。’作是念已，疾走而去。

shí fù zhǎngzhě yú shī zǐ zuò jiàn zǐ biàn shí xīn dà huān
“时富长者于师子座，见子便识，心大欢
xǐ jí zuò shì niàn wǒ cái wù kù zàng jīn yǒu suǒ fù wǒ cháng
喜，即作是念：‘我财物库藏，今有所付。我常
sī niàn cǐ zǐ wú yóujiàn zhī ér hū zì lái shèn shì wǒ yuàn
思念此子，无由见之，而忽自来，甚适我愿。

77

wǒ suī nián xiǔ yóu gù tān xī jí qiǎnpáng rén jí zhuījiānghuán
我虽年朽，犹故贪惜。’即遣傍人，急追将还。

ěr shí shǐ zhě jí zǒu wǎngzhuō qióng zǐ jīng è chēngyuàn dà huàn
尔时，使者疾走往捉。穷子惊愕，称怨大唤：

wǒ bù xiāng fàn hé wéi jiànzhuō shǐ zhě zhí zhī yú[78] jí qiáng
‘我不相犯，何为见捉？’使者执之逾[78]急，强

qiānjiānghuán yú shí qióng zǐ zì niàn wú zuì ér bèi qiú zhí cǐ
牵将还。于时穷子，自念无罪，而被囚执，此

bì dìng sǐ zhuǎngènghuáng bù mèn jué bì dì fù yáojiàn zhī
必定死，转更惶怖，闷绝躃地。父遥见之，

ér yù shǐ yán bù xū cǐ rén wù qiángjiāng lái yǐ lěngshuǐ sǎ miàn
而语使言：‘不须此人，勿强将来。以冷水洒面，

lìng dé xǐng wù mò fù yǔ yù suǒ yǐ zhě hé fù zhī qí zǐ zhì yì
令得醒悟，莫复与语。’所以者何？父知其子志意

xià liè zì zhī háo guì wéi zǐ suǒ nán shěn zhī shì zǐ ér yǐ fāngbiàn
下劣，自知豪贵为子所难，审知是子而以方便，

bú yù tā rén yún shì wǒ zǐ shǐ zhě yù zhī wǒ jīn fàng rǔ suí
不语他人云是我子。使者语之：‘我今放汝，随

yì suǒ qù qióng zǐ huān xǐ dé wèi céngyǒu cóng dì ér qǐ
意所趣。’穷子欢喜，得未曾有，从地而起，

wǎng zhì pín lǐ yǐ qiú yī shí
往至贫里、以求衣食。

ěr shí zhǎngzhějiāng yù yòu yǐn qí zǐ ér shè fāngbiàn mì
“尔时，长者将欲诱引其子而设方便，密

qiǎn èr rén xíng sè qiáo cuì wú wēi dé zhě rǔ kě yì bǐ xú yù qióng
遣二人形色憔悴无威德者：‘汝可诣彼，徐语穷

zǐ cǐ yǒu zuò chù bèi yǔ rǔ zhí qióng zǐ ruò xǔ jiāng lái
子：“此有作处，倍与汝直。”穷子若许，将来

shǐ zuò ruò yán yù hé suǒ zuò biàn kě yù zhī gù rǔ chú
使作。若言：“欲何所作？”便可语之：“雇汝除

fèn wǒ děng èr rén yì gòng rǔ zuò shí èr shǐ rén jí qiú qióng
粪。我等二人亦共汝作。”’时二使人，即求穷

zǐ jì yǐ dé zhī jù chénshàng shì
子，既已得之，具陈上事。

ěr shí qióng zǐ xiān qǔ qí jià xún yǔ chú fèn qí fù jiàn
“尔时，穷子先取其价，寻与除粪。其父见

78

zǐ mǐn ér guài zhī yòu yǐ tā rì yú chuāngyǒuzhōngyáojiàn zǐ
子，愍而怪之。又以他日，于 窗 牖 中 遥见子
shēn léi shòuqiáo cuì fèn tǔ chénbèn wū huì bú jìng jí tuōyīng
身，羸瘦 憔悴，粪土 尘 坌，污秽不净。即脱璎
luò xì ruǎnshàng fú yán shì zhī jù gēngzhuó cū bì gòu nì zhī yī
珞、细软 上 服、严饰之具，更 著 粗弊垢腻之衣，
chén tǔ bènshēn yòushǒu zhí chí chú fèn zhī qì zhuàngyǒusuǒwèi
尘 土坌身，右手执持除粪之器， 状 有所畏。
yù zhū zuò rén rǔ děng qín zuò wù dé xiè xī yǐ fāngbiàn gù
语诸作人：‘汝 等 勤作，勿得懈息。’以方 便故，
dé jìn qí zǐ hòu fù gàoyán duō nán zǐ rǔ cháng cǐ zuò
得近其子。后复告言：‘咄，男子，汝 常 此作，
wù fù yú qù dāng jiā rǔ jià zhū yǒusuǒ xū pén[79] qì mǐ miànyán
勿复余去，当 加汝价。诸有所须，盆[79]器米 面 盐
cù zhī shǔ mò zì yí nán yì yǒu lǎo bì shǐ rén xū zhěxiāng jǐ
醋之属，莫自疑难；亦有老弊使人，须者 相 给，
hǎo zì ān yì wǒ rú rǔ fù wù fù yōu lǜ suǒ yǐ zhě hé wǒ
好自安意。我如汝父，勿复忧虑。所以者何？我
nián lǎo dà ér rǔ shàozhuàng rǔ chángzuò shí wú yǒu qī dài chēn
年老大，而汝少 壮 ，汝 常 作时，无有欺怠 瞋
hènyuànyán dōu bú jiàn rǔ yǒu cǐ zhū è rú yú zuò rén zì jīn yǐ
恨 怨 言，都不见汝有此诸恶，如余作人。自今已
hòu rú suǒshēng zǐ jí shí zhǎngzhěgèng yǔ zuò zì míng zhī
后，如所 生 子。’即时， 长 者更 与作字， 名之
wéi ér ěr shí qióng zǐ suī xīn cǐ yù yóu gù zì wèi kè zuòjiàn rén
为儿。尔时，穷 子虽欣此遇，犹故自谓客作贱人。
yóu shì zhī gù yú èr shí niánzhōng cháng lìng chú fèn guò shì yǐ hòu
由是之故，于二十年 中 ，常 令除粪。过是已后，
xīn xiāng tǐ xìn rù chū wú nán rán qí suǒ zhǐ yóu zài běnchù
心 相 体信，入出无难，然其所止，犹在本处。
shì zūn ěr shí zhǎngzhěyǒu jí zì zhī jiāng sǐ bù jiǔ
“世尊，尔时，长 者有疾，自知将死不久。
yù qióng zǐ yán wǒ jīn duōyǒu jīn yín zhēnbǎo cāng kù yíng yì
语 穷 子言：‘我今多有金银珍宝， 仓 库盈溢，
qí zhōngduōshǎo suǒyīng qǔ yǔ rǔ xī zhī zhī wǒ xīn rú shì
其 中 多 少， 所应取与， 汝悉知之。我心如是，

79

dāng tǐ cǐ yì suǒ yǐ zhě hé jīn wǒ yǔ rǔ biànwéi bú yì yí
当体此意。所以者何？今我与汝，便为不异，宜
jiā yòng xīn wú lìng lòu shī ěr shí qióng zǐ jí shòujiào chì lǐng
加用心，无令漏失。’尔时穷子，即受教勅，领
zhī zhòng wù jīn yín zhēnbǎo jí zhū kù zàng ér wú xī qǔ yī cān
知众物，金银珍宝及诸库藏，而无悕取一餐[80]
zhī yì rán qí suǒ zhǐ gù zài běnchù xià liè zhī xīn yì wèinéngshě
之意。然其所止故在本处，下劣之心亦未能舍。
fù jīngshǎo shí fù zhī zǐ yì jiàn yǐ tōng tài chéng jiù dà zhì zì
复经少时，父知子意渐已通泰，成就大志，自
bǐ xiān xīn lín yù zhōng shí ér mìng qí zǐ bìng huì qīn zú guówáng
鄙先心，临欲终时，而命其子并会亲族、国王、
dà chén chà lì jū shì jiē xī yǐ jí jí zì xuānyán zhū
大臣、刹利、居士，皆悉已集，即自宣言：‘诸
jūn dāng zhī cǐ shì wǒ zǐ wǒ zhī suǒshēng yú mǒuchéngzhōng
君当知！此是我子，我之所生，于某城中，
shě wú táo zǒu líng pīng xīn kǔ wǔ shí yú nián qí běn zì mǒu wǒ
舍吾逃走，伶俜[81]辛苦五十余年，其本字某，我
míngmǒu jiǎ xī zài běnchénghuáiyōu tuī mì hū yú cǐ jiān yù huì dé
名某甲，昔在本城怀忧推觅，忽于此间遇会得
zhī cǐ shí wǒ zǐ wǒ shí qí fù jīn wǒ suǒyǒu yī qiè cái wù
之。此实我子，我实其父。今我所有一切财物，
jiē shì zǐ yǒu xiānsuǒchū nà shì zǐ suǒ zhī
皆是子有，先所出内，是子所知。’

shì zūn shì shí qióng zǐ wén fù cǐ yán jí dà huān xǐ
“世尊！是时穷子，闻父此言，即大欢喜，
dé wèi céngyǒu ér zuò shì niàn wǒ běn wú xīn yǒusuǒ xī qiú jīn
得未曾有，而作是念：‘我本无心有所希求，今
cǐ bǎozàng zì rán ér zhì
此宝藏自然而至。’

shì zūn dà fù zhǎngzhě zé shì rú lái wǒ děng jiē sì fó
“世尊！大富长者则是如来，我等皆似佛
zǐ rú lái chángshuō wǒ děngwéi zǐ shì zūn wǒ děng yǐ sān kǔ
子，如来常说我等为子。世尊！我等以三苦
gù yú shēng sǐ zhōngshòuzhū rè nǎo mí huò wú zhī yàozhuóxiǎo
故，于生死中受诸热恼，迷惑无知，乐著小

80

81

fǎ jīn rì shì zūn lìng wǒ děng sī wéi juān chú zhū fǎ xì lùn zhī fèn
法。今日世尊令我等思惟，蠲除诸法戏论之粪，

wǒ děng yú zhōng qín jiā jīng jìn dé zhì niè pán yī rì zhī jià jì dé
我等于中勤加精进，得至涅槃一日之价。既得

cǐ yǐ xīn dà huān xǐ zì yǐ wéi zú biàn zì wèiyán yú fó
此已，心大欢喜，自以为足，便自谓言[82]：‘于佛

fǎ zhōng qín jīng jìn gù suǒ dé hóngduō rán shì zūn xiān zhī wǒ děng
法中勤精进故，所得弘多。’然世尊先知我等，

xīn zhuó bì yù yào yú xiǎo fǎ biàn jiàn zòng shě bù wéi fēn bié
心著弊欲，乐于小法，便见纵舍，不为分别：

rǔ děngdāngyǒu rú lái zhī jiàn bǎozàng zhī fèn shì zūn yǐ fāngbiàn
‘汝等当有如来知见宝藏之分。’世尊以方便

lì shuō rú lái zhì huì wǒ děng cóng fó dé niè pán yī rì zhī jià
力，说如来智慧。我等从佛，得涅槃一日之价，

yǐ wéi dà dé yú cǐ dà shèng wú yǒu zhì qiú wǒ děngyòu yīn rú
以为大得；于此大乘，无有志求。我等又因如

lái zhì huì wèi zhū pú sà kāi shì yǎnshuō ér zì yú cǐ wú yǒu zhì yuàn
来智慧，为诸菩萨开示演说，而自于此无有志愿。

suǒ yǐ zhě hé fó zhī wǒ děng xīn yàoxiǎo fǎ yǐ fāngbiàn lì suí
所以者何？佛知我等心乐小法，以方便力，随

wǒ děngshuō ér wǒ děng bù zhī zhēn shì fó zǐ jīn wǒ děngfāng zhī
我等说，而我等不知真是佛子。今我等方知

shì zūn yú fó zhì huì wú suǒ lìn xī suǒ yǐ zhě hé wǒ děng xī lái
世尊，于佛智慧无所吝惜。所以者何？我等昔来

zhēn shì fó zǐ ér dànyàoxiǎo fǎ ruò wǒ děngyǒuyào dà zhī xīn
真是佛子，而但乐小法，若我等有乐大之心，

fó zé wèi wǒ shuō dà shèng fǎ yú cǐ jīng zhōngwéishuō yī shèng ér
佛则为我说大乘法。于此经中唯说一乘，而

xī yú pú sà qián huǐ zī shēngwényàoxiǎo fǎ zhě rán fó shí yǐ dà
昔于菩萨前，毁訾[83]声闻乐小法者，然佛实以大

shèngjiàohuà shì gù wǒ děngshuōběn wú xīn yǒu suǒ xī qiú jīn fǎ
乘教化。是故我等说本无心有所悕求，今法

wáng dà bǎo zì rán ér zhì rú fó zǐ suǒyīng dé zhě jiē yǐ dé zhī
王大宝自然而至，如佛子所应得者皆已得之。”

ěr shí mó hē jiā shè yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，摩诃迦叶欲重宣此义，而说偈言：

82

83

wǒ děng jīn rì wén fó yīn jiào huān xǐ yǒng yuè
我等今日闻佛音教欢喜踊跃

dé wèi céng yǒu fó shuō shēng wén dāng dé zuò fó
得未曾有佛说声闻当得作佛

wú shàng bǎo jù bù qiú zì dé pì rú tóng zǐ
无上宝聚不求自得譬如童子

yòu zhì wú shí shě fù táo shì yuǎn dào tā tǔ
幼稚无识舍父逃逝远到他土

zhōu liú zhū guó wǔ shí yú nián qí fù yōu niàn
周流诸国五十余年其父忧念

sì fāng tuī qiú qiú zhī jì pí dùn zhǐ yī chéng
四方推求求之既疲顿止一城

zào lì shè zhái wǔ yù zì yú qí jiā jù fù
造立舍宅五欲自娱其家巨富

duō zhū jīn yín chē qú mǎ nǎo zhēn zhū liú lí
多诸金银砗磲码碼[84]真珠琉璃

xiàng mǎ niú yáng niǎn yú chē shèng tián yè tóng pú
象马牛羊辇舆车乘田业僮仆

rén mín zhòng duō chū rù xī lì nǎi biàn tā guó
人民众多出入息利乃遍他国

shāng gū gǔ rén wú chù bù yǒu qiān wàn yì zhòng
商估贾人无处不有千万亿众

wéi rào gōng jìng cháng wéi wáng zhě zhī suǒ ài niàn
围绕恭敬常为王者之所爱念

qún chén háo zú jiē gòng zōng zhòng yǐ zhū yuán gù
群臣豪族皆共宗重以诸缘故

wǎng lái zhě zhòng háo fù rú shì yǒu dà lì shì
往来者众豪富如是有大力势

ér nián xiǔ mài yì yōu niàn zǐ sù yè wéi niàn
而年朽迈益忧念子夙夜惟念

sǐ shí jiāng zhì chī zǐ shě wǒ wǔ shí yú nián
死时将至痴子舍我五十余年

kù zàng zhū wù dāng rú zhī hé ěr shí qióng zǐ
库藏诸物当如之何尔时穷子

qiú suǒ yī shí cóng yì zhì yì cóng guó zhì guó
求索衣食从邑至邑从国至国

84 栗

huò yǒu suǒ dé huò wú suǒ dé jī è léi shòu
或有所得 或无所得 饥饿羸瘦

tǐ shēngchuāngxuǎn jiàn cì jīng lì dào fù zhù chéng
体生疮癣 渐次经历 到父住城

yòng lìn zhǎn zhuǎn suì zhì fù shè ěr shí zhǎng zhě
佣赁展转 遂至父舍 尔时长者

yú qí mén nèi shī dà bǎo zhàng chǔ shī zǐ zuò
于其门内 施大宝帐 处师子座

juàn shǔ wéi rào zhū rén shì wèi huò yǒu jì suàn
眷属围绕 诸人侍卫 或有计算

jīn yín bǎo wù chū nà cái chǎn zhù jì quàn shū
金银宝物 出内财产 注记券疏

qióng zǐ jiàn fù háo guì zūn yán wèi shì guó wáng
穷子见父 豪贵尊严 谓是国王

ruò guó[85] wáng děng jīng bù zì guài hé gù zhì cǐ
若国[85]王等 惊怖自怪 何故至此

fù zì niàn yán wǒ ruò jiǔ zhù huò jiàn bī pò
覆自念言 我若久住 或见逼迫

qiáng qū shǐ zuò sī wéi shì yǐ chí zǒu ér qù
强驱使作 思惟是已 驰走而去

jiè wèn pín lǐ yù wǎng yòng zuò zhǎng zhě shì shí
借问贫里 欲往佣作 长者是时

zài shī zǐ zuò yáo jiàn qí zǐ mò ér shí zhī
在师子座 遥见其子 默而识之

jí chì shǐ zhě zhuī zhuō jiāng lái qióng zǐ jīng huàn
即敕使者 追捉将来 穷子惊唤

mí mèn bì dì shì rén zhí wǒ bì dāng jiàn shā
迷闷躃地 是人执我 必当见杀

hé yòng yī shí shǐ wǒ zhì cǐ zhǎng zhě zhī zǐ
何用衣食 使我至此 长者知子

yú chī xiá liè bú xìn wǒ yán bú xìn shì fù
愚痴狭劣 不信我言 不信是父

jí yǐ fāng biàn gèng qiǎn yú rén miǎo mù cuó lòu
即以方便 更遣余人 眇目矬陋

wú wēi dé zhě rǔ kě yù zhī yún dāng xiāng gù
无威德者 汝可语之 云当相雇

85

chú zhū fèn huì bèi yǔ rǔ jià qióng zǐ wén zhī
除诸粪秽倍与汝价穷子闻之

huān xǐ suí lái wèi chú fèn huì jìng zhū fáng shè
欢喜随来为除粪秽净诸房舍

zhǎng zhě yú yǒu cháng jiàn qí zǐ niàn zǐ yú liè
长者于牖常见其子念子愚劣

yào wéi bǐ shì yú shì zhǎng zhě zhuó bì gòu yī
乐为鄙事于是长者著弊垢衣

zhí chú fèn qì wǎng dào zǐ suǒ fāng biàn fù jìn
执除粪器往到子所方便附近

yù lìng qín zuò jì yì rǔ jià bìng tú zú yóu
语令勤作既益汝价并涂足油

yǐn shí chōng zú jiàn xí hòu nuǎn rú shì kǔ yán
饮食充足荐席厚暖如是苦言

rǔ dāng qín zuò yòu yǐ ruǎn yǔ ruò rú wǒ zǐ
汝当勤作又以软语若如我子

zhǎng zhě yǒu zhì jiàn lìng rù chū jīng èr shí nián
长者有智渐令入出经二十年

zhí zuò jiā shì shì qí jīn yín zhēn zhū bō lí
执作家事示其金银真珠玻瓈[86]

zhū wù chū rù jiē shǐ lìng zhī yóu chù mén wài
诸物出入皆使令知犹处门外

zhǐ sù cǎo ān zì niàn pín shì wǒ wú cǐ wù
止宿草庵自念贫事我无此物

fù zhī zǐ xīn jiàn yǐ kuàng[87] dà yù yǔ cái wù
父知子心渐已旷[87]大欲与财物

jí jù qīn zú guó wáng dà chén chà lì jū shì
即聚亲族国王大臣刹利居士

yú cǐ dà zhòng shuō shì wǒ zǐ shě wǒ tā xíng
于此大众说是我子舍我他行

jīng wǔ shí suì zì jiàn zǐ lái yǐ èr shí nián
经五十岁自见子来已二十年

xī yú mǒu chéng ér shī shì zǐ zhōu xíng qiú suǒ
昔于某城而失是子周行求索

suì lái zhì cǐ fán wǒ suǒ yǒu shè zhái rén mín
遂来至此凡我所有舍宅人民

86

87

xī yǐ fù zhī zì qí suǒ yòng zǐ niàn xī pín
悉以付之恣其所用子念昔贫
zhì yì xià liè jīn yú fù suǒ dà huò zhēn bǎo
志意下劣今于父所大获珍宝
bìng jí shè zhái yī qiè cái wù shèn dà huān xǐ
并及舍宅一切财物甚大欢喜
dé wèi céng yǒu fó yì rú shì zhī wǒ yào xiǎo
得未曾有佛亦如是知我乐小
wèi céng shuō yán rǔ děng zuò fó ér shuō wǒ děng
未曾说言汝等作佛而说我等
dé zhū wú lòu chéng jiù xiǎoshèng shēng wén dì zǐ
得诸无漏成就小乘声闻弟子
fó chì wǒ děng shuō zuì shàng dào xiū xí cǐ zhě
佛勅我等说最上道修习此者
dāng dé chéng fó wǒ chéng fó jiào wèi dà pú sà
当得成佛我承佛教为大菩萨
yǐ zhū yīn yuán zhǒngzhǒng pì yù ruò gān yán cí
以诸因缘种种譬喻若干言辞
shuō wú shàng dào zhū fó zǐ děng cóng wǒ wén fǎ
说无上道诸佛子等从我闻法
rì yè sī wéi jīng qín xiū xí shì shí zhū fó
日夜思惟精勤修习是时诸佛
jí shòu qí jì rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó
即授其记汝于来世当得作佛
yī qiè zhū fó mì zàng zhī fǎ dàn wèi pú sà
一切诸佛秘藏之法但为菩萨
yǎn qí shí shì ér bú wèi wǒ shuō sī zhēn yào
演其实事而不为我说斯真要
rú bǐ qióng zǐ dé jìn qí fù suī zhī zhū wù
如彼穷子得近其父虽知诸物
xīn bù xī qǔ wǒ děng suī shuō fó fǎ bǎo zàng
心不希取我等虽说佛法宝藏
zì wú zhì yuàn yì fù rú shì wǒ děng nèi miè
自无志愿亦复如是我等内灭
zì wèi wéi zú wéi liǎo cǐ shì gèng wú yú shì
自谓为足唯了此事更无余事
wǒ děng ruò wén jìng fó guó tǔ jiào huà zhòng shēng
我等若闻净佛国土教化众生

dōu wú xīn yào　suǒ yǐ zhě hé　yī qiè zhū fǎ
都 无 欣 乐　所 以 者 何　一 切 诸 法

jiē xī kōng jì　wú shēng wú miè　wú dà wú xiǎo
皆 悉 空 寂　无 生 无 灭　无 大 无 小

wú lòu wú wéi　rú shì sī wéi　bù shēng xǐ yào
无 漏 无 为　如 是 思 惟　不 生 喜 乐

wǒ děng cháng yè　yú fó zhì huì　wú tān wú zhuó
我 等 长 夜　于 佛 智 慧　无 贪 无 著

wú fù zhì yuàn　ér zì yú fǎ　wèi shì jiū jìng
无 复 志 愿　而 自 于 法　谓 是 究 竟

wǒ děng cháng yè　xiū xí kōng fǎ　dé tuō sān jiè
我 等 长 夜　修 习 空 法　得 脱 三 界

kǔ nǎo zhī huàn　zhù zuì hòu shēn　yǒu yú niè pán
苦 恼 之 患　住 最 后 身　有 余 涅 槃

fó suǒ jiào huà　dé dào bù xū　zé wéi yǐ dé
佛 所 教 化　得 道 不 虚　则 为 已 得

bào fó zhī ēn　wǒ děng suī wèi　zhū fó zǐ děng
报 佛 之 恩　我 等 虽 为　诸 佛 子 等

shuō pú sà fǎ　yǐ qiú fó dào　ér yú shì fǎ
说 菩 萨 法　以 求 佛 道　而 于 是 法

yǒng wú yuàn yào　dǎo shī jiàn shě　guān wǒ xīn gù
永 无 愿 乐　导 师 见 舍　观 我 心 故

chū bú quàn jìn　shuō yǒu shí lì　rú fù zhǎng zhě
初 不 劝 进　说 有 实 利　如 富 长 者

zhī zǐ zhì liè　yǐ fāng biàn lì　róu fú qí xīn
知 子 志 劣　以 方 便 力　柔 伏 其 心

rán hòu nǎi fù　yī qiè cái wù　fó yì rú shì
然 后 乃 付　一 切 财 物　佛 亦 如 是

xiàn xī yǒu shì　zhī yào xiǎo zhě　yǐ fāng biàn lì
现 希 有 事　知 乐 小 者　以 方 便 力

tiáo fú qí xīn　nǎi jiào dà zhì　wǒ děng jīn rì
调 伏 其 心　乃 教 大 智　我 等 今 日

dé wèi céng yǒu　fēi xiān suǒ wàng　ér jīn zì dé
得 未 曾 有　非 先 所 望　而 今 自 得

rú bǐ qióng zǐ　dé wú liàng bǎo　shì zūn wǒ jīn
如 彼 穷 子　得 无 量 宝　世 尊 我 今

dé dào dé guǒ　yú wú lòu fǎ　dé qīng jìng yǎn
得 道 得 果　于 无 漏 法　得 清 净 眼

wǒ děng cháng yè chí fó jìng jiè shǐ yú jīn rì
我等长夜持佛净戒始于今日

dé qí guǒ bào fǎ wáng fǎ zhōng jiǔ xiū fàn xíng
得其果报法王法中久修梵行

jīn dé wú lòu wú shàng dà guǒ wǒ děng jīn zhě
今得无漏无上大果我等今者

zhēn shì shēng wén yǐ fó dào shēng lìng yī qiè wén
真是声闻以佛道声令一切闻

wǒ děng jīn zhě zhēn ē luó hàn yú zhū shì jiān
我等今者真阿罗汉于诸世间

tiān rén mó fàn pǔ yú qí zhōng yīng shòu gòng yǎng
天人魔梵普于其中应受供养

shì zūn dà ēn yǐ xī yǒu shì lián mǐn jiào huà
世尊大恩以希有事怜愍教化

lì yì wǒ děng wú liàng yì jié shéi néng bào zhě
利益我等无量亿劫谁能报者

shǒu zú gōng jǐ tóu dǐng lǐ jìng yī qiè gòng yǎng
手足供给头顶礼敬一切供养

jiē bù néng bào ruò yǐ dǐng dài liǎng jiān hè fù
皆不能报若以顶戴两肩荷负

yú héng shā jié jìn xīn gōng jìng yòu yǐ měi shàn[88]
于恒沙劫尽心恭敬又以美膳

wú liàng bǎo yī jí zhū wò jù zhǒngzhǒngtāngyào
无量宝衣及诸卧具种种汤药

niú tóu zhān tán jí zhū zhēn bǎo yǐ qǐ tǎ miào
牛头栴檀及诸珍宝以起塔庙

bǎo yī bù dì rú sī děng shì yǐ yòng gòng yǎng
宝衣布地如斯等事以用供养

yú héng shā jié yì bù néng bào zhū fó xī yǒu
于恒沙劫亦不能报诸佛希有

wú liàng wú biān bù kě sī yì dà shén tōng lì
无量无边不可思议大神通力

wú lòu wú wéi zhū fǎ zhī wáng néng wèi xià liè
无漏无为诸法之王能为下劣

rěn yú sī shì qǔ xiàng fán fū suí yí wèi shuō
忍于斯事取相凡夫随宜为说

88

zhū fó yú fǎ dé zuì zì zài zhī zhū zhòng shēng
诸佛于法得最自在知诸众生

zhǒng zhǒng yù yào jí qí zhì lì suí suǒ kān rèn
种种欲乐及其志力随所堪任

yǐ wú liàng yù ér wèi shuō fǎ suí zhū zhòng shēng
以无量喻而为说法随诸众生

sù shì shàn gēn yòu zhī chéng shú wèi chéng shú zhě
宿世善根又知成熟未成熟者

zhǒng zhǒng chóu liàng fēn bié zhī yǐ yú yī shèng dào
种种筹量分别知已于一乘道

suí yí shuō sān
随宜说三

zàn
赞

rú lái yù shuō sān jiè wéi jiā huǒzháimén wài bù sān chē zhū
如来喻说．三界为家．火宅门外布三车．诸

zǐ jìng fēn huā zhǎng zhě xīn kuā shòu jì guǒ wú chā
子竞纷华．长者欣誇．授记果无差．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì sān

妙法莲华经卷第三

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[89]

yàocǎo yù pǐn dì wǔ

药草喻品第五

ěr shí shì zūngào mó hē jiā shè jí zhū dà dì zǐ shàn zāi

尔时，世尊告摩诃迦叶及诸大弟子：“善哉！

shàn zāi jiā shè shànshuō rú lái zhēn shí gōng dé chéng rú suǒyán

善哉！迦叶善说如来真实功德。诚如所言，

rú lái fù yǒu wú liàng wú biān ē sēng qí gōng dé rǔ děngruò yú wú

如来复有无量无边阿僧祇功德，汝等若于无

liàng yì jié shuō bù néng jìn jiā shè dāng zhī rú lái shì zhū fǎ zhī wáng

量亿劫说不能尽。迦叶，当知如来是诸法之王，

ruò yǒu suǒshuō jiē bù xū yě yú yī qiè fǎ yǐ zhì fāngbiàn ér yǎn

若有所说皆不虚也。于一切法，以智方便而演

shuō zhī qí suǒshuō fǎ jiē xī dào yú yī qiè zhì dì rú lái guān

说之，其所说法，皆悉到于一切智地。如来观

zhī yī qiè zhū fǎ zhī suǒ guī qù yì zhī yī qiè zhòngshēngshēn xīn suǒ

知一切诸法之所归趣，亦知一切众生深心所

xíng tōng dá wú ài yòu yú zhū fǎ jiū jìn míngliǎo shì zhūzhòngshēng

行，通达无碍；又于诸法究尽明了，示诸众生

yī qiè zhì huì

一切智慧。

jiā shè pì rú sāngiān dà qiān shì jiè shānchuān xī gǔ tǔ

“迦叶，譬如三千大千世界，山川溪谷土

dì suǒshēng huì mù cóng lín jí zhūyàocǎo zhǒng lèi ruògān míng sè

地所生卉木丛林及诸药草，种类若干，名色

gè yì mì yún mí bù biàn fù sāngiān dà qiān shì jiè yī shí děng

各异。密云弥布，遍覆三千大千世界，一时等

zhù qí zé pǔ qià huì mù cóng lín jí zhūyàocǎo xiǎogēnxiǎo jīng

澍，其泽普洽。卉木丛林及诸药草，小根小茎

89 亶

xiǎo zhī xiǎo yè zhōnggēnzhōng jīng zhōng zhī zhōng yè dà gēn
[90]、小枝小叶，中根中茎、中枝中叶，大根
dà jīng dà zhī dà yè zhū shù dà xiǎo suí shàng zhōng xià gè
大茎、大枝大叶，诸树大小，随上、中、下各
yǒu suǒ shòu yī yún suǒ yù chèn qí zhǒngxìng ér dé shēngzhǎnghuāguǒ
有所受。一云所雨，称其种性而得生长华果
fū shí suī yī dì suǒshēng yī yǔ suǒ rùn ér zhū cǎo mù gè
[91]敷实。虽一地所生，一雨所润，而诸草木，各
yǒu chā bié
有差别。

jiā shè dāng zhī rú lái yì fù rú shì chūxiàn yú shì rú
“迦叶，当知如来亦复如是，出现于世，如
dà yún qǐ yǐ dà yīn shēng pǔ biàn shì jiè tiān rén ē xiū luó
大云起，以大音声普遍世界天、人、阿修罗，
rú bǐ dà yún biàn fù sān qiān dà qiān guó tǔ yú dà zhòngzhōng ér
如彼大云遍覆三千大千国土。于大众中而
chàng shì yán wǒ shì rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú
唱是言：‘我是如来、应供、正遍知、明行足、
shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī
善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、
fó shì zūn wèi dù zhě lìng dù wèi jiě zhě lìng jiě wèi ān zhě lìng
佛、世尊，未度者令度，未解者令解，未安者令
ān wèi niè pánzhě lìng dé niè pán jīn shì hòu shì rú shí zhī zhī
安，未涅槃者令得涅槃，今世后世，如实知之。
wǒ shì yī qiè zhī zhě yī qiè jiànzhě zhī dàozhě kāi dàozhě shuō
我是一切知者、一切见者、知道者、开道者、说
dàozhě rǔ děngtiān rén ē xiū luó zhòng jiē yīngdào cǐ wèi
道者，汝等天、人、阿修罗众，皆应到此，为
tīng fǎ gù ěr shí wú shù qiānwàn yì zhǒngzhòngshēng lái zhì fó
听法故。’尔时，无数千万亿种众生，来至佛
suǒ ér tīng fǎ rú lái yú shí guān shì zhòngshēngzhū gēn lì dùn jīng
所而听法。如来于时，观是众生诸根利钝、精
jìn xiè dài suí qí suǒkān ér wèishuō fǎ zhǒngzhǒng wú liàng jiē lìng
进懈怠，随其所堪而为说法，种种无量，皆令
huān xǐ kuài dé shàn lì shì zhūzhòngshēngwén shì fǎ yǐ xiàn shì
欢喜，快得善利。是诸众生闻是法已，现世

90 héng
91

ān wěn hòushēngshànchù yǐ dàoshòu lè yì dé wén fǎ jì wén
安隐，后生善处，以道受乐，亦得闻法。既闻
fǎ yǐ lí zhūzhàng ài yú zhū fǎ zhōng rèn lì suǒnéng jiàn dé
法已，离诸障碍，于诸法中，任力所能，渐得
rù dào rú bǐ dà yún yù yú yī qiè huì mù cóng lín jí zhūyàocǎo
入道。如彼大云，雨于一切卉木丛林及诸药草，
rú qí zhǒngxìng jù zú méngrùn gè dé shēngzhǎng
如其种性，具足蒙润，各得生长。

rú lái shuō fǎ yī xiàng yī wèi suǒwèi jiě tuōxiàng
“如来说法，一相一味。所谓：解脱相、
lí xiàng mièxiàng jiū jìng zhì yú yī qiè zhǒng zhì qí yǒuzhòngshēng
离相、灭相，究竟至于一切种智。其有众生
wén rú lái fǎ ruò chí dú sòng rú shuō xiū xíng suǒ dé gōng dé
闻如来法，若持读诵，如说修行，所得功德，
bú zì jué zhī suǒ yǐ zhě hé wéiyǒu rú lái zhī cǐ zhòngshēngzhǒng
不自觉知。所以者何？唯有如来知此众生种
xiàng tǐ xìng niàn hé shì sī hé shì xiū hé shì yún hé niàn
相体性，念何事、思何事、修何事，云何念、
yún hé sī yún hé xiū yǐ hé fǎ niàn yǐ hé fǎ sī yǐ hé fǎ
云何思、云何修，以何法念、以何法思、以何法
xiū yǐ hé fǎ dé hé fǎ zhòngshēngzhù yú zhǒngzhǒng zhī dì wéi
修，以何法得何法。众生住于种种之地，唯
yǒu rú lái rú shí jiàn zhī míngliǎo wú ài rú bǐ huì mù cóng lín zhūyào
有如来如实见之，明了无碍。如彼卉木丛林诸药
cǎoděng ér bú zì zhī shàng zhōng xià xìng rú lái zhī shì yī xiàng
草等，而不自知上、中、下性。如来知是一相
yī wèi zhī fǎ suǒwèi jiě tuōxiàng lí xiàng mièxiàng jiū jìng
一味之法，所谓：解脱相、离相、灭相，究竟
niè páncháng jì mièxiàng zhōng guī yú kōng fó zhī shì yǐ guānzhòng
涅槃常寂灭相，终归于空。佛知是已，观众
shēng xīn yù ér jiāng hù zhī shì gù bù jí wèishuō yī qiè zhǒng zhì
生心欲而将护之，是故不即为说一切种智。

rǔ děng jiā shè shènwéi xī yǒu néng zhī rú lái suí yí
“汝等，迦叶，甚为希有！能知如来随宜
shuō fǎ néng xìn néngshòu suǒ yǐ zhě hé zhū fó shì zūn suí yí shuō
说法，能信能受。所以者何？诸佛世尊随宜说
fǎ nán jiě nán zhī
法，难解难知。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

pò yǒu fǎ wáng chū xiàn shì jiān suí zhòng shēng yù
破有法王 出现世间 随众生欲

zhǒngzhǒng shuō fǎ rú lái zūn zhòng zhì huì shēn yuǎn
种种说法 如来尊重 智慧深远

jiǔ mò sī yào bú wù sù shuō yǒu zhì ruò wén
久默斯要 不务速说 有智若闻

zé néng xìn jiě wú zhì yí huǐ zé wéi yǒng shī
则能信解 无智疑悔 则为永失

shì gù jiā shè suí lì wèi shuō yǐ zhǒngzhǒng yuán
是故迦叶 随力为说 以种种缘

lìng dé zhèng jiàn jiā shè dāng zhī pì rú dà yún
令得正见 迦叶当知 譬如大云

qǐ yú shì jiān biàn fù yī qiè huì yún hán rùn
起于世间 遍覆一切 慧云含润

diànguānghuǎngyào léi shēngyuǎnzhèn lìng zhòng yuè yù
电光晃曜 雷声远震 令众悦豫

rì guāng yǎn[92] bì dì shàng qīng liáng ài dài chuí bù
日光揜蔽 地上清凉 缓逮垂布

rú kě chéng lǎn qí yǔ pǔ děng sì fāng jù xià
如可承揽 其雨普等 四方俱下

liú zhù wú liàng shuài tǔ chōng qià shān chuān xiǎn gǔ
流澍无量 率土充洽 山川险谷

yōu suì suǒ shēng huì mù yào cǎo dà xiǎo zhū shù
幽邃所生 卉木药草 大小诸树

bǎi gǔ miáo jià gān zhè pú táo yǔ zhī suǒ rùn
百谷苗稼 甘蔗蒲萄 雨之所润

wú bù fēng zú gān dì pǔ qià yào mù bìng mào
无不丰足 干地普洽 药木并茂

qí yún suǒ chū yī wèi zhī shuǐ cǎo mù cóng lín
其云所出 一味之水 草木丛林

suí fèn shòu rùn yī qiè zhū shù shàngzhōng xià děng
随分受润 一切诸树 上中下等

chèn qí dà xiǎo gè dé shēngzhǎng gēn jīng zhī yè
称其大小 各得生长 根茎枝叶

92

huā guǒ[93] guāng sè　yī yǔ suǒ jí　jiē dé xiān zé
华果光色　一雨所及　皆得鲜泽

rú qí tǐ xiàng　xìng fēn dà xiǎo　suǒ rùn shì yī
如其体相　性分大小　所润是一

ér gè zī mào　fó yì rú shì　chū xiàn yú shì
而各滋茂　佛亦如是　出现于世

pì rú dà yún　pǔ fù yī qiè　jì chū yú shì
譬如大云　普覆一切　既出于世

wèi zhū zhòng shēng　fēn bié yǎn shuō　zhū fǎ zhī shí
为诸众生　分别演说　诸法之实

dà shèng shì zūn　yú zhū tiān rén　yī qiè zhòng zhōng
大圣世尊　于诸天人　一切众中

ér xuān shì yán　wǒ wéi rú lái　liǎng zú zhī zūn
而宣是言　我为如来　两足之尊

chū yú shì jiān　yóu rú dà yún　chōng rùn yī qiè
出于世间　犹如大云　充润一切

kū gǎo zhòng shēng　jiē lìng lí kǔ　dé ān wěn lè
枯槁众生　皆令离苦　得安隐乐

shì jiān zhī lè　jí niè pán lè　zhū tiān rén zhòng
世间之乐　及涅槃乐　诸天人众

yī qiè[94] shàn tīng　jiē yīng dào cǐ　jìn wú shàng zūn
一切善听　皆应到此　觐无上尊

wǒ wéi shì zūn　wú néng jí zhě　ān wěn zhòng shēng
我为世尊　无能及者　安隐众生

gù xiàn yú shì　wèi dà zhòng shuō　gān lù jìng fǎ
故现于世　为大众说　甘露净法

qí fǎ yī wèi　jiě tuō niè pán　yǐ yī miào yīn
其法一味　解脱涅槃　以一妙音

yǎn chàng sī yì　cháng wèi dà shèng　ér zuò yīn yuán
演畅斯义　常为大乘　而作因缘

wǒ guān yī qiè　pǔ jiē píng děng　wú yǒu bǐ cǐ
我观一切　普皆平等　无有彼此

ài zēng zhī xīn　wǒ wú tān zhuó　yì wú xiàn ài
爱憎之心　我无贪著　亦无限碍

héng wèi yī qiè　píng děng shuō fǎ　rú wèi yī rén
恒为一切　平等说法　如为一人

93

94

zhòng duō yì rán　cháng yǎn shuō fǎ　céng wú tā shì
众多亦然　常演说法　曾无他事

qù lái zuò lì　zhōng bù pí yàn　chōng zú shì jiān
去来坐立　终不疲厌　充足世间

rú yǔ pǔ rùn　guì jiàn shàng xià　chí jiè huǐ jiè
如雨普润　贵贱上下　持戒毁戒

wēi yí jù zú　jí bú jù zú　zhèng jiàn xié jiàn
威仪具足　及不具足　正见邪见

lì gēn dùn gēn　děng yù fǎ yǔ　ér wú xiè juàn
利根钝根　等雨法雨　而无懈倦

yī qiè zhòng shēng　wén wǒ fǎ zhě　suí lì suǒ shòu
一切众生　闻我法者　随力所受

zhù yú zhū dì　huò chǔ rén tiān　zhuàn lún shèngwáng
住于诸地　或处人天　转轮圣王

shì fàn zhū wáng　shì xiǎo yào cǎo　zhī wú lòu fǎ
释梵诸王　是小药草　知无漏法

néng dé niè pán　qǐ liù shén tōng　jí dé sān míng
能得涅槃　起六神通　及得三明

dú chǔ shān lín　chángxíngchándìng　dé yuán jué zhèng
独处山林　常行禅定　得缘觉证

shì zhōng yào cǎo　qiú shì zūn chù　wǒ dāng zuò fó
是中药草　求世尊处　我当作佛

xíng jīng jìn dìng　shì shàng yào cǎo　yòu zhū fó zǐ
行精进定　是上药草　又诸佛子

zhuān xīn fó dào　cháng xíng cí bēi　zì zhī zuò fó
专心佛道　常行慈悲　自知作佛

jué dìng wú yí　shì míng xiǎo shù　ān zhù shén tōng
决定无疑　是名小树　安住神通

zhuàn bú tuì lún　dù wú liàng yì　bǎi qiān zhòng shēng
转不退轮　度无量亿　百千众生

rú shì pú sà　míng wéi dà shù　fó píng děng shuō
如是菩萨　名为大树　佛平等说

rú yī wèi yǔ　suí zhòngshēngxìng　suǒ shòu bù tóng
如一味雨　随众生性　所受不同

rú bǐ cǎo mù　suǒ bǐng gè yì　fó yǐ cǐ yù
如彼草木　所禀各异　佛以此喻

fāng biàn kāi shì　zhǒngzhǒngyán cí　yǎn shuō yī fǎ
方便开示　种种言辞　演说一法

yú fó zhì huì　rú hǎi yī dī[95]　wǒ yù fǎ yǔ
于佛智慧　如海一滴　我雨法雨

chōng mǎn shì jiān　yī wèi zhī fǎ　suí lì xiū xíng
充满世间　一味之法　随力修行

rú bǐ cóng lín　yào cǎo zhū shù　suí qí dà xiǎo
如彼丛林　药草诸树　随其大小

jiàn zēng mào hǎo　zhū fó zhī fǎ　cháng yǐ yī wèi
渐增茂好　诸佛之法　常以一味

lìng zhū shì jiān　pǔ dé jù zú　jiàn cì xiū xíng
令诸世间　普得具足　渐次修行

jiē dé dào guǒ　shēng wén yuán jué　chǔ yú shān lín
皆得道果　声闻缘觉　处于山林

zhù zuì hòu shēn　wén fǎ dé guǒ　shì míng yào cǎo
住最后身　闻法得果　是名药草

gè dé zēng zhǎng　ruò zhū pú sà　zhì huì jiān gù
各得增长　若诸菩萨　智慧坚固

liǎo dá sān jiè　qiú zuì shàng shèng　shì míng xiǎo shù
了达三界　求最上乘　是名小树

ér dé zēng zhǎng　fù yǒu zhù chán　dé shén tōng lì
而得增长　复有住禅　得神通力

wén zhū fǎ kōng　xīn dà huān xǐ　fàng wú shù guāng
闻诸法空　心大欢喜　放无数光

dù zhū zhòng shēng　shì míng dà shù　ér dé zēng zhǎng
度诸众生　是名大树　而得增长

rú shì jiā shè　fó suǒ shuō fǎ　pì rú dà yún
如是迦叶　佛所说法　譬如大云

yǐ yī wèi yǔ　rùn yú rén huā　gè dé chéng shí
以一味雨　润于人华　各得成实

jiā shè dāng zhī　yǐ zhū yīn yuán　zhǒng zhǒng pì yù
迦叶当知　以诸因缘　种种譬喻

kāi shì fó dào　shì wǒ fāng biàn　zhū fó yì rán
开示佛道　是我方便　诸佛亦然

jīn wèi rǔ děng　shuō zuì shí shì　zhū shēng wén zhòng
今为汝等　说最实事　诸声闻众

jiē fēi miè dù　rǔ děng suǒ xíng　shì pú sà dào
皆非灭度　汝等所行　是菩萨道

95

jiàn jiàn xiū xué xī dāng chéng fó
渐 渐 修 学 悉 当 成 佛

shòu jì pǐn dì liù
授记品第六[96]

ěr shí shì zūn shuō shì jì yǐ gào zhū dà zhòng chàng rú shì
尔时，世尊说是偈已，告诸大众，唱如是

yán wǒ cǐ dì zǐ mó hē jiā shè yú wèi lái shì dāng dé fèng jìn
言：“我此弟子摩诃迦叶，于未来世，当得奉觐

sān bǎi wàn yì zhū fó shì zūn gòngyǎnggōngjìng zūnzhòngzàntàn
三百万亿诸佛世尊，供养恭敬，尊重赞叹，

guǎngxuānzhū fó wú liàng dà fǎ yú zuì hòushēn dé chéngwéi fó
广宣诸佛无量大法。于最后身，得成为佛，

míngyuēguāngmíng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
名曰光明如来、应供、正遍知、明行足、善

shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、佛、

shì zūn guómíngguāng dé jié míng dà zhuāngyán fó shòu shí èr xiǎo
世尊！国名光德，劫名大庄严。佛寿十二小

jié zhèng fǎ zhù shì èr shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù èr shí xiǎo jié
劫，正法住世二十小劫，像法亦住二十小劫。

guó jiè yán shì wú zhū huì è wǎ lì jīng jí biàn lì bú jìng
国界严饰，无诸秽恶、瓦砾、荆棘、便利不净。

qí tǔ píngzhèng wú yǒugāo xià kēngkǎn duī fù liú lí wéi dì
其土平正，无有高下、坑坎、堆阜。琉璃为地，

bǎoshù háng liè huáng jīn wéishéng yǐ jiè dào cè sànzhū bǎohuā
宝树行列，黄金为绳，以界道侧，散诸宝华，

zhōubiànqīngjìng qí guó pú sà wú liàngqiān yì zhū shēngwénzhòng yì
周遍清净。其国菩萨无量千亿，诸声闻众亦

fù wú shù wú yǒu mó shì suī yǒu mó jí mó mín jiē hù fó fǎ
复无数，无有魔事，虽有魔及魔民，皆护佛法。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

gào zhū bǐ qiū wǒ yǐ fó yǎn jiàn shì jiā shè
告诸比丘 我以佛眼 见是迦叶

96

yú wèi lái shì guò wú shù jié dāng dé zuò fó
于未来世 过无数劫 当得作佛

ér yú lái shì gòngyǎngfèng jìn sān bǎi wàn yì
而于来世 供养奉觐 三百万亿

zhū fó shì zūn wèi fó zhì huì jìng xiū fàn xíng
诸佛世尊 为佛智慧 净修梵行

gòngyǎng zuì shàng èr zú zūn yǐ xiū xí yī qiè
供养最上 二足尊已 修习一切

wú shàng zhī huì yú zuì hòu shēn dé chéng wéi fó
无上之慧 于最后身 得成为佛

qí tǔ qīng jìng liú lí wéi dì duō zhū bǎo shù
其土清净 琉璃为地 多诸宝树

háng liè dào cè jīn shéng jiè dào jiàn zhě huān xǐ
行列道侧 金绳界道 见者欢喜

chángchūhǎoxiāng sànzhòngmínghuā zhǒngzhǒng qí miào
常出好香 散众名华 种种奇妙

yǐ wéi zhuāng yán qí dì píngzhèng wú yǒu qiū kēng
以为庄严 其地平正 无有丘坑

zhū pú sà zhòng bù kě chēng jì qí xīn tiáo róu
诸菩萨众 不可称计 其心调柔

dài dà shén tōng fèng chí zhū fó dà shèng jīng diǎn
逮大神通 奉持诸佛 大乘经典

zhūshēngwénzhòng wú lòu hòu shēn fǎ wáng zhī zǐ
诸声闻众 无漏后身 法王之子

yì bù kě jì nǎi yǐ tiān yǎn bù néng shǔ zhī
亦不可计 乃以天眼 不能数知

qí fó dāng shòu shí èr xiǎo jié zhèng fǎ zhù shì
其佛当寿 十二小劫 正法住世

èr shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù èr shí xiǎo jié
二十小劫 像法亦住 二十小劫

guāng míng shì zūn qí shì rú shì
光明世尊 其事如是

ěr shí dà mù qiánlián xū pú tí mó hē jiā zhānyánděng
尔时，大目犍连、须菩提、摩诃迦栴延等，

jiē xī sǒng lì yī xīn hé zhǎng zhānyǎngzūnyán mù bú zàn shě
皆悉悚栗，一心合掌，瞻仰尊颜，目不暂舍，

jí gòngtóngshēng ér shuō jì yán
即共同声而说偈言：

dà xióngměng shì zūn　　zhū shì zhī fǎ wáng
大雄猛世尊　　诸释之法王
āi mǐn wǒ děng gù　　ér cì fó yīn shēng
哀愍我等故　　而赐佛音声
ruò zhī wǒ shēn xīn　　jiàn wéi shòu jì zhě
若知我深心　　见为授记者
rú yǐ gān lù sǎ　　chú rè dé qīng liáng
如以甘露洒　　除热得清凉
rú cóng jī guó lái　　hū yù dà wángshàn
如从饥国来　　忽遇大王饍
xīn yóu huái yí jù　　wèi gǎn jí biàn shí
心犹怀疑惧　　未敢即便食
ruò fù dé wáng jiào　　rán hòu nǎi gǎn shí
若复得王教　　然后乃敢食
wǒ děng yì rú shì　　měi wéi xiǎo shèng guò
我等亦如是　　每惟小乘过
bù zhī dāng yún hé　　dé fó wú shàng huì
不知当云何　　得佛无上慧
suī wén fó yīn shēng　　yán wǒ děng zuò fó
虽闻佛音声　　言我等作佛
xīn shàng huái yōu jù　　rú wèi gǎn biàn shí
心尚怀忧惧　　如未敢便食
ruò méng fó shòu jì　　ěr nǎi kuài ān lè
若蒙佛授记　　尔乃快安乐
dà xióngměng shì zūn　　cháng yù ān shì jiān
大雄猛世尊　　常欲安世间
yuàn cì wǒ děng jì　　rú jī xū jiào shí
愿赐我等记　　如饥须教食

ěr shí　shì zūn zhī zhū dà dì zǐ xīn zhī suǒniàn　gào zhū bǐ qiū
尔时，世尊知诸大弟子心之所念，告诸比丘：

shì xū pú tí　yú dāng lái shì　fèng jìn sān bǎi wàn yì nà yóu tā
“是须菩提，于当来世，奉觐三百万亿那由他

fó　gòngyǎnggōngjìng　zūnzhòngzàn tàn　cháng xiū fànxíng　jù pú
佛，供养恭敬，尊重赞叹，常修梵行，具菩

sà dào　yú zuì hòushēn　dé chéngwéi fó　hàoyuēmíngxiàng rú lái
萨道。于最后身，得成为佛，号曰名相如来、

yīnggòng　zhèngbiàn zhī　míngxíng zú　shàn shì　shì jiān jiě　wú shàng
应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn jié míng yǒu bǎo
士、调御丈夫、天人师、佛、世尊！劫名有宝，

guó míng bǎo shēng qí tǔ píng zhèng bō lí[97] wéi dì bǎo shù zhuāng
国名宝生。其土平正，玻璃为地，宝树庄

yán wú zhū qiū kēng shā lì jīng jí biàn lì zhī huì bǎo huā fù
严，无诸丘坑、沙砾、荆棘、便利之秽，宝华覆

dì zhōu biàn qīng jìng qí tǔ rén mín jiē chǔ bǎo tái zhēn miào lóu
地，周遍清净。其土人民，皆处宝台、珍妙楼

gé shēng wén dì zǐ wú liàng wú biān suàn shù pì yù suǒ bù néng zhī
阁。声闻弟子无量无边，算数譬喻所不能知。

zhū pú sà zhòng wú shù qiān wàn yì nà yóu tā fó shòu shí èr xiǎo jié
诸菩萨众，无数千万亿那由他。佛寿十二小劫，

zhèng fǎ zhù shì èr shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù èr shí xiǎo jié qí fó
正法住世二十小劫，像法亦住二十小劫。其佛

cháng chǔ xū kōng wèi zhòng shuō fǎ dù tuō wú liàng pú sà jí shēng wén
常处虚空为众说法，度脱无量菩萨及声闻

zhòng
众。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

zhū bǐ qiū zhòng jīn gào rǔ děng jiē dāng yī xīn
诸比丘众 今告汝等 皆当一心

tīng wǒ suǒ shuō wǒ dà dì zǐ xū pú tí zhě
听我所说 我大弟子 须菩提者

dāng dé zuò fó hào yuē míng xiàng dāng gòng wú shù
当得作佛 号曰名相 当供无数

wàn yì zhū fó suí fó suǒ xíng jiàn jù dà dào
万亿诸佛 随佛所行 渐具大道

zuì hòu shēn dé sān shí èr xiàng duān zhèng shū miào
最后身得 三十二相 端正姝妙

yóu rú bǎo shān qí fó guó tǔ yán jìng dì yī
犹如宝山 其佛国土 严净第一

zhòng shēng jiàn zhě wú bú ài yào fó yú qí zhōng
众生见者 无不爱乐 佛于其中

dù wú liàng zhòng qí fó fǎ zhōng duō zhū pú sà
度无量众 其佛法中 多诸菩萨

97

jiē xī lì gēn zhuàn bú tuì lún bǐ guó cháng yǐ
皆悉利根 转不退轮 彼国常以
pú sà zhuāngyán zhū shēngwénzhòng bù kě chēng shǔ
菩萨庄严 诸声闻众 不可称数
jiē dé sān míng jù liù shén tōng zhù bā jiě tuō
皆得三明 具六神通 住八解脱
yǒu dà wēi dé qí fó shuō fǎ xiàn yú wú liàng
有大威德 其佛说法 现于无量
shén tōng biàn huà bù kě sī yì zhū tiān rén mín
神通变化 不可思议 诸天人民
shù rú héng shā jiē gòng hé zhǎng tīng shòu fó yǔ
数如恒沙 皆共合掌 听受佛语
qí fó dāng shòu shí èr xiǎo jié zhèng fǎ zhù shì
其佛当寿 十二小劫 正法住世
èr shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù èr shí xiǎo jié
二十小劫 像法亦住 二十小劫

ěr shí shì zūn fù gào zhū bǐ qiū zhòng wǒ jīn yù rǔ shì
尔时，世尊复告诸比丘众：“我今语汝，是
dà jiā zhānyán yú dāng lái shì yǐ zhū gòng jù gòngyǎngfèng shì
大迦旃延，于当来世，以诸供具，供养奉事
bā qiān yì fó gōngjìng zūnzhòng zhū fó miè hòu gè qǐ tǎ miào
八千亿佛，恭敬尊重。诸佛灭后，各起塔庙，
gāoqiānyóuxún zòngguǎngzhèngděng wǔ bǎi yóuxún yǐ[98] jīn yín
高千由旬，纵广正等五百由旬，以[98]金、银、
liú lí chē qú mǎnǎo zhēnzhū méi guī qí bǎo hé chéng
琉璃、砗磲[99]、码碯[100]、真珠、玫瑰、七宝合成，
zhònghuā yīngluò tú xiāng mòxiāng shāoxiāng zēng gài chuáng
众华、瓔珞、涂香、末香、烧香、缯盖、幢
fān gòngyǎng tǎ miào guò shì yǐ hòu dāng fù gòngyǎng èr wàn yì
幡，供养塔庙。过是已后，当复供养二万亿
fó yì fù rú shì gòngyǎng shì zhū fó yǐ jù pú sà dào dāng
佛，亦复如是。供养是诸佛已，具菩萨道，当
dé zuò fó hàoyuēyán fú nà tí jīn guāng rú lái yīnggòng zhèngbiàn
得作佛，号曰阎浮那提金光如来、应供、正遍

98
99 栗
100

zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng
知、明行足、善逝、世间解、无上士、调御丈
fū tiānrén shī fó shì zūn qí tǔ píngzhèng bō lì wéi dì
夫、天人师、佛、世尊！其土平正，玻璨[101]为地，
bǎo shù zhuāngyán huáng jīn wéi shéng yǐ jiè dào cè miàohuā fù
宝树庄严，黄金为绳，以界道侧，妙华覆
dì zhōubiànqīngjìng jiàn zhě huān xǐ wú sì è dào dì yù
地，周遍清净，见者欢喜。无四恶道：地狱、
è guǐ chùshēng ē xiū luó dào duōyǒu tiān rén zhū shēngwén
饿鬼、畜生、阿修罗道，多有天、人、诸声闻
zhòng jí zhū pú sà wú liàngwàn yì zhuāngyán qí guó fó shòu shí èr
众及诸菩萨，无量万亿庄严其国。佛寿十二
xiǎo jié zhèng fǎ zhù shì èr shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù èr shí xiǎo
小劫，正法住世二十小劫，像法亦住二十小
jié
劫。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

zhū bǐ qiū zhòng jiē yī xīn tīng rú wǒ suǒ shuō
诸比丘众 皆一心听 如我所说
zhēn shí wú yì shì jiā zhān yán dāng yǐ zhǒngzhǒng
真实无异 是迦栴延 当以种种
miào hǎo gòng jù gòngyǎngzhū fó zhū fó miè hòu
妙好供具 供养诸佛 诸佛灭后
qǐ qī bǎo tǎ yì yǐ huāxiāng gòng yǎng shè lì
起七宝塔 亦以华香 供养舍利
qí zuì hòu shēn dé fó zhì huì chéngděngzhèng jué
其最后身 得佛智慧 成等正觉
guó tǔ qīng jìng dù tuō wú liàng wàn yì zhòng shēng
国土清净 度脱无量 万亿众生
jiē wéi shí fāng zhī suǒ gòngyǎng fó zhī guāng míng
皆为十方 之所供养 佛之光明
wú néngshèngzhě qí fó hào yuē yán fú jīn guāng
无能胜者 其佛号曰 阎浮金光
pú sà shēngwén duàn yī qiè yǒu wú liàng wú shù
菩萨声闻 断一切有 无量无数

101

zhuāngyán qí guó
庄 严其国

ěr shí shì zūn fù gào dà zhòng wǒ jīn yù rǔ shì dà mù
尔时，世尊复告大 众：“我今语汝，是大目

qiánlián dāng yǐ zhǒngzhǒnggòng jù gòngyǎng bā qiānzhū fó gōngjìng
犍连，当以种 种 供具供 养八千诸佛，恭敬

zūnzhòng zhū fó mièhòu gè qǐ tǎ miào gāoqiānyóuxún zòngguǎng
尊 重 。诸佛灭后，各起塔 庙，高千由旬，纵 广

zhèngděng wǔ bǎi yóuxún yǐ[102] jīn yín liú lí chē[103] qú mǎ
正 等五百由旬，以[102]金、银、琉璃、砗磲[103]、码

nǎo[104] zhēnzhū méi guī qī bǎo hé chéng zhònghuā yīng luò
碼[104]、真珠、玫瑰、七宝合 成 ， 众 华、璎珞、

tú xiāng mòxiāng shāoxiāng zēng gài chuáng fān yǐ yònggòng
涂香、末香、烧 香、缯盖、 幢 幡，以用 供

yǎng guò shì yǐ hòu dāng fù gòngyǎng èr bǎiwàn yì zhū fó yì fù
养。过是已后，当复供 养二百万亿诸佛，亦复

rú shì dāng dé chéng fó hàoyuēduōmó luó bá zhāntánxiāng rú lái
如是。当得 成 佛，号曰多摩罗跋 栴 檀 香 如来、

yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
应供、正 遍知、明行足、善逝、世间解、无 上

shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn jié míng xǐ mǎn
士、调御 丈 夫、天人师、佛、世尊！劫名喜满，

guómíng yì lè qí tǔ píngzhèng bō lí wéi dì bǎoshùzhuāng
国名意乐。其土平 正 ，玻瓈[105]为地，宝树 庄

yán sànzhēnzhūhuā zhōubiànqīngjìng jiànzhěhuān xǐ duōzhūtiān
严，散真珠华，周 遍清净，见者 欢 喜。多诸天、

rén pú sà shēngwén qí shù wú liàng fó shòu èr shí sì xiǎo jié
人、菩萨、声 闻，其数无量。佛寿二十四小劫，

zhèng fǎ zhù shì sì shí xiǎo jié xiàng fǎ yì zhù sì shí xiǎo jié
正 法住世四十小劫， 像 法亦住四十小劫。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲 重 宣此义，而说偈言：

wǒ cǐ dì zǐ dà mù qián lián shě shì shēn yǐ
我此弟子 大目犍连 舍是身已

102

103 栗

104

105

dé jiàn bā qiān èr bǎi wàn yì zhū fó shì zūn
得见八千二百万亿诸佛世尊

wèi fó dào gù gòngyǎnggōngjìng yú zhū fó suǒ
为佛道故供养恭敬于诸佛所

cháng xiū fànxíng yú wú liàng jié fèng chí fó fǎ
常修梵行于无量劫奉持佛法

zhū fó miè hòu qǐ qī bǎo tǎ chángbiǎo jīn chà
诸佛灭后起七宝塔长表金刹

huā xiāng jì yuè ér yǐ gòng yǎng zhū fó tǎ miào
华香伎乐而以供养诸佛塔庙

jiàn jiàn jù zú pú sà dào yǐ yú yì lè guó
渐渐具足菩萨道已于意乐国

ér dé zuò fó hào duō mó luó zhān tán zhī xiāng
而得作佛号多摩罗栴檀之香

qí fó shòu mìng èr shí sì jié cháng wèi tiān rén
其佛寿命二十四劫常为天人

yǎn shuō fó dào shēngwén wú liàng rú héng hé shā
演说佛道声闻无量如恒河沙

sān míng liù tōng yǒu dà wēi dé pú sà wú shù
三明六通有大威德菩萨无数

zhì gù jīng jìn yú fó zhì huì jiē bú tuì zhuǎn
志固精进于佛智慧皆不退转

fó miè dù hòu zhèng fǎ dāngzhù sì shí xiǎo jié
佛灭度后正法当住四十小劫

xiàng fǎ yì ěr wǒ zhū dì zǐ wēi dé jù zú
像法亦尔我诸弟子威德具足

qí shù wǔ bǎi jiē dāngshòu jì yú wèi lái shì
其数五百皆当授记于未来世

xián dé chéng fó wǒ jí rǔ děng sù shì yīn yuán
咸得成佛我及汝等宿世因缘

wú jīn dāngshuō rǔ děng shàn tīng
吾今当说汝等善听

huàchéng yù pǐn dì qī
化 城 喻品第七[106]

fó gào zhū bǐ qiū nǎi wǎng guò qù wú liàng wú biān bù kě sī
佛告诸比丘：“乃往过去无量无边不可思

yì ē sēng qí jié ěr shí yǒu fó míng dà tōng zhì shèng rú lái yīng
议阿僧祇劫，尔时有佛，名大通智胜如来、应

gòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn qí guómínghǎo
士、调御丈夫、天人师、佛、世尊！其国名好

chéng jié míng dà xiàng zhū bǐ qiū bǐ fó miè dù yǐ lái shèn
城[107]，劫名大相。诸比丘，彼佛灭度已来，甚

dà jiǔ yuǎn pì rú sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu dì zhǒng jiǎ shǐ yǒu
大久远，譬如三千大千世界所有地种，假使有

rén mó yǐ wéi mò guò yú dōngfāng qiānguó tǔ nǎi xià yī diǎn dà rú
人磨以为墨，过于东方千国土乃下一点，大如

wēi chén yòu guò qiānguó tǔ fù xià yī diǎn rú shì zhǎnzhuǎn jìn dì
微尘，又过千国土复下一点，如是展转尽地

zhǒng mò yú rǔ děng yì yún hé shì zhū guó tǔ ruò suàn shī ruò
种墨。于汝等意云何？是诸国土，若算师、若

suàn shī dì zǐ néng dé biān jì zhī qí shù fǒu
算师弟子，能得边际知其数不？”

fú yě shì zūn
“不也，世尊！”

zhū bǐ qiū shì rén suǒ jīng guó tǔ ruò diǎn bù diǎn jìn mò
“诸比丘，是人所经国土，若点不点，尽抹

wéi chén yī chén yī jié bǐ fó miè dù yǐ lái fù guò shì shù wú
[108]为尘，一尘一劫；彼佛灭度已来，复过是数无

liàng wú biān bǎi qiānwàn yì ē sēng qí jié wǒ yǐ rú lái zhī jiàn lì gù
量无边百千万亿阿僧祇劫。我以如来知见力故，

guān bǐ jiǔ yuǎn yóu ruò jīn rì
观彼久远，犹若今日。”

106

107

108

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

wǒ niàn guò qù shì wú liàng wú biān jié
我念过去世 无量无边劫

yǒu fó liǎng zú zūn míng dà tōng zhì shèng
有佛两足尊 名大通智胜

rú rén yǐ lì mó sān qiān dà qiān tǔ
如人以力磨 三千大千土

jìn cǐ zhū dì zhǒng jiē xī yǐ wéi mò
尽此诸地种 皆悉以为墨

guò yú qiān guó tǔ nǎi xià yī chén diǎn
过于千国土 乃下一尘点

rú shì zhǎnzhuǎndiǎn jìn cǐ zhū chén mò
如是展转点 尽此诸尘墨

rú shì zhū guó tǔ diǎn yǔ bù diǎn děng
如是诸国土 点与不点等

fù jìn mò[109] wéichén yī chén wéi yī jié
复尽抹[109]为尘 一尘为一劫

cǐ zhū wēi chén shù qí jié fù guò shì
此诸微尘数 其劫复过是

bǐ fó miè dù lái rú shì wú liàng jié
彼佛灭度来 如是无量劫

rú lái wú ài zhì zhī bǐ fó miè dù
如来无碍智 知彼佛灭度

jí shēngwén pú sà rú jiàn jīn miè dù
及声闻菩萨 如见今灭度

zhū bǐ qiū dāng zhī fó zhì jìng wēi miào
诸比丘当知 佛智净微妙

wú lòu wú suǒ ài tōng dá wú liàng jié
无漏无所碍 通达无量劫

fó gàozhū bǐ qiū dà tōng zhì shèng fó shòu wǔ bǎi sì shí wàn
佛告诸比丘：“大通智胜佛寿五百四十万

yì nà yóu tā jié qí fó běnzuòdàochǎng pò mó jūn yǐ chuí dé
亿那由他劫。其佛本坐道场，破魔军已，垂得

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ér zhū fó fǎ bú xiàn zài qián rú
阿耨多罗三藐三菩提，而诸佛法不现在前。如

109

shì yī xiǎo jié nǎi zhì shí xiǎo jié jié jiā[110] fū zuò shēn xīn bú dòng
是一小劫乃至十小劫，结跏跌坐，身心不动，

ér zhū fó fǎ yóu bú zài qián ěr shí dāo lì zhū tiān xiān wèi bǐ fó
而诸佛法犹不在前。尔时，忉利诸天，先为彼佛

yú pú tí shù xià fū shī zǐ zuò gāo yī yóu xún fó yú cǐ zuò dāng dé
于菩提树下敷师子座，高一由旬，佛于此座当得

ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì zuò cǐ zuò shí zhū fàn tiān wáng
阿耨多罗三藐三菩提。适坐此座，时诸梵天王

yù zhòng tiān huā miàn bǎi yóu xún xiāng fēng shí lái chuī qù wěi huā
雨众天华，面百由旬，香风时来，吹去萎华，

gèng yù xīn zhě rú shì bù jué mǎn shí xiǎo jié gòng yǎng yú fó
更雨新者，如是不绝，满十小劫，供养于佛，

nǎi zhì miè dù cháng yù cǐ huā sì wáng zhū tiān wèi gòng yǎng fó cháng
乃至灭度常雨此华。四王诸天为供养佛，常

jī tiān gǔ qí yú zhū tiān zuò tiān jì yuè mǎn shí xiǎo jié zhì yú miè
击天鼓，其余诸天作天伎乐，满十小劫，至于灭

dù yì fù rú shì
度亦复如是。

zhū bǐ qiū dà tōng zhì shèng fó guò shí xiǎo jié zhū fó zhī
“诸比丘，大通智胜佛过十小劫，诸佛之

fǎ nǎi xiàn zài qián chéng ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí qí fó wèi
法乃现在前，成阿耨多罗三藐三菩提。其佛未

chū jiā shí yǒu shí liù zǐ qí dì yī zhě míng yuē zhì jī zhū zǐ gè
出家时，有十六子，其第一者名曰智积。诸子各

yǒu zhǒng zhǒng zhēn yì wán hào zhī jù wén fù dé chéng ē nòu duō luó
有种种珍异玩好之具，闻父得成阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí jiē shě suǒ zhēn wǎng yì fó suǒ zhū mǔ tì qì
三藐三菩提，皆舍所珍，往诣佛所。诸母涕泣

ér suí sòng zhī qí zǔ zhuàn lún shèng wáng yǔ yī bǎi dà chén jí yú
而随送之。其祖转轮圣王，与一百大臣及余

bǎi qiān wàn yì rén mín jiē gòng wéi rào suí zhì dào chǎng xián yù qīn
百千万亿人民，皆共围绕，随至道场。咸欲亲

jìn dà tōng zhì shèng rú lái gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng zàn tàn dào
近大通智胜如来，供养恭敬，尊重赞叹。到

yǐ tóu miàn lǐ zú rào fó bì yǐ yī xīn hé zhǎng zhān yǎng shì
已，头面礼足，绕佛毕已，一心合掌，瞻仰世

110

zūn yǐ jì sòngyuē
尊，以偈颂曰：

dà wēi dé shì zūn　　wèi dù zhòngshēng gù
大威德世尊　　为度众生故
yú wú liàng yì suì[111]　　ěr nǎi dé chéng fó
于无量亿岁[111]　　尔乃得成佛
zhū yuàn yǐ jù zú　　shàn zāi jí wú shàng
诸愿已具足　　善哉吉无上
shì zūn shèn xī yǒu　　yī zuò shí xiǎo jié
世尊甚希有　　一坐十小劫
shēn tǐ jí shǒu zú　　jìng rán ān bú dòng
身体及手足　　静然安不动
qí xīn cháng dàn[112] bó　　wèi céng yǒu sǎn luàn
其心常憺[112]怕　　未曾有散乱
jiū jìng yǒng jì miè　　ān zhù wú lòu fǎ
究竟永寂灭　　安住无漏法
jīn zhě jiàn shì zūn　　ān wěn chéng fó dào
今者见世尊　　安隐成佛道
wǒ děng dé shàn lì　　chēngqìng dà huān xǐ
我等得善利　　称庆大欢喜
zhòngshēngcháng kǔ nǎo　　mángmíng wú dǎo shī
众生常苦恼　　盲瞑无导师
bù shí kǔ jìn dào　　bù zhī qiú jiě tuō
不识苦尽道　　不知求解脱
cháng yè zēng è qù　　jiǎn sǔn zhū tiān zhòng
长夜增恶趣　　减损诸天众
cóng míng rù yú míng　　yǒng bù wén fó míng
从冥入于冥　　永不闻佛名
jīn fó dé zuì shàng　　ān wěn wú lòu dào
今佛得最上　　安隐无漏道
wǒ děng jí tiān rén　　wèi dé zuì dà lì
我等及天人　　为得最大利
shì gù xián qǐ shǒu　　guī mìng wú shàng zūn
是故咸稽首　　归命无上尊

111

112

ěr shí shí liù wáng zǐ jì zàn fó yǐ quànqǐng shì zūnzhuàn
“尔时，十六王子偈赞佛已，劝请世尊转

yú fǎ lún xiánzuò shì yán shì zūnshuō fǎ duōsuǒ ān wěn lián
于法轮，咸作是言：‘世尊说法，多所安隐、怜

mǐn ráo yì zhū tiānrén mín chóngshuō jì yán
愍、饶益诸天人民。’重说偈言：

shì xióng wú děng lún bǎi fú zì zhuāng yán
世雄无等伦 百福自庄严

dé wú shàng zhì huì yuàn wèi shì jiān shuō
得无上智慧 愿为世间说

dù tuō yú wǒ děng jí zhū zhòng shēng lèi
度脱于我等 及诸众生类

wèi fēn bié xiǎn shì lìng dé shì zhì huì
为分别显示 令得是智慧

ruò wǒ děng dé fó zhòng shēng yì fù rán
若我等得佛 众生亦复然

shì zūn zhī zhòngshēng shēn xīn zhī suǒ niàn
世尊知众生 深心之所念

yì zhī suǒ xíng dào yòu zhī zhì huì lì
亦知所行道 又知智慧力

yù lè jí xiū fú sù mìng suǒ xíng yè
欲乐及修福 宿命所行业

shì zūn xī zhī yǐ dāngzhuàn wú shàng lún
世尊悉知已 当转无上轮

fó gào zhū bǐ qiū dà tōng zhì shèng fó dé ē nòuduō luó sān
佛告诸比丘：“大通智胜佛得阿耨多罗三

miǎosān pú tí shí shí fāng gè wǔ bǎi wàn yì zhū fó shì jiè liù zhǒng
藐三菩提时，十方各五百万亿诸佛世界六种

zhèndòng qí guózhōngjiān yōumíng zhī chù rì yuèwēiguāngsuǒ bù néng
震动，其国中间幽冥之处，日月威光所不能

zhào ér jiē dà míng qí zhōngzhòngshēng gè dé xiāngjiàn xián
照，而皆大明。其中众生，各得相见，咸

zuò shì yán cǐ zhōngyún hé hū shēngzhòngshēng yòu qí guó jiè
作是言：‘此中云何忽生众生？’又其国界、

zhū tiāngōngdiàn nǎi zhì fàngōng liù zhǒngzhèndòng dà guāng pǔ zhào
诸天宫殿、乃至梵宫，六种震动；大光普照，

biànmǎn shì jiè shèngzhū tiānguāng
遍满世界，胜诸天光。

ěr shí dōngfāng wǔ bǎi wàn yì zhū guó tǔ zhōng fàn tiāngōng
“尔时，东方五百万亿诸国土中，梵天宫
diànguāngmíngzhàoyào bèi yú chángmíng zhū fàn tiānwáng gè zuò shì
殿光明照曜，倍于常明。诸梵天王各作是
niàn jīn zhěgōngdiànguāngmíng xī suǒ wèiyǒu yǐ hé yīn yuán ér xiàn
念：‘今者宫殿光明昔所未有，以何因缘而现
cǐ xiàng shì shí zhū fàn tiānwáng jí gè xiāng yì gòng yì cǐ shì
此相？’是时，诸梵天王即各相谓，共议此事。
shí bǐ zhòngzhōng yǒu yī dà fàn tiānwáng míng jiù yī qiè wèi zhū
时彼众中，有一大梵天王，名救一切，为诸
fànzhòng ér shuō jì yán
梵众而说偈言：

wǒ děng zhū gōngdiàn guāngmíng xī wèiyǒu
我等诸宫殿　光明昔未有
cǐ shì hé yīn yuán yí gè gòng qiú zhī
此是何因缘　宜各共求之
wéi dà dé tiān shēng wéi fó chū shì jiān
为大德天生　为佛出世间
ér cǐ dà guāngmíng biànzhào yú shí fāng
而此大光明　遍照于十方

ěr shí wǔ bǎi wàn yì guó tǔ zhū fàn tiānwáng yǔ gōngdiàn
“尔时，五百万亿国土诸梵天王，与宫殿
jù gè yǐ yī gé chéng zhū tiānhuā gòng yì xī fāng tuī xún shì
俱，各以衣裓，盛诸天华，共诣西方，推寻是
xiàng jiàn dà tōng zhì shèng rú lái chǔ yú dào chǎng pú tí shù xià zuò
相，见大通智胜如来处于道场菩提树下，坐
shī zǐ zuò zhū tiān lóngwáng qián tà pó jǐn nà luó mó hóu
师子座，诸天、龙王、乾闼婆、紧那罗、摩睺
luó qié rén fēi rén děnggōng jìng wéi rào jí jiàn shí liù wáng zǐ qǐng
罗伽、人、非人等恭敬围绕，及见十六王子请
fó zhuàn fǎ lún jí shí zhū fàn tiānwáng tóu miàn lǐ fó rào bǎi qiān
佛转法轮。即时，诸梵天王头面礼佛，绕百千
zā jí yǐ tiānhuā ér sàn fó shàng qí suǒ sànhuā rú xū mí shān
匝，即以天华而散佛上，其所散华如须弥山；
bìng yǐ gòngyǎng fó pú tí shù qí pú tí shùgāo shí yóuxún huāgòng
并以供养佛菩提树，其菩提树高十由旬。华供

yǎng yǐ gè yǐ gōngdiànfèngshàng bǐ fó ér zuò shì yán wéi
养已，各以宫殿奉上彼佛，而作是言：‘惟[113]

jiàn āi mǐn ráo yì wǒ děng suǒxiàngōngdiàn yuànchuí nà chǔ
见哀愍，饶益我等。所献宫殿，愿垂纳处[114]。’

shí zhū fàn tiānwáng jí yú fó qián yī xīn tóngshēng yǐ jì sòngyuē
时，诸梵天王即于佛前，一心同声以偈颂曰：

shì zūn shèn xī yǒu nán kě dé zhí yù
世尊甚希有　难可得值遇

jù wú liàng gōng dé néng jiù hù yī qiè
具无量功德　能救护一切

tiān rén zhī dà shī āi mǐn yú shì jiān
天人之大师　哀愍于世间

shí fāngzhūzhòngshēng pǔ jiē méng ráo yì
十方诸众生　普皆蒙饶益

wǒ děng suǒ cóng lái wǔ bǎi wàn yì guó
我等所从来　五百万亿国

shě shēn chán dìng lè wèi gòng yǎng fó gù
舍深禅定乐　为供养佛故

wǒ děng xiān shì fú gōng diàn shèn yán shì
我等先世福　宫殿甚严饰

jīn yǐ fèng shì zūn wéi yuàn āi nà shòu
今以奉世尊　惟[115]愿哀纳受

ěr shí zhū fàn tiānwáng jì zàn fó yǐ gè zuò shì yán
“尔时，诸梵天王偈赞佛已，各作是言：

wéi yuàn shì zūnzhuàn yú fǎ lún dù tuōzhòngshēng kāi niè pán
‘惟[116]愿世尊转于法轮，度脱众生，开涅槃

dào shí zhū fàn tiānwáng yī xīn tóngshēng ér shuō jì yán
道。’时，诸梵天王一心同声而说偈言：

shì xióngliǎng zú zūn wéi yuànyǎnshuō fǎ
世雄两足尊　惟[117]愿演说法

yǐ dà cí bēi lì dù kǔ nǎozhòngshēng
以大慈悲力　度苦恼众生

113

114 反

115

116

117

ěr shí dà tōng zhì shèng rú lái mò rán xǔ zhī
“尔时，大通智胜如来默然许之。

yòu zhū bǐ qiū dōngnánfāng wǔ bǎi wàn yì guó tǔ zhū dà
“又，诸比丘，东南方五百万亿国土诸大

fànwáng gè zì jiàngōngdiànguāngmíngzhàoyào xī suǒ wèiyǒu huān
梵王，各自见宫殿光明照曜，昔所未有，欢

xǐ yǒngyuè shēng xī yǒu xīn jí gè xiāng yì gòng yì cǐ shì shí
喜踊跃，生希有心，即各相诣，共议此事。时

bǐ zhòngzhōng yǒu yī dà fàntiānwáng míngyuē dà bēi wèizhū fàn
彼众中，有一大梵天王，名曰大悲，为诸梵

zhòng ér shuō jì yán
众而说偈言：

shì shì hé yīn yuán ér xiàn rú cǐ xiàng
是事何因缘　而现如此相

wǒ děngzhū gōngdiàn guāngmíng xī wèiyǒu
我等诸宫殿　光明昔未有

wéi dà dé tiānshēng wéi fó chū shì jiān
为大德天生　为佛出世间

wèi céngjiàn cǐ xiàng dāng gòng yī xīn qiú
未曾见此相　当共一心求

guò qiān wàn yì tǔ xún guāng gòng tuī zhī
过千万亿土　寻光共推之

duō shì fó chū shì dù tuō kǔ zhòngshēng
多是佛出世　度脱苦众生

ěr shí wǔ bǎi wàn yì zhū fàntiānwáng yǔ gōngdiàn jù gè
“尔时，五百万亿诸梵天王与宫殿俱，各

yǐ yī gé chéngzhū tiānhuā gòng yì xī běi fāng tuī xún shì xiàng
以衣裓，盛诸天华，共诣西北方，推寻是相，

jiàn dà tōng zhì shèng rú lái chǔ yú dàochǎng pú tí shù xià zuò shī zǐ
见大通智胜如来，处于道场菩提树下，坐师子

zuò zhūtiān lóngwáng qián tà pó jǐn nà luó móhóu luó qié
座，诸天、龙王、乾闼婆、紧那罗、摩睺罗伽、

rén fēi rén děng gōng jìng wéi rào jí jiàn shí liù wáng zǐ qǐng fó zhuàn
人、非人等，恭敬围绕，及见十六王子请佛转

fǎ lún shí zhū fàntiānwáng tóu miàn lǐ fó rào bǎi qiān zā jí
法轮。时，诸梵天王头面礼佛，绕百千匝，即

yǐ tiānhuā ér sàn fó shàng suǒ sàn zhī huā rú xū mí shān bìng yǐ gòng
以天华而散佛上，所散之华如须弥山，并以供

yǎng fó pú tí shù huāgòngyǎng yǐ gè yǐ gōngdiànfèngshàng bǐ fó
养佛菩提树。华供养已，各以宫殿奉上彼佛，

ér zuò shì yán wéi[118] jiàn āi mǐn ráo yì wǒ děng suǒxiàngōngdiàn
而作是言：‘惟[118]见哀愍，饶益我等。所献宫殿，

yuànchuí nà shòu ěr shí zhū fàn tiānwáng jí yú fó qián yī xīn
愿垂纳受。’尔时，诸梵天王即于佛前，一心

tóngshēng yǐ jì sòngyuē
同声以偈颂曰：

shèngzhǔ tiānzhōngwáng jiā líng pín qié shēng
圣主天中王　迦陵频伽声

āi mǐn zhòng shēng zhě wǒ děng jīn jìng lǐ
哀愍众生者　我等今敬礼

shì zūn shèn xī yǒu jiǔ yuǎn nǎi yī xiàn
世尊甚希有　久远乃一现

yī bǎi bā shí jié kōng guò wú yǒu fó
一百八十劫　空过无有佛

sān è dào chōng mǎn zhū tiān zhòng jiǎn shǎo
三恶道充满　诸天众减少

jīn fó chū yú shì wèizhòngshēngzuòyǎn
今佛出于世　为众生作眼

shì jiān suǒ guī qù jiù hù yú yī qiè
世间所归趣　救护于一切

wéi zhòng shēng zhī fù āi mǐn ráo yì zhě
为众生之父　哀愍饶益者

wǒ děng sù fú qìng jīn dé zhí shì zūn
我等宿福庆　今得值世尊

ěr shí zhū fàn tiānwáng jì zàn fó yǐ gè zuò shì yán
“尔时，诸梵天王偈赞佛已，各作是言：

wéi[119] yuàn shì zūn āi mǐn yī qiè zhuàn yú fǎ lún dù tuō zhòng
‘惟[119]愿世尊哀愍一切，转于法轮，度脱众

shēng shí zhū fàn tiānwáng yī xīn tóngshēng ér shuō jì yán
生。’时，诸梵天王一心同声而说偈言：

dà shèngzhuàn fǎ lún xiǎn shì zhū fǎ xiàng
大圣转法轮　显示诸法相

dù kǔ nǎozhòngshēng lìng dé dà huān xǐ
度苦恼众生　令得大欢喜

118

119

zhòngshēngwén cǐ fǎ dé dào ruò shēngtiān
众 生 闻此法 得道若 生 天

zhū è dào jiǎn shǎo rěn shàn zhě zēng yì
诸恶道减少 忍善者增益

ěr shí dà tōng zhì shèng rú lái mò rán xǔ zhī
“尔时，大通智 胜 如来默然许之。

yòu zhū bǐ qiū nánfāng wǔ bǎi wàn yì guó tǔ zhū dà fàn
“又，诸比丘，南方五百万亿国土诸大梵

wáng gè zì jiàn gōngdiàn guāng míng zhào yào xī suǒ wèi yǒu huān xǐ
王，各自见宫殿 光 明照曜，昔所未有，欢喜

yǒng yuè shēng xī yǒu xīn jí gè xiāng yì gòng yì cǐ shì yǐ
踊跃，生希有心，即各相诣，共议此事：‘以

hé yīn yuán wǒ děng gōngdiàn yǒu cǐ guāng yào shí bǐ zhòng zhōng
何因缘，我等宫殿有此光曜？’时彼众中，

yǒu yī dà fàn tiān wáng míng yuē miào fǎ wèi zhū fàn zhòng ér shuō jì
有一大梵天王，名曰妙法，为诸梵众而说偈

yán
言：

wǒ děng zhū gōngdiàn guāng míng shèn wēi yào
我等诸宫殿 光 明甚威曜

cǐ fēi wú yīn yuán shì xiàng yí qiú zhī
此非无因缘 是相宜求之

guò yú bǎi qiān jié wèi céng jiàn shì xiàng
过于百千劫 未曾见是相

wéi dà dé tiān shēng wéi fó chū shì jiān
为大德天生 为佛出世间

ěr shí wǔ bǎi wàn yì zhū fàn tiān wáng yǔ gōngdiàn jù gè
“尔时，五百万亿诸梵天王与宫殿俱，各

yǐ yī gé chéng zhū tiān huā gòng yì běi fāng tuī xún shì xiàng jiàn
以衣裓，盛诸天华，共诣北方，推寻是相，见

dà tōng zhì shèng rú lái chǔ yú dào chǎng pú tí shù xià zuò shī zǐ zuò
大通智胜如来，处于道场菩提树下，坐师子座，

zhū tiān lóng wáng qián tà pó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén
诸天、龙王、乾闼婆、紧那罗、摩睺罗伽、人、

fēi rén děng gōng jìng wéi rào jí jiàn shí liù wáng zǐ qǐng fó zhuàn fǎ
非人等，恭敬围绕，及见十六王子请佛转法

lún shí zhū fàn tiān wáng tóu miàn lǐ fó rào bǎi qiān zā jí yǐ
轮。时，诸梵天王头面礼佛，绕百千匝，即以

tiānhuā ér sàn fó shàng suǒ sàn zhī huā rú xū mí shān bìng yǐ gòngyǎng
天华而散佛上，所散之华如须弥山，并以供养
fó pú tí shù huāgòngyǎng yǐ gè yǐ gōngdiànfèngshàng bǐ fó
佛菩提树。华供养已，各以宫殿奉上彼佛，
ér zuò shì yán wéi jiàn āi mǐn ráo yì wǒ děng suǒxiàngōngdiàn
而作是言：‘惟[120]见哀愍，饶益我等。所献宫殿，
yuànchuí nà shòu ěr shí zhū fàn tiānwáng jí yú fó qián yī xīn
愿垂纳受。’尔时，诸梵天王即于佛前，一心
tóngshēng yǐ jì sòngyuē
同声以偈颂曰：

shì zūn shèn nán jiàn pò zhū fán nǎo zhě
世尊甚难见　破诸烦恼者
guò bǎi sān shí jié jīn nǎi dé yī jiàn
过百三十劫　今乃得一见
zhū jī kě zhòngshēng yǐ fǎ yǔ chōng mǎn
诸饥渴众生　以法雨充满
xī suǒ wèi céng dǔ wú liàng zhì huì zhě
昔所未曾睹[121]　无量智慧者
rú yōu tán bō huā jīn rì nǎi zhí yù
如优昙钵华　今日乃值遇
wǒ děng zhū gōng diàn méng guāng gù yán shì
我等诸宫殿　蒙光故严饰
shì zūn dà cí mǐn wéi yuànchuí nà shòu
世尊大慈愍[122]　惟[123]愿垂纳受

ěr shí zhū fàn tiānwáng jì zàn fó yǐ gè zuò shì yán
“尔时，诸梵天王偈赞佛已，各作是言：
wéi yuàn shì zūnzhuàn yú fǎ lún lìng yī qiè shì jiān zhū tiān mó
‘惟[124]愿世尊转于法轮，令一切世间诸天、魔、
fàn shāmén pó luó mén jiē huò ān wěn ér dé dù tuō shí
梵、沙门、婆罗门，皆获安隐，而得度脱。’时，
zhū fàn tiānwáng yī xīn tóngshēng yǐ jì sòngyuē
诸梵天王一心同声以偈颂曰：

120
121
122
123
124

wéi yuàntiān rén zūn zhuàn wú shàng fǎ lún
惟[125]愿天人尊 转无上法轮

jī yú dà fǎ gǔ ér chuī dà fǎ luó
击于大法鼓 而吹大法螺

pǔ yù dà fǎ yǔ dù wú liàngzhòngshēng
普雨大法雨 度无量众生

wǒ děng xián guī qǐng dāng yǎn shēn yuǎn yīn
我等咸归请 当演深远音

ěr shí dà tōng zhì shèng rú lái mò rán xǔ zhī xī nánfāng
“尔时，大通智胜如来默然许之。西南方

nǎi zhì xià fāng yì fù rú shì
乃至下方，亦复如是。

ěr shí shàngfāng wǔ bǎi wàn yì guó tǔ zhū dà fàn wáng jiē
“尔时，上方五百万亿国土诸大梵王，皆

xī zì dǔ suǒ zhǐ gōngdiànguāngmíng wēi yào xī suǒ wèi yǒu huān xǐ
悉自睹所止宫殿光明威曜，昔所未有，欢喜

yǒngyuè shēng xī yǒu xīn jí gè xiāng yì gòng yì cǐ shì yǐ
踊跃，生希有心，即各相谓，共议此事：‘以

hé yīn yuán wǒ děnggōngdiàn yǒu sī guāngmíng shí bǐ zhòng
何因缘，我等宫殿，有斯光明？’时彼众

zhōng yǒu yī dà fàn tiānwáng míngyuē shī qì wèi zhū fànzhòng ér
中，有一大梵天王，名曰尸弃，为诸梵众而

shuō jì yán
说偈言：

jīn yǐ hé yīn yuán wǒ děng zhū gōngdiàn
今以何因缘 我等诸宫殿

wēi dé guāngmíngyào yán shì wèi céng yǒu
威德光明曜 严饰未曾有

rú shì zhī miào xiàng xī suǒ wèi wén jiàn
如是之妙相 昔所未闻见

wéi dà dé tiān shēng wéi fó chū shì jiān
为大德天生 为佛出世间

ěr shí wǔ bǎi wàn yì zhū fàn tiānwáng yǔ gōngdiàn jù gè
“尔时，五百万亿诸梵天王与宫殿俱，各

yǐ yī gé chéng zhū tiānhuā gòng yì xià fāng tuī xún shì xiàng jiàn
以衣裓，盛诸天华，共诣下方，推寻是相，见

125

dà tōng zhì shèng rú lái chǔ yú dàochǎng pú tí shù xià zuò shī zǐ zuò
大通智胜如来，处于道场菩提树下，坐师子座，

zhū tiān lóngwáng qián tà pó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén
诸天、龙王、乾闼婆、紧那罗、摩睺罗伽、人、

fēi rén děng gōngjìng wéirào jí jiàn shí liù wáng zǐ qǐng fó zhuàn fǎ
非人等，恭敬围绕，及见十六王子请佛转法

lún shí zhū fàn tiānwáng tóu miàn lǐ fó rào bǎi qiān zā jí yǐ
轮。时，诸梵天王头面礼佛，绕百千匝，即以

tiānhuā ér sàn fó shàng suǒ sàn zhī huā rú xū mí shān bìng yǐ gòngyǎng
天华而散佛上，所散之华如须弥山，并以供养

fó pú tí shù huāgòngyǎng yǐ gè yǐ gōngdiànfèngshàng bǐ fó
佛菩提树。华供养已，各以宫殿奉上彼佛，

ér zuò shì yán wéi[126] jiàn āi mǐn ráo yì wǒ děng suǒxiàngōngdiàn
而作是言：‘惟[126]见哀愍，饶益我等。所献宫殿，

yuànchuí nà chǔ[127] shí zhū fàn tiānwáng jí yú fó qián yī xīn tóng
愿垂纳处[127]。’时，诸梵天王即于佛前，一心同

shēng yǐ jì sòngyuē
声以偈颂曰：

shàn zāi jiàn zhū fó jiù shì zhī shèng zūn
善哉见诸佛　救世之圣尊

néng yú sān jiè yù miǎn chū zhū zhòng shēng
能于三界狱　勉出诸众生

pǔ zhì tiān rén zūn āi mǐn qún méng lèi
普智天人尊　哀愍群萌类

néng kāi gān lù mén guǎng dù yú yī qiè
能开甘露门　广度于一切

yú xī wú liàng jié kōng guò wú yǒu fó
于昔无量劫　空过无有佛

shì zūn wèi chū shí shí fāngcháng àn míng[128]
世尊未出时　十方常暗瞑

sān è dào zēng zhǎng ē xiū luó yì shèng
三恶道增长　阿修罗亦盛

zhū tiān zhòng zhuǎn jiǎn sǐ duō duò è dào
诸天众转减　死多堕恶道

126

127 反

128

bù cóng fó wén fǎ　　cháng xíng bú shàn shì
不从佛闻法　常行不善事

sè lì jí zhì huì　　sī děng jiē jiǎn shǎo
色力及智慧　斯等皆减少

zuì yè yīn yuán gù　　shī lè jí lè xiǎng
罪业因缘故　失乐及乐想

zhù yú xié jiàn fǎ　　bù shí shàn yí zé
住于邪见法　不识善仪则

bù méng fó suǒ huà　　cháng duò yú è dào
不蒙佛所化　常堕于恶道

fó wéi shì jiān yǎn　　jiǔ yuǎn shí nǎi chū
佛为世间眼　久远时乃出

āi mǐn zhū zhòng shēng　　gù xiàn yú shì jiān
哀愍诸众生　故现于世间

chāo chū chéng zhèng jué　　wǒ děng shèn xīn qìng
超出成正觉　我等甚欣庆

jí yú yī qiè zhòng　　xǐ tàn wèi céng yǒu
及余一切众　喜叹未曾有

wǒ děng zhū gōng diàn　　méng guāng gù yán shì
我等诸宫殿　蒙光故严饰

jīn yǐ fèng shì zūn　　wéi[129] chuí āi nà shòu
今以奉世尊　惟[129]垂哀纳受

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德　普及于一切

wǒ děng yǔ zhòng shēng　　jiē gòng chéng fó dào
我等与众生　皆共成佛道

ěr shí wǔ bǎi wàn yì zhū fàn tiānwáng jì zàn fó yǐ gè bó
“尔时，五百万亿诸梵天王偈赞佛已，各白

fó yán wéi[130] yuàn shì zūn zhuàn yú fǎ lún duō suǒ ān wěn duō suǒ
佛言：‘惟[130]愿世尊转于法轮，多所安隐，多所

dù tuō shí zhū fàn tiānwáng ér shuō jì yán
度脱。’时，诸梵天王而说偈言：

shì zūn zhuàn fǎ lún　　jī gān lù fǎ gǔ
世尊转法轮　击甘露法鼓

dù kǔ nǎo zhòng shēng　　kāi shì niè pán dào
度苦恼众生　开示涅槃道

129

130

wéi yuànshòu wǒ qǐng yǐ dà wēimiào yīn
惟[131]愿受我请 以大微妙音

āi mǐn ér fū yǎn wú liàng jié xí fǎ
哀愍而敷演 无量劫习法

ěr shí dà tōng zhì shèng rú lái shòu shí fāngzhū fàn tiānwáng
“尔时，大通智胜如来，受十方诸梵天王

jí shí liù wáng zǐ qǐng jí shí sānzhuàn shí èr xíng fǎ lún ruò shāmén
及十六王子请，即时三转十二行法轮，若沙门、

pó luó mén ruò tiān mó fàn jí yú shì jiān suǒ bù néngzhuàn wèi
婆罗门，若天、魔、梵及余世间所不能转，谓

shì kǔ shì kǔ jí shì kǔ miè shì kǔ miè dào jí guǎngshuō shí
是苦，是苦集，是苦灭，是苦灭道；及广说十

èr yīn yuán fǎ wú míngyuánxíng xíngyuán shí shí yuánmíng sè
二因缘法：无明缘行，行缘识，识缘名色，

míng sè yuán liù rù liù rù yuánchù chùyuánshòu shòuyuán ài
名色缘六入，六入缘触，触缘受，受缘爱，

ài yuán qǔ qǔ yuányǒu yǒuyuánshēng shēngyuán lǎo sǐ yōu bēi kǔ
爱缘取，取缘有，有缘生，生缘老死忧悲苦

nǎo wú míngmiè zé xíngmiè xíngmiè zé shí miè shí miè zé míng sè miè
恼。无明灭则行灭，行灭则识灭，识灭则名色灭，

míng sè miè zé liù rù miè liù rù miè zé chùmiè chùmiè zé shòumiè
名色灭则六入灭，六入灭则触灭，触灭则受灭，

shòumiè zé ài miè ài miè zé qǔ miè qǔ miè zé yǒumiè yǒumiè zé
受灭则爱灭，爱灭则取灭，取灭则有灭，有灭则

shēngmiè shēngmiè zé lǎo sǐ yōu bēi kǔ nǎomiè
生灭，生灭则老死忧悲苦恼灭。

fó yú tiānrén dà zhòng zhī zhōngshuō shì fǎ shí liù bǎiwàn
“佛于天人大众之中说是法时，六百万

yì nà yóu tā rén yǐ bú shòu yī qiè fǎ gù ér yú zhū lòu xīn dé jiě
亿那由他人，以不受一切法故，而于诸漏心得解

tuō jiē dé shēnmiàochándìng sānmíng liù tōng jù bā jiě tuō dì
脱，皆得深妙禅定，三明六通，具八解脱。第

èr dì sān dì sì shuō fǎ shí qiānwàn yì héng hé shā nà yóu tā
二、第三、第四说法时，千万亿恒河沙那由他

děngzhòngshēng yì yǐ bú shòu yī qiè fǎ gù ér yú zhū lòu xīn dé
等众生，亦以不受一切法故，而于诸漏心得

131

jiě tuō cóng shì yǐ hòu zhū shēngwén zhòng wú liàng wú biān bù kě
解脱。从是已后，诸声闻众无量无边不可
chēng shù
称数。

ěr shí shí liù wáng zǐ jiē yǐ tóng zǐ chū jiā ér wéi shā mí
“尔时，十六王子皆以童子出家而为沙弥，
zhū gēn tōng lì zhì huì míng liǎo yǐ céng gòng yǎng bǎi qiān wàn yì zhū
诸根通利，智慧明了，已曾供养百千万亿诸
fó jìng xiū fàn xíng qiú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jù bó fó
佛，净修梵行，求阿耨多罗三藐三菩提，俱白佛
yán shì zūn shì zhū wú liàng qiān wàn yì dà dé shēng wén jiē yǐ
言：‘世尊！是诸无量千万亿大德声闻，皆已
chéng jiù shì zūn yì dāng wèi wǒ děng shuō ē nòu duō luó sān miǎo sān pú
成就。世尊亦当为我等说阿耨多罗三藐三菩
tí fǎ wǒ děng wén yǐ jiē gòng xiū xué shì zūn wǒ děng zhì yuàn
提法，我等闻已，皆共修学。世尊！我等志愿
rú lái zhī jiàn shēn xīn suǒ niàn fó zì zhèng zhī ěr shí zhuàn
如来知见，深心所念，佛自证知。’尔时，转
lún shèng wáng suǒ jiāng zhòng zhōng bā wàn yì rén jiàn shì liù wáng zǐ chū
轮圣王所将众中八万亿人，见十六王子出
jiā yì qiú chū jiā wáng jí tīng xǔ
家亦求出家，王即听许。

ěr shí bǐ fó shòu shā mí qǐng guò èr wàn jié yǐ nǎi yú
“尔时，彼佛受沙弥请，过二万劫已，乃于
sì zhòng zhī zhōng shuō shì dà shèng jīng míng miào fǎ lián huā jiào pú sà
四众之中说是大乘经，名妙法莲华教菩萨
fǎ fó suǒ hù niàn shuō shì jīng yǐ shí liù shā mí wèi ē nòu duō luó sān
法佛所护念。说是经已，十六沙弥为阿耨多罗三
miǎo sān pú tí gù jiē gòng shòu chí fěng sòng tōng lì shuō shì jīng
藐三菩提故，皆共受持，讽诵通利。说是经
shí shí liù pú sà shā mí jiē xī xìn shòu shēng wén zhòng zhōng yì
时，十六菩萨沙弥皆悉信受；声闻众中，亦
yǒu xìn jiě qí yú zhòng shēng qiān wàn yì zhǒng jiē shēng yí huò fó
有信解；其余众生千万亿种，皆生疑惑。佛
shuō shì jīng yú bā qiān jié wèi céng xiū fèi shuō cǐ jīng yǐ jí rù
说是经，于八千劫未曾休废。说此经已，即入
jìng shì zhù yú chán dìng bā wàn sì qiān jié shì shí shí liù pú sà
静室，住于禅定八万四千劫。是时，十六菩萨

shā mí zhī fó rù shì jì rán chándìng gè shēng fǎ zuò yì yú bā wàn
沙弥知佛入室寂然禅定，各升法座，亦于八万

sì qiān jié wèi sì bù zhòngguǎngshuō fēn bié miào fǎ huā jīng yī yī
四千劫，为四部众广说分别妙法华经。一一

jiē dù liù bǎi wàn yì nà yóu tā héng hé shā děngzhòngshēng shì jiào lì
皆度六百万亿那由他恒河沙等众生，示教利

xǐ lìng fā ē nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn
喜，令发阿耨多罗三藐三菩提心。

dà tōng zhì shèng fó guò bā wàn sì qiān jié yǐ cóng sān mèi
“大通智胜佛过八万四千劫已，从三昧

qǐ wǎng yì fǎ zuò ān xiáng ér zuò pǔ gào dà zhòng shì shí liù
起，往诣法座安详而坐，普告大众：‘是十六

pú sà shā mí shèn wéi xī yǒu zhū gēn tōng lì zhì huì míng liǎo
菩萨沙弥，甚为希有，诸根通利，智慧明了，

yǐ cénggòngyǎng wú liàngqiānwàn yì shù zhū fó yú zhū fó suǒ cháng
已曾供养无量千万亿数诸佛，于诸佛所，常

xiū fàn xíng shòu chí fó zhì kāi shì zhòngshēng lìng rù qí zhōng
修梵行，受持佛智，开示众生，令入其中。

rǔ děng jiē dāngshuòshuò qīn jìn ér gòngyǎng zhī suǒ yǐ zhě hé ruò
汝等皆当数数亲近而供养之。所以者何？若

shēngwén pì zhī fó jí zhū pú sà néng xìn shì shí liù pú sà suǒshuō
声闻、辟支佛及诸菩萨，能信是十六菩萨所说

jīng fǎ shòu chí bù huǐ zhě shì rén jiē dāng dé ē nòuduō luó sānmiǎo
经法，受持不毁者，是人皆当得阿耨多罗三藐

sān pú tí rú lái zhī huì ’”
三菩提、如来之慧。’”

fó gàozhū bǐ qiū shì shí liù pú sà chángyàoshuō shì miào
佛告诸比丘：“是十六菩萨，常乐说是妙

fǎ liánhuā jīng yī yī pú sà suǒhuà liù bǎi wàn yì nà yóu tā héng hé
法莲华经，一一菩萨所化六百万亿那由他恒河

shā děngzhòngshēng shì shì suǒshēng yǔ pú sà jù cóng qí wén fǎ
沙等众生，世世所生与菩萨俱，从其闻法，

xī jiē xìn jiě yǐ cǐ yīn yuán dé zhí sì wàn[132] yì zhū fó shì zūn
悉皆信解，以此因缘，得值四万亿诸佛世尊，

yú jīn bú jìn
于今不尽。

132

zhū bǐ qiū wǒ jīn yù rǔ bǐ fó dì zǐ shí liù shā mí
“诸比丘，我今语汝：‘彼佛弟子十六沙弥，
jīn jiē dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yú shí fāngguó tǔ xiàn zài
今皆得阿耨多罗三藐三菩提，于十方国土现在
shuō fǎ yǒu wú liàng bǎi qiānwàn yì pú sà shēngwén yǐ wéijuàn
说法，有无量百千万亿菩萨、声闻，以为眷
shǔ qí èr shā mí dōngfāngzuò fó yī míng ē chù zài huān xǐ
属。其二沙弥，东方作佛，一名阿閦，在欢喜
guó èr míng xū mí dǐng dōngnánfāng èr fó yī míng shī zǐ yīn
国，二名须弥顶；东南方二佛，一名师子音，
èr míng shī zǐ xiàng nánfāng èr fó yī míng xū kōngzhù èr míng
二名师子相；南方二佛，一名虚空住，二名
chángmiè xī nánfāng èr fó yī míng dì xiàng èr míngfàn xiàng
常灭；西南方二佛，一名帝相，二名梵相；
xī fāng èr fó yī míng ē mí tuó èr míng dù yī qiè shì jiān kǔ nǎo
西方二佛，一名阿弥陀，二名度一切世间苦恼；
xī běi fāng èr fó yī míngduō mó luó bá zhān tán xiāngshéntōng èr
西北方二佛，一名多摩罗跋栴檀香神通，二
míng xū mí xiàng běi fāng èr fó yī míngyún zì zài èr míngyún zì
名须弥相；北方二佛，一名云自在，二名云自
zài wáng dōng běi fāng fó mínghuài yī qiè shì jiān bù wèi dì shí liù
在王；东北方佛，名坏一切世间怖畏，第十六
wǒ shì jiā móu ní fó yú suō pó guó tǔ chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān
我释迦牟尼佛于娑婆国土成阿耨多罗三藐三
pú tí
菩提。’

zhū bǐ qiū wǒ děngwéi shā mí shí gè gè jiàohuà wú liàng
“诸比丘，我等为沙弥时，各各教化无量
bǎi qiānwàn yì héng hé shā děngzhòngshēng cóng wǒ wén fǎ wéi ē nòu
百千万亿恒河沙等众生，从我闻法，为阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí cǐ zhūzhòngshēng yú jīn yǒuzhù shēngwén
多罗三藐三菩提。此诸众生，于今有住声闻
dì zhě wǒ chángjiàohuà ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì zhū rén
地者，我常教化阿耨多罗三藐三菩提。是诸人
děng yīng yǐ shì fǎ jiàn rù fó dào suǒ yǐ zhě hé rú lái zhì huì
等，应以是法渐入佛道。所以者何？如来智慧，
nán xìn nán jiě ěr shí suǒhuà wú lianghéng hé shā děngzhòngshēngzhě
难信难解。尔时，所化无量恒河沙等众生者，

rǔ děngzhū bǐ qiū jí wǒ miè dù hòuwèi lái shì zhōngshēngwén dì zǐ
汝 等 诸比丘，及我灭度后未来世 中 声 闻弟子
shì yě wǒ miè dù hòu fù yǒu dì zǐ bù wén shì jīng bù zhī bù jué
是也。我灭度后，复有弟子不闻是经，不知不觉
pú sà suǒxíng zì yú suǒ dé gōng dé shēngmiè dù xiǎng dāng rù niè
菩萨所行，自于所得功德 生 灭度 想， 当 入涅
pán wǒ yú yú guózuò fó gèngyǒu yì míng shì rén suī shēngmiè dù
槃。我于余国作佛，更有异名。是人虽 生 灭度
zhī xiǎng rù yú niè pán ér yú bǐ tǔ qiú fó zhì huì dé wén shì jīng
之 想 入于涅槃，而于彼土求佛智慧，得闻是经，
wéi yǐ fó shèng ér dé miè dù gèng wú yú shèng chúzhū rú lái fāng
唯以佛 乘 而得灭度， 更 无余 乘 ， 除诸如来方
biànshuō fǎ
便 说 法。

zhū bǐ qiū ruò rú lái zì zhī niè pán shí dào zhòngyòuqīng
“诸比丘，若如来自知涅槃时到， 众 又清
jìng xìn jiě jiān gù liǎo dá kōng fǎ shēn rù chándìng biàn jí zhū
净、信解坚固、了达空法、深入禅 定，便集诸
pú sà jí shēngwénzhòng wèishuō shì jīng shì jiān wú yǒu èr shèng ér
菩萨及 声 闻 众 ，为说是经。世间无有二 乘 而
dé miè dù wéi yī fó shèng dé miè dù ěr bǐ qiū dāng zhī rú lái
得灭度，唯一佛 乘 得灭度耳。比丘当 知！如来
fāngbiàn shēn rù zhòngshēng zhī xìng zhī qí zhì yàoxiǎo fǎ shēnzhuó
方 便，深入 众 生 之性，知其志乐小法，深 著
wǔ yù wèi shì děng gù shuō yú niè pán shì rén ruò wén zé biàn xìn
五欲，为是 等 故说于涅槃。是人若闻，则便信
shòu
受。

pì rú wǔ bǎi yóuxún xiǎnnàn è dào kuàng jué wú rén bù
“譬如五百由旬险难恶道， 旷 绝无人，怖
wèi zhī chù ruò yǒuduōzhòng yù guò cǐ dào zhì zhēnbǎochù yǒu yī
畏之处。若有多 众 ，欲过此道至珍宝处。有一
dǎo shī cōng huì míng dá shàn zhī xiǎndàotōng sè zhī xiàng jiāngdǎo
导师，聪 慧明达，善知险道通塞之 相 ，将导
zhòngrén yù guò cǐ nàn suǒjiāngrénzhòng zhōng lù xiè tuì bó dǎo
众 人欲过此难。所将人 众 ， 中 路懈退，白导
shī yán wǒ děng pí jí ér fù bù wèi bù néng fù jìn qián lù
师言：‘我 等 疲极，而复怖畏，不 能 复进，前路

yóuyuǎn jīn yù tuì huán dǎo shī duō zhū fāngbiàn ér zuò shì niàn
犹远，今欲退还。’导师多诸方便而作是念：

cǐ děng kě mǐn yún hé shě dà zhēnbǎo ér yù tuì huán zuò shì
‘此等可愍，云何舍大珍宝而欲退还？’作是

niàn yǐ yǐ fāngbiàn lì yú xiǎndàozhōngguò sān bǎi yóuxún huàzuò
念已，以方便力，于险道中过三百由旬，化作

yī chéng gàozhòngrén yán rǔ děng wù bù mò dé tuì huán jīn
一城，告众人言：‘汝等勿怖，莫得退还。今

cǐ dà chéng kě yú zhōng zhǐ suí yì suǒ zuò ruò rù shì chéng
此大城，可于中止，随意所作。若入是城，

kuài dé ān wěn ruò néngqián zhì bǎosuǒ yì kě dé qù shì shí
快得安隐。若能前至宝所，亦可得去。’是时，

pí jí zhī zhòng xīn dà huān xǐ tàn wèi céngyǒu wǒ děng jīn zhěmiǎn
疲极之众心大欢喜，叹未曾有：‘我等今者免

sī è dào kuài dé ān wěn yú shì zhòngrén qián rù huàchéng shēng
斯恶道，快得安隐。’于是众人前入化城，生

yǐ dù xiǎng shēng ān wěnxiǎng ěr shí dǎo shī zhī cǐ rén zhòng jì
已度想，生安隐想。尔时，导师知此人众既

dé zhǐ xī wú fù pí juàn jí miè huàchéng yù zhòng rén yán
得止息，无复疲惓，即灭化城，语众人言：

rǔ děng qù lái bǎochù zài jìn xiàngzhě dà chéng wǒ suǒhuàzuò
‘汝等去来，宝处在近。向者大城，我所化作，

wèi zhǐ xī ěr
为止息耳。’

zhū bǐ qiū rú lái yì fù rú shì jīn wèi rǔ děngzuò dà dǎo
“诸比丘，如来亦复如是，今为汝等作大导

shī zhī zhūshēng sǐ fánnǎo è dàoxiǎnnànchángyuǎn yīng qù yīng
师，知诸生死烦恼、恶道险难长远，应去应

dù ruòzhòngshēngdànwén yī fó shèngzhě zé bú yù jiàn fó bú
度。若众生但闻一佛乘者，则不欲见佛，不

yù qīn jìn biànzuò shì niàn fó dàochángyuǎn jiǔ shòu qín kǔ nǎi
欲亲近，便作是念：‘佛道长远，久受勤苦乃

kě dé chéng fó zhī shì xīn qiè ruò xià liè yǐ fāngbiàn lì ér
可得成。’佛知是心，怯弱下劣，以方便力，而

yú zhōngdào wèi zhǐ xī gù shuō èr niè pán ruòzhòngshēngzhù yú èr
于中道为止息故，说二涅槃。若众生住于二

dì rú lái ěr shí jí biànwèishuō rǔ děngsuǒzuò wèibàn rǔ
地，如来尔时，即便为说：‘汝等所作未办，汝

suǒ zhù dì jìn yú fó huì dāng guān chá chóu liàng suǒ dé niè pán fēi
所住地，近于佛慧，当观察筹量所得涅槃非
zhēn shí yě dàn shì rú lái fāng biàn zhī lì yú yī fó shèng fēn bié shuō
真实也。但是如来方便之力，于一佛乘分别说
sān rú bǐ dǎo shī wèi zhǐ xī gù huà zuò dà chéng jì zhī xī
三。’如彼导师，为止息故，化作大城。既知息
yǐ ér gào zhī yán bǎo chù zài jìn cǐ chéng fēi shí wǒ huà zuò
已，而告之言：‘宝处在近，此城非实，我化作
ěr
耳。’”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

dà tōng zhì shèng fó shí jié zuò dào chǎng
大通智胜佛　十劫坐道场
fó fǎ bú xiàn qián bù dé chéng fó dào
佛法不现前　不得成佛道
zhū tiān shén lóng wáng ē xiū luó zhòng děng
诸天神龙王　阿修罗众等
cháng yù yú tiān huā yǐ gòng yǎng bǐ fó
常雨于天华　以供养彼佛
zhū tiān jī tiān gǔ bìng zuò zhòng jì yuè
诸天击天鼓　并作众伎乐
xiāng fēng chuī wěi huā gèng yù xīn hǎo zhě
香风吹萎华　更雨新好者
guò shí xiǎo jié yǐ nǎi dé chéng fó dào
过十小劫已　乃得成佛道
zhū tiān jí shì rén xīn jiē huái yǒng yuè
诸天及世人　心皆怀踊跃
bǐ fó shí liù zǐ jiē yǔ qí juàn shǔ
彼佛十六子　皆与其眷属
qiān wàn yì wéi rào jù xíng zhì fó suǒ
千万亿围绕　俱行至佛所
tóu miàn lǐ fó zú ér qǐng zhuàn fǎ lún
头面礼佛足　而请转法轮
shèng shī zǐ fǎ yǔ chōng wǒ jí yī qiè
圣师子法雨　充我及一切
shì zūn shèn nán zhí jiǔ yuǎn shí yī xiàn
世尊甚难值　久远时一现

wèi jué wù qún shēng　　zhèn dòng yú yī qiè
为觉悟群生　　震动于一切

dōng fāng zhū shì jiè　　wǔ bǎi wàn yì guó
东方诸世界　　五百万亿国

fàn gōng diàn guāng yào　　xī suǒ wèi céng yǒu
梵宫殿光曜　　昔所未曾有

zhū fàn jiàn cǐ xiàng　　xún lái zhì fó suǒ
诸梵见此相　　寻来至佛所

sàn huā yǐ gòng yǎng　　bìngfèngshànggōngdiàn
散华以供养　　并奉上宫殿

qǐng fó zhuàn fǎ lún　　yǐ jì ér zàn tàn
请佛转法轮　　以偈而赞叹

fó zhī shí wèi zhì　　shòu qǐng mò rán zuò
佛知时未至　　受请默然坐

sān fāng jí sì wéi　　shàng xià yì fù ěr
三方及四维　　上下亦复尔

sàn huā fèng gōng diàn　　qǐng fó zhuàn fǎ lún
散华奉宫殿　　请佛转法轮

shì zūn shèn nán zhí　　yuàn yǐ běn[133] cí bēi
世尊甚难值　　愿以本[133]慈悲

guǎng kāi gān lù mén　　zhuàn wú shàng fǎ lún
广开甘露门　　转无上法轮

wú liàng huì shì zūn　　shòu bǐ zhòng rén qǐng
无量慧世尊　　受彼众人请

wèixuānzhǒngzhǒng fǎ　　sì dì shí èr yuán
为宣种种法　　四谛十二缘

wú míng zhì lǎo sǐ　　jiē cóngshēngyuányǒu
无明至老死　　皆从生缘有

rú shì zhòng guò huàn　　rǔ děng yīng dāng zhī
如是众过患　　汝等应当知

xuān chàng shì fǎ shí　　liù bǎi wàn yì gāi
宣畅是法时　　六百万亿垓

dé jìn zhū kǔ jì　　jiē chéng ē luó hàn
得尽诸苦际　　皆成阿罗汉

dì èr shuō fǎ shí　　qiānwànhéngshāzhòng
第二说法时　　千万恒沙众

133

yú zhū fǎ bú shòu　yì dé ē luó hàn
于诸法不受　亦得阿罗汉

cóng shì hòu dé dào　qí shù wú yǒu liàng
从是后得道　其数无有量

wàn yì jié suàn shù　bù néng dé qí biān
万亿劫算数　不能得其边

shí shí liù wáng zǐ　chū jiā zuò shā mí
时十六王子　出家作沙弥

jiē gòng qǐng bǐ fó　yǎn shuō dà shèng fǎ
皆共请彼佛　演说大乘法

wǒ děng jí yíng cóng　jiē dāng chéng fó dào
我等及营从　皆当成佛道

yuàn dé rú shì zūn　huì yǎn dì yī jìng
愿得如世尊　慧眼第一净

fó zhī tóng zǐ xīn　sù shì zhī suǒ xíng
佛知童子心　宿世之所行

yǐ wú liàng yīn yuán　zhǒng zhǒng zhū pì yù
以无量因缘　种种诸譬喻

shuō liù bō luó mì　jí zhū shén tōng shì
说六波罗蜜　及诸神通事

fēn bié zhēn shí fǎ　pú sà suǒ xíng dào
分别真实法　菩萨所行道

shuō shì fǎ huā jīng　rú héng hé shā jì
说是法华经　如恒河沙偈

bǐ fó shuō jīng yǐ　jìng shì rù chán dìng
彼佛说经已　静室入禅定

yī xīn yī chù zuò　bā wàn sì qiān jié
一心一处坐　八万四千劫

shì zhū shā mí děng　zhī fó chán wèi chū
是诸沙弥等　知佛禅未出

wèi wú liàng yì zhòng　shuō fó wú shàng huì
为无量亿众　说佛无上慧

gè gè zuò fǎ zuò　shuō shì dà shèng jīng
各各坐法座　说是大乘经

yú fó yàn jì hòu　xuān yáng zhù fǎ huà
于佛宴寂后　宣扬助法化

yī yī shā mí děng　suǒ dù zhū zhòng shēng
一一沙弥等　所度诸众生

yǒu liù bǎi wàn yì　　héng hé shā děngzhòng
有六百万亿　　恒河沙等众

bǐ fó miè dù hòu　　shì zhū wén fǎ zhě
彼佛灭度后　　是诸闻法者

zài zài zhū fó tǔ　　cháng yǔ shī jù shēng
在在诸佛土　　常与师俱生

shì shí liù shā mí　　jù zú xíng fó dào
是十六沙弥　　具足行佛道

jīn xiàn zài shí fāng　　gè dé chéngzhèng jué
今现在十方　　各得成正觉

ěr shí wén fǎ zhě　　gè zài zhū fó suǒ
尔时闻法者　　各在诸佛所

qí yǒu zhù shēng wén　　jiàn jiào yǐ fó dào
其有住声闻　　渐教以佛道

wǒ zài shí liù shù　　céng yì wèi rǔ shuō
我在十六数　　曾亦为汝说

shì gù yǐ fāng biàn　　yǐn rǔ qù fó huì
是故以方便　　引汝趣佛慧

yǐ shì běn yīn yuán　　jīn shuō fǎ huā jīng
以是本因缘　　今说法华经

lìng rǔ rù fó dào　　shèn wù huái jīng jù
令汝入佛道　　慎勿怀惊惧

pì rú xiǎn è dào　　jiǒng jué duō dú shòu
譬如险恶道　　迥绝多毒兽

yòu fù wú shuǐ cǎo　　rén suǒ bù wèi chù
又复无水草　　人所怖畏处

wú shù qiān wàn zhòng　　yù guò cǐ xiǎn dào
无数千万众　　欲过此险道

qí lù shèn kuàng yuǎn　　jīng wǔ bǎi yóu xún
其路甚旷远　　经五百由旬

shí yǒu yī dǎo shī　　qiáng zhì yǒu zhì huì
时有一导师　　强识有智慧

míng liǎo xīn jué dìng　　zài xiǎn jì zhòng nàn
明了心决定　　在险济众难

zhòng rén jiē pí juàn　　ér bó dǎo shī yán
众人皆疲惓　　而白导师言

wǒ děng jīn dùn fá　　yú cǐ yù tuì huán
我等今顿乏　　于此欲退还

dǎo shī zuò shì niàn　cǐ bèi shèn kě mǐn
导师作是念　此辈甚可愍
rú hé yù tuì huán　ér shī dà zhēn bǎo
如何欲退还　而失大珍宝
xún shí sī fāng biàn　dāng shè shén tōng lì
寻时思方便　当设神通力
huà zuò dà chéng guō　zhuāng yán zhū shè zhái
化作大城郭　庄严诸舍宅
zhōu zā yǒu yuán lín　qú liú jí yù chí
周匝有园林　渠流及浴池
chóng mén gāo lóu gé　nán nǚ jiē chōng mǎn
重门高楼阁　男女皆充满
jí zuò shì huà yǐ　wèi zhòng yán wù jù
即作是化已　慰众言勿惧
rǔ děng rù cǐ chéng　gè kě suí suǒ yào
汝等入此城　各可随所乐
zhū rén jì rù chéng　xīn jiē dà huān xǐ
诸人既入城　心皆大欢喜
jiē shēng ān wěn xiǎng　zì wèi yǐ dé dù
皆生安隐想　自谓已得度
dǎo shī zhī xī yǐ　jí zhòng ér gào yán
导师知息已　集众而告言
rǔ děng dāng qián jìn　cǐ shì huà chéng ěr
汝等当前进　此是化城耳
wǒ jiàn rǔ pí jí　zhōng lù yù tuì huán
我见汝疲极　中路欲退还
gù yǐ fāng biàn lì　quán huà zuò cǐ chéng
故以方便力　权化作此城
rǔ jīn[134] qín jīng jìn　dāng gòng zhì bǎo suǒ
汝今[134]勤精进　当共至宝所
wǒ yì fù rú shì　wéi yī qiè dǎo shī
我亦复如是　为一切导师
jiàn zhū qiú dào zhě　zhōng lù ér xiè fèi
见诸求道者　中路而懈废
bù néng dù shēng sǐ　fán nǎo zhū xiǎn dào
不能度生死　烦恼诸险道

134 什

gù yǐ fāng biàn lì　　wèi xī shuō niè pán
故以方便力　为息说涅槃

yán rǔ děng kǔ miè　　suǒ zuò jiē yǐ bàn
言汝等苦灭　所作皆已办

jì zhī dào niè pán　　jiē dé ē luó hàn
既知到涅槃　皆得阿罗汉

ěr nǎi jí dà zhòng　　wèi shuō zhēn shí fǎ
尔乃集大众　为说真实法

zhū fó fāng biàn lì　　fēn bié shuō sān shèng
诸佛方便力　分别说三乘

wéi yǒu yī fó shèng　　xī chù gù shuō èr
唯有一佛乘　息处故说二

jīn wèi rǔ shuō shí　　rǔ suǒ dé fēi miè
今为汝说实　汝所得非灭

wèi fó yī qiè zhì　　dāng fā dà jīng jìn
为佛一切智　当发大精进

rǔ zhèng yī qiè zhì　　shí lì děng fó fǎ
汝证一切智　十力等佛法

jù sān shí èr xiàng　　nǎi shì zhēn shí miè
具三十二相　乃是真实灭

zhū fó zhī dǎo shī　　wèi xī shuō niè pán
诸佛之导师　为息说涅槃

jì zhī shì xī yǐ　　yǐn rù yú fó huì
既知是息已　引入于佛慧

妙法莲华经卷第三

zàn
赞

sān gēn pǔ rùn　dì zǐ méng ēn　huà chéng xū shè mò wéi
三根普润．弟子蒙恩．化城虚设莫为

zhēn　zài guān zhì shèng yīn　shí liù wáng sūn　bā miàn zhèng jīn shēn
真．再观智胜因．十六王孙．八面证金身．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì sì

妙法莲华经卷第四

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[135]

wǔ bǎi dì zǐ shòu jì pǐn dì bā

五百弟子受记品第八

ěr shí fù lóu nà mí duō luó ní zǐ cóng fó wén shì zhì huì

尔时，富楼那弥多罗尼子，从佛闻是智慧

fāngbiàn suí yí shuō fǎ yòu wén shòu zhū dà dì zǐ ē nòu duō luó sān

方便随宜说法，又闻授诸大弟子阿耨多罗三

miǎo sān pú tí jì fù wén sù shì yīn yuán zhī shì fù wén zhū fó yǒu

藐三菩提记，复闻宿世因缘之事，复闻诸佛有

dà zì zài shéntōng zhī lì dé wèi céngyǒu xīn jìng yǒngyuè jí cóng

大自在神通之力，得未曾有，心净踊跃，即从

zuò qǐ dào yú fó qián tóu miàn lǐ zú quèzhù yī miàn zhānyǎng

座起，到于佛前，头面礼足，却住一面，瞻仰

zūn yán mù bú zàn shě ér zuò shì niàn shì zūn shèn qí tè suǒ

尊颜，目不暂舍，而作是念：“世尊甚奇特！所

wéi xī yǒu suí shùn shì jiān ruò gānzhǒngxìng yǐ fāngbiàn zhī jiàn ér wèi

为希有！随顺世间若干种性，以方便知见而为

shuō fǎ bá chūzhòngshēngchùchù tānzhuó wǒ děng yú fó gōng dé

说法，拔出众生处处贪著。我等于佛功德，

yán bù néngxuān wéi fó shì zūn néng zhī wǒ děngshēn xīn běnyuàn

言不能宣，唯佛世尊能知我等深心本愿。”

ěr shí fó gàozhū bǐ qiū rǔ děngjiàn shì fù lóu nà mí duō

尔时，佛告诸比丘：“汝等见是富楼那弥多

luó ní zǐ fǒu wǒ chángchēng qí yú shuō fǎ rén zhōng zuì wéi dì yī

罗尼子不？我常称其于说法人中最为第一，

yì chángtàn qí zhǒngzhǒnggōng dé jīng qín hù chí zhù xuān wǒ fǎ

亦常叹其种种功德，精勤护持助宣我法，

néng yú sì zhòng shì jiào lì xǐ jù zú jiě shì fó zhī zhèng fǎ ér dà

能于四众示教利喜，具足解释佛之正法，而大

135 亶

ráo yì tóng fàn xíng zhě zì shě rú lái wú néng jìn qí yán lùn zhī biàn
饶益同梵行者。自舍如来，无能尽其言论之辩。

rǔ děng wù wèi fù lóu nà dànnéng hù chí zhù xuān wǒ fǎ yì yú guò qù
汝等勿谓富楼那但能护持助宣我法，亦于过去

jiǔ shí yì zhū fó suǒ hù chí zhù xuān fó zhī zhèng fǎ yú bǐ shuō fǎ
九十亿诸佛所，护持助宣佛之正法，于彼说法

rén zhōng yì zuì dì yī yòu yú zhū fó suǒ shuō kōng fǎ míng liǎo tōng dá
人中亦最第一。又于诸佛所说空法，明了通达，

dé sì wú ài zhì cháng néng shěn dì qīng jìng shuō fǎ wú yǒu yí huò
得四无碍智，常能审谛清净说法，无有疑惑，

jù zú pú sà shén tōng zhī lì suí qí shòumìng cháng xiū fàn xíng bǐ
具足菩萨神通之力。随其寿命，常修梵行，彼

fó shì rén xián jiē wèi zhī shí shì shēng wén ér fù lóu nà yǐ sī fāng biàn
佛世人咸皆谓之实是声闻；而富楼那以斯方便，

ráo yì wú liàng bǎi qiān zhòng shēng yòu huà wú liàng ē sēng qí rén lìng
饶益无量百千众生，又化无量阿僧祇人，令

lì ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí wèi jìng fó tǔ gù cháng zuò fó
立阿耨多罗三藐三菩提。为净佛土故，常作佛

shì jiào huà zhòng shēng
事，教化众生。

zhū bǐ qiū fù lóu nà yì yú qī fó shuō fǎ rén zhōng ér dé
“诸比丘，富楼那亦于七佛说法人中而得

dì yī jīn yú wǒ suǒ shuō fǎ rén zhōng yì wéi dì yī yú xián jié zhōng
第一，今于我所说法人中亦为第一，于贤劫中

dāng lái zhū fó shuō fǎ rén zhōng yì fù dì yī ér jiē hù chí zhù xuān
当来诸佛说法人中亦复第一，而皆护持助宣

fó fǎ yì yú wèi lái hù chí zhù xuān wú liàng wú biān zhū fó zhī fǎ
佛法。亦于未来，护持助宣无量无边诸佛之法，

jiào huà ráo yì wú liàng zhòng shēng lìng lì ē nòu duō luó sān miǎo sān pú
教化饶益无量众生，令立阿耨多罗三藐三菩

tí wèi jìng fó tǔ gù cháng qín jīng jìn jiào huà zhòng shēng jiàn jiàn
提。为净佛土故，常勤精进教化众生，渐渐

jù zú pú sà zhī dào guò wú liàng ē sēng qí jié dāng yú cǐ tǔ dé
具足菩萨之道。过无量阿僧祇劫，当于此土得

ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hào yuē fǎ míng rú lái yīng gòng
阿耨多罗三藐三菩提，号曰法明如来、应供、

zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì
正遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、

tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn qí fó yǐ héng hé shā
调御丈夫、天人师、佛、世尊。其佛以恒河沙
děng sān qiān dà qiān shì jiè wéi yī fó tǔ qī bǎo wéi dì dì píng rú
等三千大千世界为一佛土，七宝为地，地平如
zhǎng wú yǒu shān líng xī jiàn gōu hè qī bǎo tái guān chōng mǎn
掌，无有山陵、溪涧、沟壑，七宝台观充满
qí zhōng zhū tiān gōng diàn jìn chǔ xū kōng rén tiān jiāo jiē liǎng dé xiāng
其中，诸天宫殿近处虚空，人天交接，两得相
jiàn wú zhū è dào yì wú nǚ rén yī qiè zhòng shēng jiē yǐ huà shēng
见。无诸恶道，亦无女人，一切众生皆以化生，
wú yǒu yín yù dé dà shén tōng shēn chū guāng míng fēi xíng zì zài
无有淫欲，得大神通，身出光明，飞行自在，
zhì niàn jiān gù jīng jìn zhì huì pǔ jiē jīn sè sān shí èr xiàng ér zì
志念坚固，精进智慧，普皆金色，三十二相而自
zhuāng yán qí guó zhòng shēng cháng yǐ èr shí yī zhě fǎ xǐ
庄严。其国众生，常以二食：一者，法喜
shí èr zhě chán yuè shí yǒu wú liàng ē sēng qí qiān wàn yì nà yóu
食；二者，禅悦食。有无量阿僧祇千万亿那由
tā zhū pú sà zhòng dé dà shén tōng sì wú ài zhì shàn néng jiào huà
他诸菩萨众，得大神通、四无碍智，善能教化
zhòng shēng zhī lèi qí shēng wén zhòng suàn shù jiào jì suǒ bù néng zhī
众生之类。其声闻众，算数校计所不能知，
jiē dé jù zú liù tōng sān míng jí bā jiě tuō qí fó guó tǔ yǒu rú shì
皆得具足六通、三明及八解脱。其佛国土有如是
děng wú liàng gōng dé zhuāng yán chéng jiù jié míng bǎo míng guó míng shàn
等无量功德庄严成就。劫名宝明，国名善
jìng qí fó shòu mìng wú liàng ē sēng qí jié fǎ zhù shèn jiǔ fó miè
净。其佛寿命无量阿僧祇劫，法住甚久。佛灭
dù hòu qǐ qī bǎo tǎ biàn mǎn qí guó
度后，起七宝塔遍满其国。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

zhū bǐ qiū dì tīng fó zǐ suǒ xíng dào
诸比丘谛听　佛子所行道
shàn xué fāng biàn gù bù kě dé sī yì
善学方便故　不可得思议
zhī zhòng yào xiǎo fǎ ér wèi yú dà zhì
知众乐小法　而畏于大智

shì gù zhū pú sà　zuò shēng wén yuán jué
是故诸菩萨　作声闻缘觉

yǐ wú shù fāng biàn　huà zhū zhòng shēng lèi
以无数方便　化诸众生类

zì shuō shì shēng wén　qù fó dào shèn yuǎn
自说是声闻　去佛道甚远

dù tuō wú liàng zhòng　jiē xī dé chéng jiù
度脱无量众　皆悉得成就

suī xiǎo yù xiè dài　jiàn dāng lìng zuò fó
虽小欲懈怠　渐当令作佛

nèi mì pú sà xíng　wài xiàn shì shēng wén
内秘菩萨行　外现是声闻

shǎo yù yàn shēng sǐ　shí zì jìng fó tǔ
少欲厌生死　实自净佛土

shì zhòng yǒu sān dú　yòu xiàn xié jiàn xiàng
示众有三毒　又现邪见相

wǒ dì zǐ rú shì　fāngbiàn dù zhòngshēng
我弟子如是　方便度众生

ruò wǒ jù zú shuō　zhǒng zhǒng xiàn huà shì
若我具足说　种种现化事

zhòngshēngwén shì zhě　xīn zé huái yí huò
众生闻是者　心则怀疑惑

jīn cǐ fù lóu nà　yú xī qiān yì fó
今此富楼那　于昔千亿佛

qín xiū suǒ xíng dào　xuān hù zhū fó fǎ
勤修所行道　宣护诸佛法

wèi qiú wú shàng huì　ér yú zhū fó suǒ
为求无上慧　而于诸佛所

xiàn jū dì zǐ shàng　duō wén yǒu zhì huì
现居弟子上　多闻有智慧

suǒ shuō wú suǒ wèi　néng lìng zhòng huān xǐ
所说无所畏　能令众欢喜

wèi céng yǒu pí juàn　ér yǐ zhù fó shì
未曾有疲倦　而以助佛事

yǐ dù dà shén tōng　jù sì wú ài zhì
已度大神通　具四无碍智

zhī zhū gēn lì dùn　cháng shuō qīng jìng fǎ
知诸根利钝　常说清净法

yǎn chàng rú shì yì　jiào zhū qiān yì zhòng
演 畅 如 是 义　教 诸 千 亿 众

lìng zhù dà shèng fǎ　ér zì jìng fó tǔ
令 住 大 乘 法　而 自 净 佛 土

wèi lái yì gòng yǎng　wú liàng wú shù fó
未 来 亦 供 养　无 量 无 数 佛

hù zhù xuān zhèng fǎ　yì zì jìng fó tǔ
护 助 宣 正 法　亦 自 净 佛 土

cháng yǐ zhū fāng biàn　shuō fǎ wú suǒ wèi
常 以 诸 方 便　说 法 无 所 畏

dù bù kě jì zhòng　chéng jiù yī qiè zhì
度 不 可 计 众　成 就 一 切 智

gòng yǎng zhū rú lái　hù chí fǎ bǎo zàng
供 养 诸 如 来　护 持 法 宝 藏

qí hòu dé chéng fó　hào míng yuē fǎ míng
其 后 得 成 佛　号 名 曰 法 明

qí guó míng shàn jìng　qī bǎo suǒ hé chéng
其 国 名 善 净　七 宝 所 合 成

jié míng wéi bǎo míng　pú sà zhòng shèn duō
劫 名 为 宝 明　菩 萨 众 甚 多

qí shù wú liàng yì　jiē dù dà shén tōng
其 数 无 量 亿　皆 度 大 神 通

wēi dé lì jù zú　chōng mǎn qí guó tǔ
威 德 力 具 足　充 满 其 国 土

shēng wén yì wú shù　sān míng bā jiě tuō
声 闻 亦 无 数　三 明 八 解 脱

dé sì wú ài zhì　yǐ shì děng wéi sēng
得 四 无 碍 智　以 是 等 为 僧

qí guó zhū zhòng shēng　yín yù jiē yǐ duàn
其 国 诸 众 生　淫 欲 皆 已 断

chún yī biàn huà shēng　jù xiàng zhuāng yán shēn
纯 一 变 化 生　具 相 庄 严 身

fǎ xǐ chán yuè shí　gèng wú yú shí xiǎng
法 喜 禅 悦 食　更 无 余 食 想

wú yǒu zhū nǚ rén　yì wú zhū è dào
无 有 诸 女 人　亦 无 诸 恶 道

fù lóu nà bǐ qiū　gōng dé xī chéng mǎn
富 楼 那 比 丘　功 德 悉 成 满

dāng dé sī jìng tǔ xiánshèngzhòngshènduō
当得斯净土 贤圣众甚多
rú shì wú liàng shì wǒ jīn dàn lüè shuō
如是无量事 我今但略说

ěr shí qiān èr bǎi ē luó hàn xīn zì zài zhě zuò shì niàn wǒ
尔时，千二百阿罗汉心自在者作是念：“我
děnghuān xǐ dé wèicéngyǒu ruò shì zūn gè jiànshòu jì rú yú dà dì
等欢喜，得未曾有。若世尊各见授记如余大弟
zǐ zhě bú yì kuài hū
子者，不亦快乎！”

fó zhī cǐ děng xīn zhī suǒniàn gàomó hē jiā shè shì qiān èr
佛知此等心之所念，告摩诃迦叶：“是千二
bǎi ē luó hàn wǒ jīn dāngxiànqián cì dì yǔ shòu ē nòuduō luó sān
百阿罗汉，我今当现前次第与授阿耨多罗三
miǎosān pú tí jì yú cǐ zhòngzhōng wǒ dà dì zǐ jiāochén rú bǐ
藐三菩提记。于此众中，我大弟子憍陈如比
qiū dānggòngyǎng liù wàn èr qiān yì fó rán hòu dé chéngwéi fó
丘，当供养六万二千亿佛，然后得成为佛，
hàoyuē pǔ míng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
号曰普明如来、应供、正遍知、明行足、善
shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、佛、
shì zūn qí wǔ bǎi ē luó hàn yōu lóu pín luó jiā shè qié yē jiā shè
世尊。其五百阿罗汉：优楼频螺迦叶、伽耶迦叶、
nà tí jiā shè jiā liú tuó yí yōu tuó yí ē nóu lóu tuó lí pó
那提迦叶、迦留陀夷、优陀夷、阿㝹楼驮、离婆
duō jié bīn nà bó jū luó zhōu tuó shā qié tuó děng jiē dāng
多、劫宾那、薄拘罗、周陀、莎伽陀等，皆当
dé ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí jìn tóng yī hào míngyuē pǔ
得阿耨多罗三藐三菩提，尽同一号，名曰普
míng
明。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

jiāo chén rú bǐ qiū dāng jiàn wú liàng fó
憍陈如比丘 当见无量佛
guò ē sēng qí jié nǎi chéngděngzhèng jué
过阿僧祇劫 乃成等正觉

chángfàng dà guāngmíng　jù zú zhū shén tōng
常 放大光 明　具 足 诸 神 通

míng wén biàn shí fāng　yī qiè zhī suǒ jìng
名 闻 遍 十 方　一 切 之 所 敬

chángshuō wú shàngdào　gù hào wéi pǔ míng
常 说无 上 道　故 号 为 普 明

qí guó tǔ qīng jìng　pú sà jiē yǒng měng
其 国 土 清 净　菩萨皆勇 猛

xián shēng miào lóu gé　yóu zhū shí fāng guó
咸 升 妙 楼阁　游 诸 十 方 国

yǐ wú shàng gòng jù　fèng xiàn yú zhū fó
以无 上 供 具　奉 献 于 诸 佛

zuò shì gòng yǎng yǐ　xīn huái dà huān xǐ
作 是 供 养 已　心 怀 大 欢 喜

xū yú huán běn guó　yǒu rú shì shén lì
须 臾 还 本 国　有 如 是 神 力

fó shòu liù wàn jié　zhèng fǎ zhù bèi shòu
佛 寿 六 万 劫　正 法 住 倍 寿

xiàng fǎ fù bèi shì　fǎ miè tiān rén yōu
像 法 复 倍 是　法 灭 天 人 忧

qí wǔ bǎi bǐ qiū　cì dì dāng zuò fó
其 五 百 比 丘　次 第 当 作 佛

tóng hào yuē pǔ míng　zhuǎn cì ér shòu jì
同 号 曰 普 明　转 次 而 授 记

wǒ miè dù zhī hòu　mǒu jiǎ dāng zuò fó
我 灭 度 之 后　某 甲 当 作 佛

qí suǒ huà shì jiān　yì rú wǒ jīn rì
其 所 化 世 间　亦 如 我 今 日

guó tǔ zhī yán jìng　jí zhū shén tōng lì
国 土 之 严 净　及 诸 神 通 力

pú sà shēng wén zhòng　zhèng fǎ jí xiàng fǎ
菩萨 声 闻 众　正 法及像 法

shòu mìng jié duō shǎo　jiē rú shàng suǒ shuō
寿 命 劫 多 少　皆如 上 所 说

jiā shè rǔ yǐ zhī　wǔ bǎi zì zài zhě
迦 叶 汝 已 知　五 百 自 在 者

yú zhū shēng wén zhòng　yì dāng fù rú shì
余诸 声 闻 众　亦 当 复 如 是

qí bú zài cǐ huì rǔ dāng wèi xuān shuō
其不在此会 汝当为宣说

ěr shí wǔ bǎi ē luó hàn yú fó qián dé shòu jì yǐ huān xǐ
尔时，五百阿罗汉于佛前得授[136]记已，欢喜

yǒngyuè jí cóngzuò qǐ dào yú fó qián tóu miàn lǐ zú huǐ guò
踊跃，即从座起，到于佛前，头面礼足，悔过

zì zé shì zūn wǒ děngchángzuò shì niàn zì wèi yǐ dé jiū jìng
自责："世尊！我等常作是念，自谓已得究竟

miè dù jīn nǎi zhī zhī rú wú zhì zhě suǒ yǐ zhě hé wǒ děngyīng dé
灭度，今乃知之如无智者。所以者何？我等应得

rú lái zhì huì ér biàn zì yǐ xiǎo zhì wéi zú
如来智慧，而便自以小智为足。

shì zūn pì rú yǒu rén zhì qīn yǒu jiā zuì jiǔ ér wò shì
"世尊！譬如有人至亲友家，醉酒而卧。是

shí qīn yǒuguān shì dāngxíng yǐ wú jià bǎozhū xì qí yī lǐ yǔ
时，亲友官事当行，以无价宝珠系其衣里，与

zhī ér qù qí rén zuì wò dōu bù jué zhī qǐ yǐ yóuxíng dào yú
之而去。其人醉卧，都不觉知。起已游行，到于

tā guó wèi yī shí gù qín lì qiú suǒ shèn dà jiānnán ruò shǎoyǒu
他国。为衣食故，勤力求索，甚大艰难；若少有

suǒ dé biàn yǐ wéi zú yú hòu qīn yǒu huì yù jiàn zhī ér zuò shì yán
所得，便以为足。于后亲友会遇见之，而作是言：

duō zāi zhàng fū hé wéi yī shí nǎi zhì rú shì wǒ xī yù lìng
'咄哉！丈夫，何为衣食乃至如是？我昔欲令

rǔ dé ān lè wǔ yù zì zì yú mǒunián rì yuè yǐ wú jià bǎozhū
汝得安乐，五欲自恣，于某年日月，以无价宝珠

xì rǔ yī lǐ jīn gù xiàn zài ér rǔ bù zhī qín kǔ yōunǎo yǐ qiú
系汝衣里。今故现在，而汝不知，勤苦忧恼以求

zì huó shènwéi chī yě rǔ jīn kě yǐ cǐ bǎomào yì suǒ xū cháng
自活，甚为痴也！汝今可以此宝贸易所须，常

kě rú yì wú suǒ fá duǎn
可如意，无所乏短。'

fó yì rú shì wéi pú sà shí jiàohuà wǒ děng lìng fā yī
"佛亦如是，为菩萨时，教化我等，令发一

qiè zhì xīn ér xún fèi wàng bù zhī bù jué jì dé ē luó hàndào
切智心，而寻废忘，不知不觉。既得阿罗汉道，

136 反

zì wèi miè dù zī shēng jiān nán dé shǎo wéi zú yī qiè zhì yuàn yóu
自谓灭度，资生艰难，得少为足，一切智愿犹
zài bù shī jīn zhě shì zūn jué wù wǒ děng zuò rú shì yán zhū bǐ
在不失。今者世尊觉悟我等，作如是言：‘诸比
qiū rǔ děng suǒ dé fēi jiū jìng miè wǒ jiǔ lìng rǔ děng zhòng fó shàn gēn
丘，汝等所得非究竟灭。我久令汝等种佛善根，
yǐ fāng biàn gù shì niè pán xiàng ér rǔ wèi wéi shí dé miè dù
以方便故示涅槃相，而汝谓为实得灭度。’

shì zūn wǒ jīn nǎi zhī shí shì pú sà dé shòu ē nòu duō luó
“世尊！我今乃知实是菩萨，得受阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí jì yǐ shì yīn yuán shèn dà huān xǐ dé wèi céng
三藐三菩提记，以是因缘，甚大欢喜，得未曾
yǒu
有。”

ěr shí ē rě jiāo chén rú děng yù chóng xuān cǐ yì ér shuō
尔时，阿若憍陈如等欲重宣此义，而说
jì yán
偈言：

wǒ děng wén wú shàng ān wěn shòu jì shēng
我等闻无上　安隐授记声
huān xǐ wèi céng yǒu lǐ wú liàng zhì fó
欢喜未曾有　礼无量智佛
jīn yú shì zūn qián zì huǐ zhū guò jiù
今于世尊前　自悔诸过咎
yú wú liàng fó bǎo dé shǎo niè pán fèn
于无量佛宝　得少涅槃分
rú wú zhì yú rén biàn zì yǐ wéi zú
如无智愚人　便自以为足
pì rú pín qióng rén wǎng zhì qīn yǒu jiā
譬如贫穷人　往至亲友家
qí jiā shèn dà fù jù shè zhū yáo shàn
其家甚大富　具设诸肴膳
yǐ wú jià bǎo zhū xì zhuó nèi yī lǐ
以无价宝珠　系著内衣里
mò yǔ ér shě qù shí wò bù jué zhī
默与而舍去　时卧不觉知
shì rén jì yǐ qǐ yóu xíng yì tā guó
是人既已起　游行诣他国

qiú yī shí zì jì　zī shēng shèn jiān nán
求衣食自济　资生甚艰难

dé shǎo biàn wéi zú　gèng bú yuàn hǎo zhě
得少便为足　更不愿好者

bù jué nèi yī lǐ　yǒu wú jià bǎo zhū
不觉内衣里　有无价宝珠

yǔ zhū zhī qīn yǒu　hòu jiàn cǐ pín rén
与珠之亲友　后见此贫人

kǔ qiè zé zhī yǐ　shì yǐ suǒ xì zhū
苦切责之已　示以所系珠

pín rén jiàn cǐ zhū　qí xīn dà huān xǐ
贫人见此珠　其心大欢喜

fù yǒu zhū cái wù　wǔ yù ér zì zòng
富有诸财物　五欲而自恣

wǒ děng yì rú shì　shì zūn yú cháng yè
我等亦如是　世尊于长夜

cháng mǐn jiàn jiào huà　lìng zhòng wú shàngyuàn
常愍见教化　令种无上愿

wǒ děng wú zhì gù　bù jué yì bù zhī
我等无智故　不觉亦不知

dé shǎo niè pán fèn　zì zú bù qiú yú
得少涅槃分　自足不求余

jīn fó jué wù wǒ　yán fēi shí miè dù
今佛觉悟我　言非实灭度

dé fó wú shàng huì　ěr nǎi wéi zhēn miè
得佛无上慧　尔乃为真灭

wǒ jīn cóng fó wén　shòu jì zhuāngyán shì
我今从佛闻　授记庄严事

jí zhuǎn cì shòu jué　shēn xīn biàn huān xǐ
及转次受决　身心遍欢喜

shòuxué wúxuérén jì pǐn dì jiǔ

授学无学人记品第九[137]

ěr shí ē nán luó hóu luó ér zuò shì niàn wǒ děngměi zì
尔时，阿难、罗睺罗而作是念：“我等每自
sī wéi shè dé shòu jì bú yì kuài hū jí cóngzuò qǐ
思惟：‘设得授[138]记，不亦快乎。’”即从座起，
dào yú fó qián tóumiàn lǐ zú jù bó fó yán shì zūn wǒ děng
到于佛前，头面礼足，俱白佛言：“世尊！我等
yú cǐ yì yīngyǒu fèn wéiyǒu rú lái wǒ děngsuǒ guī yòu wǒ děng
于此亦应有分，唯有如来，我等所归。又，我等
wéi yī qiè shì jiāntiān rén ē xiū luó suǒ jiàn zhī shí ē náncháng
为一切世间天、人、阿修罗所见知识。阿难常
wéi shì zhě hù chí fǎ zàng luó hóu luó shì fó zhī zǐ ruò fó jiànshòu
为侍者，护持法藏。罗睺罗是佛之子。若佛见授
ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì zhě wǒ yuàn jì mǎn zhòngwàng
阿耨多罗三藐三菩提记者，我愿既满，众望
yì zú ěr shí xué wú xuéshēngwén dì zǐ èr qiānrén jiē cóng
亦足。”尔时，学、无学声闻弟子二千人，皆从
zuò qǐ piāntǎn yòujiān dào yú fó qián yī xīn hé zhǎng zhānyǎng
座起，偏袒右肩，到于佛前，一心合掌，瞻仰
shì zūn rú ē nán luó hóu luó suǒyuàn zhù lì yī miàn
世尊，如阿难、罗睺罗所愿，住立一面。

ěr shí fó gào ē nán rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào
尔时，佛告阿难：“汝于来世当得作佛，号
shān hǎi huì zì zài tōngwáng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng
山海慧自在通王如来、应供、正遍知、明行
zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén
足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人
shī fó shì zūn dānggòngyǎng liù shí èr yì zhū fó hù chí fǎ
师、佛、世尊。当供养六十二亿诸佛，护持法
zàng ránhòu dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jiàohuà èr shí qiān
藏，然后得阿耨多罗三藐三菩提。教化二十千
wàn yì héng hé shā zhū pú sà děng lìng chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān
万亿恒河沙诸菩萨等，令成阿耨多罗三藐三

137

138 反

pú tí guómíngcháng lì shèngfān qí tǔ qīngjìng liú lí wéi dì
菩提。国名 常 立 胜 幡，其土清净，琉璃为地。

jié míngmiào yīn biànmǎn qí fó shòumìng wú liàngqiānwàn yì ē sēng
劫名 妙 音遍满。其佛寿 命，无量千万亿阿僧

qí jié ruò rén yú qiānwàn yì wú liàng ē sēng qí jié zhōngsuànshù jiào
祇劫，若人于千万亿无量阿僧祇劫中 算数校

jì bù néng dé zhī zhèng fǎ zhù shì bèi yú shòumìng xiàng fǎ zhù
计，不能得知。正 法住世倍于寿 命，像 法住

shì fù bèizhèng fǎ ē nán shì shān hǎi huì zì zài tōngwáng fó wéi
世复倍 正 法。阿难，是山海慧自在通 王 佛，为

shí fāng wú liàngqiānwàn yì héng hé shā děng zhū fó rú lái suǒ gòng zàn
十方无量千万亿恒河沙等诸佛如来所共赞

tàn chēng qí gōng dé
叹， 称 其功德。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲 重 宣此义，而说偈言：

wǒ jīn sēngzhōngshuō ē nán chí fǎ zhě
我今僧 中 说 阿 难 持 法 者

dānggòngyǎngzhū fó rán hòu chéngzhèng jué
当 供 养诸佛 然后 成 正 觉

hào yuē shān hǎi huì zì zài tōng wáng fó
号曰山海慧 自在通 王 佛

qí guó tǔ qīng jìng míngcháng lì shèngfān
其国土清净 名 常 立 胜 幡

jiào huà zhū pú sà qí shù rú héng shā
教化诸菩萨 其数如恒沙

fó yǒu dà wēi dé míng wén mǎn shí fāng
佛有大威德 名闻满十方

shòu mìng wú yǒu liàng yǐ mǐn zhòng shēng gù
寿 命无有量 以愍众 生 故

zhèng fǎ bèishòumìng xiàng fǎ fù bèi shì
正 法倍寿 命 像 法复倍是

rú héng hé shā děng wú shù zhū zhòng shēng
如恒河沙等 无数诸 众 生

yú cǐ fó fǎ zhōng zhòng fó dào yīn yuán
于此佛法 中 种 佛道因缘

ěr shí huì zhōng xīn fā yì pú sà bā qiānrén xiánzuò shì niàn
尔时，会 中 新发意菩萨八千人，咸作是念：

wǒ děngshàng bù wénzhū dà pú sà dé rú shì jì yǒu hé yīn yuán
“我等 尚 不闻诸大菩萨得如是记，有何因缘

ér zhūshēngwén dé rú shì jué
而诸 声 闻得如是决？”

ěr shí shì zūn zhī zhū pú sà xīn zhī suǒniàn ér gào zhī yuē
尔时，世尊知诸菩萨心之所念，而告之曰：

zhūshànnán zǐ wǒ yǔ ē nánděng yú kōngwáng fó suǒ tóng shí
“诸善男子，我与阿难等，于空 王 佛所，同时

fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ē nánchángyàoduōwén wǒ
发阿耨多罗三藐三菩提心。阿难 常 乐多闻，我

cháng qín jīng jìn shì gù wǒ yǐ dé chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
常 勤精进，是故我已得 成 阿耨多罗三藐三菩

tí ér ē nán hù chí wǒ fǎ yì hù jiāng lái zhū fó fǎ zàng jiàohuà
提，而阿难护持我法，亦护将来诸佛法藏，教化

chéng jiù zhū pú sà zhòng qí běnyuàn rú shì gù huò sī jì
成 就诸菩萨 众，其本 愿 如是，故获斯记。”

ē nánmiàn yú fó qián zì wénshòu jì jí guó tǔ zhuāngyán
阿难 面 于佛前，自闻 授 记及国土 庄 严，

suǒyuàn jù zú xīn dà huān xǐ dé wèi céngyǒu jí shí yì niànguò
所 愿 具足，心大 欢 喜，得未 曾 有。即时忆念过

qù wú liàngqiānwàn yì zhū fó fǎ zàng tōng dá wú ài rú jīn suǒwén
去无 量 千 万亿诸佛法藏，通达无碍，如今所闻，

yì zhì běnyuàn
亦识本 愿。

ěr shí ē nán ér shuō jì yán
尔时，阿难而说偈言：

shì zūn shèn xī yǒu lìng wǒ niànguò qù
世尊 甚 希有　令我念过去

wú liàng zhū fó fǎ rú jīn rì suǒwén
无 量 诸佛法　如今日所闻

wǒ jīn wú fù yí ān zhù yú fó dào
我今无复疑　安住于佛道

fāngbiànwéi shì zhě hù chí zhū fó fǎ
方 便为侍者　护持诸佛法

ěr shí fó gào luó hóu luó rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó
尔时，佛告罗睺罗：“汝于来世 当 得作佛，

hàodǎo qī bǎohuā rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
号蹈七宝华如来、应 供、正 遍知、明行足、善

shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó
逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、佛、
shì zūn dānggòngyǎng shí shì jiè wēi chénděng shù zhū fó rú lái cháng
世尊。当供养十世界微尘等数诸佛如来，常
wèi zhū fó ér zuò zhǎng zǐ yóu rú jīn yě shì dǎo qī bǎohuā fó
为诸佛而作长子，犹如今也。是蹈七宝华佛，
guó tǔ zhuāngyán shòumìng jié shù suǒhuà dì zǐ zhèng fǎ xiàng fǎ
国土庄严，寿命劫数、所化弟子、正法像法，
yì rú shān hǎi huì zì zài tōngwáng rú lái wú yì yì wèi cǐ fó ér zuò
亦如山海慧自在通王如来无异，亦为此佛而作
zhǎng zǐ guò shì yǐ hòu dāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
长子。过是已后，当得阿耨多罗三藐三菩提。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

wǒ wéi tài zǐ shí luó hóu wéi zhǎng zǐ
我为太子时　罗睺为长子
wǒ jīn chéng fó dào shòu fǎ wéi fǎ zǐ
我今成佛道　受法为法子
yú wèi lái shì zhōng jiàn wú liàng yì fó
于未来世中　见无量亿佛
jiē wéi qí zhǎng zǐ yī xīn qiú fó dào
皆为其长子　一心求佛道
luó hóu luó mì xíng wéi wǒ néng zhī zhī
罗睺罗密行　唯我能知之
xiàn wéi wǒ zhǎng zǐ yǐ shì zhūzhòngshēng
现为我长子　以示诸众生
wú liàng yì qiānwàn gōng dé bù kě shǔ
无量亿千万　功德不可数
ān zhù yú fó fǎ yǐ qiú wú shàng dào
安住于佛法　以求无上道

ěr shí shì zūn jiànxué wú xué èr qiānrén qí yì róuruǎn
尔时，世尊见学、无学二千人，其意柔软，
jì rán qīngjìng yī xīn guān fó fó gào ē nán rǔ jiàn shì xué
寂然清净，一心观佛。佛告阿难：“汝见是学、
wú xué èr qiānrén fǒu
无学二千人不？”

wěirán yǐ jiàn
“唯然，已见。”

ē nán shì zhū rén děng dānggòngyǎng wǔ shí shì jiè wēi
“阿难，是诸人等，当供养五十世界微

chén shù zhū fó rú lái gōng jìng zūn zhòng hù chí fǎ zàng mò hòutóng
尘数诸佛如来，恭敬尊重，护持法藏。末后同

shí yú shí fāngguó gè dé chéng fó jiē tóng yī hào míngyuēbǎoxiàng
时于十方国各得成佛，皆同一号，名曰宝相

rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě
如来、应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、

wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn shòumìng
无上士、调御丈夫、天人师、佛、世尊。寿命

yī jié guó tǔ zhuāngyán shēngwén pú sà zhèng fǎ xiàng fǎ
一劫，国土庄严，声闻、菩萨，正法、像法，

jiē xī tóngděng
皆悉同等。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

shì èr qiānshēngwén jīn yú wǒ qián zhù
是二千声闻　今于我前住

xī jiē yǔ shòu jì wèi lái dāng chéng fó
悉皆与授记　未来当成佛

suǒ gòng yǎng zhū fó rú shàng shuō chén shù
所供养诸佛　如上说尘数

hù chí qí fǎ zàng hòudāngchéngzhèng jué
护持其法藏　后当成正觉

gè yú shí fāng guó xī tóng yī míng hào
各于十方国　悉同一名号

jù shí zuò dào chǎng yǐ zhèng wú shàng huì
俱时坐道场　以证无上慧

jiē míng wéi bǎo xiàng guó tǔ jí dì zǐ
皆名为宝相　国土及弟子

zhèng fǎ yǔ xiàng fǎ xī děng wú yǒu yì
正法与像法　悉等无有异

xián yǐ zhū shén tōng dù shí fāng zhòng shēng
咸以诸神通　度十方众生

míngwén pǔ zhōubiàn jiàn rù yú niè pán
名闻普周遍　渐入于涅槃

ěr shí xué wú xué èr qiān rén wén fó shòu jì huān xǐ
尔时，学、无学二千人，闻佛授记，欢喜

yǒngyuè ér shuō jì yán
踊跃，而说偈言：

shì zūn huì dēng míng wǒ wénshòu jì yīn
世尊慧灯明 我闻授记音

xīn huān xǐ chōngmǎn rú gān lù jiànguàn
心欢喜充满 如甘露见灌

fǎ shī pǐn dì shí
法师品第十[139]

ěr shí shì zūn yīn yàowáng pú sà gào bā wàn dà shì yào
尔时，世尊因药王菩萨，告八万大士：“药

wáng rǔ jiàn shì dà zhòngzhōng wú liàngzhū tiān lóngwáng yè chā
王，汝见是大众中无量诸天、龙王、夜叉、

qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié
乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、

rén yǔ fēi rén jí bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí
人与非人，及比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，

qiú shēngwénzhě qiú pì zhī fó zhě qiú fó dàozhě rú shì děng lèi
求声闻者、求辟支佛者、求佛道者，如是等类，

xián yú fó qián wénmiào fǎ huājīng yī jì yī jù nǎi zhì yī niàn suí
咸于佛前，闻妙法华经一偈一句，乃至一念随

xǐ zhě wǒ jiē yǔ shòu jì dāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
喜者，我皆与授记，当得阿耨多罗三藐三菩提。”

fó gàoyàowáng yòu rú lái miè dù zhī hòu ruò yǒu rénwénmiào
佛告药王：“又如来灭度之后，若有人闻妙

fǎ huājīng nǎi zhì yī jì yī jù yī niàn suí xǐ zhě wǒ yì yǔ shòu
法华经，乃至一偈一句，一念随喜者，我亦与授

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì ruò fù yǒurén shòu chí dú
阿耨多罗三藐三菩提记。若复有人，受持、读

sòng jiě shuō shū xiě miào fǎ huājīng nǎi zhì yī jì yú cǐ jīng
诵、解说、书写妙法华经，乃至一偈，于此经

juàn jìng shì rú fó zhǒngzhǒnggòngyǎng huā xiāng yīngluò mò
卷敬视如佛，种种供养，华、香、瓔珞、末

xiāng tú xiāng shāoxiāng zēng gài chuáng fān yī fú jì
香、涂香、烧香、缯盖、幢幡、衣服、伎

139

yuè nǎi zhì hé zhǎnggōng jìng yàowáng dāng zhī shì zhū rén děng
乐，乃至合掌恭敬。药王，当知是诸人等，

yǐ cénggòngyǎng shí wàn yì fó yú zhū fó suǒ chéng jiù dà yuàn mǐn
已曾供养十万亿佛，于诸佛所成就大愿，愍

zhòngshēng gù shēng cǐ rén jiān
众生故，生此人间。

yàowáng ruò yǒu rén wèn hé děngzhòngshēng yú wèi lái shì
“药王，若有人问：‘何等众生于未来世

dāng dé zuò fó yīng shì shì zhū rén děng yú wèi lái shì bì dé zuò
当得作佛？’应示：‘是诸人等于未来世必得作

fó hé yǐ gù ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén yú fǎ huā jīng
佛。’何以故？若善男子、善女人，于法华经，

nǎi zhì yī jù shòu chí dú sòng jiě shuō shū xiě zhǒngzhǒng
乃至一句，受持、读诵、解说、书写，种种

gòngyǎng jīngjuàn huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng shāo
供养经卷，华、香、璎珞、末香、涂香、烧

xiāng zēng gài chuáng fān yī fú jì yuè hé zhǎnggōng jìng
香、缯盖、幢幡、衣服、伎乐，合掌恭敬，

shì rén yī qiè shì jiān suǒ yīngzhānfèng yīng yǐ rú lái gòngyǎng ér gòng
是人一切世间所应瞻奉，应以如来供养而供

yǎng zhī dāng zhī cǐ rén shì dà pú sà chéng jiù ē nòuduō luó sān
养之。当知此人是大菩萨，成就阿耨多罗三

miǎosān pú tí āi mǐnzhòngshēngyuànshēng cǐ jiān guǎngyǎn fēn bié
藐三菩提，哀愍众生愿生此间，广演分别

miào fǎ huā jīng hé kuàng jìn néngshòu chí zhǒngzhǒnggòngyǎngzhě
妙法华经。何况尽能受持、种种供养者？

yàowángdāng zhī shì rén zì shě qīngjìng yè bào yú wǒ miè
“药王当知，是人自舍清净业报，于我灭

dù hòu mǐnzhòngshēng gù shēng yú è shì guǎngyǎn cǐ jīng ruò
度后，愍众生故，生于恶世，广演此经。若

shì shànnán zǐ shàn nǚ rén wǒ miè dù hòu néng qiè wèi yī rénshuō
是善男子、善女人，我灭度后，能窃为一人说

fǎ huā jīng nǎi zhì yī jù dāng zhī shì rén zé rú lái shǐ rú lái suǒ
法华经，乃至一句，当知是人则如来使，如来所

qiǎn xíng rú lái shì hé kuàng yú dà zhòngzhōngguǎngwèi rénshuō
遣，行如来事。何况于大众中广为人说？

yàowáng ruò yǒu è rén yǐ bú shàn xīn yú yī jié zhōng
“药王，若有恶人，以不善心，于一劫中

xiàn yú fó qián cháng huǐ mà fó qí zuì shàngqīng ruò rén yǐ yī è
现于佛前，常毁骂佛，其罪尚轻；若人以一恶

yán huǐ zǐ zài jiā chū jiā dú sòng fǎ huā jīng zhě qí zuì shènzhòng
言，毁呰在家、出家读诵法华经者，其罪甚重。

yàowáng qí yǒu dú sòng fǎ huā jīng zhě dāng zhī shì rén yǐ
“药王，其有读诵法华经者，当知是人以

fó zhuāngyán ér zì zhuāngyán zé wéi rú lái jiān suǒ hè dān qí suǒ
佛庄严而自庄严，则为如来肩所荷担，其所

zhì fāngyīng suí xiàng lǐ yī xīn hé zhǎng gōng jìng gòngyǎng zūn zhòng
至方应随向礼，一心合掌，恭敬供养，尊重

zàn tàn huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng shāoxiāng
赞叹，华、香、璎珞、末香、涂香、烧香、

zēng gài chuáng fān yī fú yáozhuàn zuò zhū jì yuè rén zhōng
缯盖、幢幡，衣服、肴馔，作诸伎乐，人中

shànggòng ér gòngyǎng zhī yīng chí tiānbǎo ér yǐ sàn zhī tiānshàngbǎo
上供而供养之，应持天宝而以散之，天上宝

jù yīng yǐ fèngxiàn suǒ yǐ zhě hé shì rén huān xǐ shuō fǎ xū yú
聚应以奉献。所以者何？是人欢喜说法，须臾

wén zhī jí dé jiū jìng ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí gù
闻之，即得究竟阿耨多罗三藐三菩提故。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

ruò yù zhù fó dào chéng jiù zì rán zhì
若欲住佛道　成就自然智

chángdāng qín gòngyǎng shòu chí fǎ huā zhě
常当勤供养　受持法华者

qí yǒu yù jí dé yī qiè zhǒng zhì huì
其有欲疾得　一切种智慧

dāng shòu chí shì jīng bìng gòng yǎng chí zhě
当受持是经　并供养持者

ruò yǒu néng shòu chí miào fǎ huā jīng zhě
若有能受持　妙法华经者

dāng zhī fó suǒ shǐ mǐn niàn zhū zhòngshēng
当知佛所使　愍念诸众生

zhū yǒu néng shòu chí miào fǎ huā jīng zhě
诸有能受持　妙法华经者

shě yú qīng jìng tǔ mǐn zhòng gù shēng cǐ
舍于清净土　愍众故生此

dāng zhī rú shì rén　zì zài suǒ yù shēng
当 知 如 是 人　自 在 所 欲 生

néng yú cǐ è shì　guǎngshuō wú shàng fǎ
能 于 此 恶 世　广 说 无 上 法

yīng yǐ tiān huā xiāng　jí tiān bǎo yī fú
应 以 天 华 香　及 天 宝 衣 服

tiān shàng miào bǎo jù　gòng yǎng shuō fǎ zhě
天 上 妙 宝 聚　供 养 说 法 者

wú miè hòu è shì　néng chí shì jīng zhě
吾 灭 后 恶 世　能 持 是 经 者

dāng hé zhǎng lǐ jìng　rú gòng yǎng shì zūn
当 合 掌 礼 敬　如 供 养 世 尊

shàngzhuànzhònggānměi　jí zhǒngzhǒng yī fú
上 馔 众 甘 美　及 种 种 衣 服

gòng yǎng shì fó zǐ　jì dé xū yú wén
供 养 是 佛 子　冀 得 须 臾 闻

ruò néng yú hòu shì　shòu chí shì jīng zhě
若 能 于 后 世　受 持 是 经 者

wǒ qiǎn zài rén zhōng　xíng yú rú lái shì
我 遣 在 人 中　行 于 如 来 事

ruò yú yī jié zhōng　cháng huái bú shàn xīn
若 于 一 劫 中　常 怀 不 善 心

zuò sè ér mà fó　huò wú liàng zhòng zuì
作 色 而 骂 佛　获 无 量 重 罪

qí yǒu dú sòng chí　shì fǎ huā jīng zhě
其 有 读 诵 持　是 法 华 经 者

xū yú jiā è yán　qí zuì fù guò bǐ
须 臾 加 恶 言　其 罪 复 过 彼

yǒu rén qiú fó dào　ér yú yī jié zhōng
有 人 求 佛 道　而 于 一 劫 中

hé zhǎng zài wǒ qián　yǐ wú shù jì zàn
合 掌 在 我 前　以 无 数 偈 赞

yóu shì zàn fó gù　dé wú liàng gōng dé
由 是 赞 佛 故　得 无 量 功 德

tàn měi chí jīng zhě　qí fú fù guò bǐ
叹 美 持 经 者　其 福 复 过 彼

yú bā shí yì jié　yǐ zuì miào sè shēng
于 八 十 亿 劫　以 最 妙 色 声

jí yǔ xiāng wèi chù gòng yǎng chí jīng zhě
及与香味触 供养持经者
rú shì gòng yǎng yǐ ruò dé xū yú wén
如是供养已 若得须臾闻
zé yīng zì xīn qìng wǒ jīn huò dà lì
则应自欣庆 我今获大利
yào wáng jīn gào rǔ wǒ suǒ shuō zhū jīng
药王今告汝 我所说诸经
ér yú cǐ jīng zhōng fǎ huā zuì dì yī
而于此经中 法华最第一

ěr shí fó fù gàoyàowáng pú sà mó hē sà wǒ suǒshuō jīng
尔时，佛复告药王菩萨摩诃萨：“我所说经
diǎn wú liàngqiānwàn yì yǐ shuō jīn shuō dāngshuō ér yú qí
典无量千万亿，已说、今说、当说，而于其
zhōng cǐ fǎ huājīng zuì wéinán xìn nán jiě
中，此法华经最为难信难解。

yàowáng cǐ jīng shì zhū fó mì yào zhī zàng bù kě fēn bù
“药王，此经是诸佛秘要之藏，不可分布
wàngshòu yǔ rén zhū fó shì zūn zhī suǒshǒu hù cóng xī yǐ lái wèi
妄授与人。诸佛世尊之所守护，从昔已来未
céngxiǎnshuō ér cǐ jīngzhě rú lái xiàn zài yóuduōyuàn jí kuàng
曾显说。而此经者，如来现在犹多怨嫉，况
miè dù hòu
灭度后？

yàowángdāng zhī rú lái mièhòu qí néngshū chí dú
“药王当知，如来灭后，其能书、持、读、
sòng gòngyǎng wèi tā rénshuōzhě rú lái zé wèi yǐ yī fù zhī
诵、供养、为他人说者，如来则为以衣覆之，
yòu wéi tā fāngxiàn zài zhū fó zhī suǒ hù niàn shì rén yǒu dà xìn lì jí
又为他方现在诸佛之所护念。是人有大信力及
zhì yuàn lì zhūshàngēn lì dāng zhī shì rén yǔ rú lái gòng sù zé
志愿力、诸善根力。当知是人与如来共宿，则
wéi rú lái shǒu mó qí tóu
为如来手摩其头。

yàowáng zài zài chùchù ruòshuō ruò dú ruòsòng
“药王，在在处处，若说、若读、若诵、
ruò shū ruò jīngjuànsuǒ zhùchù jiē yīng qǐ qī bǎo tǎ jí lìnggāoguǎng
若书，若经卷所住处，皆应起七宝塔，极令高广

yán shì bù xū fù ān shè lì suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng yǐ yǒu rú lái
严饰，不须复安舍利。所以者何？此中已有如来
quánshēn cǐ tǎ yīng yǐ yī qiè huā xiāng yīng luò zēng gài chuáng
全身。此塔应以一切华、香、璎珞，缯盖、幢
fān jì yuè gē sònggòngyǎnggōng jìng zūn zhòng zàn tàn ruò yǒu
幡，伎乐、歌颂供养恭敬，尊重赞叹。若有
rén dé jiàn cǐ tǎ lǐ bàigòngyǎng dāng zhī shì děng jiē jìn ē nòuduō
人得见此塔，礼拜供养，当知是等皆近阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí
罗三藐三菩提。

yàowáng duōyǒu rén zài jiā chū jiā xíng pú sà dào ruò
“药王，多有人在家、出家行菩萨道，若
bù néng dé jiànwén dú sòng shū chí gòngyǎng shì fǎ huā jīng zhě
不能得见闻、读诵、书持、供养是法华经者，
dāng zhī shì rén wèishànxíng pú sà dào ruò yǒu dé wén shì jīng diǎnzhě
当知是人未善行菩萨道。若有得闻是经典者，
nǎi néngshànxíng pú sà zhī dào qí yǒuzhòngshēng qiú fó dàozhě ruò
乃能善行菩萨之道。其有众生求佛道者，若
jiàn ruò wén shì fǎ huā jīng wén yǐ xìn jiě shòu chí zhě dāng zhī shì rén
见若闻是法华经，闻已信解受持者，当知是人
dé jìn ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
得近阿耨多罗三藐三菩提。

yàowáng pì rú yǒurén kě fá xū shuǐ yú bǐ gāoyuán
“药王，譬如有人，渴乏须水，于彼高原
chuānzáo qiú zhī yóujiàngān tǔ zhī shuǐshàngyuǎn shī gōng bù yǐ
穿凿求之，犹见干土，知水尚远；施功不已，
zhuǎnjiàn shī tǔ suì jiàn zhì ní qí xīn jué dìng zhī shuǐ bì jìn pú
转见湿土，遂渐至泥，其心决定知水必近。菩
sà yì fù rú shì ruò wèiwén wèi jiě wèinéng xiū xí shì fǎ huā jīng
萨亦复如是，若未闻、未解、未能修习是法华经
dāng zhī shì rén qù ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shàngyuǎn ruò
[140]，当知是人去阿耨多罗三藐三菩提尚远；若
dé wén jiě sī wéi xiū xí bì zhī dé jìn ē nòuduō luó sānmiǎosān
得闻解、思惟、修习，必知得近阿耨多罗三藐三
pú tí suǒ yǐ zhě hé yī qiè pú sà ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
菩提。所以者何？一切菩萨阿耨多罗三藐三菩

140

tí jiē shǔ cǐ jīng cǐ jīng kāi fāngbiànmén shì zhēn shí xiàng shì
提，皆属此经，此经开方便门，示真实相。是

fǎ huājīngzàng shēn gù yōuyuǎn wú rénnéngdào jīn fó jiàohuàchéng
法华经藏，深固幽远，无人能到，今佛教化成

jiù pú sà ér wèi kāi shì
就菩萨而为开示。

yàowáng ruò yǒu pú sà wén shì fǎ huā jīng jīng yí bù wèi
“药王，若有菩萨闻是法华经惊疑怖畏，

dāng zhī shì wéi xīn fā yì pú sà ruò shēngwén rén wén shì jīng jīng yí
当知是为新发意菩萨；若声闻人闻是经惊疑

bù wèi dāng zhī shì wéizēngshàngmànzhě
怖畏，当知是为增上慢者。

yàowáng ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén rú lái miè hòu
“药王，若有善男子、善女人，如来灭后，

yù wèi sì zhòngshuō shì fǎ huā jīng zhě yún hé yīngshuō shì shànnán
欲为四众说是法华经者，云何应说？是善男

zǐ shàn nǚ rén rù rú lái shì zhuó rú lái yī zuò rú lái zuò
子、善女人，入如来室，著如来衣，坐如来座，

ěr nǎi yīngwèi sì zhòngguǎngshuō sī jīng rú lái shì zhě yī qiè zhòng
尔乃应为四众广说斯经。如来室者，一切众

shēngzhōng dà cí bēi xīn shì rú lái yī zhě róu hé rěn rǔ xīn shì
生中大慈悲心是；如来衣者，柔和忍辱心是；

rú lái zuò zhě yī qiè fǎ kōng shì ān zhù shì zhōng rán hòu yǐ bú
如来座者，一切法空是。安住是中，然后以不

xiè dài xīn wèi zhū pú sà jí sì zhòngguǎngshuō shì fǎ huā jīng
懈怠心，为诸菩萨及四众广说是法华经。

yàowáng wǒ yú yú guóqiǎnhuà rén wèi qí jí tīng fǎ zhòng
“药王，我于余国遣化人为其集听法众，

yì qiǎnhuà bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí tīng qí shuō fǎ
亦遣化比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷听其说法。

shì zhū huà rén wén fǎ xìn shòu suí shùn bú nì ruò shuō fǎ zhě zài
是诸化人，闻法信受，随顺不逆。若说法者在

kòngxián chù wǒ shí guǎngqiǎn tiān lóng guǐ shén qián tà pó
空闲处，我时广遣天、龙、鬼神、乾闼婆、

ē xiū luó děngtīng qí shuō fǎ wǒ suī zài yì guó shí shí lìngshuō fǎ
阿修罗等听其说法。我虽在异国，时时令说法

zhě dé jiàn wǒ shēn ruò yú cǐ jīng wàng shī jù dòu wǒ huán wèi shuō
者得见我身。若于此经忘失句读[141]，我还为说，
lìng dé jù zú
令得具足。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

yù shě zhū xiè dài yīng dāng tīng cǐ jīng
欲舍诸懈怠　应当听此经
shì jīng nán dé wén xìn shòu zhě yì nán
是经难得闻　信受者亦难
rú rén kě xū shuǐ chuān záo yú gāo yuán
如人渴须水　穿凿于高原
yóu jiàn gān zào tǔ zhī qù shuǐ shàng yuǎn
犹见干燥土　知去水尚远
jiàn jiàn shī tǔ ní jué dìng zhī jìn shuǐ
渐见湿土泥　决定知近水
yào wáng rǔ dāng zhī rú shì zhū rén děng
药王汝当知　如是诸人等
bù wén fǎ huā jīng qù fó zhì shèn yuǎn
不闻法华经　去佛智甚远
ruò wén shì shēn jīng jué liǎo shēng wén fǎ
若闻是深经　决了声闻法
shì zhū jīng zhī wáng wén yǐ dì sī wéi
是诸经之王　闻已谛思惟
dāng zhī cǐ rén děng jìn yú fó zhì huì
当知此人等　近于佛智慧
ruò rén shuō cǐ jīng yīng rù rú lái shì
若人说此经　应入如来室
zhuó yú rú lái yī ér zuò rú lái zuò
著于如来衣　而坐如来座
chǔ zhòng wú suǒ wèi guǎng wèi fēn bié shuō
处众无所畏　广为分别说
dà cí bēi wéi shì róu hé rěn rǔ yī
大慈悲为室　柔和忍辱衣
zhū fǎ kōng wéi zuò chǔ cǐ wèi shuō fǎ
诸法空为座　处此为说法

141

ruò shuō cǐ jīng shí　yǒu rén è kǒu mà
若说此经时　有人恶口骂

jiā dāo zhàng wǎ shí　niàn fó gù yīng rěn
加刀杖瓦石　念佛故应忍

wǒ qiān wàn yì tǔ　xiàn jìng jiān gù shēn
我千万亿土　现净坚固身

yú wú liàng yì jié　wèizhòngshēngshuō fǎ
于无量亿劫　为众生说法

ruò wǒ miè dù hòu　néng shuō cǐ jīng zhě
若我灭度后　能说此经者

wǒ qiǎn huà sì zhòng　bǐ qiū bǐ qiū ní
我遣化四众　比丘比丘尼

jí qīng jìng[142] shì nǚ　gòng yǎng yú fǎ shī
及清净[142]士女　供养于法师

yǐn dǎo zhū zhòngshēng　jí zhī lìng tīng fǎ
引导诸众生　集之令听法

ruò rén yù jiā è　dāo zhàng jí wǎ shí
若人欲加恶　刀杖及瓦石

zé qiǎn biàn huà rén　wèi zhī zuò wèi hù
则遣变化人　为之作卫护

ruò shuō fǎ zhī rén　dú zài kòng xián chù
若说法之人　独在空闲处

jì mò wú rén shēng　dú sòng cǐ jīng diǎn
寂寞无人声　读诵此经典

wǒ ěr shí wèi xiàn　qīng jìng guāng míngshēn
我尔时为现　清净光明身

ruò wàng shī zhāng jù　wèi shuō lìng tōng lì
若忘失章句　为说令通利

ruò rén jù shì dé　huò wèi sì zhòng shuō
若人具是德　或为四众说

kòng chù dú sòng jīng　jiē dé jiàn wǒ shēn
空处读诵经　皆得见我身

ruò rén zài kòng xián　wǒ qiǎn tiān lóng wáng
若人在空闲　我遣天龙王

yè chā guǐ shén děng　wèi zuò tīng fǎ zhòng
夜叉鬼神等　为作听法众

142

shì rén yào shuō fǎ　fēn bié wú guà ài
是人乐说法　分别无罣碍
zhū fó hù niàn gù　néng lìng dà zhòng xǐ
诸佛护念故　能令大众喜
ruò qīn jìn fǎ shī　sù dé pú sà dào
若亲近法师　速得菩萨道
suí shùn shì shī xué　dé jiàn héng shā fó
随顺是师学　得见恒沙佛

jiànbǎo tǎ pǐn dì shí yī
见宝塔品第十一[143]

ěr shí　fó qiányǒu qī bǎo tǎ　gāo wǔ bǎi yóuxún　zòngguǎng
尔时，佛前有七宝塔，高五百由旬，纵广
èr bǎi wǔ shí yóuxún　cóng dì yǒng chū　zhù zài kōngzhōng　zhǒng
二百五十由旬，从地涌[144]出，住在空中，种
zhǒngbǎo wù ér zhuāngjiào zhī　wǔ qiān lán shǔn　kān shì qiānwàn　wú
种宝物而庄校之。五千栏楯，龛室千万，无
shù chuáng fān yǐ wéiyán shì　chuíbǎoyīng luò　bǎo líng wàn yì ér xuán
数幢幡以为严饰，垂宝瓔珞、宝铃万亿而悬
qí shàng　sì miàn jiē chūduō mó luó bá zhān tán zhī xiāng　chōngbiàn shì
其上。四面皆出多摩罗跋栴檀之香，充遍世
jiè　qí zhū fān gài　yǐ jīn yín liú lí　chē qú[145] mǎnǎo
界。其诸幡盖，以金、银、琉璃、砗磲[145]、码碯
[146]、zhēnzhū méi guī　qī bǎo hé chéng　gāo zhì sì tiānwánggōng
、真珠、玫瑰、七宝合成，高至四天王宫。
sān shí sān tiān yù tiānmàn tuó luó huā　gòngyǎngbǎo tǎ　yú zhū tiān
三十三天雨天曼陀罗华，供养宝塔。余诸天、
lóng yè chā qián tà pó　ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó
龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、
mó hóu luó qié rén fēi rén děngqiānwàn yì zhòng yǐ yī qiè huā
摩睺罗伽、人、非人等千万亿众，以一切华、
xiāng yīng luò fān gài jì yuègòngyǎngbǎo tǎ gōng jìng zūn zhòng
香、瓔珞、幡盖、伎乐供养宝塔，恭敬、尊重、

143 ；
144
145 栖
146

zàn tàn
赞叹。

ěr shí bǎo tǎ zhōng chū dà yīn shēng tàn yán shàn zāi shàn
尔时，宝塔中出大音声叹言：“善哉！善

zāi shì jiā móu ní shì zūn néng yǐ píngděng dà huì jiào pú sà fǎ fó
哉！释迦牟尼世尊！能以平等大慧教菩萨法佛

suǒ hù niànmiào fǎ huā jīng wèi dà zhòngshuō rú shì rú shì shì jiā
所护念妙法华经为大众说。如是！如是！释迦

móu ní shì zūn rú suǒshuōzhě jiē shì zhēn shí
牟尼世尊！如所说者，皆是真实。”

ěr shí sì zhòngjiàn dà bǎo tǎ zhù zài kōngzhōng yòuwén tǎ
尔时，四众见大宝塔住在空中，又闻塔

zhōng suǒ chū yīn shēng jiē dé fǎ xǐ guàiwèi céngyǒu cóngzuò ér
中所出音声，皆得法喜，怪未曾有，从座而

qǐ gōngjìng hé zhǎng quèzhù yī miàn ěr shí yǒu pú sà mó hē
起，恭敬合掌，却住一面。尔时，有菩萨摩诃

sà míng dà yàoshuō zhī yī qiè shì jiāntiān rén ē xiū luó děng xīn
萨名大乐说，知一切世间天、人、阿修罗等心

zhī suǒ yí ér bó fó yán shì zūn yǐ hé yīn yuányǒu cǐ bǎo tǎ
之所疑，而白佛言：“世尊！以何因缘有此宝塔

cóng dì yǒng chū yòu yú qí zhōng fā shì yīn shēng
从地涌[147]出？又于其中发是音声？”

ěr shí fó gào dà yàoshuō pú sà cǐ bǎo tǎ zhōngyǒu rú lái
尔时，佛告大乐说菩萨：“此宝塔中有如来

quánshēn nǎi wǎngguò qù dōngfāng wú liàngqiānwàn yì ē sēng qí shì
全身，乃往过去东方无量千万亿阿僧祇世

jiè guómíngbǎojìng bǐ zhōngyǒu fó hàoyuēduōbǎo qí fó xíng
界，国名宝净，彼中有佛，号曰多宝。其佛行

pú sà dào shí zuò dà shì yuàn ruò wǒ chéng fó miè dù zhī hòu
菩萨道时，作大誓愿：‘若我成佛，灭度之后，

yú shí fāngguó tǔ yǒushuō fǎ huā jīng chù wǒ zhī tǎ miàowèi tīng shì jīng
于十方国土有说法华经处，我之塔庙为听是经

gù yǒng xiàn qí qián wèi zuòzhèngmíng zànyánshàn zāi bǐ
故，涌[148]现其前，为作证明，赞言善哉。’彼

fó chéngdào yǐ lín miè dù shí yú tiānrén dà zhòngzhōnggào zhū bǐ
佛成道已，临灭度时，于天人大众中告诸比

147

148

qiū wǒ miè dù hòu yù gòngyǎng wǒ quánshēnzhě yīng qǐ yī dà
丘：‘我灭度后，欲供养我全身者，应起一大
tǎ qí fó yǐ shéntōngyuàn lì shí fāng shì jiè zài zài chùchù
塔。’其佛以神通愿力，十方世界，在在处处，
ruò yǒushuō fǎ huā jīng zhě bǐ zhī bǎo tǎ jiē yǒng chū qí qián quán
若有说法华经者，彼之宝塔皆涌[149]出其前，全
shēn zài yú tǎ zhōng zànyán shàn zāi shàn zāi dà yàoshuō
身在于塔中，赞言：‘善哉！善哉！’大乐说，
jīn duōbǎo rú lái tǎ wénshuō fǎ huā jīng gù cóng dì yǒng chū
今多宝如来塔，闻说法华经故，从地涌[150]出，
zànyán shàn zāi shàn zāi
赞言：‘善哉！善哉！’”

shì shí dà yàoshuō pú sà yǐ rú lái shén lì gù bó fó yán
是时，大乐说菩萨以如来神力故，白佛言：
shì zūn wǒ děngyuàn yù jiàn cǐ fó shēn
“世尊！我等愿欲见此佛身。”

fó gào dà yàoshuō pú sà mó hē sà shì duōbǎo fó yǒushēn
佛告大乐说菩萨摩诃萨：“是多宝佛有深
zhòngyuàn ruò wǒ bǎo tǎ wèi tīng fǎ huā jīng gù chū yú zhū fó qián shí
重愿：‘若我宝塔为听法华经故出于诸佛前时，
qí yǒu yù yǐ wǒ shēn shì sì zhòngzhě bǐ fó fēnshēnzhū fó zài yú
其有欲以我身示四众者，彼佛分身诸佛，在于
shí fāng shì jiè shuō fǎ jìn huán jí yī chù rán hòu wǒ shēn nǎi chūxiàn
十方世界说法尽还集一处，然后我身乃出现
ěr dà yàoshuō wǒ fēnshēnzhū fó zài yú shí fāng shì jiè shuō fǎ zhě
耳！’大乐说，我分身诸佛在于十方世界说法者，
jīn yīngdāng jí
今应当集。”

dà yàoshuō bó fó yán shì zūn wǒ děng yì yuàn yù jiàn shì zūn
大乐说白佛言：“世尊！我等亦愿欲见世尊
fēnshēnzhū fó lǐ bài gòngyǎng
分身诸佛礼拜供养。”

ěr shí fó fàng bái háo yī guāng jí jiàndōngfāng wǔ bǎi wàn yì
尔时，佛放白毫一光，即见东方五百万亿
nà yóu tā héng hé shā děngguó tǔ zhū fó bǐ zhūguó tǔ jiē yǐ bō lí
那由他恒河沙等国土诸佛。彼诸国土皆以玻瓈

149

150

wéi dì bǎo shù bǎo yī yǐ wéi zhuāng yán wú shù qiān wàn yì pú
[151]为地，宝树、宝衣以为 庄 严，无数千 万亿菩

sà chōng mǎn qí zhōng biàn zhāng bǎo màn bǎo wǎng luó shàng bǐ
萨 充 满其 中 ， 遍 张 宝幔， 宝 网 罗 上 。彼

guó zhū fó yǐ dà miào yīn ér shuō zhū fǎ jí jiàn wú liàng qiān wàn yì
国诸佛以大 妙 音而 说 诸法， 及见无 量 千 万 亿

pú sà biàn mǎn zhū guó wèi zhòng shuō fǎ nán xī běi fāng sì wéi shàng
菩萨遍 满诸国为 众 说法。南西北方、四维、上

xià bái háo xiàng guāng suǒ zhào zhī chù yì fù rú shì
下， 白毫 相 光 所照之处， 亦复如是。

ěr shí shí fāng zhū fó gè gào zhòng pú sà yán shàn nán zǐ
尔时，十方诸佛各告 众 菩萨言：“善 男子，

wǒ jīn yīng wǎng suō pó shì jiè shì jiā móu ní fó suǒ bìng gòng yǎng duō
我今应 往 娑婆世界释迦牟尼佛所， 并 供 养 多

bǎo rú lái bǎo tǎ
宝如来宝塔。”

shí suō pó shì jiè jí biàn qīng jìng liú lí wéi dì bǎo shù
时， 娑婆世界即变 清净， 琉璃为地， 宝树

zhuāng yán huáng jīn wéi shéng yǐ jiè bā dào wú zhū jù luò cūn yíng
庄 严， 黄 金为 绳 以界八道，无诸聚落、村营、

chéng yì dà hǎi jiāng hé shān chuān lín sǒu shāo dà bǎo xiāng
城 邑、大海、江河、山 川 、林薮。烧大宝 香，

màn tuó luó huā biàn bù qí dì yǐ bǎo wǎng màn luó fù qí shàng xuán
曼陀罗华遍布其地，以宝 网 幔罗覆其 上 ， 悬

zhū bǎo líng wéi liú cǐ huì zhòng yí zhū tiān rén zhì yú tā tǔ
诸宝铃。 唯留此会 众 ， 移诸天、人置于他土。

shì shí zhū fó gè jiāng yī dà pú sà yǐ wéi shì zhě zhì suō pó
是时，诸佛各将一大菩萨以为侍者，至娑婆

shì jiè gè dào bǎo shù xià yī yī bǎo shù gāo wǔ bǎi yóu xún zhī
世界，各到宝树下。一一宝树高五百由旬，枝、

yè huā guǒ cì dì zhuāng yán zhū bǎo shù xià jiē yǒu shī zǐ zhī
叶、华、果[152]次第 庄 严。诸宝树下皆有师子之

zuò gāo wǔ yóu xún yì yǐ dà bǎo ér jiào shì zhī ěr shí zhū fó
座，高五由旬，亦以大宝而校饰之。尔时，诸佛

151

152

gè yú cǐ zuò jié jiā fū zuò rú shì zhǎnzhuǎnbiànmǎnsān qiān dà
各于此座结跏[153]趺坐，如是展 转 遍满三千大
qiān shì jiè ér yú shì jiā móu ní fó yī fāngsuǒ fēn zhī shēn yóu gù
千世界，而于释迦牟尼佛一方所分之身，犹故
wèi jìn
未尽。

shí shì jiā móu ní fó yù róngshòusuǒ fēnshēnzhū fó gù bā
时，释迦牟尼佛欲容 受所分身诸佛故，八
fāng gè gèngbiàn èr bǎiwàn yì nà yóu tā guó jiē lìngqīngjìng wú yǒu
方各更 变二百万亿那由他国，皆令清净，无有
dì yù è guǐ chùshēng jí ē xiū luó yòu yí zhūtiān rén zhì yú
地狱、饿鬼、畜 生 及阿修罗，又移诸天、人置于
tā tǔ suǒhuà zhī guó yì yǐ liú lí wéi dì bǎoshùzhuāngyán
他土。所化之国，亦以琉璃为地，宝树 庄 严。
shù gāo wǔ bǎi yóuxún zhī yè huā guǒ[154] cì dì yán shì shù
树高五百由旬，枝、叶、华、果次第严饰。树
xià jiē yǒu bǎo shī zǐ zuò gāo wǔ yóu xún zhǒngzhǒng zhū bǎo yǐ wéi
下皆有宝师子座高五由旬， 种 种 诸宝以为
zhuāngjiào yì wú dà hǎi jiāng hé jí mù zhēn lín tuóshān mó hē
庄 校。亦无大海、江河及目真邻陀山、摩诃
mù zhēn lín tuóshān tiě wéishān dà tiě wéishān xū mí shānděngzhū
目真邻陀山、铁围山、大铁围山、须弥山 等诸
shānwáng tōngwéi yī fó guó tǔ bǎo dì píngzhèng bǎojiāo lù màn
山 王，通为一佛国土。宝地平 正，宝交露幔
biàn fù qí shàng xuánzhū fān gài shāo dà bǎoxiāng zhū tiānbǎohuā
遍覆其 上 。悬诸幡盖，烧大宝 香，诸天宝华
biàn bù qí dì
遍布其地。

shì jiā móu ní fó wèizhū fó dāng lái zuò gù fù yú bā fāng gè
释迦牟尼佛为诸佛 当 来坐故，复于八方各
gèngbiàn èr bǎiwàn yì nà yóu tā guó jiē lìngqīngjìng wú yǒu dì yù
更 变二百万亿那由他国，皆令清净，无有地狱、
è guǐ chùshēng jí ē xiū luó yòu yí zhūtiān rén zhì yú tā tǔ
饿鬼、畜 生 及阿修罗，又移诸天、人置于他土。
suǒhuà zhī guó yì yǐ liú lí wéi dì bǎoshùzhuāngyán shùgāo wǔ
所化之国，亦以琉璃为地，宝树 庄 严。树高五

153

154

bǎi yóu xún zhī yè huā guǒ cì dì zhuāngyán shù xià jiē
百由旬，枝、叶、华、果[155]次第庄严。树下皆
yǒu bǎo shī zǐ zuò gāo wǔ yóu xún yì yǐ dà bǎo ér jiào shì zhī yì
有宝师子座，高五由旬，亦以大宝而校饰之。亦
wú dà hǎi jiāng hé jí mù zhēn lín tuó shān mó hē mù zhēn lín tuó shān
无大海、江河及目真邻陀山、摩诃目真邻陀山、
tiě wéi shān dà tiě wéi shān xū mí shānděng zhū shānwáng tōng wéi
铁围山、大铁围山、须弥山等诸山王，通为
yī fó guó tǔ bǎo dì píngzhèng bǎojiāo lù mànbiàn fù qí shàng
一佛国土。宝地平正，宝交露幔遍覆其上。
xuán zhū fān gài shāo dà bǎoxiāng zhū tiānbǎohuābiàn bù qí dì
悬诸幡盖，烧大宝香，诸天宝华遍布其地。

ěr shí dōngfāng shì jiā móu ní suǒ fēn zhī shēn bǎi qiānwàn
尔时，东方释迦牟尼所[156]分之身，百千万
yì nà yóu tā héng hé shā děngguó tǔ zhōng zhū fó gè gè shuō fǎ lái
亿那由他恒河沙等国土中诸佛，各各说法来
jí yú cǐ rú shì cì dì shí fāng zhū fó jiē xī lái jí zuò yú bā fāng
集于此。如是次第十方诸佛皆悉来集，坐于八方。
ěr shí yī yī fāng sì bǎi wàn yì nà yóu tā guó tǔ zhū fó rú lái biàn
尔时，一一方四百万亿那由他国土，诸佛如来遍
mǎn qí zhōng shì shí zhū fó gè zài bǎo shù xià zuò shī zǐ zuò jiē
满其中。是时，诸佛各在宝树下坐师子座，皆
qiǎn shì zhě wèn xùn shì jiā móu ní fó gè jī bǎohuā mǎn jū ér gào zhī
遣侍者问讯释迦牟尼佛，各赍宝华满掬而告之
yán shànnán zǐ rǔ wǎng yì qí shé jué shān shì jiā móu ní fó suǒ
言：“善男子，汝往诣耆阇崛山释迦牟尼佛所，
rú wǒ cí yuē shǎobìngshǎonǎo qì lì ān lè jí pú sà shēng
如我辞曰：‘少病少恼，气力安乐，及菩萨、声
wénzhòng xī ān wěn fǒu yǐ cǐ bǎohuā sàn fó gòngyǎng ér zuò shì
闻众悉安隐不？’以此宝华散佛供养，而作是
yán bǐ mǒu jiǎ fó yǔ yù kāi cǐ bǎo tǎ zhū fó qiǎn shǐ yì
言：‘彼某甲佛，与欲开此宝塔。’”诸佛遣使亦
fù rú shì
复如是。

ěr shí shì jiā móu ní fó jiàn suǒ fēn shēn fó xī yǐ lái jí gè
尔时，释迦牟尼佛见所分身佛悉已来集，各

155

156

gè zuò yú shī zǐ zhī zuò jiē wénzhū fó yǔ yù tóng kāi bǎo tǎ jí
各坐于师子之座，皆闻诸佛与欲同开宝塔。即
cóngzuò qǐ zhù xū kōngzhōng yī qiè sì zhòng qǐ lì hé zhǎng yī
从座起，住虚空 中 。一切四 众 起立合 掌 ，一
xīn guān fó yú shì shì jiā móu ní fó yǐ yòu zhǐ kāi qī bǎo tǎ hù
心 观 佛。于是释迦牟尼佛以右指开七宝塔户，
chū dà yīn shēng rú quègūānyào kāi dà chéngmén jí shí yī qiè zhòng
出大音 声 ，如却 关 钥开大 城 门。即时一切 众
huì jiē jiàn duōbǎo rú lái yú bǎo tǎ zhōngzuò shī zǐ zuò quánshēn bù
会皆见多宝如来于宝塔 中 坐师子座， 全 身不
sǎn rú rù chándìng yòuwén qí yán shàn zāi shàn zāi shì jiā
散如入 禅 定。又闻其言：“善 哉！ 善 哉！ 释迦
móu ní fó kuàishuō shì fǎ huā jīng wǒ wèi tīng shì jīng gù ér lái zhì
牟尼佛！ 快 说 是法华经， 我为听是经故而来至
cǐ ěr shí sì zhòngděngjiànguò qù wú liàngqiānwàn yì jié miè dù
此。”尔时，四 众 等见过去无量 千 万亿劫灭度
fó shuō rú shì yán tàn wèi céngyǒu yǐ tiānbǎohuā jù sàn duōbǎo fó
佛说如是言，叹未 曾 有，以天宝华聚散多宝佛
jí shì jiā móu ní fó shàng
及释迦牟尼佛 上 。

ěr shí duōbǎo fó yú bǎo tǎ zhōng fēn bànzuò yǔ shì jiā móu
尔时，多宝佛于宝塔 中 ，分半座与释迦牟
ní fó ér zuò shì yán shì jiā móu ní fó kě jiù cǐ zuò jí
尼佛，而作是言：“释迦牟尼佛！ 可就此座。”即
shí shì jiā móu ní fó rù qí tǎ zhōng zuò qí bànzuò jié jiā[157] fū zuò
时释迦牟尼佛入其塔 中 ，坐其半座，结跏[157]趺坐。
ěr shí dà zhòngjiàn èr rú lái zài qī bǎo tǎ zhōng shī zǐ zuòshàng jié
尔时，大 众 见二如来在七宝塔 中 师子座 上 结
jiā[158] fū zuò gè zuò shì niàn fó zuògāoyuǎn wéi[159] yuàn rú lái
跏[158]趺坐，各作是念：“佛座高远，惟[159]愿如来
yǐ shéntōng lì lìng wǒ děng bèi jù chǔ xū kōng jí shí shì jiā móu
以神 通力，令我 等 辈俱处虚空。”即时释迦牟
ní fó yǐ shéntōng lì jiē zhū dà zhòng jiē zài xū kōng yǐ dà yīn
尼佛以神 通力，接诸大 众 皆在虚空，以大音

157

158

159

shēng pǔ gào sì zhòng shéinéng yú cǐ suō pó guó tǔ guǎngshuōmiào
声普告四众：“谁能于此娑婆国土广说妙
fǎ huājīng jīn zhèng shì shí rú lái bù jiǔ dāng rù niè pán fó yù
法华经？今正是时。如来不久当入涅槃，佛欲
yǐ cǐ miào fǎ huājīng fù zhǔyǒu zài
以此妙法华经付嘱有在。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

shèng zhǔ shì zūn suī jiǔ miè dù zài bǎo tǎ zhōng
圣主世尊 虽久灭度 在宝塔中
shàng wèi fǎ lái zhū rén yún hé bù qín wéi fǎ
尚为法来 诸人云何 不勤为法
cǐ fó miè dù wú yāng shù jié chù chù tīng fǎ
此佛灭度 无央数劫 处处听法
yǐ nán yù gù bǐ fó běn yuàn wǒ miè dù hòu
以难遇故 彼佛本愿 我灭度后
zài zài suǒ wǎng cháng wèi tīng fǎ yòu wǒ fēn shēn
在在所往 常为听法 又我分身
wú liàng zhū fó rú héng shā děng lái yù tīng fǎ
无量诸佛 如恒沙等 来欲听法
yòu[160] jiàn miè dù duō bǎo rú lái gè shě miào tǔ
又[160]见灭度 多宝如来 各舍妙土
jí dì zǐ zhòng tiān rén lóng shén zhū gòngyǎng shì
及弟子众 天人龙神 诸供养事
lìng fǎ jiǔ zhù gù lái zhì cǐ wèi zuò zhū fó
令法久住 故来至此 为坐诸佛
yǐ shén tōng lì yí wú liàng zhòng lìng guó qīng jìng
以神通力 移无量众 令国清净
zhū fó gè gè yì bǎo shù xià rú qīng jìng chí
诸佛各各 诣宝树下 如清净池
lián huā zhuāng yán qí bǎo shù xià zhū shī zǐ zuò
莲华庄严 其宝树下 诸师子座
fó zuò qí shàng guāng míng yán shì rú yè àn zhōng
佛坐其上 光明严饰 如夜暗中
rán dà jù huǒ shēn chū miào xiāng biàn shí fāng guó
燃大炬火 身出妙香 遍十方国

160

zhòngshēngméngxūn xǐ bú zì shèng pì rú dà fēng
众 生 蒙 熏 喜 不 自 胜 譬 如 大 风

chuī xiǎo shù zhī yǐ shì fāng biàn lìng fǎ jiǔ zhù
吹 小 树 枝 以 是 方 便 令 法 久 住

gào zhū dà zhòng wǒ miè dù hòu shéi néng hù chí
告 诸 大 众 我 灭 度 后 谁 能 护 持

dú shuō sī jīng jīn yú fó qián zì shuō shì yán
读 说 斯 经 今 于 佛 前 自 说 誓 言

qí duō bǎo fó suī jiǔ miè dù yǐ dà shì yuàn
其 多 宝 佛 虽 久 灭 度 以 大 誓 愿

ér shī zǐ hǒu duō bǎo rú lái jí yǔ wǒ shēn
而 师 子 吼 多 宝 如 来 及 与 我 身

suǒ jí huà fó dāng zhī cǐ yì zhū fó zǐ děng
所 集 化 佛 当 知 此 意 诸 佛 子 等

shéi néng hù fǎ dāng fā dà yuàn lìng dé jiǔ zhù
谁 能 护 法 当 发 大 愿 令 得 久 住

qí yǒu néng hù cǐ jīng fǎ zhě zé wéi gòngyǎng
其 有 能 护 此 经 法 者 则 为 供 养

wǒ jí duō bǎo cǐ duō bǎo fó chǔ yú bǎo tǎ
我 及 多 宝 此 多 宝 佛 处 于 宝 塔

cháng yóu shí fāng wèi shì jīng gù yì fù gòngyǎng
常 游 十 方 为 是 经 故 亦 复 供 养

zhū lái huà fó zhuāngyánguāng shì zhū shì jiè zhě
诸 来 化 佛 庄 严 光 饰 诸 世 界 者

ruò shuō cǐ jīng zé wéi jiàn wǒ duō bǎo rú lái
若 说 此 经 则 为 见 我 多 宝 如 来

jí zhū huà fó zhū shàn nán zǐ gè dì sī wéi
及 诸 化 佛 诸 善 男 子 各 谛 思 惟

cǐ wéi nán shì yí fā dà yuàn zhū yú jīng diǎn
此 为 难 事 宜 发 大 愿 诸 余 经 典

shù rú héng shā suī shuō cǐ děng wèi zú wéi nán
数 如 恒 沙 虽 说 此 等 未 足 为 难

ruò jiē xū mí zhì zhì tā fāng wú shù fó tǔ
若 接 须 弥 掷 置 他 方 无 数 佛 土

yì wèi wéi nán ruò yǐ zú zhǐ dòng dà qiān jiè
亦 未 为 难 若 以 足 指 动 大 千 界

yuǎn zhì tā guó yì wèi wéi nán ruò lì yǒu dǐng
远 掷 他 国 亦 未 为 难 若 立 有 顶

wèi zhòng yǎn shuō　wú liàng yú jīng　yì wèi wéi nán
为 众 演 说　无 量 余 经　亦 未 为 难

ruò fó miè hòu　yú è shì zhōng　néngshuō cǐ jīng
若 佛 灭 后　于 恶 世 中　能 说 此 经

shì zé wéi nán　jiǎ shǐ yǒu rén　shǒu bǎ xū kōng
是 则 为 难　假 使 有 人　手 把 虚 空

ér yǐ yóu xíng　yì wèi wéi nán　yú wǒ miè hòu
而 以 游 行　亦 未 为 难　于 我 灭 后

ruò zì shū chí　ruò shǐ rén shū　shì zé wéi nán
若 自 书 持　若 使 人 书　是 则 为 难

ruò yǐ dà dì　zhì zú jiǎ shàng　shēng yú fàn tiān
若 以 大 地　置 足 甲 上　升 于 梵 天

yì wèi wéi nán　fó miè dù hòu　yú è shì zhōng
亦 未 为 难　佛 灭 度 后　于 恶 世 中

zàn dú cǐ jīng　shì zé wéi nán　jiǎ shǐ jié shāo
暂 读 此 经　是 则 为 难　假 使 劫 烧

dān fù gān cǎo　rù zhōng bù shāo　yì wèi wéi nán
担 负 干 草　入 中 不 烧　亦 未 为 难

wǒ miè dù hòu　ruò chí cǐ jīng　wèi yī rén shuō
我 灭 度 后　若 持 此 经　为 一 人 说

shì zé wéi nán　ruò chí bā wàn　sì qiān fǎ zàng
是 则 为 难　若 持 八 万　四 千 法 藏

shí èr bù jīng　wèi rén yǎn shuō　lìng zhū tīng zhě
十 二 部 经　为 人 演 说　令 诸 听 者

dé liù shén tōng　suī néng rú shì　yì wèi wéi nán
得 六 神 通　虽 能 如 是　亦 未 为 难

yú wǒ miè hòu　tīng shòu cǐ jīng　wèn qí yì qù
于 我 灭 后　听 受 此 经　问 其 义 趣

shì zé wéi nán　ruò rén shuō fǎ　lìng qiān wàn yì
是 则 为 难　若 人 说 法　令 千 万 亿

wú liàng wú shù　héng shā zhòng shēng　dé ē luó hàn
无 量 无 数　恒 沙 众 生　得 阿 罗 汉

jù liù shén tōng　suī yǒu shì yì　yì wèi wéi nán
具 六 神 通　虽 有 是 益　亦 未 为 难

yú wǒ miè hòu　ruò néng fèng chí　rú sī jīng diǎn
于 我 灭 后　若 能 奉 持　如 斯 经 典

shì zé wéi nán　wǒ wèi fó dào　yú wú liàng tǔ
是 则 为 难　我 为 佛 道　于 无 量 土

cóng shǐ zhì jīn guǎng shuō zhū jīng ér yú qí zhōng
从始至今广说诸经而于其中

cǐ jīng dì yī ruò yǒu néng chí zé chí fó shēn
此经第一若有能持则持佛身

zhū shàn nán zǐ yú wǒ miè hòu shéinéngshòu chí
诸善男子于我灭后谁能受持

dú sòng cǐ jīng jīn yú fó qián zì shuō shì yán
读诵此经今于佛前自说誓言

cǐ jīng nán chí ruò zàn chí zhě wǒ zé huān xǐ
此经难持若暂持者我则欢喜

zhū fó yì rán rú shì zhī rén zhū fó suǒ tàn
诸佛亦然如是之人诸佛所叹

shì zé yǒng měng shì zé jīng jìn shì míng chí jiè
是则勇猛是则精进是名持戒

xíng tóu tuó zhě zé wèi jí dé wú shàng fó dào
行头陀者则为疾得无上佛道

néng yú lái shì dú chí cǐ jīng shì zhēn fó zǐ
能于来世读持此经是真佛子

zhù chún shàn dì fó miè dù hòu néng jiě qí yì
住淳善地佛灭度后能解其义

shì zhū tiān rén shì jiān zhī yǎn yú kǒng wèi shì
是诸天人世间之眼于恐畏世

néng xū yě shuō yī qiè tiān rén jiē yīnggòngyǎng
能须臾说一切天人皆应供养

tí pó dá duō pǐn dì shí èr

提婆达多品第十二[161]

ěr shí fó gào zhū pú sà jí tiān rén sì zhòng wú yú guò qù

尔时，佛告诸菩萨及天人四众：“吾于过去

wú liàng jié zhōng qiú fǎ huā jīng wú yǒu xiè juàn yú duō jié zhōng cháng

无量劫中，求法华经无有懈倦。于多劫中常

zuò guó wáng fā yuàn qiú yú wú shàng pú tí xīn bú tuì zhuǎn wèi

作国王，发愿求于无上菩提，心不退转。为

yù mǎn zú liù bō luó mì qín xíng bù shī xīn wú lìn[162] xī xiàng

欲满足六波罗蜜，勤行布施，心无吝惜，象、

mǎ qī zhēn guó chéng qī zǐ nú bì pú cóng tóu mù suǐ

马、七珍、国城、妻子、奴婢、仆从、头目髓

nǎo shēn ròu shǒu zú bù xī qū mìng shí shì rén mín shòu mìng wú liàng

脑、身肉手足，不惜躯命。时世人民寿命无量，

wèi yú fǎ gù juān shě guó wèi wěi zhèng[163] tài zǐ jī gǔ xuān lìng

为于法故，捐舍国位，委正太子，击鼓宣令

sì fāng qiú fǎ shéi néng wèi wǒ shuō dà shèng zhě wú dāng zhōng shēn

四方求法：‘谁能为我说大乘者，吾当终身

gōng jǐ zǒu shǐ shí yǒu xiān rén lái bó wáng yán wǒ yǒu dà shèng

供给走使。’时有仙人，来白王言：‘我有大乘，

míng miào fǎ huā jīng ruò bù wéi wǒ dāng wèi xuān shuō wáng wén

名妙法华经。若不违我，当为宣说。’王闻

xiān yán huān xǐ yǒng yuè jí suí xiān rén gōng jǐ suǒ xū cǎi guǒ[164]

仙言，欢喜踊跃，即随仙人，供给所须采果、

jí shuǐ shí xīn shè shí nǎi zhì yǐ shēn ér wéi chuáng zuò shēn xīn

汲水、拾薪、设食，乃至以身而为床座，身心

wú juàn yú shí fèng shì jīng yú qiān suì wèi yú fǎ gù jīng qín jǐ shì

无倦。于时奉事经于千岁，为于法故，精勤给侍，

lìng wú suǒ fá

令无所乏。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán

尔时，世尊欲重宣此义，而说偈言：

161

162

163

164

wǒ niàn guò qù jié　wèi qiú dà fǎ gù
我念过去劫　为求大法故

suī zuò shì guó wáng　bù tān wǔ yù lè
虽作世国王　不贪五欲乐

chuí zhōnggào sì fāng　shéi yǒu dà fǎ zhě
椎[165]钟告四方　谁有大法者

ruò wèi wǒ jiě shuō　shēndāngwéi nú pú
若为我解说　身当为奴仆

shí yǒu ē sī xiān　lái bó yú dà wáng
时有阿私仙　来白于大王

wǒ yǒu wēi miào fǎ　shì jiān suǒ xī yǒu
我有微妙法　世间所希有

ruò néng xiū xíng zhě　wú dāngwèi rǔ shuō
若能修行者　吾当为汝说

shí wáng wén xiān yán　xīn shēng dà xǐ yuè
时王闻仙言　心生大喜悦

jí biàn suí xiān rén　gōng jǐ yú suǒ xū
即便随仙人　供给于所须

cǎi xīn jí guǒ luǒ　suí shí gōng jìng yǔ
采薪及果[166]蓏　随时恭敬与

qíng cún miào fǎ gù　shēn xīn wú xiè juàn
情存妙法故　身心无懈惓

pǔ wèi zhū zhòng shēng　qín qiú yú dà fǎ
普为诸众生　勤求于大法

yì bú wèi jǐ shēn　jí yǐ wǔ yù lè
亦不为己身　及以五欲乐

gù wéi dà guó wáng　qín qiú huò cǐ fǎ
故为大国王　勤求获此法

suì zhì dé chéng fó　jīn gù wèi rǔ shuō
遂致得成佛　今故为汝说

fó gàozhū bǐ qiū　ěr shí wángzhě　zé wǒ shēn shì　shí xiān
佛告诸比丘：“尔时王者，则我身是；时仙

rén zhě　jīn tí pó dá duō shì　yóu tí pó dá duōshàn zhī shí gù　lìng
人者，今提婆达多是。由提婆达多善知识故，令

wǒ jù zú liù bō luó mì　cí bēi xǐ shě　sān shí èr xiàng　bā shí zhǒng
我具足六波罗蜜、慈悲喜舍、三十二相、八十种

165

166

hǎo zǐ mó jīn sè shí lì sì wú suǒ wèi sì shè fǎ shí bā
好、紫磨金色、十力、四无所畏、四摄法、十八
bú gòngshéntōngdào lì chéngděngzhèng jué guǎng dù zhòngshēng
不共神通道力，成等正觉，广度众生，
jiē yīn tí pó dá duōshàn zhī shí gù
皆因提婆达多善知识故。”

gàozhū sì zhòng tí pó dá duōquèhòuguò wú liàng jié dāng
告诸四众：“提婆达多却后过无量劫，当
dé chéng fó hàoyuētiānwáng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī míng
得成佛，号曰天王如来、应供、正遍知、明
xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān
行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天
rén shī fó shì zūn shì jiè míngtiāndào shí tiānwáng fó zhù
人师、佛、世尊。世界名天道。时，天王佛住
shì èr shí zhōng jié guǎngwèizhòngshēngshuō yú miào fǎ héng hé shā
世二十中劫，广为众生说于妙法，恒河沙
zhòngshēng dé ē luó hànguǒ wú liàngzhòngshēng fā yuán jué xīn héng
众生得阿罗汉果，无量众生发缘觉心，恒
hé shāzhòngshēng fā wú shàngdào xīn dé wú shēngrěn zhì bú tuì zhuǎn
河沙众生发无上道心，得无生忍至不退转。
shí tiānwáng fó bō niè pánhòu zhèng fǎ zhù shì èr shí zhōng jié
时，天王佛般涅槃后，正法住世二十中劫。
quánshēnshè lì qǐ qī bǎo tǎ gāo liù shí yóuxún zòngguǎng sì shí
全身舍利起七宝塔，高六十由旬，纵广四十
yóuxún zhū tiān rén mín xī yǐ zá huā mò xiāng shāoxiāng tú xiāng
由旬，诸天人民悉以杂华、末香、烧香、涂香，
yī fú yīng luò chuáng fān bǎo gài jì yuè gē sòng lǐ bài
衣服、璎珞、幢幡、宝盖，伎乐、歌颂，礼拜
gòngyǎng qī bǎomiào tǎ wú liàngzhòngshēng dé ē luó hànguǒ wú liàng
供养七宝妙塔。无量众生得阿罗汉果，无量
zhòngshēng wù pì zhī fó bù kě sī yì zhòngshēng fā pú tí xīn zhì
众生悟辟支佛，不可思议众生发菩提心至
bú tuì zhuǎn
不退转。”

fó gàozhū bǐ qiū wèi lái shì zhōng ruò yǒushànnán zǐ shàn
佛告诸比丘：“未来世中，若有善男子、善
nǚ rén wénmiào fǎ huā jīng tí pó dá duō pǐn jìng xīn xìn jìng bù shēng
女人，闻妙法华经提婆达多品，净心信敬不生

yí huòzhě bú duò dì yù è guǐ chùshēng shēng shí fāng fó qián
疑惑者，不堕地狱、饿鬼、畜生，生十方佛前，

suǒshēng zhī chù chángwén cǐ jīng ruòshēngrén tiānzhōng shòushèng
所生之处，常闻此经。若生人天中，受胜

miào lè ruò zài fó qián liánhuāhuàshēng
妙乐；若在佛前，莲华化生。”

yú shí xià fāngduōbǎo shì zūn suǒ cóng pú sà míngyuē zhì jī
于时，下方多宝世尊所从菩萨，名曰智积，

bó duōbǎo fó dānghuánběn tǔ
白多宝佛：“当还本土。”

shì jiā móu ní fó gào zhì jī yuē shànnán zǐ qiě dài xū yú
释迦牟尼佛告智积曰：“善男子，且待须臾。

cǐ yǒu pú sà míngwén shū shī lì kě yǔ xiāngjiàn lùn shuōmiào fǎ
此有菩萨，名文殊师利，可与相见，论说妙法

kě huánběn tǔ
可还本土。”

ěr shí wén shū shī lì zuò qiān yè liánhuā dà rú chē lún jù lái
尔时，文殊师利坐千叶莲华大如车轮，俱来

pú sà yì zuò bǎo lián huā cóng yú dà hǎi suō jié luó lónggōng zì rán
菩萨亦坐宝莲华，从于大海娑竭罗龙宫自然

yǒng[167] chū zhù xū kōngzhōng yì líng jiù shān cónglián huā xià zhì yú
涌出，住虚空中，诣灵鹫山，从莲华下至于

fó suǒ tóu miàn jìng lǐ èr shì zūn zú xiū jìng yǐ bì wǎng zhì jī
佛所，头面敬礼二世尊足。修敬已毕，往智积

suǒ gòngxiāng wèiwèn què zuò yī miàn
所，共相慰问，却坐一面。

zhì jī pú sà wèn wén shū shī lì rén wǎng lónggōng suǒ huà
智积菩萨问文殊师利：“仁往龙宫所化

zhòngshēng qí shù jǐ hé
众生其数几何？”

wén shū shī lì yán qí shù wú liàng bù kě chēng jì fēi kǒu
文殊师利言：“其数无量，不可称计，非口

suǒ xuān fēi xīn suǒ cè qiě dài xū yú zì dāngzhèng zhī[168]
所宣，非心所测，且待须臾，自当证知。”

167

168

suǒyánwèijìng wú shù pú sà zuòbǎoliánhuā cónghǎiyǒng[169] chū
所言未竟，无数菩萨坐宝莲华，从海涌出，

yì líng jiù shān zhù zài xū kōng cǐ zhū pú sà jiē shìwénshū shī
诣灵鹫山，住在虚空。此诸菩萨，皆是文殊师

lì zhī suǒhuà dù jù pú sà xíng jiē gòng lùn shuō liù bō luó mì běn
利之所化度，具菩萨行，皆共论说六波罗蜜。本

shēngwén rén zài xū kōngzhōngshuōshēngwénxíng jīn jiē xiū xíng dà
声闻人，在虚空中说声闻行，今皆修行大

shèngkōng yì
乘空义。

wénshū shī lì wèi zhì jī yuē yú hǎi jiàohuà qí shì rú shì
文殊师利谓智积曰："于海教化其事如是。"

ěr shí zhì jī pú sà yǐ jì zànyuē
尔时，智积菩萨以偈赞曰：

dà zhì dé yǒng jiàn huà dù wú liàngzhòng
大智德勇健　化度无量众

jīn cǐ zhū dà huì jí wǒ jiē yǐ jiàn
今此诸大会　及我皆已见

yǎn chàng shí xiàng yì kāi chǎn yī shèng fǎ
演畅实相义　开阐一乘法

guǎngdǎozhūzhòngshēng lìng sù chéng pú tí
广导诸众生　令速成菩提

wénshū shī lì yán wǒ yú hǎizhōngwéichángxuānshuōmiào fǎ
文殊师利言："我于海中唯常宣说妙法

huājīng
华经。"

zhì jī wènwénshū shī lì yán cǐ jīngshènshēnwēimiào zhū jīng
智积问文殊师利言："此经甚深微妙，诸经

zhōngbǎo shì suǒ xī yǒu pō yǒuzhòngshēng qín jiā jīng jìn xiū xíng cǐ
中宝，世所希有。颇有众生勤加精进修行此

jīng sù dé fó fǒu
经，速得佛不？"

wénshū shī lì yán yǒu suō jié luó lóngwáng nǚ nián shǐ bā suì
文殊师利言："有娑竭罗龙王女，年始八岁，

zhì huì lì gēn shàn zhī zhòngshēngzhū gēnxíng yè dé tuó luó ní zhū
智慧利根，善知众生诸根行业，得陀罗尼，诸

169

fó suǒshuōshènshēn mì zàng xī néngshòu chí shēn rù chándìng liǎo dá
佛所说甚深秘藏悉能受持；深入禅定，了达
zhū fǎ yú chà nà qǐng fā pú tí xīn dé bú tuì zhuǎn biàn cái wú
诸法，于刹那顷发菩提心，得不退转，辩才无
ài cí niànzhòngshēngyóu rú chì zǐ gōng dé jù zú xīn niànkǒu
碍；慈念众生犹如赤子，功德具足，心念口
yǎn wēimiàoguǎng dà cí bēi rénràng zhì yì hé yǎ néng zhì pú
演，微妙广大，慈悲仁让，志意和雅，能至菩
tí
提。”

zhì jī pú sà yán wǒ jiàn shì jiā rú lái yú wú liàng jié nánxíng
智积菩萨言：“我见释迦如来于无量劫难行
kǔ xíng jī gōng lěi dé qiú pú tí dào wèi céng zhǐ xī guānsān
苦行，积功累德，求菩提道，未曾止息。观三
qiān dà qiān shì jiè nǎi zhì wú yǒu rú jiè zǐ xǔ fēi shì pú sà shěshēn
千大千世界，乃至无有如芥子许非是菩萨舍身
mìngchù wèizhòngshēng gù rán hòu nǎi dé chéng pú tí dào bú xìn
命处，为众生故，然后乃得成菩提道。不信
cǐ nǚ yú xū yú qǐngbiànchéngzhèng jué
此女于须臾顷便成正觉。”

yán lùn wèi qì shí lóngwáng nǚ hū xiàn yú qián tóu miàn lǐ jìng
言论未讫，时龙王女忽现于前，头面礼敬，
quèzhù yī miàn yǐ jì zànyuē
却住一面，以偈赞曰：

shēn dá zuì fú xiàng biàn zhào yú shí fāng
深达罪福相　遍照于十方
wēi miào jìng fǎ shēn jù xiàng sān shí èr
微妙净法身　具相三十二
yǐ bā shí zhǒng hǎo yòngzhuāngyán fǎ shēn
以八十种好　用庄严法身
tiān rén suǒ dài yǎng lóng shén xián gōng jìng
天人所戴仰　龙神咸恭敬
yī qiè zhòngshēng lèi wú bù zōng fèng zhě
一切众生类　无不宗奉者
yòu wén chéng pú tí wéi fó dāng zhèng zhī
又闻成菩提　唯佛当证知
wǒ chǎn dà shèngjiào dù tuō kǔ zhòngshēng
我阐大乘教　度脱苦众生

shí shè lì fú yù lóng nǚ yán rǔ wèi bù jiǔ dé wú shàngdào
时，舍利弗语龙女言：“汝谓不久得无上道，

shì shì nán xìn suǒ yǐ zhě hé nǚ shēngòu huì fēi shì fǎ qì yún
是事难信。所以者何？女身垢秽，非是法器，云

hé néng dé wú shàng pú tí fó dàoxuánkuàng jīng wú liàng jié qín kǔ
何能得无上菩提。佛道悬旷，经无量劫勤苦

jī xíng jù xiū zhū dù rán hòu nǎi chéng yòu nǚ rén shēnyóuyǒu
积行，具修诸度，然后乃成。又，女人身犹有

wǔ zhàng yī zhě bù dé zuò fàn tiānwáng èr zhě dì shì sān
五障：一者，不得作梵天王；二者，帝释；三

zhě mó wáng sì zhě zhuàn lún shèngwáng wǔ zhě fó shēn
者，魔王；四者，转轮圣王；五者，佛身。

yún hé nǚ shēn sù dé chéng fó
云何女身速得成佛？”

ěr shí lóng nǚ yǒu yī bǎozhū jià zhí sānqiān dà qiān shì jiè
尔时，龙女有一宝珠，价直三千大千世界，

chí yǐ shàng fó fó jí shòu zhī
持以上佛，佛即受之。

lóng nǚ wèi zhì jī pú sà zūn zhě shè lì fú yán wǒ xiànbǎo
龙女谓智积菩萨、尊者舍利弗言：“我献宝

zhū shì zūn nà shòu shì shì jí fǒu
珠，世尊纳受，是事疾不？”

dá yán shèn jí
答言：“甚疾。”

nǚ yán yǐ rǔ shén lì guān wǒ chéng fó fù sù yú cǐ
女言：“以汝神力观我成佛，复速于此。”

dāng shí zhòng huì jiē jiànlóng nǚ hū rán zhī jiānbiànchéngnán zǐ
当时众会皆见龙女忽然之间变成男子，

jù pú sà xíng jí wǎngnánfāng wú gòu shì jiè zuòbǎoliánhuā chéng
具菩萨行，即往南方无垢世界，坐宝莲华，成

děngzhèngjué sān shí èr xiàng bā shí zhǒnghǎo pǔ wèi shí fāng yī
等正觉，三十二相、八十种好，普为十方一

qiè zhòngshēngyǎnshuōmiào fǎ
切众生演说妙法。

ěr shí suō pó shì jiè pú sà shēngwén tiānlóng bā bù
尔时，娑婆世界菩萨、声闻、天龙八部、

rén yǔ fēi rén jiē yáojiàn bǐ lóng nǚ chéng fó pǔ wèi shí huì rén tiān
人与非人，皆遥见彼龙女成佛，普为时会人天

shuō fǎ xīn dà huān xǐ xī yáo jìng lǐ wú liàngzhòngshēngwén fǎ
说法，心大欢喜，悉遥敬礼。无量众生闻法

jiě wù dé bú tuì zhuǎn wú liàngzhòngshēng dé shòudào jì wú
解悟，得不退转。无量众生，得受道记。无

gòu shì jiè liù fǎnzhèndòng suō pó shì jiè sānqiānzhòngshēngzhù bú tuì
垢世界六反震动。娑婆世界三千众生住不退

dì sānqiānzhòngshēng fā pú tí xīn ér dé shòu jì zhì jī pú sà jí
地，三千众生发菩提心而得受记。智积菩萨及

shè lì fú yī qiè zhòng huì mò rán xìn shòu
舍利弗，一切众会，默然信受。

chí pǐn dì shí sān
持品第十三[170]

ěr shí yàowáng pú sà mó hē sà jí dà yàoshuō pú sà mó hē
尔时，药王菩萨摩诃萨及大乐说菩萨摩诃

sà yǔ èr wàn pú sà juànshǔ jù jiē yú fó qiánzuò shì shì yán wéi
萨与二万菩萨眷属俱，皆于佛前作是誓言：“惟

yuàn shì zūn bù yǐ wéi lǜ wǒ děng yú fó mièhòu dāngfèng chí
[171]愿世尊不以为虑。我等于佛灭后，当奉持、

dú sòng shuō cǐ jīng diǎn hòu è shì zhòngshēng shàngēnzhuǎnshǎo
读诵、说此经典。后恶世众生，善根转少，

duōzēngshàngmàn tān lì gòngyǎng zēng bú shàngēn yuǎn lí jiě tuō
多增上慢，贪利供养，增不善根，远离解脱，

suī nán kě jiàohuà wǒ děngdāng qǐ dà rěn lì dú sòng cǐ jīng chí
虽难可教化，我等当起大忍力，读诵此经，持

shuō shū xiě zhǒngzhǒnggòngyǎng bù xī shēnmìng
说书写，种种供养，不惜身命。”

ěr shí zhòngzhōng wǔ bǎi ē luó hàn dé shòu jì zhě bó fó yán
尔时，众中五百阿罗汉得受记者白佛言：

shì zūn wǒ děng yì zì shì yuàn yú yì guó tǔ guǎngshuō cǐ jīng
“世尊！我等亦自誓愿，于异国土，广说此经。”

fù yǒuxué wú xué bā qiān rén dé shòu jì zhě cóngzuò ér qǐ
复有学、无学八千人得受记者，从座而起，

hé zhǎngxiàng fó zuò shì shì yán shì zūn wǒ děng yì dāng yú tā guó
合掌向佛作是誓言：“世尊！我等亦当于他国

170

171

tǔ guǎngshuō cǐ jīng suǒ yǐ zhě hé shì suō pó guózhōng rén duō
土，广 说此经。所以者何？是娑婆国 中，人多
bì è huáizēngshàngmàn gōng dé qiǎn bó chēnzhuó chǎn qū
弊恶，怀增 上 慢，功德浅薄，瞋 浊 谄曲，
xīn bù shí gù
心不实故。”

ěr shí fó yí mǔ mó hē bō shé bō tí bǐ qiū ní yǔ xué wú
尔时，佛姨母摩诃波阇波提比丘尼与学、无
xué bǐ qiū ní liù qiānrén jù cóngzuò ér qǐ yī xīn hé zhǎng zhān
学比丘尼六千人俱，从座而起，一心合 掌，瞻
yǎngzūnyán mù bú zàn shě yú shí shì zūngàojiāo tán mí hé
仰尊颜，目不暂舍。于时，世尊告憍昙弥：“何
gù yōu sè ér shì rú lái rǔ xīn jiāng wú wèi wǒ bù shuō rǔ míngshòu
故忧色而视如来？汝心将无谓我不说汝名 授
ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì yé jiāo tán mí wǒ xiānzǒngshuō
阿耨多罗三 藐 三菩提记耶？憍昙弥，我先 总 说
yī qiè shēngwén jiē yǐ shòu jì jīn rǔ yù zhī jì zhě jiāng lái zhī shì
一切 声 闻皆已授记，今汝欲知记者，将来之世，
dāng yú liù wàn bā qiān yì zhū fó fǎ zhōngwéi dà fǎ shī jí liù qiān
当 于六万八千亿诸佛法 中 为大法师，及六千
xué wú xué bǐ qiū ní jù wéi fǎ shī rǔ rú shì jiànjiàn jù pú sà dào
学、无学比丘尼俱为法师。汝如是渐渐具菩萨道，
dāng dé zuò fó hào yī qiè zhòngshēng xǐ jiàn rú lái yīnggòng zhèng
当 得作佛，号一切 众 生 喜见如来、应 供、正
biàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
遍知、明行足、善逝、世间解、无 上 士、调御
zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn jiāo tán mí shì yī qiè zhòng
丈 夫、天人师、佛、世尊。憍昙弥，是一切 众
shēng xǐ jiàn fó jí liù qiān pú sà zhuǎn cì shòu jì dé ē nòuduō luó
生 喜见佛及六千菩萨， 转 次授记得阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí
三 藐 三菩提。”

ěr shí luó hóu luó mǔ yē shū tuó luó bǐ qiū ní zuò shì niàn
尔时，罗睺罗母耶输陀罗比丘尼作是念：
shì zūn yú shòu jì zhōng dú bù shuō wǒ míng
“世尊于授记 中，独不说我名。”

fó gào yē shū tuó luó rǔ yú lái shì bǎi qiānwàn yì zhū fó fǎ
佛告耶输陀罗：“汝于来世百千 万亿诸佛法

zhōng xiū pú sà xíng wéi dà fǎ shī jiàn jù fó dào yú shànguózhōng
中修菩萨行，为大法师，渐具佛道。于善国中

dāng dé zuò fó hào jù zú qiānwànguāngxiàng rú lái yīnggòng zhèng
当得作佛，号具足千万光相如来、应供、正

biàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、调御

zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn fó shòu wú liàng ē sēng qí jié
丈夫、天人师、佛、世尊。佛寿无量阿僧祇劫。”

ěr shí mó hē bō shé bō tí bǐ qiū ní jí yē shū tuó luó bǐ qiū
尔时，摩诃波阇波提比丘尼及耶输陀罗比丘

ní bìng qí juànshǔ jiē dà huān xǐ dé wèi céngyǒu jí yú fó
尼，并其眷属，皆大欢喜，得未曾有，即于佛

qián ér shuō jì yán
前而说偈言：

shì zūn dǎo shī ān wěntiānrén
世尊导师　安隐天人

wǒ děngwén jì xīn ān jù zú
我等闻记　心安具足

zhū bǐ qiū ní shuō shì jì yǐ bó fó yán shì zūn wǒ děng
诸比丘尼说是偈已，白佛言：“世尊！我等

yì néng yú tā fāngguó guǎngxuān cǐ jīng
亦能于他方国[172]广宣此经。”

ěr shí shì zūn shì bā shí wàn yì nà yóu tā zhū pú sà mó hē
尔时，世尊视八十万亿那由他诸菩萨摩诃

sà shì zhū pú sà jiē shì ē wéiyuè zhì zhuàn bú tuì fǎ lún dé zhū
萨。是诸菩萨皆是阿惟越致，转不退法轮，得诸

tuó luó ní jí cóngzuò qǐ zhì yú fó qián yī xīn hé zhǎng ér
陀罗尼。即从座起，至于佛前，一心合掌，而

zuò shì niàn ruò shì zūngào chì wǒ děng chí shuō cǐ jīng zhě dāng rú
作是念：“若世尊告勅我等持说此经者，当如

fó jiào guǎngxuān sī fǎ fù zuò shì niàn fó jīn mò rán bú jiàn
佛教，广宣斯法。”复作是念：“佛今默然不见

gào chì wǒ dāngyún hé
告勅，我当云何？”

shí zhū pú sà jìngshùn fó yì bìng yù zì mǎnběnyuàn biàn
时，诸菩萨敬顺佛意，并欲自满本愿，便

172

yú fó qián zuò shī zǐ hǒu ér fā shì yán shì zūn wǒ děng yú rú
于佛前，作师子吼而发誓言：“世尊！我等于如
lái miè hòu zhōu xuán wǎng fǎn[173] shí fāng shì jiè néng lìng zhòng shēng shū
来灭后，周旋往反[173]十方世界，能令众生书
xiě cǐ jīng shòu chí dú sòng jiě shuō qí yì rú fǎ xiū xíng zhèng
写此经，受持读诵，解说其义，如法修行，正
yì niàn jiē shì fó zhī wēi lì wéi[174] yuàn shì zūn zài yú tā fāng yáo
忆念，皆是佛之威力。惟[174]愿世尊，在于他方遥
jiàn shǒu hù
见守护。”

jí shí zhū pú sà jù tóng fā shēng ér shuō jì yán
即时，诸菩萨俱同发声而说偈言：

wéi[175] yuàn bù wéi lǜ yú fó miè dù hòu
惟[175]愿不为虑　于佛灭度后
kǒng bù è shì zhōng wǒ děng dāng guǎng shuō
恐怖恶世中　我等当广说
yǒu zhū wú zhì rén è kǒu mà lì děng
有诸无智人　恶口骂詈等
jí jiā lì[176] zhàng zhě wǒ děng jiē dāng rěn
及加刀[176]杖者　我等皆当忍
è shì zhōng bǐ qiū xié zhì xīn chǎn qū
恶世中比丘　邪智心谄曲
wèi dé wèi wéi dé wǒ màn xīn chōng mǎn
未得谓为得　我慢心充满
huò yǒu ē liàn rě nà yī zài kòng xián
或有阿练若　纳衣在空闲
zì wèi xíng zhēn dào qīng jiàn rén jiān zhě
自谓行真道　轻贱人间者
tān zhuó lì yǎng gù yǔ bái yī shuō fǎ
贪著利养故　与白衣说法
wéi shì suǒ gōng jìng rú liù tōng luó hàn
为世所恭敬　如六通罗汉
shì rén huái è xīn cháng niàn shì sú shì
是人怀恶心　常念世俗事

173
174
175
176

jiǎ míng ē liàn rě　　hào chū wǒ děng guò
假 名 阿 练 若　　好 出 我 等 过

ér zuò rú shì yán　　cǐ zhū bǐ qiū děng
而 作 如 是 言　　此 诸 比 丘 等

wèi tān lì yǎng gù　　shuō wài dào lùn yì[177]
为 贪 利 养 故　　说 外 道 论 义

zì zuò cǐ jīng diǎn　　kuáng huò shì jiān rén
自 作 此 经 典　　诳 惑 世 间 人

wèi qiú míng wén gù　　fēn bié yú shì jīng
为 求 名 闻 故　　分 别 于 是 经

cháng zài dà zhòngzhōng　　yù huǐ wǒ děng gù
常 在大 众 中　　欲 毁 我 等 故

xiàng guó wáng dà chén　　pó luó mén jū shì
向 国 王 大 臣　　婆 罗 门 居 士

jí yú bǐ qiū zhòng　　fěi bàng shuō wǒ è
及 余 比 丘 众　　诽 谤 说 我 恶

wèi shì xié jiàn rén　　shuō wài dào lùn yì[178]
谓 是 邪 见 人　　说 外 道 论 义

wǒ děng jìng fó gù　　xī rěn shì zhū è
我 等 敬 佛 故　　悉 忍 是 诸 恶

wéi sī suǒ qīng yán　　rǔ děng jiē shì fó
为 斯 所 轻 言　　汝 等 皆 是 佛

rú cǐ qīng màn yán　　jiē dāng rěn shòu zhī
如 此 轻 慢 言　　皆 当 忍 受 之

zhuó jié è shì zhōng　　duō yǒu zhū kǒng bù
浊 劫 恶 世 中　　多 有 诸 恐 怖

è guǐ rù qí shēn　　mà lì huǐ rǔ wǒ
恶 鬼 入 其 身　　骂 詈 毁 辱 我

wǒ děng jìng xìn fó　　dāng zhuó rěn rǔ kǎi
我 等 敬 信 佛　　当 著 忍 辱 铠

wèi shuō shì jīng gù　　rěn cǐ zhū nàn shì
为 说 是 经 故　　忍 此 诸 难 事

wǒ bú ài shēn mìng　　dàn xī wú shàng dào
我 不 爱 身 命　　但 惜 无 上 道

wǒ děng yú lái shì　　hù chí fó suǒ zhǔ
我 等 于 来 世　　护 持 佛 所 嘱

177

178

shì zūn zì dāng zhī　zhuó shì è bǐ qiū
世尊自当知　浊世恶比丘
bù zhī fó fāng biàn　suí yí suǒ shuō fǎ
不知佛方便　随宜所说法
è kǒu ér pín cù　shuò shuò jiàn bìn chū
恶口而颦蹙　数数见摈出
yuǎn lí yú tǎ sì　rú shì děng zhòng è
远离于塔寺　如是等众恶
niàn fó gào chì gù　jiē dāng rěn shì shì
念佛告勅故　皆当忍是事
zhū jù luò chéng yì　qí yǒu qiú fǎ zhě
诸聚落城邑　其有求法者
wǒ jiē dào qí suǒ　shuō fó suǒ zhǔ fǎ
我皆到其所　说佛所嘱法
wǒ shì shì zūn shǐ　chǔ zhòng wú suǒ wèi
我是世尊使　处众无所畏
wǒ dāng shàn shuō fǎ　yuàn fó ān wěn zhù
我当善说法　愿佛安隐住
wǒ yú shì zūn qián　zhū lái shí fāng fó
我于世尊前　诸来十方佛
fā rú shì shì yán　fó zì zhī wǒ xīn
发如是誓言　佛自知我心

妙法莲华经卷第四

zàn
赞

wǔ bǎi dì zǐ．　jì zhèng jīn xiān．　duō bǎo fó tǎ yǒng qí
五百弟子．记证金仙．多宝佛塔涌其
qián．　yàoshuō qǐ gēnyuán．　wèi fǎ qiú xián．　tīngyǎnmiàoliánquán．
前．乐说起根源．为法求贤．听演妙莲诠．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì wǔ

妙法莲华经卷第五

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[179]

安乐行品第十四

ěr shí wénshū shī lì fǎ wáng zǐ pú sà mó hē sà bó fó yán

尔时，文殊师利法王子菩萨摩诃萨白佛言：

shì zūn shì zhū pú sà shènwéinányǒu jìngshùn fó gù fā dà

“世尊！是诸菩萨，甚为难有，敬顺佛故，发大

shì yuàn yú hòu è shì hù chí dú shuō shì fǎ huā jīng shì zūn

誓愿，于后恶世，护持读说是法华经。世尊！

pú sà mó hē sà yú hòu è shì yún hé néngshuō shì jīng

菩萨摩诃萨于后恶世，云何能说是经？”

fó gàowénshū shī lì ruò pú sà mó hē sà yú hòu è shì

佛告文殊师利：“若菩萨摩诃萨，于后恶世

yù shuō shì jīng dāng ān zhù sì fǎ yī zhě ān zhù pú sà xíngchù

欲说是经，当安住四法。一者，安住菩萨行处[180]、亲近处，

qīn jìn chù néngwèizhòngshēngyǎnshuō shì jīng

能为众生演说是经。

wénshū shī lì yún hé míng pú sà mó hē sà xíngchù ruò

“文殊师利，云何名菩萨摩诃萨行处？若

pú sà mó hē sà zhù rěn rǔ dì róu hé shànshùn ér bú cù bào xīn yì

菩萨摩诃萨住忍辱地，柔和善顺而不卒暴，心亦

bù jīng yòu fù yú fǎ wú suǒxíng ér guānzhū fǎ rú shí xiàng yì

不惊；又复于法无所行，而观诸法如实相，亦

bù xíng bù fēn bié shì míng pú sà mó hē sà xíngchù yún hé míng pú

不行，不分别，是名菩萨摩诃萨行处。云何名菩

sà mó hē sà qīn jìn chù pú sà mó hē sà bù qīn jìn guówáng[181]、

萨摩诃萨亲近处？菩萨摩诃萨不亲近国王

179

180

181

wáng zǐ dà chén guānzhǎng bù qīn jìn zhū wàidào fàn zhì ní
王[182]子、大臣、官长；不亲近诸外道梵志、尼
qián zǐ děng jí zào shì sú wén bǐ zàn yǒng wài shū jí lù qié yē
犍子等，及造世俗文笔、赞咏外书，及路伽耶
tuó nì lù qié yē tuó zhě yì bù qīn jìn zhū yǒu xiōng xì xiāng chā
陀、逆路伽耶陀者；亦不亲近诸有凶戏、相捔
xiāng pū jí nà luó děng zhǒng zhǒng biàn xiàn zhī xì yòu bù qīn jìn zhān
相扑，及那罗等种种变现之戏；又不亲近旃
tuó luó jí xù zhū yáng jī gǒu tián liè yú bǔ zhū è lǜ yí rú shì
陀罗，及畜猪羊鸡狗，畋猎渔捕诸恶律仪。如是
rén děng huò shí lái zhě zé wèi shuō fǎ wú suǒ xī[183] wàng yòu
人等，或时来者，则为说法，无所希望。又
bù qīn jìn qiú shēng wén bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí
不亲近求声闻比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，
yì bú wèn xùn ruò yú fáng zhōng ruò jīng xíng chù ruò zài jiǎng táng zhōng
亦不问讯。若于房中，若经行处，若在讲堂中，
bú gòng zhù zhǐ huò shí lái zhě suí yí shuō fǎ wú suǒ xī[184] qiú
不共住止。或时来者，随宜说法，无所希求。
wén shū shī lì yòu pú sà mó hē sà bù yīng yú nǚ rén shēn
“文殊师利，又菩萨摩诃萨不应于女人身，
qǔ néng shēng yù xiǎng xiàng ér wèi shuō fǎ yì bú yào jiàn ruò rù tā
取能生欲想相而为说法，亦不乐见。若入他
jiā bù yǔ xiǎo nǚ chǔ nǚ guǎ nǚ děng gòng yǔ yì fù bú jìn
家，不与小女、处女、寡女等共语。亦复不近
wǔ zhǒng bù nán zhī rén yǐ wéi qīn hòu bù dú rù tā jiā ruò yǒu yīn
五种不男之人以为亲厚，不独入他家，若有因
yuán xū dú rù shí dàn yī xīn niàn fó ruò wèi nǚ rén shuō fǎ bú
缘须独入时，但一心念佛。若为女人说法，不
lù chǐ xiào bú xiàn xiōng yì nǎi zhì wéi fǎ yóu bù qīn hòu kuàng fù
露齿笑，不现胸臆，乃至为法犹不亲厚，况复
yú shì bú yào xù nián shào dì zǐ shā mí xiǎo ér yì bú yào yǔ
余事？不乐畜年少弟子、沙弥、小儿，亦不乐与
tóng shī cháng hào zuò chán zài yú xián chù xiū shè qí xīn wén shū shī
同师。常好坐禅，在于闲处修摄其心。文殊师

182

183

184

lì shì míngchū qīn jìn chù
利，是名初亲近处。”

fù cì pú sà mó hē sà guān yī qiè fǎ kōng rú shí xiàng
“复次，菩萨摩诃萨观一切法空，如实相，

bù diāndǎo bú dòng bú tuì bù zhuǎn rú xū kōng wú suǒyǒu
不颠倒、不动、不退、不转，如虚空，无所有

xìng yī qiè yǔ yándàoduàn bù shēng bù chū bù qǐ wú míng
性，一切语言道断，不生、不出、不起，无名

wú xiàng shí wú suǒyǒu wú liàng wú biān wú ài wú zhàng dàn yǐ
无相，实无所有，无量无边，无碍无障。但以

yīn yuányǒu cóngdiāndǎoshēng gù shuō chángyàoguān rú shì fǎ xiàng
因缘有，从颠倒生故说。常乐观如是法相，

shì míng pú sà mó hē sà dì èr qīn jìn chù
是名菩萨摩诃萨第二亲近处。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò yǒu pú sà yú hòu è shì wú bù wèi xīn
若有菩萨　于后恶世　无怖畏心

yù shuō shì jīng yīng rù xíng chù jí qīn jìn chù
欲说是经　应入行处　及亲近处

cháng lí guówáng jí guó wáng zǐ dà chénguānzhǎng
常离国王　及国王子　大臣官长

xiōng xiǎn xì zhě jí zhān tuó luó wài dào fàn zhì
凶险戏者　及旃陀罗　外道梵志

yì bù qīn jìn zēng shàng màn rén tān zhuó xiǎo shèng
亦不亲近　增上慢人　贪著小乘

sān zàng xué zhě pò jiè bǐ qiū míng zì luó hàn
三藏学者　破戒比丘　名字罗汉

jí bǐ qiū ní hào xì xiào zhě shēn zhuó wǔ yù
及比丘尼　好戏笑者　深著五欲

qiú xiàn miè dù zhū yōu pó yí jiē wù qīn jìn
求现灭度　诸优婆夷　皆勿亲近

ruò shì rén děng yǐ hǎo xīn lái dào pú sà suǒ
若是人等　以好心来　到菩萨所

wèi wén fó dào pú sà zé yǐ wú suǒ wèi xīn
为闻佛道　菩萨则以　无所畏心

bù huái xī wàng　ér wèi shuō fǎ　guǎ nǚ chǔ nǚ
不怀希[185]望　而为说法　寡女处女

jí zhū bù nán　jiē wù qīn jìn　yǐ wéi qīn hòu
及诸不男　皆勿亲近　以为亲厚

yì mò qīn jìn　tú ér kuí kuài　tián liè yú bǔ
亦莫亲近　屠儿魁脍　畋猎渔捕

wèi lì shā hài　fàn ròu zì huó　xuàn mài nǚ sè
为利杀害　贩肉自活　衒卖女色

rú shì zhī rén　jiē wù qīn jìn　xiōng xiǎn xiāng pū
如是之人　皆勿亲近　凶险相扑

zhǒng zhǒng xī xì　zhū yín nǚ děng　jìn wù qīn jìn
种种嬉戏　诸淫女等　尽勿亲近

mò dú bǐng chù　wèi nǚ shuō fǎ　ruò shuō fǎ shí
莫独屏处　为女说法　若说法时

wú dé xì xiào　rù lǐ qǐ shí　jiāng yī bǐ qiū
无得戏笑　入里乞食　将一比丘

ruò wú bǐ qiū　yī xīn niàn fó　shì zé míng wéi
若无比丘　一心念佛　是则名为

xíng chù jìn chù　yǐ cǐ èr chù　néng ān lè shuō
行处近处　以此二处　能安乐说

yòu fù bù xíng　shàng zhōng xià fǎ　yǒu wéi wú wéi
又复不行　上中下法　有为无为

shí bù shí fǎ　yì bù fēn bié　shì nán shì nǚ
实不实法　亦不分别　是男是女

bù dé zhū fǎ　bù zhī bú jiàn　shì zé míng wéi
不得诸法　不知不见　是则名为

pú sà xíng chù　yī qiè zhū fǎ　kōng wú suǒ yǒu
菩萨行处　一切诸法　空无所有

wú yǒu cháng zhù　yì wú qǐ miè　shì míng zhì zhě
无有常住　亦无起灭　是名智者

suǒ qīn jìn chù　diān dǎo fēn bié　zhū fǎ yǒu wú
所亲近处　颠倒分别　诸法有无

shì shí fēi shí　shì shēng fēi shēng[186]　zài yú xián chù
是实非实　是生非生　在于闲处

185

186

xiū shè qí xīn ān zhù bú dòng rú xū mí shān
修摄其心 安住不动 如须弥山

guān yī qiè fǎ jiē wú suǒ yǒu yóu rú xū kōng
观一切法 皆无所有 犹如虚空

wú yǒu jiān gù bù shēng bù chū bú dòng bú tuì
无有坚固 不生不出 不动不退

cháng zhù yī xiàng shì míng jìn chù ruò yǒu bǐ qiū
常住一相 是名近处 若有比丘

yú wǒ miè hòu rù shì xíng chù jí qīn jìn chù
于我灭后 入是行处 及亲近处

shuō sī jīng shí wú yǒu qiè ruò pú sà yǒu shí
说斯经时 无有怯弱 菩萨有时

rù yú jìng shì yǐ zhèng yì niàn suí yì guān fǎ
入于静室 以正忆念 随义观法

cóng chán dìng qǐ wèi zhū guó wáng wáng zǐ chén mín
从禅定起 为诸国王 王子臣民

pó luó mén děng kāi huà yǎn chàng shuō sī jīng diǎn
婆罗门等 开化演畅 说斯经典

qí xīn ān yǐn wú yǒu qiè ruò wén shū shī lì
其心安隐 无有怯弱 文殊师利

shì míng pú sà ān zhù chū fǎ néng yú hòu shì
是名菩萨 安住初法 能于后世

shuō fǎ huā jīng
说法华经

yòu wén shū shī lì rú lái miè hòu yú mò fǎ zhōng yù
“又，文殊师利，如来灭后，于末法中欲

shuō shì jīng yīng zhù ān lè xíng ruò kǒu xuān shuō ruò dú jīng shí
说是经，应住安乐行。若口宣说、若读经时，

bú yào shuō rén jí jīng diǎn guò yì bù qīng màn zhū yú fǎ shī bù shuō
不乐说人及经典过，亦不轻慢诸余法师，不说

tā rén hǎo è cháng duǎn yú shēng wén rén yì bù chēng míng shuō qí
他人好恶长短。于声闻人，亦不称名说其

guò è yì bù chēng míng zàn tàn qí měi yòu yì bù shēng yuàn xián zhī
过恶，亦不称名赞叹其美，又亦不生怨嫌之

xīn shàn xiū rú shì ān lè xīn gù zhū yǒu tīng zhě bú nì qí yì yǒu
心。善修如是安乐心故，诸有听者不逆其意。有

suǒ nàn wèn bù yǐ xiǎo shèng fǎ dá dàn yǐ dà shèng ér wèi jiě shuō
所难问，不以小乘法答，但以大乘而为解说，

lìng dé yī qiè zhǒng zhì
令得一切种智。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

pú sà cháng lè ān wěn shuō fǎ yú qīng jìng dì
菩萨常乐 安隐说法 于清净地

ér shī chuáng zuò yǐ yóu tú shēn zǎo yù chén huì
而施床座 以油涂身 澡浴尘秽

zhuó xīn jìng yī nèi wài jù jìng ān chǔ fǎ zuò
著新净衣 内外俱净 安处法座

suí wèn wèi shuō ruò yǒu bǐ qiū jí bǐ qiū ní
随问为说 若有比丘 及比丘尼

zhū yōu pó sè jí yōu pó yí guówángwáng zǐ
诸优婆塞 及优婆夷 国王王子

qún chén shì mín yǐ wēi miào yì hé yán wèi shuō
群臣士民 以微妙义 和颜为说

ruò yǒu nàn wèn suí yì ér dá yīn yuán pì yù
若有难问 随义而答 因缘譬喻

fū yǎn fēn bié yǐ shì fāng biàn jiē shǐ fā xīn
敷演分别 以是方便 皆使发心

jiàn jiàn zēng yì rù yú fó dào chú lǎn duò yì
渐渐增益 入于佛道 除懒惰意

jí xiè dài xiǎng lí zhū yōu nǎo cí xīn shuō fǎ
及懈怠想 离诸忧恼 慈心说法

zhòu yè chángshuō wú shàng dào jiào yǐ zhū yīn yuán
昼夜常说 无上道教 以诸因缘

wú liàng pì yù kāi shì zhòngshēng xián lìng huān xǐ
无量譬喻 开示众生 咸令欢喜

yī fú wò jù yǐn shí yī yào ér yú qí zhōng
衣服卧具 饮食医药 而于其中

wú suǒ xī[187] wàng dàn yī xīn niàn shuō fǎ yīn yuán
无所希[187]望 但一心念 说法因缘

yuàn chéng fó dào lìng zhòng yì ěr shì zé dà lì
愿成佛道 令众亦尔 是则大利

ān lè gòng yǎng wǒ miè dù hòu ruò yǒu bǐ qiū
安乐供养 我灭度后 若有比丘

187

néng yǎn shuō sī　miào fǎ huā jīng　xīn wú jí huì
能演说斯　妙法华经　心无嫉恚
zhū nǎo zhàng ài　yì wú yōu chóu　jí mà lì zhě
诸恼障碍　亦无忧愁　及骂詈者
yòu wú bù wèi　jiā dāozhàngděng　yì wú bìn chū
又无怖畏　加刀杖等　亦无摈出
ān zhù rěn gù　zhì zhě rú shì　shàn xiū qí xīn
安住忍故　智者如是　善修其心
néng zhù ān lè　rú wǒ shàng shuō　qí rén gōng dé
能住安乐　如我上说　其人功德
qiān wàn yì jié　suàn shù pì yù　shuō bù néng jìn
千万亿劫　算数譬喻　说不能尽

yòu wénshū shī lì　pú sà mó hē sà yú hòumò shì fǎ yù
“又，文殊师利，菩萨摩诃萨于后末世法欲
miè shí shòu chí dú sòng sī jīngdiǎnzhě wú huái jí dù chǎn kuáng zhī
灭时，受持读诵斯经典者，无怀嫉妒谄[188]诳之
xīn yì wù qīngmà xué fó dàozhě qiú qí chángduǎn ruò bǐ qiū
心，亦勿轻骂学佛道者，求其长短。若比丘、
bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí qiú shēngwénzhě qiú pì zhī
比丘尼、优婆塞、优婆夷，求声闻者、求辟支
fó zhě qiú pú sà dàozhě wú dé nǎo zhī lìng qí yí huǐ yù qí
佛者、求菩萨道者，无得恼之，令其疑悔，语其
rén yán rǔ děng qù dàoshènyuǎn zhōng bù néng dé yī qiè zhǒng zhì
人言：‘汝等去道甚远，终不能得一切种智。
suǒ yǐ zhě hé rǔ shì fàng yì zhī rén yú dào xiè dài gù yòu yì
所以者何？汝是放逸之人，于道懈怠故。’又亦
bù yīng xì lùn zhū fǎ yǒusuǒzhēngjìng dāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ
不应戏论诸法，有所诤竞。当于一切众生起
dà bēixiǎng yú zhū rú lái qǐ cí fù xiǎng yú zhū pú sà qǐ dà shī
大悲想，于诸如来起慈父想，于诸菩萨起大师
xiǎng yú shí fāngzhū dà pú sà chángyīngshēn xīn gōngjìng lǐ bài
想，于十方诸大菩萨，常应深心恭敬礼拜。
yú yī qiè zhòngshēng píngděngshuō fǎ yǐ shùn fǎ gù bù duō bù
于一切众生，平等说法，以顺法故，不多不
shǎo nǎi zhì shēn ài fǎ zhě yì bú wèiduōshuō
少，乃至深爱法者，亦不为多说。”

188

wén shū shī lì shì pú sà mó hē sà yú hòu mò shì fǎ yù
“文殊师利，是菩萨摩诃萨于后末世法欲

miè shí yǒu chéng jiù shì dì sān ān lè xíng zhě shuō shì fǎ shí wú néng
灭时，有成就是第三安乐行者，说是法时无能

nǎo luàn dé hǎo tóng xué gòng dú sòng shì jīng yì dé dà zhòng ér lái tīng
恼乱，得好同学共读诵是经，亦得大众而来听

shòu tīng yǐ néng chí chí yǐ néng sòng sòng yǐ néng shuō shuō yǐ
受，听已能持，持已能诵，诵已能说，说已

néng shū ruò shǐ rén shū gòng yǎng jīng juàn gōng jìng zūn zhòng zàn tàn
能书，若使人书，供养经卷，恭敬尊重赞叹。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò yù shuō shì jīng dāng shě jí huì màn
若欲说是经 当舍嫉恚慢

chǎn kuáng xié wěi xīn cháng xiū zhì zhí xíng
谄[189]诳邪伪心 常修质直行

bù qīng miè yú rén yì bú xì lùn fǎ
不轻蔑于人 亦不戏论法

bú lìng tā yí huǐ yún rǔ bù dé fó
不令他疑悔 云汝不得佛

shì fó zǐ shuō fǎ cháng róu hé néng rěn
是佛子说法 常柔和能忍

cí bēi yú yī qiè bù shēng xiè dài xīn
慈悲于一切 不生懈怠心

shí fāng dà pú sà mǐn zhòng gù xíng dào
十方大菩萨 愍众故行道

yīng shēng gōng jìng xīn shì zé wǒ dà shī
应生恭敬心 是则我大师

yú zhū fó shì zūn shēng wú shàng fù xiǎng
于诸佛世尊 生无上父想

pò yú jiāo màn xīn shuō fǎ wú zhàng ài
破于憍慢心 说法无障碍

dì sān fǎ rú shì zhì zhě yīng shǒu hù
第三法如是 智者应守护

yī xīn ān lè xíng wú liàng zhòng suǒ jìng
一心安乐行 无量众所敬

189

yòu wénshū shī lì pú sà mó hē sà yú hòumò shì fǎ
“又，文殊师利，菩萨摩诃萨于后末世法

yù miè shí yǒu chí shì fǎ huājīng zhě yú zài jiā chū jiā rénzhōng
欲灭时，有持是法华经者，于在家、出家人 中

shēng dà cí xīn yú fēi pú sà rénzhōngshēng dà bēi xīn yīngzuò shì
生 大慈心，于非菩萨人 中 生 大悲心，应作是

niàn rú shì zhī rén zé wéi dà shī rú lái fāngbiàn suí yí shuō
念：‘如是之人，则为大失。如来方 便随宜 说

fǎ bù wén bù zhī bù jué bú wèn bú xìn bù jiě qí rén suī bú
法，不闻不知，不觉不问，不信不解。其人虽不

wèn bú xìn bù jiě shì jīng wǒ dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shí
问不信不解是经，我得阿耨多罗三 藐 三菩提时，

suí zài hé dì yǐ shéntōng lì zhì huì lì yǐn zhī lìng dé zhù shì fǎ
随在何地，以神 通力、智慧力引之，令得住是法

zhōng wénshū shī lì shì pú sà mó hē sà yú rú lái mièhòuyǒu
中。’文殊师利，是菩萨摩诃萨于如来灭后有

chéng jiù cǐ dì sì fǎ zhě shuō shì fǎ shí wú yǒuguò shī chángwéi bǐ
成 就此第四法者，说是法时无有过失，常 为比

qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí guówáng wáng zǐ
丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷、国 王 、 王 子、

dà chén rén mín pó luó mén jū shì děng gòngyǎnggōngjìng
大 臣 、人民、婆罗门、居士 等， 供 养 恭 敬，

zūnzhòngzàn tàn xū kōngzhū tiānwèi tīng fǎ gù yì cháng suí shì ruò
尊 重 赞叹。虚空诸天为听法故，亦 常 随侍。若

zài jù luò chéng yì kòngxián lín zhōng yǒu rén lái yù nànwènzhě
在聚落、城 邑、空 闲林 中，有人来欲难问者，

zhū tiānzhòu yè chángwèi fǎ gù ér wèi hù zhī néng lìng tīngzhě jiē dé
诸天昼夜 常 为法故而卫护之， 能令听者皆得

huān xǐ suǒ yǐ zhě hé cǐ jīng shì yī qiè guò qù wèi lái xiàn zài
欢 喜。所以者何？此经是一切过去、未来、现在

zhū fó shén lì suǒ hù gù wénshū shī lì shì fǎ huājīng yú wú liàng
诸佛神力所护故。文殊师利，是法华经，于无量

guózhōng nǎi zhì míng zì bù kě dé wén hé kuàng dé jiànshòu chí dú
国 中，乃至名字不可得闻，何 况 得见受持读

sòng
诵？”

wénshū shī lì pì rú qiáng lì zhuàn lún shèngwáng yù yǐ
“文殊师利，譬如 强 力 转 轮 圣 王，欲以

wēi shì xiáng fú zhū guó ér zhū xiǎo wáng bú shùn qí mìng shí zhuàn
威势降伏诸国，而诸小王不顺其命。时，转

lún wáng qǐ zhǒng zhǒng bīng ér wǎng tǎo fá wáng jiàn bīng zhòng zhàn
轮王起种种兵而往讨伐[190]。王见兵众战

yǒu gōng zhě jí dà huān xǐ suí gōng shǎng cì huò yǔ tián zhái jù
有功者，即大欢喜，随功赏赐，或与田宅、聚

luò chéng yì huò yǔ yī fú yán shēn zhī jù huò yǔ zhǒng zhǒng
落、城邑；或与衣服、严身之具；或与种种

zhēn bǎo jīn yín liú lí chē qú mǎ nǎo shān hú hǔ
珍宝金、银、琉璃、砗磲[191]、码碯[192]、珊瑚、琥

pò xiàng mǎ chē shèng nú bì rén mín wéi jì zhōng míng zhū bù yǐ
[193]珀，象马车乘、奴婢人民，唯髻中明珠不以

yǔ zhī suǒ yǐ zhě hé dú wáng dǐng shàng yǒu cǐ yī zhū ruò yǐ yǔ
与之。所以者何？独王顶上有此一珠，若以与

zhī wáng zhū juàn shǔ bì dà jīng guài
之，王诸眷属必大惊怪。

wén shū shī lì rú lái yì fù rú shì yǐ chán dìng zhì huì
“文殊师利，如来亦复如是，以禅定智慧

lì dé fǎ guó tǔ wàng yú sān jiè ér zhū mó wáng bù kěn shùn fú
力得法国土，王于三界，而诸魔王不肯顺伏，

rú lái xián shèng zhū jiàng yǔ zhī gòng zhàn qí yǒu gōng zhě xīn yì huān
如来贤圣诸将与之共战。其有功者，心亦欢

xǐ yú sì zhòng zhōng wèi shuō zhū jīng lìng qí xīn yuè cì yǐ chán
喜，于四众中为说诸经，令其心悦，赐以禅

dìng jiě tuō wú lòu gēn lì zhū fǎ zhī cái yòu fù cì yǔ niè pán
定、解脱、无漏根力、诸法之财，又复赐与涅槃

zhī chéng yán dé miè dù yǐn dǎo qí xīn lìng jiē huān xǐ ér bú
之城，言得灭度，引导其心，令皆欢喜，而不

wèi shuō shì fǎ huā jīng
为说是法华经。

wén shū shī lì rú zhuàn lún wáng jiàn zhū bīng zhòng yǒu dà
“文殊师利，如转轮王见诸兵众有大

gōng zhě xīn shèn huān xǐ yǐ cǐ nán xìn zhī zhū jiǔ zài jì zhōng bú
功者，心甚欢喜，以此难信之珠久在髻中不

190

191 栗

192

193

wàng yǔ rén ér jīn yǔ zhī rú lái yì fù rú shì yú sān jiè zhōng
妄与人，而今与之。如来亦复如是，于三界中

wéi dà fǎ wáng yǐ fǎ jiào huà yī qiè zhòng shēng jiàn xián shèng jūn yǔ
为大法王，以法教化一切众生，见贤圣军与

wǔ yīn mó fán nǎo mó sǐ mó gòng zhàn yǒu dà gōng xūn miè sān dú
五阴魔、烦恼魔、死魔共战有大功勋，灭三毒，

chū sān jiè pò mó wǎng ěr shí rú lái yì dà huān xǐ cǐ fǎ
出三界，破魔网。尔时，如来亦大欢喜，此法

huā jīng néng lìng zhòng shēng zhì yī qiè zhì yī qiè shì jiān duō yuàn nán xìn
华经能令众生至一切智，一切世间多怨难信，

xiān suǒ wèi shuō ér jīn shuō zhī
先所未说而今说之。

wén shū shī lì cǐ fǎ huā jīng shì zhū rú lái dì yī zhī shuō
“文殊师利，此法华经是诸如来第一之说，

yú zhū shuō zhōng zuì wéi shèn shēn mò hòu cì yǔ rú bǐ qiáng lì zhī
于诸说中最为甚深，末后赐与；如彼强力之

wáng jiǔ hù míng zhū jīn nǎi yǔ zhī wén shū shī lì cǐ fǎ huā jīng
王久护明珠，今乃与之。文殊师利，此法华经，

zhū fó rú lái mì mì zhī zàng yú zhū jīng zhōng zuì zài qí shàng cháng
诸佛如来秘密之藏，于诸经中最在其上，长

yè shǒu hù bú wàng xuān shuō shǐ yú jīn rì nǎi yǔ rǔ děng ér fū yǎn
夜守护不妄宣说，始于今日乃与汝等而敷演

zhī
之。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

cháng xíng rěn rǔ āi mǐn yī qiè nǎi néng yǎn shuō
常行忍辱　哀愍一切　乃能演说

fó suǒ zàn jīng hòu mò shì shí chí cǐ jīng zhě
佛所赞经　后末世时　持此经者

yú jiā chū jiā jí fēi pú sà yīng shēng cí bēi
于家出家　及非菩萨　应生慈悲

sī děng bù wén bú xìn shì jīng zé wéi dà shī
斯等不闻　不信是经　则为大失

wǒ dé fó dào yǐ zhū fāng biàn wèi shuō cǐ fǎ
我得佛道　以诸方便　为说此法

lìng zhù qí zhōng pì rú qiáng lì zhuàn lún zhī wáng
令住其中　譬如强力　转轮之王

bīng zhàn yǒu gōng
兵 战 有 功

shǎng cì zhū wù
赏 赐 诸 物

xiàng mǎ chē shèng
象 马 车 乘

yán shēn zhī jù
严 身 之 具

jí zhū tián zhái
及 诸 田 宅

jù luò chéng yì
聚 落 城 邑

huò yǔ yī fú
或 与 衣 服

zhǒngzhǒngzhēnbǎo
种 种 珍 宝

nú bì cái wù
奴 婢 财 物

huān xǐ cì yǔ
欢 喜 赐 与

rú yǒu yǒng jiàn
如 有 勇 健

néng wéi nán shì
能 为 难 事

wáng jiě jì zhōng
王[194] 解 髻 中

míng zhū cì zhī
明 珠 赐 之

rú lái yì ěr
如 来 亦 尔

wéi zhū fǎ wáng
为 诸 法 王

rěn rǔ dà lì
忍 辱 大 力

zhì huì bǎo zàng
智 慧 宝 藏

yǐ dà cí bēi
以 大 慈 悲

rú fǎ huà shì
如 法 化 世

jiàn yī qiè rén
见 一 切 人

shòu zhū kǔ nǎo
受 诸 苦 恼

yù qiú jiě tuō
欲 求 解 脱

yǔ zhū mó zhàn
与 诸 魔 战

wèi shì zhòng shēng
为 是 众 生

shuōzhǒngzhǒng fǎ
说 种 种 法

yǐ dà fāng biàn
以 大 方 便

shuō cǐ zhū jīng
说 此 诸 经

jì zhī zhòng shēng
既 知 众 生

dé qí lì yǐ
得 其 力 已

mò hòu nǎi wèi
末 后 乃 为

shuō shì fǎ huā
说 是 法 华

rú wáng[195] jiě jì
如 王 解 髻

míng zhū yǔ zhī
明 珠 与 之

cǐ jīng wéi zūn
此 经 为 尊

zhòng jīng zhōng shàng
众 经 中 上

wǒ cháng shǒu hù
我 常 守 护

bú wàng kāi shì
不 妄 开 示

jīn zhèng shì shí
今 正 是 时

wèi rǔ děng shuō
为 汝 等 说

wǒ miè dù hòu
我 灭 度 后

qiú fó dào zhě
求 佛 道 者

yù dé ān wěn
欲 得 安 隐

yǎn shuō sī jīng
演 说 斯 经

yīng dāng qīn jìn
应 当 亲 近

rú shì sì fǎ
如 是 四 法

dú shì jīng zhě
读 是 经 者

cháng wú yōu nǎo
常 无 忧 恼

yòu wú bìng tòng
又 无 病 痛

yán sè xiān bái
颜 色 鲜 白

bù shēng pín qióng
不 生 贫 穷

bēi jiàn chǒu lòu
卑 贱 丑 陋

zhòng shēng yào jiàn
众 生 乐 见

rú mù xián shèng
如 慕 贤 圣

194

195

tiān zhū tóng zǐ 天诸童子
yǐ wéi jǐ shǐ 以为给使
dāo zhàng bù jiā 刀杖不加
dú bù néng hài 毒不能害
ruò rén è mà 若人恶骂
kǒu zé bì sè 口则闭塞
yóu xíng wú wèi 游行无畏
rú shī zǐ wáng 如师子王
zhì huì guāng míng 智慧光明
rú rì zhī zhào 如日之照
ruò yú mèng zhōng 若于梦中
dàn jiàn miào shì 但见妙事
jiàn zhū rú lái 见诸如来
zuò shī zǐ zuò 坐师子座
zhū bǐ qiū zhòng 诸比丘众
wéi rào shuō fǎ 围绕说法
yòu jiàn lóng shén 又见龙神
ē xiū luó děng 阿修罗等
shù rú héng shā 数如恒沙
gōng jìng hé zhǎng 恭敬合掌
zì jiàn qí shēn 自见其身
ér wèi shuō fǎ 而为说法
yòu jiàn zhū fó 又见诸佛
shēn xiàng jīn sè 身相金色
fàng wú liàng guāng 放无量光
zhào yú yī qiè 照于一切
yǐ fàn yīn shēng 以梵音声
yǎn shuō zhū fǎ 演说诸法
fó wèi sì zhòng 佛为四众
shuō wú shàng fǎ 说无上法
jiàn shēn chǔ zhōng 见身处中
hé zhǎng zàn fó 合掌赞佛
wén fǎ huān xǐ 闻法欢喜
ér wéi gòng yǎng 而为供养
dé tuó luó ní 得陀罗尼
zhèng bú tuì zhì 证不退智
fó zhī qí xīn 佛知其心
shēn rù fó dào 深入佛道
jí wèi shòu jì 即为授记
chéng zuì zhèng jué 成最正觉
rǔ shàn nán zǐ 汝善男子
dāng yú lái shì 当于来世
dé wú liàng zhì 得无量智
fó zhī dà dào 佛之大道
guó tǔ yán jìng 国土严净
guǎng dà wú bǐ 广大无比
yì yǒu sì zhòng 亦有四众
hé zhǎng tīng fǎ 合掌听法
yòu jiàn zì shēn 又见自身
zài shān lín zhōng 在山林中
xiū xí shàn fǎ 修习善法
zhèng zhū shí xiàng 证诸实相
shēn rù chán dìng 深入禅定
jiàn shí fāng fó 见十方佛

zhū fó shēn jīn sè　　bǎi fú xiàngzhuāngyán
诸佛身金色　　百福相庄严

wén fǎ wèi rén shuō　　chángyǒu shì hǎomèng
闻法为人说　　常有是好梦

yòu mèng zuò guó wáng　　shě gōng diàn juàn shǔ
又梦作国王　　舍宫殿眷属

jí shàng miào wǔ yù　　xíng yì yú dào chǎng
及上妙五欲　　行诣于道场

zài pú tí shù xià　　ér chǔ shī zǐ zuò
在菩提树下　　而处师子座

qiú dào guò qī rì　　dé zhū fó zhī zhì
求道过七日　　得诸佛之智

chéng wú shàngdào yǐ　　qǐ ér zhuàn fǎ lún
成无上道已　　起而转法轮

wèi sì zhòng shuō fǎ　　jīng qiān wàn yì jié
为四众说法　　经千万亿劫

shuō wú lòu miào fǎ　　dù wú liàngzhòngshēng
说无漏妙法　　度无量众生

hòu dāng rù niè pán　　rú yān jìn dēng miè
后当入涅槃　　如烟尽灯灭

ruò hòu è shì zhōng　　shuō shì dì yī fǎ
若后恶世中　　说是第一法

shì rén dé dà lì　　rú shàng zhū gōng dé
是人得大利　　如上诸功德

cóng dì yǒngchūpǐn dì shí wǔ

从地涌出品第十五[196]

ěr shí tā fāngguó tǔ zhū lái pú sà mó hē sà guò bā héng hé

尔时，他方国土诸来菩萨摩诃萨，过八恒河

shā shù yú dà zhòngzhōng qǐ hé zhǎngzuò lǐ ér bó fó yán

沙数，于大众中起[197]，合掌作礼，而白佛言：

shì zūn ruò tīng wǒ děng yú fó mièhòu zài cǐ suō pó shì jiè qín

“世尊！若听我等于佛灭后，在此娑婆世界，勤

jiā jīng jìn hù chí dú sòng shū xiě gòngyǎng shì jīng diǎnzhě

[198]加精进，护持、读诵、书写、供养是经典者，

dāng yú cǐ tǔ ér guǎngshuō zhī

当于此土而广说之。”

ěr shí fó gàozhū pú sà mó hē sà zhòng zhǐ shànnán

尔时，佛告诸菩萨摩诃萨众：“止！善男

zǐ bù xū rǔ děng hù chí cǐ jīng suǒ yǐ zhě hé wǒ suō pó shì jiè

子，不须汝等护持此经。所以者何？我娑婆世界

zì yǒu liù wànhéng hé shā děng pú sà mó hē sà yī yī pú sà gè yǒu

自有六万恒河沙等菩萨摩诃萨，一一菩萨各有

liù wànhéng hé shājuànshǔ shì zhū rén děng néng yú wǒ mièhòu hù

六万恒河沙眷属，是诸人等，能于我灭后，护

chí dú sòng guǎngshuō cǐ jīng

持、读诵、广说此经。”

fó shuō shì shí suō pó shì jiè sānqiān dà qiānguó tǔ dì jiē zhèn

佛说是时，娑婆世界三千大千国土地皆振

liè ér yú qí zhōngyǒu wú liàngqiānwàn yì pú sà mó hē sà tóng shí

[199]裂，而于其中有无量千万亿菩萨摩诃萨同时

yǒng chū shì zhū pú sà shēn jiē jīn sè sān shí èr xiàng wú

涌[200]出。是诸菩萨，身皆金色，三十二相，无

liàngguāngmíng xiān jìn zài cǐ suō pó shì jiè zhī xià cǐ jiè xū kōng

量光明。先尽在此娑婆世界之下、此界虚空

196

197

198

199

200

zhōng zhù shì zhū pú sà wén shì jiā móu ní fó suǒ shuō yīn shēng
中 住。是诸菩萨，闻释迦牟尼佛所说音 声，

cóng xià fā lái yī yī pú sà jiē shì dà zhòng chàng dǎo zhī shǒu gè
从 下发来。一一菩萨皆是大 众 唱 导之首，各

jiāng liù wàn héng hé shā juàn shǔ kuàng jiāng wǔ wàn sì wàn sān wàn
将六万 恒河沙眷属，况 将五万、四万、三万、

èr wàn yī wàn héng hé shā děng juàn shǔ zhě kuàng fù nǎi zhì yī héng
二万、一万 恒河沙 等 眷属者，况 复乃至一恒

hé shā bàn héng hé shā sì fēn zhī yī nǎi zhì qiān wàn yì nà yóu
河沙、半 恒河沙、四分之一、乃至千 万亿那由

tā fēn zhī yī kuàng fù qiān wàn yì nà yóu tā juàn shǔ kuàng fù yì
他分之一，况 复千 万亿那由他眷属，况 复亿

wàn juàn shǔ kuàng fù qiān wàn bǎi wàn nǎi zhì yī wàn kuàng fù
万 眷属，况 复千 万、百万、乃至一万，况 复

yī qiān yī bǎi nǎi zhì yī shí kuàng fù jiāng wǔ sì sān
一千、一百、乃至一十，况 复将五、四、三、

èr yī dì zǐ zhě kuàng fù dān jǐ yào yuǎn lí xíng rú shì děng
二、一弟子者，况 复单己，乐远离行。如是等

bǐ wú liàng wú biān suàn shù pì yù suǒ bù néng zhī
比，无量无边，算数譬喻所不能知。

shì zhū pú sà cóng dì chū yǐ gè yì xū kōng qī bǎo miào tǎ
是诸菩萨从地出已，各诣虚空七宝 妙 塔

duō bǎo rú lái shì jiā móu ní fó suǒ dào yǐ xiàng èr shì zūn tóu
多宝如来、释迦牟尼佛所。到已，向二世尊头

miàn lǐ zú jí zhì zhū bǎo shù xià shī zǐ zuò shàng fó suǒ yì jiē zuò
面 礼足，及至诸宝树下师子座 上 佛所，亦皆作

lǐ yòu rào sān zā hé zhǎng gōng jìng yǐ zhū pú sà zhǒng zhǒng zàn
礼，右绕三匝，合 掌 恭敬，以诸菩萨 种 种 赞

fǎ ér yǐ zàn tàn zhù zài yī miàn xīn yào zhān yǎng yú èr shì zūn
法而以赞叹，住在一 面，欣乐瞻 仰 于二世尊。

shì zhū pú sà mó hē sà cóng chū yǒng[201] chū yǐ zhū pú sà zhǒng zhǒng
是诸菩萨摩诃萨从 初 涌 出，以诸菩萨 种 种

zàn fǎ ér zàn yú fó rú shì shí jiān jīng wǔ shí xiǎo jié shì shí shì
赞法而赞于佛，如是时间经五十小劫。是时，释

jiā móu ní fó mò rán ér zuò jí zhū sì zhòng yì jiē mò rán wǔ shí xiǎo
迦牟尼佛默然而坐，及诸四 众 亦皆默然五十小

201

jié fó shén lì gù lìng zhū dà zhòng wèi rú bàn rì
劫。佛神力故，令诸大众谓如半日。

ěr shí sì zhòng yì yǐ fó shén lì gù jiàn zhū pú sà biànmǎn
尔时，四众亦以佛神力故，见诸菩萨遍满

wú liàng bǎi qiānwàn yì guó tǔ xū kōng shì pú sà zhòngzhōngyǒu sì dǎo
无量百千万亿国土虚空。是菩萨众中有四导

shī yī míngshàngxíng èr míng wú biānxíng sān míng jìng xíng sì míng
师：一名上行，二名无边行，三名净行，四名

ān lì xíng shì sì pú sà yú qí zhòngzhōng zuì wéishàngshǒuchàng
安立行。是四菩萨，于其众中最为上首唱

dǎo zhī shī zài dà zhòngqián gè gòng hé zhǎng guān shì jiā móu ní
导之师，在大众前，各共合掌，观释迦牟尼

fó ér wènxùnyán shì zūn shǎobìngshǎonǎo ān lè xíng fǒu suǒ
佛而问讯言："世尊！少病少恼安乐行不？所

yīng dù zhěshòujiào yì fǒu bú lìng shì zūnshēng pí láo yé
应度者受教易不？不令世尊生疲劳耶？"

ěr shí sì dà pú sà ér shuō jì yán
尔时，四大菩萨而说偈言：

shì zūn ān lè shǎo bìng shǎo nǎo jiàohuàzhòngshēng
世尊安乐　少病少恼　教化众生

dé wú pí juàn yòu zhūzhòngshēng shòu huà yì fǒu
得无疲惓　又诸众生　受化易不

bú lìng shì zūn shēng pí láo yé
不令世尊　生疲劳耶

ěr shí shì zūn yú pú sà dà zhòngzhōng ér zuò shì yán rú
尔时，世尊于菩萨大众中而作是言："如

shì rú shì zhūshànnán zǐ rú lái ān lè shǎobìngshǎonǎo
是！如是！诸善男子，如来安乐，少病少恼；

zhūzhòngshēngděng yì kě huà dù wú yǒu pí láo suǒ yǐ zhě hé shì
诸众生等易可化度，无有疲劳。所以者何？是

zhūzhòngshēng shì shì yǐ lái chángshòu wǒ huà yì yú guò qù zhū fó
诸众生，世世已来常受我化，亦于过去诸佛

gōngjìng zūnzhòng zhòngzhūshàngēn cǐ zhūzhòngshēng shǐ jiàn wǒ
恭敬[202]尊重，种诸善根。此诸众生，始见我

shēn wén wǒ suǒshuō jí jiē xìn shòu rù rú lái huì chúxiān xiū xí
身，闻我所说，即皆信受入如来慧，除先修习

202

xuéxiǎoshèngzhě rú shì zhī rén wǒ jīn yì lìng dé wén shì jīng rù
学小乘者。如是之人，我今亦令得闻是经，入
yú fó huì
于佛慧。”

ěr shí zhū dà pú sà ér shuō jì yán
尔时，诸大菩萨而说偈言：

shàn zāi shàn zāi dà xióng shì zūn zhū zhòngshēngděng
善哉善哉 大雄世尊 诸众生等
yì kě huà dù néngwènzhū fó shèn shēn zhì huì
易可化度 能问诸佛 甚深智慧
wén yǐ xìn xíng wǒ děng suí xǐ
闻已信行 我等随喜

yú shí shì zūn zàn tàn shàngshǒu zhū dà pú sà shàn zāi
于时，世尊赞叹上首诸大菩萨：“善哉！
shàn zāi shànnán zǐ rǔ děngnéng yú rú lái fā suí xǐ xīn
善哉！善男子，汝等能于如来发随喜心。”

ěr shí mí lè pú sà jí bā qiānhéng hé shā zhū pú sà zhòng
尔时，弥勒菩萨及八千恒河沙诸菩萨众，
jiē zuò shì niàn wǒ děngcóng xī yǐ lái bú jiàn bù wén rú shì dà
皆作是念：“我等从昔已来，不见不闻如是大
pú sà mó hē sà zhòng cóng dì yǒng[203] chū zhù shì zūnqián hé zhǎng
菩萨摩诃萨众，从地涌出，住世尊前，合掌
gòngyǎng wènxùn rú lái
供养，问讯如来。”

shí mí lè pú sà mó hē sà zhī bā qiānhéng hé shā zhū pú sà
时，弥勒菩萨摩诃萨知八千恒河沙诸菩萨
děng xīn zhī suǒniàn bìng yù zì jué suǒ yí hé zhǎngxiàng fó yǐ jì
等心之所念，并欲自决所疑，合掌向佛，以偈
wènyuē
问曰：

wú liàng qiān wàn yì dà zhòng zhū pú sà
无量千万亿 大众诸菩萨
xī suǒ wèi céng jiàn yuàn liǎng zú zūn shuō
昔所未曾见 愿两足尊说
shì cóng hé suǒ lái yǐ hé yīn yuán jí
是从何所来 以何因缘集

203

jù shēn dà shén tōng　zhì huì pǒ sī yì
巨 身 大 神 通　智 慧 叵 思 议

qí zhì niàn jiān gù　yǒu dà rěn rǔ lì
其 志 念 坚 固　有 大 忍 辱 力

zhòng shēng suǒ yào jiàn　wéi cóng hé suǒ lái
众 生 所 乐 见　为 从 何 所 来

yī yī zhū pú sà　suǒ jiāng zhū juàn shǔ
一 一 诸 菩 萨　所 将 诸 眷 属

qí shù wú yǒu liàng　rú héng hé shā děng
其 数 无 有 量　如 恒 河 沙 等

huò yǒu dà pú sà　jiāng liù wàn héng shā
或 有 大 菩 萨　将 六 万 恒 沙

rú shì zhū dà zhòng　yī xīn qiú fó dào
如 是 诸 大 众　一 心 求 佛 道

shì zhū dà shī děng　liù wàn héng hé shā
是 诸 大 师 等　六 万 恒 河 沙

jù lái gòng yǎng fó　jí hù chí shì jīng
俱 来 供 养 佛　及 护 持 是 经

jiāng wǔ wàn héng shā　qí shù guò yú shì
将 五 万 恒 沙　其 数 过 于 是

sì wàn jí sān wàn　èr wàn zhì yī wàn
四 万 及 三 万　二 万 至 一 万

yī qiān yī bǎi děng　nǎi zhì yī héng shā
一 千 一 百 等　乃 至 一 恒 沙

bàn jí sān sì fēn　yì wàn fēn zhī yī
半 及 三 四 分　亿 万 分 之 一

qiān wàn nà yóu tā　wàn yì zhū dì zǐ
千 万 那 由 他　万 亿 诸 弟 子

nǎi zhì yú bàn yì　qí shù fù guò shàng
乃 至 于 半 亿　其 数 复 过 上

bǎi wàn zhì yī wàn　yī qiān jí yī bǎi
百 万 至 一 万　一 千 及 一 百

wǔ shí yǔ yī shí　nǎi zhì sān èr yī
五 十 与 一 十　乃 至 三 二 一

dān jǐ wú juàn shǔ　yào yú dú chǔ zhě
单 己 无 眷 属　乐 于 独 处 者

jù lái zhì fó suǒ　qí shù zhuǎn guò shàng
俱 来 至 佛 所　其 数 转 过 上

rú shì zhū dà zhòng　ruò rén xíng chóu shǔ
如是诸大众　若人行筹数

guò yú héng shā jié　yóu bù néng jìn zhī
过于恒沙劫　犹不能尽知

shì zhū dà wēi dé　jīng jìn pú sà zhòng
是诸大威德　精进菩萨众

shéi wèi qí shuō fǎ　jiào huà ér chéng jiù
谁为其说法　教化而成就

cóng shéi chū fā xīn　chēng yáng hé fó fǎ
从谁初发心　称扬何佛法

shòu chí xíng shéi jīng　xiū xí hé fó dào
受持行谁经　修习何佛道

rú shì zhū pú sà　shén tōng dà zhì lì
如是诸菩萨　神通大智力

sì fāng dì zhèn[204] liè　jiē cóngzhōngyǒng[205] chū
四方地振裂　皆从中涌出

shì zūn wǒ xī lái　wèi céng jiàn shì shì
世尊我昔来　未曾见是事

yuàn shuō qí suǒ cóng　guó tǔ zhī míng hào
愿说其所从　国土之名号

wǒ cháng yóu zhū guó　wèi céng jiàn shì zhòng
我常游诸国　未曾见是众

wǒ yú cǐ zhòngzhōng　nǎi bù shí yī rén
我于此众中　乃不识一人

hū rán cóng dì chū　yuàn shuō qí yīn yuán
忽然从地出　愿说其因缘

jīn cǐ zhī dà huì　wú liàng bǎi qiān yì
今此之大会　无量百千亿

shì zhū pú sà děng　jiē yù zhī cǐ shì
是诸菩萨等　皆欲知此事

shì zhū pú sà zhòng　běn mò zhī yīn yuán
是诸菩萨众　本末之因缘

wú liàng dé shì zūn　wéi[206] yuàn jué zhòng yí
无量德世尊　惟愿决众疑

204

205

206

ěr shí shì jiā móu ní fēn shēn zhū fó cóng wú liàng qiān wàn yì
尔时，释迦牟尼分身诸佛从无量千万亿

tā fāng guó tǔ lái zhě zài yú bā fāng zhū bǎo shù xià shī zǐ zuò shàng
他方国土来者，在于八方诸宝树下师子座上，

jié jiā[207] fū zuò qí fó shì zhě gè gè jiàn shì pú sà dà zhòng yú
结跏[207]趺坐。其佛侍者，各各见是菩萨大众，于

sān qiān dà qiān shì jiè sì fāng cóng dì yǒng[208] chū zhù yú xū kōng
三千大千世界四方，从地涌[208]出，住于虚空。

gè bó qí fó yán shì zūn cǐ zhū wú liàng wú biān ē sēng qí pú sà
各白其佛言："世尊！此诸无量无边阿僧祇菩萨

dà zhòng cóng hé suǒ lái
大众，从何所来？"

ěr shí zhū fó gè gào shì zhě zhū shàn nán zǐ qiě dài xū
尔时，诸佛各告侍者："诸善男子，且待须

yú yǒu pú sà mó hē sà míng yuē mí lè shì jiā móu ní fó zhī suǒ
臾，有菩萨摩诃萨名曰弥勒，释迦牟尼佛之所

shòu jì cì hòu zuò fó yǐ[209] wèn sī shì fó jīn dá zhī rǔ děng
授记，次后作佛，已[209]问斯事，佛今答之，汝等

zì dāng yīn shì dé wén
自当因是得闻。"

ěr shí shì jiā móu ní fó gào mí lè pú sà shàn zāi shàn
尔时，释迦牟尼佛告弥勒菩萨："善哉！善

zāi ē yì duō nǎi néng wèn fó rú shì dà shì rǔ děng dāng gòng yī
哉！阿逸多，乃能问佛如是大事。汝等当共一

xīn pī jīng jìn kǎi fā jiān gù yì rú lái jīn yù xiǎn fā xuān shì zhū
心，被精进铠，发坚固意，如来今欲显发宣示诸

fó zhì huì zhū fó zì zài shén tōng zhī lì zhū fó shī zǐ fèn xùn zhī lì
佛智慧、诸佛自在神通之力、诸佛师子奋迅之力、

zhū fó wēi měng dà shì zhī lì
诸佛威猛大势之力。"

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

dāng jīng jìn yī xīn wǒ yù shuō cǐ shì
当精进一心　我欲说此事

207

208

209

wù dé yǒu yí huǐ　fó zhì pǒ sī yì
勿得有疑悔　佛智叵思议
rǔ jīn chū xìn lì　zhù yú rěn shànzhōng
汝今出信力　住于忍善中
xī suǒ wèi wén fǎ　jīn jiē dāng dé wén
昔所未闻法　今皆当得闻
wǒ jīn ān wèi rǔ　wù dé huái yí jù
我今安慰汝　勿得怀疑惧
fó wú bù shí yǔ　zhì huì bù kě liàng
佛无不实语　智慧不可量
suǒ dé dì yī fǎ　shèn shēn pǒ fēn bié
所得第一法　甚深叵分别
rú shì jīn dāngshuō　rǔ děng yī xīn tīng
如是今当说　汝等一心听

ěr shí　shì zūn shuō cǐ jì yǐ　gào mí lè pú sà　wǒ jīn
尔时，世尊说此偈已，告弥勒菩萨：“我今
yú cǐ dà zhòng　xuāngào rǔ děng　ē yì duō　shì zhū dà pú sà mó
于此大众，宣告汝等。阿逸多，是诸大菩萨摩
hē sà　wú liàng wú shù ē sēng qí cóng dì yǒng[210] chū　rǔ děng xī suǒ
诃萨，无量无数阿僧祇从地涌出，汝等昔所
wèi jiàn zhě　wǒ yú shì suō pó shì jiè dé ē nòu duō luó sān miǎo sān pú
未见者，我于是娑婆世界得阿耨多罗三藐三菩
tí yǐ　jiào huà shì dǎo shì zhū pú sà　tiáo fú qí xīn　lìng fā dào yì
提已，教化示导是诸菩萨，调伏其心，令发道意。
cǐ zhū pú sà　jiē yú shì suō pó shì jiè zhī xià　cǐ jiè xū kōngzhōng
此诸菩萨，皆于是娑婆世界之下、此界虚空中
zhù　yú zhū jīng diǎn　dú sòng tōng lì　sī wéi fēn bié　zhèng yì niàn
住，于诸经典，读诵通利，思惟分别，正忆念。
ē yì duō　shì zhū shànnán zǐ děng　bú yào zài zhòng duō yǒu suǒ shuō
阿逸多，是诸善男子等，不乐在众多有所说，
chángyào jìng chǔ　qín[211] xíng jīng jìn wèi céng xiū xī　yì bù yī zhǐ rén
常乐静处，勤行精进未曾休息；亦不依止人
tiān ér zhù　chángyào shēn zhì wú yǒu zhàng ài　yì chángyào yú zhū fó
天而住，常乐深智无有障碍，亦常乐于诸佛
zhī fǎ　yī xīn jīng jìn　qiú wú shàng huì
之法，一心精进，求无上慧。”

210

211

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ē yì rǔ dāng zhī shì zhū dà pú sà
阿逸汝当知是诸大菩萨

cóng wú shù jié lái xiū xí fó zhì huì
从无数劫来修习佛智慧

xī shì wǒ suǒ huà lìng fā dà dào xīn
悉是我所化令发大道心

cǐ děng shì wǒ zǐ yī zhǐ shì shì jiè
此等是我子依止是世界

cháng xíng tóu tuó shì zhì yào yú jìng chǔ
常行头陀事志乐于静处

shě dà zhòng kuì nào bú yào duō suǒ shuō
舍大众愦闹不乐多所说

rú shì zhū zǐ děng xué xí wǒ dào fǎ
如是诸子等学习我道法

zhòu yè cháng jīng jìn wèi qiú fó dào gù
昼夜常精进为求佛道故

zài suō pó shì jiè xià fāng kōng zhōng zhù
在娑婆世界下方空中住

zhì niàn lì jiān gù cháng qín[212] qiú zhì huì
志念力坚固常勤[212]求智慧

shuōzhǒngzhǒngmiào fǎ qí xīn wú suǒ wèi
说种种妙法其心无所畏

wǒ yú qié yē chéng pú tí shù xià zuò
我于伽耶城菩提树下坐

dé chéng zuì zhèng jué zhuàn wú shàng fǎ lún
得成最正觉转无上法轮

ěr nǎi jiào huà zhī lìng chū fā dào xīn
尔乃教化之令初发道心

jīn jiē zhù bú tuì xī dāng dé chéng fó
今皆住不退悉当得成佛

wǒ jīn shuō shí yǔ rǔ děng yī xīn xìn
我今说实语汝等一心信

wǒ cóng jiǔ yuǎn lái jiào huà shì děng zhòng
我从久远来教化是等众

212

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí wú shù zhū pú sà děng xīn
尔时，弥勒菩萨摩诃萨及无数诸菩萨等，心
shēng yí huò guài wèi céng yǒu ér zuò shì niàn yún hé shì zūn yú
生疑惑，怪未曾有，而作是念：“云何世尊于
shǎo shí jiān jiào huà rú shì wú liàng wú biān ē sēng qí zhū dà pú sà lìng
少时间教化如是无量无边阿僧祇诸大菩萨，令
zhù ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jí bó fó yán shì zūn
住阿耨多罗三藐三菩提？”即白佛言：“世尊！
rú lái wéi tài zǐ shí chū yú shì gōng qù qié yē chéng bù yuǎn zuò
如来为太子时，出于释宫，去伽耶城不远，坐
yú dào chǎng dé chéng ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí cóng shì yǐ
于道场，得成阿耨多罗三藐三菩提。从是已
lái shǐ guò sì shí yú nián shì zūn yún hé yú cǐ shǎo shí dà zuò fó
来，始过四十余年。世尊！云何于此少时大作佛
shì yǐ fó shì lì yǐ fó gōng dé jiào huà rú shì wú liàng dà pú sà
事，以佛势力，以佛功德，教化如是无量大菩萨
zhòng dāng chéng ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
众，当成阿耨多罗三藐三菩提？

shì zūn cǐ dà pú sà zhòng jiǎ shǐ yǒu rén yú qiān wàn yì
“世尊！此大菩萨众，假使有人于千万亿
jié shǔ bù néng jìn bù dé qí biān sī děng jiǔ yuǎn yǐ lái yú wú
劫数不能尽，不得其边。斯等久远已来，于无
liàng wú biān zhū fó suǒ zhí[213] zhū shàn gēn chéng jiù pú sà dào cháng
量无边诸佛所植[213]诸善根，成就菩萨道，常
xiū fàn xíng shì zūn rú cǐ zhī shì shì suǒ nán xìn pì rú yǒu rén
修梵行。世尊！如此之事，世所难信。譬如有人，
sè měi fà hēi nián èr shí wǔ zhǐ bǎi suì rén yán shì wǒ zǐ qí
色美发黑，年二十五，指百岁人，言是我子。其
bǎi suì rén yì zhǐ nián shào yán shì wǒ fù shēng yù wǒ děng shì
百岁人，亦指年少，言是我父，生育我等，是
shì nán xìn fó yì rú shì dé dào yǐ lái qí shí wèi jiǔ ér cǐ dà
事难信。佛亦如是，得道已来其实未久，而此大
zhòng zhū pú sà děng yǐ yú wú liàng qiān wàn yì jié wèi fó dào gù qín
众诸菩萨等，已于无量千万亿劫，为佛道故勤
xíng jīng jìn shàn rù chū zhù wú liàng bǎi qiān wàn yì sān mèi dé dà
[214]行精进，善入出住无量百千万亿三昧，得大

213

214

shéntōng jiǔ xiū fànxíng shànnéng cì dì xí zhūshàn fǎ qiǎo yú wèn
神通，久修梵行，善能次第习诸善法，巧于问
dá rénzhōng zhī bǎo yī qiè shì jiānshènwéi xī yǒu jīn rì shì zūn
答，人中之宝，一切世间甚为希有。今日世尊
fāngyún dé fó dào shí chū lìng fā xīn jiàohuà shì dǎo lìngxiàng
方云：‘得佛道时，初令发心，教化示导，令向
ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì zūn dé fó wèi jiǔ nǎi néng
阿耨多罗三藐三菩提。’世尊得佛未久，乃能
zuò cǐ dà gōng dé shì wǒ děng suī fù xìn fó suí yí suǒshuō fó suǒ
作此大功德事。我等虽复信佛随宜所说，佛所
chūyánwèi céng xū wàng fó suǒ zhī zhě jiē xī tōng dá rán zhū xīn fā
出言未曾虚妄，佛所知者皆悉通达。然诸新发
yì pú sà yú fó mièhòu ruòwén shì yǔ huò bú xìn shòu ér qǐ
意菩萨，于佛灭后，若闻是语，或不信受，而起
pò fǎ zuì yè yīn yuán wéirán shì zūn yuànwèi jiě shuō chú wǒ
破法罪业因缘。唯然，世尊！愿为解说，除我
děng yí jí wèi lái shì zhūshànnán zǐ wén cǐ shì yǐ yì bù shēng
等疑，及未来世诸善男子闻此事已，亦不生
yí
疑。”

ěr shí mí lè pú sà yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，弥勒菩萨欲重宣此义而说偈言：

fó xī cóng shì zhǒng chū jiā jìn qié yē
佛昔从释种　出家近伽耶
zuò yú pú tí shù ěr lái shàng wèi jiǔ
坐于菩提树　尔来尚未久
cǐ zhū fó zǐ děng qí shù bù kě liàng
此诸佛子等　其数不可量
jiǔ yǐ xíng fó dào zhù yú shén tōng lì
久已行佛道　住于神通力
shàn xué pú sà dào bù rǎn shì jiān fǎ
善学菩萨道　不染世间法
rú lián huā zài shuǐ cóng dì ér yǒng[215] chū
如莲华在水　从地而涌出
jiē qǐ gōng jìng xīn zhù yú shì zūn qián
皆起恭敬心　住于世尊前

215

shì shì nán sī yì　yún hé ér kě xìn
是事难思议　云何而可信

fó dé dào shèn jìn　suǒ chéng jiù shèn duō
佛得道甚近　所成就甚多

yuàn wèi chú zhòng yí　rú shí fēn bié shuō
愿为除众疑　如实分别说

pì rú shàozhuàng rén　nián shǐ èr shí wǔ
譬如少壮人　年始二十五

shì rén bǎi suì zǐ　fà bái ér miàn zhòu
示人百岁子　发白而面皱

shì děng wǒ suǒ shēng　zǐ yì shuō shì fù
是等我所生　子亦说是父

fù shào ér zǐ lǎo　jǔ shì suǒ bú xìn
父少而子老　举世所不信

shì zūn yì rú shì　dé dào lái shèn jìn
世尊亦如是　得道来甚近

shì zhū pú sà děng　zhì gù wú qiè ruò
是诸菩萨等　志固无怯弱

cóng wú liàng jié lái　ér xíng pú sà dào
从无量劫来　而行菩萨道

qiǎo yú nàn wèn dá　qí xīn wú suǒ wèi
巧于难问答　其心无所畏

rěn rǔ xīn jué dìng　duān zhèng yǒu wēi dé
忍辱心决定　端正有威德

shí fāng fó suǒ zàn　shàn néng fēn bié shuō
十方佛所赞　善能分别说

bú yào zài rén zhòng　chánghào zài chándìng
不乐在人众　常好在禅定

wèi qiú fó dào gù　yú xià kōng zhōng zhù
为求佛道故　于下空中住

wǒ děng cóng fó wén　yú cǐ shì wú yí
我等从佛闻　于此事无疑

yuàn fó wèi wèi lái　yǎn shuō lìng kāi jiě
愿佛为未来　演说令开解

ruò yǒu yú cǐ jīng　shēng yí bú xìn zhě
若有于此经　生疑不信者

jí dāng duò è dào　yuàn jīn wèi jiě shuō
即当堕恶道　愿今为解说

shì wú liàng pú sà yún hé yú shǎo shí
是无量菩萨 云何于少时
jiào huà lìng fā xīn ér zhù bú tuì dì
教化令发心 而住不退地

rú lái shòuliàng pǐn dì shí liù
如来寿量品第十六[216]

ěr shí fó gàozhū pú sà jí yī qiè dà zhòng zhūshànnán
尔时，佛告诸菩萨及一切大众：“诸善男
zǐ rǔ děngdāng xìn jiě rú lái chéng dì zhī yǔ fù gào dà zhòng
子，汝等当信解如来诚谛之语。”复告大众：
rǔ děngdāng xìn jiě rú lái chéng dì zhī yǔ yòu fù gàozhū dà
“汝等当信解如来诚谛之语。”又复告诸大
zhòng rǔ děngdāng xìn jiě rú lái chéng dì zhī yǔ
众：“汝等当信解如来诚谛之语。”
shì shí pú sà dà zhòng mí lè wéishǒu hé zhǎng bó fó yán
是时，菩萨大众弥勒为首，合掌白佛言：
shì zūn wéi[217] yuànshuō zhī wǒ děngdāng xìn shòu fó yǔ rú
“世尊！惟愿说之，我等当信受佛语。”如
shì sān bó yǐ fù yán wéi[218] yuànshuō zhī wǒ děngdāng xìn shòu
是三白已，复言：“惟愿说之，我等当信受
fó yǔ
佛语。”

ěr shí shì zūn zhī zhū pú sà sānqǐng bù zhǐ ér gào zhī yán
尔时，世尊知诸菩萨三请不止，而告之言：
rǔ děng dì tīng rú lái mì mì shéntōng zhī lì yī qiè shì jiāntiān
“汝等谛听，如来秘密神通之力，一切世间天、
rén jí ē xiū luó jiē wèi jīn shì jiā móu ní fó chū shì shì gōng qù jiā
人及阿修罗，皆谓今释迦牟尼佛出释氏宫，去伽
yē chéng bù yuǎnzuò yú dàochǎng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
耶城不远坐于道场，得阿耨多罗三藐三菩
tí rán shànnán zǐ wǒ shí chéng fó yǐ lái wú liàng wú biān bǎiqiān
提。然，善男子，我实成佛已来无量无边百千

216

217

218

wàn yì nà yóu tā jié pì rú wǔ bǎi qiānwàn yì nà yóu tā ē sēng qí
万亿那由他劫。譬如五百千万亿那由他阿僧祇

sān qiān dà qiān shì jiè jiǎ shǐ yǒu rén mò wéi wēi chén guò yú dōng
三千大千世界，假使有人抹[219]为微尘，过于东

fāng wǔ bǎi qiānwàn yì nà yóu tā ē sēng qí guó nǎi xià yī chén rú shì
方五百千万亿那由他阿僧祇国乃下一尘，如是

dōngxíng jìn shì wēi chén zhū shànnán zǐ yú yì yún hé shì zhū
东行，尽是微尘。诸善男子，于意云何？是诸

shì jiè kě dé sī wéi jiào jì zhī qí shù fǒu
世界，可得思惟校计知其数不？”

mí lè pú sà děng jù bó fó yán shì zūn shì zhū shì jiè
弥勒菩萨等俱白佛言：“世尊！是诸世界，

wú liàng wú biān fēi suàn shù suǒ zhī yì fēi xīn lì suǒ jí yī qiè
无量无边，非算数所知，亦非心力所及；一切

shēngwén pì zhī fó yǐ wú lòu zhì bù néng sī wéi zhī qí xiàn shù
声闻、辟支佛，以无漏智，不能思惟知其限数；

wǒ děng zhù ē wéi yuè zhì dì yú shì shì zhōng yì suǒ bù dá shì zūn
我等住阿惟越致地，于是事中亦所不达。世尊！

rú shì zhū shì jiè wú liàng wú biān
如是诸世界，无量无边。”

ěr shí fó gào dà pú sà zhòng zhū shànnán zǐ jīn dāng
尔时，佛告大菩萨众：“诸善男子，今当

fēn míngxuān yù rǔ děng shì zhū shì jiè ruò zhuó wēi chén jí bù zhuó
分明宣语汝等。是诸世界，若著微尘及不著

zhě jìn yǐ wéi chén yī chén yī jié wǒ chéng fó yǐ lái fù guò yú
者尽以为尘，一尘一劫，我成佛已来，复过于

cǐ bǎi qiānwàn yì nà yóu tā ē sēng qí jié zì cóng shì lái wǒ cháng
此百千万亿那由他阿僧祇劫。自从是来，我常

zài cǐ suō pó shì jiè shuō fǎ jiàohuà yì yú yú chù bǎi qiānwàn yì nà
在此娑婆世界说法教化，亦于余处百千万亿那

yóu tā ē sēng qí guódǎo lì zhòngshēng
由他阿僧祇国导利众生。

zhū shànnán zǐ yú shì zhōngjiān wǒ shuō rán[220] dēng fó děng
“诸善男子，于是中间，我说然灯佛等，

yòu fù yán qí rù yú niè pán rú shì jiē yǐ fāngbiàn fēn bié
又复言其入于涅槃，如是皆以方便分别。

219

220

zhū shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng lái zhì wǒ suǒ wǒ yǐ fó
“诸善男子，若有众生来至我所，我以佛

yǎnguān qí xìn děngzhūgēn lì dùn suí suǒyìng dù chùchù zì shuōmíng
眼观其信等诸根利钝，随所应度，处处自说名

zì bù tóng nián jì dà xiǎo yì fù xiànyándāng rù niè pán yòu yǐ
字不同、年纪大小，亦复现言当入涅槃，又以

zhǒngzhǒngfāngbiànshuōwēimiào fǎ néng lìngzhòngshēng fā huān xǐ xīn
种种方便说微妙法，能令众生发欢喜心。

zhū shànnán zǐ rú lái jiànzhūzhòngshēngyào yú xiǎo fǎ dé
“诸善男子，如来见诸众生乐于小法，德

bó gòuzhòngzhě wèi shì rénshuō wǒ shàochū jiā dé ē nòuduō
薄垢重者，为是人说：‘我少出家，得阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí rán wǒ shí chéng fó yǐ lái jiǔ yuǎnruò sī
罗三藐三菩提。’然我实成佛已来久远若斯，

dàn yǐ fāngbiànjiàohuàzhòngshēnglìng rù fó dào zuò rú shì shuō
但以方便教化众生令入佛道，作如是说。

zhū shànnán zǐ rú lái suǒyǎn jīng diǎn jiē wèi dù tuōzhòng
“诸善男子，如来所演经典，皆为度脱众

shēng huòshuō jǐ shēn huòshuō tā shēn huò shì jǐ shēn huò shì
生，或说己身，或说他身，或示己身，或示

tā shēn huò shì jǐ shì huò shì tā shì zhū suǒyánshuō jiē shí bù
他身，或示己事，或示他事，诸所言说，皆实不

xū suǒ yǐ zhě hé rú lái rú shí zhī jiàn sān jiè zhī xiàng wú yǒu
虚。所以者何？如来如实知见三界之相，无有

shēng sǐ ruò tuì ruò chū yì wú zài shì jí miè dù zhě fēi shí fēi xū
生死若退若出，亦无在世及灭度者，非实非虚，

fēi rú fēi yì bù rú sān jiè jiàn yú sān jiè rú sī zhī shì rú lái
非如非异，不如三界见于三界，如斯之事，如来

míngjiàn wú yǒucuòmiù yǐ zhūzhòngshēngyǒuzhǒngzhǒngxìng zhǒngzhǒng
明见无有错谬。以诸众生有种种性、种种

yù zhǒngzhǒngxíng zhǒngzhǒng yì xiǎng fēn bié gù yù lìngshēngzhū
欲、种种行、种种忆想分别故，欲令生诸

shàngēn yǐ ruò gān yīn yuán pì yù yán cí zhǒngzhǒngshuō fǎ
善根，以若干因缘、譬喻言辞、种种说法，

suǒzuò fó shì wèicéngzàn fèi rú shì wǒ chéng fó yǐ lái shèn dà jiǔ
所作佛事未曾暂废。如是我成佛已来，甚大久

yuǎn shòumìng wú liàng ē sēng qí jié chángzhù bú miè
远，寿命无量阿僧祇劫，常住不灭。

zhū shànnán zǐ wǒ běnxíng pú sà dào suǒ chéngshòumìng jīn
“诸善男子，我本行菩萨道所成寿命，今

yóu wèi jìn fù bèi shàngshù rán jīn fēi shí miè dù ér biànchàngyán
犹未尽，复倍上数。然今非实灭度，而便唱言：

dāng qǔ miè dù rú lái yǐ shì fāngbiànjiàohuàzhòngshēng suǒ
‘当取灭度。’如来以是方便教化众生。所

yǐ zhě hé ruò fó jiǔ zhù yú shì bó dé zhī rén bú zhòngshàngēn
以者何？若佛久住于世，薄德之人不种善根，

pín qióng xià jiàn tān zhuó wǔ yù rù yú yì xiǎngwàngjiànwǎngzhōng ruò
贫穷下贱贪著五欲，入于忆想妄见网中。若

jiàn rú lái cháng zài bú miè biàn qǐ jiāo zì ér huáiyàn dài bù néng
见如来常在不灭，便起憍恣而怀厌怠，不能

shēngnánzāo zhī xiǎng gōngjìng zhī xīn shì gù rú lái yǐ fāngbiànshuō
生难遭之想、恭敬之心。是故如来以方便说：

bǐ qiū dāng zhī zhū fó chū shì nán kě zhí yù suǒ yǐ zhě hé
‘比丘当知！诸佛出世，难可值遇。’所以者何？

zhū bó dé rén guò wú liàng bǎi qiānwàn yì jié huòyǒujiàn fó huò bú
诸薄德人，过无量百千万亿劫，或有见佛，或不

jiàn zhě yǐ cǐ shì gù wǒ zuò shì yán zhū bǐ qiū rú lái nán
见者，以此事故，我作是言：‘诸比丘，如来难

kě dé jiàn sī zhòngshēngděngwén rú shì yǔ bì dāngshēng yú nán
可得见。’斯众生等闻如是语，必当生于难

zāo zhī xiǎng xīn huáiliàn mù kě yǎng yú fó biànzhòngshàngēn
遭之想，心怀恋慕，渴仰于佛，便种善根。

shì gù rú lái suī bù shí miè ér yánmiè dù
是故如来虽不实灭，而言灭度。

yòu shànnán zǐ zhū fó rú lái fǎ jiē rú shì wèi dù zhòng
“又，善男子，诸佛如来法皆如是，为度众

shēng jiē shí bù xū pì rú liáng yī zhì huì cōng dá míngliànfāngyào
生皆实不虚。譬如良医，智慧聪达，明练方药，

shàn zhì zhòngbìng qí rén duō zhū zǐ xī ruò shí èr shí nǎi zhì bǎi
善治众病。其人多诸子息，若十、二十乃至百

shù yǐ yǒu shì yuányuǎn zhì yú guó zhū zǐ yú hòu yǐn tā dú yào
数，以有事缘远至余国，诸子于后饮他毒药，

yào fā mènluànwǎnzhuǎn yú dì shì shí qí fù huán lái guī jiā zhū
药发闷乱宛转于地。是时，其父还来归家。诸

zǐ yǐn dú huò shī běn xīn huò bù shī zhě yáojiàn qí fù jiē dà
子饮毒，或失本心，或不失者，遥见其父，皆大

huān xǐ bài guì wènxùn shàn ān wěn guī wǒ děng yú chī wù
欢喜，拜跪问讯：‘善安隐归！我等愚痴，误

fú dú yào yuànjiàn jiù liáo gèng cì shòumìng fù jiàn zǐ děng kǔ
服毒药，愿见救疗，更赐寿命。’父见子等苦

nǎo rú shì yī zhū jīng fāng qiú hǎoyàocǎo sè xiāngměiwèi jiē xī jù
恼如是，依诸经方求好药草，色香美味皆悉具

zú dǎoshāihuò hé yǔ zǐ lìng fú ér zuò shì yán cǐ dà liángyào
足，捣筛和合与子令服，而作是言：‘此大良药，

sè xiāngměiwèi jiē xī jù zú rǔ děng kě fú sù chú kǔ nǎo wú
色香美味皆悉具足，汝等可服，速除苦恼，无

fù zhònghuàn qí zhū zǐ zhōng bù shī xīn zhě jiàn cǐ liángyào sè
复众患。’其诸子中不失心者，见此良药色

xiāng jù hǎo jí biàn fú zhī bìng jìn chú yù yú shī xīn zhě jiàn
香俱好，即便服之，病尽除愈。余失心者，见

qí fù lái suī yì huān xǐ wènxùn qiú suǒ zhì bìng rán yǔ qí yào ér
其父来，虽亦欢喜问讯求索治病，然与其药而

bù kěn fú suǒ yǐ zhě hé dú qì shēn rù shī běn xīn gù yú cǐ hǎo
不肯服。所以者何？毒气深入失本心故，于此好

sè xiāngyào ér wèi bù měi fù zuò shì niàn cǐ zǐ kě mǐn wéi dú
色香药而谓不美。父作是念：‘此子可愍，为毒

suǒzhòng xīn jiē diāndǎo suī jiàn wǒ xǐ qiú suǒ jiù liáo rú shì
所中，心皆颠倒，虽见我喜，求索救疗，如是

hǎoyào ér bù kěn fú wǒ jīn dāngshèfāngbiàn lìng fú cǐ yào
好药而不肯服。我今当设方便，令服此药。’

jí zuò shì yán rǔ děngdāng zhī wǒ jīn shuāilǎo sǐ shí yǐ zhì
即作是言：‘汝等当知！我今衰老，死时已至。

shì hǎoliángyào jīn liú zài cǐ rǔ kě qǔ fú wù yōu bú chài zuò
是好良药今留在此，汝可取服，勿忧不差。’作

shì jiào yǐ fù zhì tā guó qiǎn shǐ huángào rǔ fù yǐ sǐ
是教已，复至他国，遣使还告：‘汝父已死。’

shì shí zhū zǐ wén fù bèisàng xīn dà yōunǎo ér zuò shì niàn ruò
是时，诸子闻父背丧，心大忧恼而作是念：‘若

fù zài zhě cí mǐn wǒ děngnéngjiàn jiù hù jīn zhě shě wǒ yuǎnsàng tā
父在者，慈愍我等能见救护，今者舍我远丧他

guó zì wéi gū lù wú fù shì hù chánghuái bēigǎn xīn suì
国。’自惟孤露，无复恃怙，常怀悲感，心遂

xǐng wù nǎi zhī cǐ yào sè xiāngměiwèi[221] jí qǔ fú zhī dú bìng jiē
醒悟，乃知此药色香美味[221]，即取服之，毒病皆
yù qí fù wén zǐ xī yǐ dé chài xúnbiàn lái guī xián shǐ jiàn zhī
愈。其父闻子悉已得差，寻便来归，咸使见之。

zhūshànnán zǐ yú yì yún hé pō yǒu rén néngshuō cǐ liáng
“诸善男子，于意云何？颇有人能说此良
yī xū wàng zuì fǒu
医虚妄罪不？”

fú yě shì zūn
“不也，世尊！”

fó yán wǒ yì rú shì chéng fó yǐ lái wú liàng wú biān
佛言：“我亦如是，成佛已来，无量无边
bǎi qiānwàn yì nà yóu tā ē sēng qí jié wèizhòngshēng gù yǐ fāng
百千万亿那由他阿僧祇劫，为众生故，以方
biàn lì yándāngmiè dù yì wú yǒunéng rú fǎ shuō wǒ xū wàngguòzhě
便力言当灭度，亦无有能如法说我虚妄过者。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

zì wǒ dé fó lái suǒ jīng zhū jié shù
自我得佛来　所经诸劫数
wú liàng bǎi qiān wàn yì zǎi ē sēng qí
无量百千万　亿载阿僧祇
cháng shuō fǎ jiào huà wú shù yì zhòng shēng
常说法教化　无数亿众生
lìng rù yú fó dào ěr lái wú liàng jié
令入于佛道　尔来无量劫
wèi dù zhòng shēng gù fāng biàn xiàn niè pán
为度众生故　方便现涅槃
ér shí bú miè dù cháng zhù cǐ shuō fǎ
而实不灭度　常住此说法
wǒ cháng zhù yú cǐ yǐ zhū shén tōng lì
我常住于此　以诸神通力
lìng diān dǎo zhòng shēng suī jìn ér bú jiàn
令颠倒众生　虽近而不见
zhòng jiàn wǒ miè dù guǎng gòng yǎng shè lì
众见我灭度　广供养舍利

221

xián jiē huái liàn mù　　ér shēng kě yǎng xīn
咸皆怀恋慕　　而生渴仰心

zhòng shēng jì xìn fú　　zhì zhí yì róu ruǎn
众生既信伏　　质直意柔软

yī xīn yù jiàn fó　　bú zì xī shēn mìng
一心欲见佛　　不自惜身命

shí wǒ jí zhòng sēng　　jù chū líng jiù shān
时我及众僧　　俱出灵鹫山

wǒ shí yù zhòng shēng　　cháng zài cǐ bú miè
我时语众生　　常在此不灭

yǐ fāng biàn lì gù　　xiàn yǒu miè bú miè
以方便力故　　现有灭不灭

yú guó yǒu zhòng shēng　　gōng jìng xìn yào zhě
余国有众生　　恭敬信乐者

wǒ fù yú bǐ zhōng　　wèi shuō wú shàng fǎ
我复于彼中　　为说无上法

rǔ děng bù wén cǐ　　dàn wèi wǒ miè dù
汝等不闻此　　但谓我灭度

wǒ jiàn zhū zhòng shēng　　mò zài yú kǔ nǎo
我见诸众生　　没在于苦恼

gù bú wèi xiàn shēn　　lìng qí shēng kě yǎng
故不为现身　　令其生渴仰

yīn qí xīn liàn mù　　nǎi chū wèi shuō fǎ
因其心恋慕　　乃出为说法

shén tōng lì rú shì　　yú ē sēng qí jié
神通力如是　　于阿僧祇劫

cháng zài líng jiù shān　　jí yú zhū zhù chù
常在灵鹫山　　及余诸住处

zhòng shēng jiàn jié jìn　　dà huǒ suǒ shāo shí
众生见劫尽　　大火所烧时

wǒ cǐ tǔ ān wěn　　tiān rén cháng chōng mǎn
我此土安隐　　天人常充满

yuán lín zhū táng gé　　zhǒngzhǒngbǎozhuāngyán
园林诸堂阁　　种种宝庄严

bǎo shù duō huā guǒ[222]　　zhòng shēng suǒ yóu lè
宝树多华果　　众生所游乐

222

zhū tiān jī tiān gǔ　　cháng zuò zhòng jì yuè
诸 天 击 天 鼓　　常 作 众 伎 乐

yǔ màn tuó luó huā　　sàn fó jí dà zhòng
雨 曼 陀 罗 华　　散 佛 及 大 众

wǒ jìng tǔ bù huǐ　　ér zhòng jiàn shāo jìn
我 净 土 不 毁　　而 众 见 烧 尽

yōu bù zhū kǔ nǎo　　rú shì xī chōng mǎn
忧 怖 诸 苦 恼　　如 是 悉 充 满

shì zhū zuì zhòng shēng　　yǐ è yè yīn yuán
是 诸 罪 众 生　　以 恶 业 因 缘

guò ē sēng qí jié　　bù wén sān bǎo míng
过 阿 僧 祇 劫　　不 闻 三 宝 名

zhū yǒu xiū gōng dé　　róu hé zhì zhí zhě
诸 有 修 功 德　　柔 和 质 直 者

zé jiē jiàn wǒ shēn　　zài cǐ ér shuō fǎ
则 皆 见 我 身　　在 此 而 说 法

huò shí wèi cǐ zhòng　　shuō fó shòu wú liàng
或 时 为 此 众　　说 佛 寿 无 量

jiǔ nǎi jiàn fó zhě　　wèi shuō fó nán zhí
久 乃 见 佛 者　　为 说 佛 难 值

wǒ zhì lì rú shì　　huì guāng zhào wú liàng
我 智 力 如 是　　慧 光 照 无 量

shòu mìng wú shù jié　　jiǔ xiū yè suǒ dé
寿 命 无 数 劫　　久 修 业 所 得

rǔ děng yǒu zhì zhě　　wù yú cǐ shēng yí
汝 等 有 智 者　　勿 于 此 生 疑

dāng duàn lìng yǒng jìn　　fó yǔ shí bù xū
当 断 令 永 尽　　佛 语 实 不 虚

rú yī shàn fāng biàn　　wèi zhì kuáng zǐ gù
如 医 善 方 便　　为 治 狂 子 故

shí zài ér yán sǐ　　wú néng shuō xū wàng
实 在 而 言 死　　无 能 说 虚 妄

wǒ yì wéi shì fù　　jiù zhū kǔ huàn zhě
我 亦 为 世 父　　救 诸 苦 患 者

wèi fán fū diān dǎo　　shí zài ér yán miè
为 凡 夫 颠 倒　　实 在 而 言 灭

yǐ cháng jiàn wǒ gù　　ér shēng jiāo zì xīn
以 常 见 我 故　　而 生 憍 恣 心

fàng yì zhuó wǔ yù duò yú è dào zhōng
放逸著五欲 堕于恶道中
wǒ cháng zhī zhòngshēng xíng dào bù xíng dào
我常知众生 行道不行道
suí suǒ yìng kě dù wèi shuō zhǒng zhǒng fǎ
随所应可度 为说种种法
měi zì zuò shì yì yǐ hé lìng zhòng shēng
每自作是意 以何令众生
dé rù wú shàng huì sù chéng jiù fó shēn
得入无上慧 速成就佛身

fēn bié gōng dé pǐn dì shí qī
分别功德品第十七[223]

ěr shí dà huì wén fó shuōshòumìng jié shù chángyuǎn rú shì
尔时，大会闻佛说寿命劫数长远如是，
wú liàng wú biān ē sēng qí zhòngshēng dé dà ráo yì yú shí shì zūn
无量无边阿僧祇众生得大饶益。于时，世尊
gào mí lè pú sà mó hē sà ē yì duō wǒ shuō shì rú lái shòumìng
告弥勒菩萨摩诃萨："阿逸多，我说是如来寿命
chángyuǎn shí liù bǎi bā shí wàn yì nà yóu tā héng hé shā zhòngshēng
长远时，六百八十万亿那由他恒河沙众生
dé wú shēng fǎ rěn fù yǒuqiān bèi pú sà mó hē sà dé wén chí tuó luó
得无生法忍；复有千倍菩萨摩诃萨得闻持陀罗
ní mén fù yǒu yī shì jiè wēi chén shù pú sà mó hē sà dé yàoshuō wú
尼门；复有一世界微尘数菩萨摩诃萨得乐说无
ài biàn cái fù yǒu yī shì jiè wēi chén shù pú sà mó hē sà dé bǎi qiān
碍辩才；复有一世界微尘数菩萨摩诃萨得百千
wàn yì wú liàngxuán tuó luó ní fù yǒu sān qiān dà qiān shì jiè wēi chén
万亿无量旋陀罗尼；复有三千大千世界微尘
shù pú sà mó hē sà néngzhuàn bú tuì fǎ lún fù yǒu èr qiānzhōngguó
数菩萨摩诃萨能转不退法轮；复有二千中国
tǔ wēi chén shù pú sà mó hē sà néngzhuànqīng jìng fǎ lún fù yǒuxiǎo
土微尘数菩萨摩诃萨能转清净法轮；复有小
qiānguó tǔ wēi chén shù pú sà mó hē sà bā shēngdāng dé ē nòuduō
千国土微尘数菩萨摩诃萨，八生当得阿耨多

223

luó sānmiǎosān pú tí fù yǒu sì sì tiān xià wēichénshù pú sà mó hē
罗三藐三菩提；复有四四天下微尘数菩萨摩诃
sà sì shēngdāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù yǒusān sì
萨，四生当得阿耨多罗三藐三菩提；复有三四
tiān xià wēichénshù pú sà mó hē sà sānshēngdāng dé ē nòuduō luó
天下微尘数菩萨摩诃萨，三生当得阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí fù yǒu èr sì tiān xià wēichénshù pú sà mó hē sà
三藐三菩提；复有二四天下微尘数菩萨摩诃萨，
èr shēngdāng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fù yǒu yī sì tiān
二生当得阿耨多罗三藐三菩提；复有一四天
xià wēichénshù pú sà mó hē sà yī shēngdāng dé ē nòuduō luó sān
下微尘数菩萨摩诃萨，一生当得阿耨多罗三
miǎosān pú tí fù yǒu bā shì jiè wēichénshùzhòngshēng jiē fā ē
藐三菩提；复有八世界微尘数众生，皆发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
耨多罗三藐三菩提心。”

fó shuō shì zhū pú sà mó hē sà dé dà fǎ lì shí yú xū kōng
佛说是诸菩萨摩诃萨得大法利时，于虚空
zhōng yù màntuó luó huā mó hē màntuó luó huā yǐ sàn wú liàng bǎi
中，雨曼陀罗华、摩诃曼陀罗华，以散无量百
qiānwàn yì[224] bǎo shù xià shī zǐ zuò shàng zhū fó bìng sàn qī bǎo tǎ
千万亿宝树下师子座上诸佛，并散七宝塔
zhōng shī zǐ zuò shàng shì jiā móu ní fó jí jiǔ miè dù duōbǎo rú lái
中师子座上释迦牟尼佛及久灭度多宝如来，
yì sàn yī qiè zhū dà pú sà jí sì bù zhòng yòu yù xì mòzhāntán
亦散一切诸大菩萨及四部众。又雨细末栴檀、
chénshuǐxiāngděng yú xū kōngzhōng tiān gǔ zì míng miàoshēngshēn
沉水香等。于虚空中，天鼓自鸣，妙声深
yuǎn yòu yù qiānzhǒngtiān yī chuízhūyīngluò zhēnzhūyīngluò mó
远。又雨千种天衣，垂诸璎珞、真珠璎珞、摩
ní zhūyīngluò rú yì zhūyīngluò biàn yú jiǔ fāng zhòngbǎoxiāng lú
尼珠璎珞、如意珠璎珞，遍于九方。众宝香炉
shāo wú jià xiāng zì ránzhōu zhì gòngyǎng dà huì yī yī fó shàng
烧无价香，自然周至，供养大会。一一佛上，
yǒuzhū pú sà zhí chí fān gài cì dì ér shàng zhì yú fàntiān shì
有诸菩萨，执持幡盖，次第而上，至于梵天。是

224

zhū pú sà yǐ miào yīn shēng gē wú liàngsòng zàn tàn zhū fó
诸菩萨，以妙音声，歌无量颂，赞叹诸佛。

ěr shí mí lè pú sà cóngzuò ér qǐ piān tǎn yòujiān hé zhǎng
尔时，弥勒菩萨从座而起，偏袒右肩，合掌

xiàng fó ér shuō jì yán
向佛，而说偈言：

fó shuō xī yǒu fǎ xī suǒ wèi céng wén
佛说希有法 昔所未曾闻

shì zūn yǒu dà lì shòu mìng bù kě liàng
世尊有大力 寿命不可量

wú shù zhū fó zǐ wén shì zūn fēn bié
无数诸佛子 闻世尊分别

shuō dé fǎ lì zhě huān xǐ chōng biàn shēn
说得法利者 欢喜充遍身

huò zhù bú tuì dì huò dé tuó luó ní
或住不退地 或得陀罗尼

huò wú ài yào shuō wàn yì xuán zǒng chí
或无碍乐说 万亿旋总持

huò yǒu dà qiān jiè wēi chén shù pú sà
或有大千界 微尘数菩萨

gè gè jiē néng zhuàn bú tuì zhī fǎ lún
各各皆能转 不退之法轮

fù yǒu zhōng qiān jiè wēi chén shù pú sà
复有中千界 微尘数菩萨

gè gè jiē néng zhuàn qīng jìng zhī fǎ lún
各各皆能转 清净之法轮

fù yǒu xiǎo qiān jiè wēi chén shù pú sà
复有小千界 微尘数菩萨

yú gè bā shēng zài dāng dé chéng fó dào
余各八生在 当得成佛道

fù yǒu sì sān èr rú cǐ sì tiān xià
复有四三二 如此四天下

wēi chén zhū pú sà suí shù shēng chéng fó
微尘诸菩萨 随数生成佛

huò yī sì tiān xià wēi chén shù pú sà
或一四天下 微尘数菩萨

yú yǒu yī shēng zài dāng chéng yī qiè zhì
余有一生在 当成一切智

rú shì děng zhòng shēng　wén fó shòu cháng yuǎn
如是等众生　闻佛寿长远

dé wú liàng wú lòu　qīng jìng zhī guǒ bào
得无量无漏　清净之果报

fù yǒu bā shì jiè　wēi chén shù zhòng shēng
复有八世界　微尘数众生

wén fó shuō shòu mìng　jiē fā wú shàng xīn
闻佛说寿命　皆发无上心

shì zūn shuō wú liàng　bù kě sī yì fǎ
世尊说无量　不可思议法

duō yǒu suǒ ráo yì　rú xū kōng wú biān
多有所饶益　如虚空无边

yù tiān màn tuó luó　mó hē màn tuó luó
雨天曼陀罗　摩诃曼陀罗

shì fàn rú héng shā　wú shù fó tǔ lái
释梵如恒沙　无数佛土来

yù zhān tán chén shuǐ　bīn fēn ér luàn zhuì
雨栴檀沉水　缤纷而乱坠

rú niǎo fēi kōng xià　gòng sàn yú zhū fó
如鸟飞空下　供散于诸佛

tiān gǔ xū kōng zhōng　zì rán chū miào shēng
天鼓虚空中　自然出妙声

tiān yī qiān wàn zhǒng　xuán zhuǎn ér lái xià
天衣千万种　旋转而来下

zhòngbǎomiàoxiāng lú[225]　shāo wú jià zhī xiāng
众宝妙香炉[225]　烧无价之香

zì rán xī zhōu biàn　gòng yǎng zhū shì zūn
自然悉周遍　供养诸世尊

qí dà pú sà zhòng　zhí qī bǎo fān gài
其大菩萨众　执七宝幡盖

gāo miào wàn yì zhǒng　cì dì zhì fàn tiān
高妙万亿种　次第至梵天

yī yī zhū fó qián　bǎochuángxuánshèngfān
一一诸佛前　宝幢悬胜幡

yì yǐ qiān wàn jì　gē yǒng zhū rú lái
亦以千万偈　歌咏诸如来

225

rú shì zhǒng zhǒng shì　　xī suǒ wèi céng yǒu
如是种种事　　昔所未曾有

wén fó shòu wú liàng　　yī qiè jiē huān xǐ
闻佛寿无量　　一切皆欢喜

fó míng wén shí fāng　　guǎng ráo yì zhòngshēng
佛名闻十方　　广饶益众生

yī qiè jù shàn gēn　　yǐ zhù wú shàng xīn
一切具善根　　以助无上心

ěr shí　fó gào mí lè pú sà mó hē sà　　ē yì duō　qí
尔时，佛告弥勒菩萨摩诃萨：“阿逸多，其

yǒuzhòngshēng　wén fó shòumìngchángyuǎn rú shì　nǎi zhì néngshēng yī
有众生，闻佛寿命长远如是，乃至能生一

niàn xìn jiě　suǒ dé gōng dé wú yǒuxiànliàng　ruò yǒushànnán zǐ　shàn
念信解，所得功德无有限量。若有善男子、善

nǚ rén　wèi ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí gù　yú bā shí wàn yì nà
女人，为阿耨多罗三藐三菩提故，于八十万亿那

yóu tā jié　xíng wǔ bō luó mì　tán bō luó mì　shī luó bō luó mì
由他劫，行五波罗蜜：檀波罗蜜、尸罗波罗蜜、

chàn tí bō luó mì　pí lí yē bō luó mì　chán bō luó mì　chú bō
羼提波罗蜜、毘梨耶波罗蜜、禅波罗蜜，除般

rě bō luó mì　yǐ shì gōng dé bǐ qiángōng dé　bǎi fēn　qiān fēn
若波罗蜜，以是功德比前功德，百分、千分、

bǎi qiānwàn yì fēn bù jí qí yī　nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng zhī
百千万亿分不及其一，乃至算数譬喻所不能知。

ruò shànnán zǐ　shàn nǚ rén yǒu rú shì gōng dé　yú ē nòuduō luó sān
若善男子、善女人有如是功德，于阿耨多罗三

miǎosān pú tí tuì zhě　wú yǒu shì chù
藐三菩提退者，无有是处。”

ěr shí　shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò rén qiú fó huì　yú bā shí wàn yì
若人求佛慧　于八十万亿

nà yóu tā jié shù　xíng wǔ bō luó mì
那由他劫数　行五波罗蜜

yú shì zhū jié zhōng　bù shī gòng yǎng fó
于是诸劫中　布施供养佛

jí yuán jué dì zǐ　bìng zhū pú sà zhòng
及缘觉弟子　并诸菩萨众

zhēn yì zhī yǐn shí　shàng fú yǔ wò jù
珍 异 之 饮 食　上 服 与 卧 具

zhān tán lì jīng shè　yǐ yuán lín zhuāng yán
栴 檀 立 精 舍　以 园 林 庄 严

rú shì děng bù shī　zhǒng zhǒng jiē wēi miào
如 是 等 布 施　种 种 皆 微 妙

jìn cǐ zhū jié shù　yǐ huí xiàng fó dào
尽 此 诸 劫 数　以 回 向 佛 道

ruò fù chí jìn jiè　qīng jìng wú quē lòu
若 复 持 禁 戒　清 净 无 缺 漏

qiú yú wú shàng dào　zhū fó zhī suǒ tàn
求 于 无 上 道　诸 佛 之 所 叹

ruò fù xíng rěn rǔ　zhù yú tiáo róu dì
若 复 行 忍 辱　住 于 调 柔 地

shè zhòng è lái jiā　qí xīn bù qīng dòng
设 众 恶 来 加　其 心 不 倾 动

zhū yǒu dé fǎ zhě　huái yú zēng shàng màn
诸 有 得 法 者　怀 于 增 上 慢

wéi sī[226] suǒ qīng nǎo　rú shì yì néng rěn
为 斯 所 轻 恼　如 是 亦 能 忍

ruò fù qín[227] jīng jìn　zhì niàn cháng jiān gù
若 复 勤 精 进　志 念 常 坚 固

yú wú liàng yì jié　yī xīn bú xiè xī
于 无 量 亿 劫　一 心 不 懈 息

yòu yú wú shù jié　zhù yú kòng xián chù
又 于 无 数 劫　住 于 空 闲 处

ruò zuò ruò jīng xíng　chú shuì cháng shè xīn
若 坐 若 经 行　除 睡 常 摄 心

yǐ shì yīn yuán gù　néng shēng zhū chán dìng
以 是 因 缘 故　能 生 诸 禅 定

bā shí yì wàn jié　ān zhù xīn bú luàn
八 十 亿 万 劫　安 住 心 不 乱

chí cǐ yī xīn fú　yuàn qiú wú shàng dào
持 此 一 心 福　愿 求 无 上 道

wǒ dé yī qiè zhì　jìn zhū chán dìng jì
我 得 一 切 智　尽 诸 禅 定 际

226

227

shì rén yú bǎi qiān wàn yì jié shù zhōng
是人于百千 万亿劫数中

xíng cǐ zhū gōng dé rú shàng zhī suǒ shuō
行此诸功德 如上之所说

yǒu shàn nán nǚ děng wén wǒ shuō shòu mìng
有善男女等 闻我说寿命

nǎi zhì yī niàn xìn qí fú guò yú bǐ
乃至一念信 其福过于彼

ruò rén xī wú yǒu yī qiè zhū yí huǐ
若人悉无有 一切诸疑悔

shēn xīn xū yú xìn qí fú wéi rú cǐ
深心须臾信 其福为如此

qí yǒu zhū pú sà wú liàng jié xíng dào
其有诸菩萨 无量劫行道

wén wǒ shuō shòu mìng shì zé néng xìn shòu
闻我说寿命 是则能信受

rú shì zhū rén děng dǐng shòu cǐ jīng diǎn
如是诸人等 顶受此经典

yuàn wǒ yú wèi lái chángshòu dù zhòngshēng
愿我于未来 长寿度众生

rú jīn rì shì zūn zhū shì zhōng zhī wáng
如今日世尊 诸释中之王

dào chǎng shī zǐ hǒu shuō fǎ wú suǒ wèi
道场师子吼 说法无所畏

wǒ děng wèi lái shì yī qiè suǒ zūn jìng
我等未来世 一切所尊敬

zuò yú dào chǎng shí shuō shòu yì rú shì
坐于道场时 说寿亦如是

ruò yǒu shēn xīn zhě qīng jìng ér zhì zhí
若有深心者 清净而质直

duō wén néng zǒng chí suí yì jiě fó yǔ
多闻能总持 随义解佛语

rú shì zhī[228] rén děng yú cǐ wú yǒu yí
如是之[228]人等 于此无有疑

yòu ē yì duō ruò yǒu wén fó shòu mìng cháng yuǎn jiě
“又，阿逸多，若有闻佛寿命长远，解

228

qí yán qù shì rén suǒ dé gōng dé wú yǒuxiànliàng néng qǐ rú lái wú
其言趣，是人所得功德无有限量，能起如来无
shàng zhī huì hé kuàngguǎngwén shì jīng ruò jiào rén wén ruò zì chí
上之慧。何况广闻是经，若教人闻，若自持，
ruò jiào rén chí ruò zì shū ruò jiào rén shū ruò yǐ huā xiāng yīng
若教人持，若自书，若教人书？若以华、香、璎
luò chuáng fān zēng gài xiāngyóu sū[229] dēng gòngyǎngjīngjuàn
珞、幢幡、缯盖、香油、苏[229]灯，供养经卷，
shì rén gōng dé wú liàng wú biān néngshēng yī qiè zhǒng zhì
是人功德无量无边，能生一切种智。

ē yì duō ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén wén wǒ shuōshòumìng
“阿逸多，若善男子、善女人闻我说寿命
chángyuǎn shēn xīn xìn jiě zé wéijiàn fó cháng zài qí shé jué shān
长远，深心信解，则为见佛常在耆阇崛山，
gòng dà pú sà zhūshēngwénzhòngwéi ràoshuō fǎ yòujiàn cǐ suō pó
共大菩萨、诸声闻众围绕说法。又见此娑婆
shì jiè qí dì liú lí tǎn rán píngzhèng yán fú tán jīn yǐ jiè bā dào
世界，其地琉璃坦然平正，阎浮檀金以界八道，
bǎo shù háng liè zhū tái lóu guàn jiē xī bǎochéng qí pú sà zhòngxián
宝树行列，诸台楼观皆悉宝成，其菩萨众咸
chǔ qí zhōng ruò yǒunéng rú shì guānzhě dāng zhī shì wéishēn xìn jiě
处其中。若有能如是观者，当知是为深信解
xiàng
相。

yòu fù rú lái mièhòu ruò wén shì jīng ér bù huǐ zī[230] qǐ
“又复如来灭后，若闻是经而不毁訾[230]，起
suí xǐ xīn dāng zhī yǐ wéishēn xìn jiě xiàng hé kuàng dú sòng shòu
随喜心，当知已为深信解相，何况读诵、受
chí zhī zhě sī rén zé wéidǐngdài rú lái
持之者，斯人则为顶戴如来。

ē yì duō shì shànnán zǐ shàn nǚ rén bù xū wèi wǒ fù
“阿逸多，是善男子、善女人，不须为我复
qǐ tǎ sì jí zuòsēngfáng yǐ sì shì gòngyǎngzhòngsēng suǒ yǐ zhě
起塔寺及作僧坊、以四事供养众僧。所以者
hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén shòu chí dú sòng shì jīng diǎnzhě
何？是善男子、善女人，受持读诵是经典者，

229

230

wéi yǐ qǐ tǎ zào lì sēngfáng gòngyǎngzhòngsēng zé wéi yǐ fó
为已起塔、造立僧坊、供养众僧，则为以佛

shè lì qǐ qī bǎo tǎ gāoguǎngjiànxiǎo zhì yú fàntiān xuánzhū fān gài
舍利起七宝塔，高广渐小至于梵天，悬诸幡盖

jí zhòngbǎo líng huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng shāo
及众宝铃，华、香、璎珞、末香、涂香、烧

xiāng zhòng gǔ jì yuè xiāo dí kōnghóu zhǒngzhǒng wǔ xì
香、众鼓、伎乐、箫、笛、箜篌、种种舞戏，

yǐ miào yīn shēng gē bài zànsòng zé wéi yú wú liàngqiānwàn yì jié zuò
以妙音声歌呗赞颂，则为于无量千万亿劫作

shì gòngyǎng yǐ
是供养已。

ē yì duō ruò wǒ mièhòu wén shì jīng diǎn yǒunéngshòu
“阿逸多，若我灭后，闻是经典，有能受

chí ruò zì shū ruò jiào rén shū zé wéi qǐ lì sēngfáng yǐ chì zhān
持，若自书，若教人书，则为起立僧坊，以赤栴

tán zuò zhū diàntáng sān shí yǒu èr gāo bā duō luó shù gāoguǎngyánhǎo
檀作诸殿堂三十有二，高八多罗树，高广严好，

bǎi qiān bǐ qiū yú qí zhōng zhǐ yuán lín yù chí jīng xíng chán kū
百千比丘于其中止，园林、浴池、经行、禅窟，

yī fú yǐn shí chuáng rù tāngyào yī qiè lè jù chōngmǎn qí
衣服、饮食、床褥、汤药，一切乐具充满其

zhōng rú shì sēngfáng táng gé ruò gān bǎi qiānwàn yì qí shù wú
中。如是僧坊、堂阁，若干百千万亿，其数无

liàng yǐ cǐ xiànqiángòngyǎng yú wǒ jí bǐ qiū sēng shì gù wǒ shuō rú
量，以此现前供养于我及比丘僧。是故我说如

lái mièhòu ruò yǒushòu chí dú sòng wèi tā rén shuō ruò zì shū
来灭后，若有受持、读诵、为他人说，若自书，

ruò jiào rén shū gòngyǎng jīng juàn bù xū fù qǐ tǎ sì jí zàosēngfáng
若教人书，供养经卷，不须复起塔寺及造僧坊、

gòngyǎngzhòngsēng kuàng fù yǒu rén néng chí shì jīng jiān xíng bù shī
供养众僧。况复有人能持是经，兼行布施、

chí jiè rěn rǔ jīng jìn yī xīn zhì huì qí dé zuì shèng wú
持戒、忍辱、精进、一心、智慧，其德最胜，无

liàng wú biān pì rú xū kōng dōng xī nán běi sì wéi shàng xià wú
量无边。譬如虚空，东西南北、四维上下无

liàng wú biān shì rén gōng dé yì fù rú shì wú liàng wú biān jí zhì
量无边；是人功德，亦复如是无量无边，疾至

yī qiè zhǒng zhì ruò rén dú sòngshòu chí shì jīng wèi tā rén shuō ruò
一切种智。若人读诵受持是经，为他人说，若

zì shū ruò jiào rén shū fù néng qǐ tǎ jí zàosēngfáng gòngyǎngzàn
自书，若教人书，复能起塔及造僧坊、供养赞

tàn shēngwénzhòngsēng yì yǐ bǎi qiānwàn yì zàn tàn zhī fǎ zàn tàn pú
叹声闻众僧，亦以百千万亿赞叹之法赞叹菩

sà gōng dé yòu wèi tā rén zhǒngzhǒng yīn yuán suí yì jiě shuō cǐ fǎ huā
萨功德，又为他人种种因缘随义解说此法华

jīng fù néngqīngjìng chí jiè yǔ róu hé zhě ér gòngtóng zhǐ rěn rǔ
经，复能清净持戒，与柔和者而共同止，忍辱

wú chēn zhì niànjiān gù cháng guì zuò chán dé zhūshēndìng jīng jìn
无瞋，志念坚固，常贵坐禅得诸深定，精进

yǒngměngshè zhūshàn fǎ lì gēn zhì huì shàn dá wènnàn
勇猛摄诸善法，利根智慧善答问难。

ē yì duō ruò wǒ mièhòu zhūshànnán zǐ shàn nǚ rén
“阿逸多，若我灭后，诸善男子、善女人

shòu chí dú sòng shì jīng diǎnzhě fù yǒu rú shì zhūshàngōng dé dāng zhī
受持读诵是经典者，复有如是诸善功德，当知

shì rén yǐ qù dàochǎng jìn ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zuòdào
是人已趣道场，近阿耨多罗三藐三菩提，坐道

shù xià
树下。

ē yì duō shì shànnán zǐ shàn nǚ rén ruò zuò ruò lì
“阿逸多，是善男子、善女人，若坐、若立、

ruò xíngchù cǐ zhōngbiànyīng qǐ tǎ yī qiè tiānrén jiē yīnggòngyǎng rú
若行处，此中便应起塔，一切天人皆应供养如

fó zhī tǎ
佛之塔。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò wǒ miè dù hòu néng fèng chí cǐ jīng
若我灭度后　能奉持此经

sī rén fú wú liàng rú shàng zhī suǒ shuō
斯人福无量　如上之所说

shì zé wéi jù zú yī qiè zhū gòng yǎng
是则为具足　一切诸供养

yǐ shè lì qǐ tǎ qī bǎo ér zhuāng yán
以舍利起塔　七宝而庄严

biǎo chà shèn gāo guǎng　　jiàn xiǎo zhì fàn tiān
表 刹 甚 高 广　　渐 小 至 梵 天

bǎo líng qiān wàn yì　　fēng dòng chū miào yīn
宝 铃 千 万 亿　　风 动 出 妙 音

yòu yú wú liàng jié　　ér gòng yǎng cǐ tǎ
又 于 无 量 劫　　而 供 养 此 塔

huā xiāng zhū yīng luò　　tiān yī zhòng jì yuè
华 香 诸 璎 珞　　天 衣 众 技[231] 乐

rán xiāng yóu sū dēng　　zhōu zā cháng zhào míng
然 香 油 苏[232] 灯　　周 匝 常 照 明

è shì fǎ mò shí　　néng chí shì jīng zhě
恶 世 法 末 时　　能 持 是 经 者

zé wéi yǐ rú shàng　　jù zú zhū gòng yǎng
则 为 已 如 上　　具 足 诸 供 养

ruò néng chí cǐ jīng　　zé rú fó xiàn zài
若 能 持 此 经　　则 如 佛 现 在

yǐ niú tóu zhān tán　　qǐ sēng fáng gòng yǎng
以 牛 头 栴 檀　　起 僧 坊 供 养

táng yǒu sān shí èr　　gāo bā duō luó shù
堂 有 三 十 二　　高 八 多 罗 树

shàng zhuàn miào yī fú　　chuáng wò jiē jù zú
上 馔 妙 衣 服　　床 卧 皆 具 足

bǎi qiān zhòng zhù chù　　yuán lín zhū yù chí
百 千 众 住 处　　园 林 诸 浴 池

jīng xíng jí chán kū　　zhǒng zhǒng jiē yán hǎo
经 行 及 禅 窟　　种 种 皆 严 好

ruò yǒu xìn jiě xīn　　shòu chí dú sòng shū
若 有 信 解 心　　受 持 读 诵 书

ruò fù jiào rén shū　　jí gòng yǎng jīng juàn
若 复 教 人 书　　及 供 养 经 卷

sàn huā xiāng mò xiāng　　yǐ xū màn zhān[233] bo
散 华 香 末 香　　以 须 曼 蔺 卜

ē tí mù duō qié　　xūn yóu cháng rán[234] zhī
阿 提 目 多 伽　　熏 油 常 然 之

231

232

233

234

rú shì gòng yǎng zhě　dé wú liàng gōng dé
如是供养者　得无量功德

rú xū kōng wú biān　qí fú yì rú shì
如虚空无边　其福亦如是

kuàng fù chí cǐ jīng　jiān bù shī chí jiè
况复持此经　兼布施持戒

rěn rǔ yào chán dìng　bù chēn bú è kǒu
忍辱乐禅定　不瞋不恶口

gōng jìng yú tǎ miào　qiān xià zhū bǐ qiū
恭敬于塔庙　谦下诸比丘

yuǎn lí zì gāo xīn　cháng sī wéi zhì huì
远离自高心　常思惟智慧

yǒu wèn nàn bù chēn　suí shùn wèi jiě shuō
有问难不瞋　随顺为解说

ruò néng xíng shì xíng　gōng dé bù kě liàng
若能行是行　功德不可量

ruò jiàn cǐ fǎ shī　chéng jiù rú shì dé
若见此法师　成就如是德

yīng yǐ tiān huā sàn　tiān yī fù qí shēn
应以天华散　天衣覆其身

tóu miàn jiē zú lǐ　shēng xīn rú fó xiǎng
头面接足礼　生心如佛想

yòu yīng zuò shì niàn　bù jiǔ yì dào shù
又应作是念　不久诣道树

dé wú lòu wú wéi　guǎng lì zhū rén tiān
得无漏无为　广利诸人天

qí suǒ zhù zhǐ chù　jīng xíng ruò zuò wò
其所住止处　经行若坐卧

nǎi zhì shuō yī jì　shì zhōng yīng qǐ tǎ
乃至说一偈　是中应起塔

zhuāngyán lìng miàohǎo　zhǒngzhǒng yǐ gòngyǎng
庄严令妙好　种种以供养

fó zǐ zhù cǐ dì　zé shì fó shòu yòng
佛子住此地　则是佛受用

cháng zài yú qí zhōng　jīng xíng jí zuò wò
常在于其中　经行及坐卧

zàn

赞

màn shū qǐ gào. yōng hù zhēn quán. jiān chí sì fǎ dé ān
曼殊起告. 拥护真诠. 坚持四法得安
rán. dì yǒngzhòng duō qiān. ē yì chóngxuān. shòuliàng guǎng wú biān.
然. 地涌众多千. 阿逸重宣. 寿量广无边.

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì liù

妙法莲华经卷第六

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[235]

suí xǐ gōng dé pǐn dì shí bā

随喜功德品第十八

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn ruò yǒu

尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言："世尊！若有

shànnán zǐ shàn nǚ rén wén shì fǎ huā jīng suí xǐ zhě dé jǐ suǒ fú

善男子、善女人，闻是法华经随喜者，得几所福？"

ér shuō jì yán

而说偈言：

shì zūn miè dù hòu qí yǒuwén shì jīng

世尊灭度后 其有闻是经

ruò néng suí xǐ zhě wéi dé jǐ suǒ fú

若能随喜者 为得几所福

ěr shí fó gào mí lè pú sà mó hē sà ē yì duō rú lái

尔时，佛告弥勒菩萨摩诃萨："阿逸多，如来

miè hòu ruò bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí jí yú

灭后，若比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，及余

zhì zhě ruò zhǎng ruò yòu wén shì jīng suí xǐ yǐ cóng fǎ huì chū zhì

智者若长若幼，闻是经随喜已，从法会出，至

yú yú chù ruò zài sēngfáng ruò kòngxián dì ruò chéng yì xiàng

于余处，若在僧坊，若空闲地，若城邑、巷

mò jù luò tián lǐ rú qí suǒwén wèi fù mǔ zōng qīn shàn

陌、聚落、田里，如其所闻，为父母、宗亲、善

yǒu zhī shí suí lì yǎnshuō shì zhū rén děng wén yǐ suí xǐ fù

友、知识随力演说；是诸人等，闻已随喜，复

xíngzhuǎnjiào yú rén wén yǐ yì suí xǐ zhuǎnjiào rú shì zhǎnzhuǎn

行转教；余人闻已，亦随喜转教；如是展转，

235 亶

zhì dì wǔ shí
至第五十。

ē yì duō qí dì wǔ shí shànnán zǐ shàn nǚ rén suí xǐ
“阿逸多，其第五十善男子、善女人随喜

gōng dé wǒ jīn shuō zhī rǔ dāngshàntīng ruò sì bǎi wàn yì ē sēng
功德，我今说之，汝当善听。若四百万亿阿僧

qí shì jiè liù qù sì shēngzhòngshēng luǎnshēng tāi shēng shī
祇世界，六趣四生众生，卵生、胎生、湿

shēng huàshēng ruò yǒuxíng wú xíng yǒuxiǎng wú xiǎng fēi
生、化生，若有形、无形，有想、无想，非

yǒuxiǎng fēi wú xiǎng wú zú èr zú sì zú duō zú rú
有想、非无想，无足、二足、四足、多足，如

shì děng zài zhòngshēng shù zhě yǒu rén qiú fú suí qí suǒ yù yú lè zhī
是等在众生数者，有人求福，随其所欲娱乐之

jù jiē jǐ yǔ zhī yī yī zhòngshēng yǔ mǎnyán fú tí jīn yín
具皆给与之。一一众生，与满阎浮提金、银、

liú lí chē qú mǎnǎo shān hú hǔ pò zhū miàozhēnbǎo
琉璃、砗磲、码碯[236]、珊瑚、琥[237]珀诸妙珍宝，

jí xiàng mǎ chēshèng qī bǎosuǒ chénggōngdiàn lóu gé děng shì dà shī
及象马车乘、七宝所成宫殿楼阁等。是大施

zhǔ rú shì bù shī mǎn bā shí nián yǐ ér zuò shì niàn wǒ yǐ shī
主，如是布施满八十年已，而作是念：‘我已施

zhòngshēng yú lè zhī jù suí yì suǒ yù rán cǐ zhòngshēng jiē yǐ
众生娱乐之具，随意所欲。然此众生，皆已

shuāi lǎo niánguò bā shí fà bái miànzhòu jiāng sǐ bù jiǔ wǒ dāng
衰老年过八十，发白面皱，将死不久，我当

yǐ fó fǎ ér xùndǎo zhī jí jí cǐ zhòngshēng xuān bù fǎ huà
以佛法而训导之。’即集此众生，宣布法化，

shì jiào lì xǐ yī shí jiē dé xū tuóhuándào sī tuóhándào ē nà
示教利喜，一时皆得须陀洹道、斯陀含道、阿那

hándào ē luóhàndào jìn zhū yǒu lòu yú shēnchándìng jiē dé zì
含道、阿罗汉道，尽诸有漏，于深禅定皆得自

zài jù bā jiě tuō yú rǔ yì yún hé shì dà shī zhǔ suǒ dé gōng dé
在，具八解脱。于汝意云何，是大施主所得功德

nìngwéiduō fǒu
宁为多不？”

236 栗

237

mí lè bó fó yán shì zūn shì rén gōng dé shènduō wú liàng
弥勒白佛言："世尊！是人功德甚多，无量
wú biān ruò shì shī zhǔ dàn shī zhòngshēng yī qiè lè jù gōng dé
无边。若是施主，但施众生一切乐具，功德
wú liàng hé kuàng lìng dé ē luó hànguǒ
无量，何况令得阿罗汉果！"

fó gào mí lè wǒ jīn fēn míng yù rǔ shì rén yǐ yī qiè lè
佛告弥勒："我今分明语汝，是人以一切乐
jù shī yú sì bǎi wàn yì ē sēng qí shì jiè liù qù zhòngshēng yòu lìng
具施于四百万亿阿僧祇世界六趣众生，又令
dé ē luó hànguǒ suǒ dé gōng dé bù rú shì dì wǔ shí rén wén fǎ huā
得阿罗汉果，所得功德，不如是第五十人闻法华
jīng yī jì suí xǐ gōng dé bǎi fēn qiān fēn bǎi qiānwàn yì fēn
经一偈随喜功德，百分、千分、百千万亿分、
bù jí qí yī nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng zhī
不及其一，乃至算数譬喻所不能知。

ē yì duō rú shì dì wǔ shí rén zhǎnzhuǎnwén fǎ huā jīng suí
"阿逸多，如是第五十人展转闻法华经随
xǐ gōng dé shàng wú liàng wú biān ē sēng qí hé kuàng zuì chū yú huì
喜功德，尚无量无边阿僧祇，何况最初于会
zhōngwén ér suí xǐ zhě qí fú fù shèng wú liàng wú biān ē sēng qí
中闻而随喜者！其福复胜无量无边阿僧祇，
bù kě dé bǐ
不可得比。

yòu ē yì duō ruò rén wèi shì jīng gù wǎng yì sēngfáng
"又，阿逸多，若人为是经故，往诣僧坊
ruò zuò ruò lì xū yú tīngshòu yuán shì gōng dé zhuǎnshēnsuǒshēng dé
若坐若立须臾听受，缘是功德，转身所生得
hǎoshàngmiàoxiàngmǎchēshèng zhēnbǎoniǎn yú jí chéngtiāngōng ruò
好上妙象马车乘、珍宝辇舆及乘天宫。若
fù yǒu rén yú jiǎng fǎ chùzuò gèngyǒu rén lái quàn lìng zuò tīng ruò fēn
复有人于讲法处坐，更有人来劝令坐听，若分
zuò lìng zuò shì rén gōng dé zhuǎnshēn dé dì shì zuò chù ruò fàn wáng
座令坐，是人功德，转身得帝释坐处，若梵王
zuò chù ruò zhuàn lún shèngwángsuǒ zuò zhī chù
坐处，若转轮圣王所坐之处。

ē yì duō ruò fù yǒu rén yù yú rén yán yǒu jīng míng fǎ
"阿逸多，若复有人语余人言：'有经名法

huā kě gòngwǎngtīng jí shòu qí jiào nǎi zhì xū yú jiānwén
华，可共往听。’即受其教，乃至须臾间闻，

shì rén gōng dé zhuǎnshēn dé yǔ tuó luó ní pú sà gòngshēng yī chù
是人功德，转身得与陀罗尼菩萨共生一处，

lì gēn zhì huì bǎi qiānwàn shì zhōng bù yīn yǎ kǒu qì bú chòu shé
利根智慧，百千万世终不瘖瘂。口气不臭，舌

cháng wú bìng kǒu yì wú bìng chǐ bú gòu hēi bù huáng bù shū yì
常无病，口亦无病。齿不垢黑，不黄不踈，亦

bù quē luò bù cī bù qū chún bú xià chuí yì bù qiānsuō bù
不缺落，不差不曲；唇不下垂，亦不褰缩、不

cū sè bù chuāngzhēn yì bù quēhuài yì bù wāi[238] xié bú hòu
粗涩、不疮胗，亦不缺坏，亦不㖞斜，不厚

bú dà yì bù lí hēi wú zhū kě wù bí bù biǎn tī yì bù qū
不大，亦不黧黑，无诸可恶；鼻不匾匾，亦不曲

lì miàn sè bù hēi yì bù xiá[239] cháng yì bù wā qū wú yǒu
戾，面色不黑，亦不陿长，亦不窊曲，无有

yī qiè bù kě xǐ xiàng chúnshé yá chǐ xī jiē yánhǎo bí xiū gāo zhí
一切不可喜相。唇舌牙齿悉皆严好，鼻修高直，

miànmàoyuánmǎn méigāo ér cháng é guǎngpíngzhèng rén xiàng jù
面貌圆满，眉高而长，额广平正，人相具

zú shì shì suǒshēng jiàn fó wén fǎ xìn shòujiào huì
足。世世所生，见佛闻法，信受教诲。

ē yì duō rǔ qiě guān shì quàn yú yī rén lìngwǎngtīng fǎ
“阿逸多，汝且观是，劝于一人令往听法

gōng dé rú cǐ hé kuàng yī xīn tīngshuō dú sòng ér yú dà zhòngwèi
功德如此，何况一心听说读诵，而于大众为

rén fēn bié rú shuō xiū xíng
人分别、如说修行？”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò rén yú fǎ huì dé wén shì jīng diǎn
若人于法会　得闻是经典

nǎi zhì yú yī jì suí xǐ wèi tā shuō
乃至于一偈　随喜为他说

rú shì zhǎn zhuǎn jiào zhì yú dì wǔ shí
如是展转教　至于第五十

238

239

zuì hòu rén huò fú　　jīn dāng fēn bié zhī
最后人获福　　今当分别之

rú yǒu dà shī zhǔ　　gōng jǐ wú liàngzhòng
如有大施主　　供给无量众

jù mǎn bā shí suì　　suí yì zhī suǒ yù
具满八十岁　　随意之所欲

jiàn bǐ shuāi lǎo xiàng　　fà bái ér miàn zhòu
见彼衰老相　　发白而面皱

chǐ shū xíng kū jié　　niàn qí sǐ bù jiǔ
齿踈形枯竭　　念其死不久

wǒ jīn yīng dāng jiào　　lìng dé yú dào guǒ
我今应当教　　令得于道果

jí wèi fāng biàn shuō　　niè pán zhēn shí fǎ
即为方便说　　涅槃真实法

shì jiē bù láo gù　　rú shuǐ mò pào yàn
世皆不牢固　　如水沫泡焰

rǔ děng xián yīng dāng　　jí shēng yàn lí xīn
汝等咸应当　　疾生厌离心

zhū rén wén shì fǎ　　jiē dé ē luó hàn
诸人闻是法　　皆得阿罗汉

jù zú liù shén tōng　　sān míng bā jiě tuō
具足六神通　　三明八解脱

zuì hòu dì wǔ shí　　wén yī jì suí xǐ
最后第五十　　闻一偈随喜

shì rén fú shèng bǐ　　bù kě wéi pì yù
是人福胜彼　　不可为譬喻

rú shì zhǎn zhuǎn wén　　qí fú shàng wú liàng
如是展转闻　　其福尚无量

hé kuàng yú fǎ huì　　chū wén suí xǐ zhě
何况于法会　　初闻随喜者

ruò yǒu quàn yī rén　　jiāng yǐn tīng fǎ huā
若有劝一人　　将引听法华

yán cǐ jīng shēn miào　　qiān wàn jié nán yù
言此经深妙　　千万劫难遇

jí shòu jiào wǎng tīng　　nǎi zhì xū yú wén
即受教往听　　乃至须臾闻

sī rén zhī fú bào　　jīn dāng fēn bié shuō
斯人之福报　　今当分别说

shì shì wú kǒu huàn　chǐ bù shū huáng hēi
世世无口患　齿不踈黄黑

chún bú hòu qiān quē　wú yǒu kě wù xiàng
唇不厚褰缺　无有可恶相

shé bù gān hēi duǎn　bí gāo xiū qiě zhí
舌不干黑短　鼻高修且直

é guǎng ér píngzhèng　miàn mù xī duān yán
额广而平正　面目悉端严

wéi rén suǒ xǐ jiàn　kǒu qì wú chòu huì
为人所喜见　口气无臭秽

yōu bō huā zhī xiāng　chángcóng qí kǒu chū
优钵华之香　常从其口出

ruò gù yì sēng fáng　yù tīng fǎ huā jīng
若故诣僧坊　欲听法华经

xū yú wén huān xǐ　jīn dāng shuō qí fú
须臾闻欢喜　今当说其福

hòu shēng tiān rén zhōng　dé miào xiàng mǎ chē
后生天人中　得妙象马车

zhēn bǎo zhī niǎn yú　jí chéngtiāngōngdiàn
珍宝之辇舆　及乘天宫殿

ruò yú jiǎng fǎ chù　quàn rén zuò tīng jīng
若于讲法处　劝人坐听经

shì fú yīn yuán dé　shì fàn zhuàn lún zuò
是福因缘得　释梵转轮座

hé kuàng yī xīn tīng　jiě shuō qí yì qù
何况一心听　解说其义趣

rú shuō ér xiū xíng　qí fú bù kě xiàn[240]
如说而修行　其福不可限

240

fǎ shī gōng dé pǐn dì shí jiǔ
法师功德品第十九[241]

ěr shí fó gào cháng jīng jìn pú sà mó hē sà ruò shàn nán zǐ
尔时，佛告常精进菩萨摩诃萨："若善男子、
shàn nǚ rén shòu chí shì fǎ huā jīng ruò dú ruò sòng ruò jiě shuō
善女人，受持是法华经，若读、若诵、若解说、
ruò shū xiě shì rén dāng dé bā bǎi yǎn gōng dé qiān èr bǎi ěr gōng dé
若书写，是人当得八百眼功德、千二百耳功德、
bā bǎi bí gōng dé qiān èr bǎi shé gōng dé bā bǎi shēn gōng dé qiān
八百鼻功德、千二百舌功德、八百身功德、千
èr bǎi yì gōng dé yǐ shì gōng dé zhuāng yán liù gēn jiē lìng qīng jìng
二百意功德。以是功德庄严六根，皆令清净。
shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén fù mǔ suǒ shēng qīng jìng ròu yǎn jiàn yú
是善男子、善女人，父母所生清净肉眼，见于
sān qiān dà qiān shì jiè nèi wài suǒ yǒu shān lín hé hǎi xià zhì ē bí dì
三千大千世界内外所有山林河海，下至阿鼻地
yù shàng zhì yǒu dǐng yì jiàn qí zhōng yī qiè zhòng shēng jí yè yīn
狱，上至有顶，亦见其中一切众生及业因
yuán guǒ bào shēng chù xī jiàn xī zhī
缘果报生处，悉见悉知。"

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò yú dà zhòng zhōng yǐ wú suǒ wèi xīn
若于大众中　以无所畏心
shuō shì fǎ huā jīng rǔ tīng qí gōng dé
说是法华经　汝听其功德
shì rén dé bā bǎi gōng dé shū shèng yǎn
是人得八百　功德殊胜眼
yǐ shì zhuāng yán gù qí mù shèn qīng jìng
以是庄严故　其目甚清净
fù mǔ suǒ shēng yǎn xī jiàn sān qiān jiè
父母所生眼　悉见三千界
nèi wài mí lóu shān xū mí jí tiě wéi
内外弥楼山　须弥及铁围

241

bìng zhū yú shān lín dà hǎi jiāng hé shuǐ
并诸余山林大海江河水

xià zhì ē bí yù shàng zhì yǒu dǐng chù
下至阿鼻狱上至有顶处

qí zhōng zhū zhòng shēng yī qiè jiē xī jiàn
其中诸众生一切皆悉见

suī wèi dé tiān yǎn ròu yǎn lì rú shì
虽未得天眼肉眼力如是

fù cì cháng jīng jìn ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén shòu
“复次，常精进，若善男子、善女人，受

chí cǐ jīng ruò dú ruò sòng ruò jiě shuō ruò shū xiě dé qiān
持此经，若读、若诵、若解说、若书写，得千

èr bǎi ěr gōng dé yǐ shì qīng jìng ěr wén sān qiān dà qiān shì jiè
二百耳功德。以是清净耳，闻三千大千世界，

xià zhì ē bí dì yù shàng zhì yǒu dǐng qí zhōng nèi wài zhǒng zhǒng yǔ
下至阿鼻地狱，上至有顶，其中内外种种语

yán yīn shēng xiàng shēng mǎ shēng niú shēng chē shēng tí kū
言音声：象声、马声、牛声、车声；啼哭

shēng chóu tàn shēng luó shēng gǔ shēng zhōng shēng líng shēng
声、愁叹声；螺声、鼓声、钟声、铃声；

xiào shēng yǔ shēng nán shēng nǚ shēng tóng zǐ shēng tóng nǚ
笑声、语声；男声、女声、童子声、童女

shēng fǎ shēng fēi fǎ shēng kǔ shēng lè shēng fán fū shēng
声；法声、非法声；苦声、乐声；凡夫声、

shèng rén shēng xǐ shēng bù xǐ shēng tiān shēng lóng shēng yè
圣人声；喜声、不喜声；天声、龙声、夜

chā shēng qián tà pó shēng ē xiū luó shēng jiā lóu luó shēng jǐn
叉声、乾闼婆声、阿修罗声、迦楼罗声、紧

nà luó shēng mó hóu luó qié shēng huǒ shēng shuǐ shēng fēng shēng
那罗声、摩睺罗伽声；火声、水声、风声；

dì yù shēng chù shēng shēng è guǐ shēng bǐ qiū shēng bǐ qiū
地狱声、畜生声、饿鬼声；比丘声、比丘

ní shēng shēng wén shēng pì zhī fó shēng pú sà shēng fó shēng
尼声；声闻声、辟支佛声；菩萨声、佛声。

yǐ yào yán zhī sān qiān dà qiān shì jiè zhōng yī qiè nèi wài suǒ yǒu zhū
以要言之，三千大千世界中一切内外所有诸

shēng suī wèi dé tiān ěr yǐ fù mǔ suǒ shēng qīng jìng cháng ěr jiē
声，虽未得天耳，以父母所生清净常耳，皆

xī wén zhī rú shì fēn bié zhǒngzhǒng yīn shēng ér bú huài ěr gēn
悉闻知，如是分别种种音声而不坏耳根。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

fù mǔ suǒ shēng ěr qīng jìng wú zhuó huì
父母所生耳清净无浊秽

yǐ cǐ cháng ěr wén sān qiān shì jiè shēng
以此常耳闻三千世界声

xiàng mǎ chē niú shēng zhōng líng luó gǔ shēng
象马车牛声钟铃螺鼓声

qín sè kōng hóu shēng xiāo dí zhī yīn shēng
琴瑟箜篌声箫笛之音声

qīng jìng hǎo gē shēng tīng zhī ér bù zhuó
清净好歌声听之而不著

wú shù zhǒng rén shēng wén xī néng jiě liǎo
无数种人声闻悉能解了

yòu wén zhū tiān shēng wēi miào zhī gē yīn
又闻诸天声微妙之歌音

jí wén nán nǚ shēng tóng zǐ tóng nǚ shēng
及闻男女声童子童女声

shānchuānxiǎn gǔ zhōng jiā líng pín qié shēng
山川峪谷中迦陵频伽声

mìng mìng děng zhū niǎo xī wén qí yīn shēng
命命等诸鸟悉闻其音声

dì yù zhòng kǔ tòng zhǒngzhǒngchǔ dú shēng
地狱众苦痛种种楚毒声

è guǐ jī kě bī qiú suǒ yǐn shí shēng
饿鬼饥渴逼求索饮食声

zhū ē xiū luó děng jū zài dà hǎi biān
诸阿修罗等居在大海边

zì gòng yán yǔ shí chū yú dà yīn shēng
自共言语[242]时出于大音声

rú shì shuō fǎ zhě ān zhù yú cǐ jiān
如是说法者安住于此间

yáo wén shì zhòng shēng ér bú huài ěr gēn
遥闻是众声而不坏耳根

242

shí fāng shì jiè zhōng　qín shòu míng xiāng hū
十方世界中　禽兽鸣相呼

qí shuō fǎ zhī rén　yú cǐ xī wén zhī
其说法之人　于此悉闻之

qí zhū fàn tiān shàng　guāng yīn jí biàn jìng
其诸梵天上　光音及遍净

nǎi zhì yǒu dǐng tiān　yán yǔ zhī yīn shēng
乃至有顶天　言语之音声

fǎ shī zhù yú cǐ　xī jiē dé wén zhī
法师住于此　悉皆得闻之

yī qiè bǐ qiū zhòng　jí zhū bǐ qiū ní
一切比丘众　及诸比丘尼

ruò dú sòng jīng diǎn　ruò wèi tā rén shuō
若读诵经典　若为他人说

fǎ shī zhù yú cǐ　xī jiē dé wén zhī
法师住于此　悉皆得闻之

fù yǒu zhū pú sà　dú sòng yú jīng fǎ
复有诸菩萨　读诵于经法

ruò wèi tā rén shuō　zhuàn jí jiě qí yì
若为他人说　撰集解其义

rú shì zhū yīn shēng　xī jiē dé wén zhī
如是诸音声　悉皆得闻之

zhū fó dà shèng zūn　jiào huà zhòng shēng zhě
诸佛大圣尊　教化众生者

yú zhū dà huì zhōng　yǎn shuō wēi miào fǎ
于诸大会中　演说微妙法

chí cǐ fǎ huā zhě　xī jiē dé wén zhī
持此法华者　悉皆得闻之

sān qiān dà qiān jiè　nèi wài zhū yīn shēng
三千大千界　内外诸音声

xià zhì ē bí yù　shàng zhì yǒu dǐng tiān
下至阿鼻狱　上至有顶天

jiē wén qí yīn shēng　ér bú huài ěr gēn
皆闻其音声　而不坏耳根

qí ěr cōng lì gù　xī néng fēn bié zhī
其耳聪利故　悉能分别知

chí shì fǎ huā zhě　suī wèi dé tiān ěr
持是法华者　虽未得天耳

dàn yòng suǒ shēng ěr gōng dé yǐ rú shì
但用所生耳 功德已如是

fù cì cháng jīng jìn ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén shòu
“复次，常精进，若善男子、善女人，受

chí shì jīng ruò dú ruò sòng ruò jiě shuō ruò shū xiě chéng jiù
持是经，若读、若诵、若解说、若书写，成就

bā bǎi bí gōng dé yǐ shì qīng jìng bí gēn wén yú sān qiān dà qiān shì
八百鼻功德。以是清净鼻根，闻于三千大千世

jiè shàng xià nèi wài zhǒng zhǒng zhū xiāng xū màn nà huāxiāng shé tí
界上下内外种种诸香：须曼那华香、阇提

huāxiāng mò lì huāxiāng zhān bo huāxiāng bō luó luó huāxiāng
华香、末利华香、瞻卜华香、波罗罗华香、

chì lián huāxiāng qīng lián huāxiāng bái lián huāxiāng huā shù xiāng
赤莲华香、青莲华香、白莲华香、华树香、

guǒ[243] shù xiāng zhān tán xiāng chén[244] shuǐ xiāng duō mó luó bá xiāng
果树香、栴檀香、沉水香、多摩罗跋香、

duō qié luó xiāng jí qiān wàn zhǒng huó xiāng ruò mò ruò wán ruò tú
多伽罗香及千万种和香，若末、若丸、若涂

xiāng chí shì jīng zhě yú cǐ jiān zhù xī néng fēn bié yòu fù bié
香。持是经者，于此间住，悉能分别。又复别

zhī zhòng shēng zhī xiāng xiàng xiāng mǎ xiāng niú yáng děng xiāng nán
知众生之香：象香、马香、牛羊等香，男

xiāng nǚ xiāng tóng zǐ xiāng tóng nǚ xiāng jí cǎo mù cóng lín xiāng
香、女香、童子香、童女香，及草木丛林香，

ruò jìn ruò yuǎn suǒ yǒu zhū xiāng xī jiē dé wén fēn bié bú cuò chí
若近若远所有诸香，悉皆得闻，分别不错。持

shì jīng zhě suī zhù yú cǐ yì wén tiān shàng zhū tiān zhī xiāng bō lì
是经者，虽住于此，亦闻天上诸天之香：波利

zhì duō luó jū pí tuó luó shù xiāng jí màn tuó luó huāxiāng mó hē
质多罗、拘鞞陀罗树香，及曼陀罗华香、摩诃

màn tuó luó huāxiāng màn shū shā huāxiāng mó hē màn shū shā huāxiāng
曼陀罗华香、曼殊沙华香、摩诃曼殊沙华香，

zhān tán chén shuǐ zhǒng zhǒng mò xiāng zhū zá huāxiāng rú shì
栴檀、沉[245]水、种种末香，诸杂华香，如是

243

244

245

děngtiānxiāng hé hé suǒchū zhī xiāng wú bù wén zhī yòuwénzhūtiān
等天香和合所出之香，无不闻知。又闻诸天

shēnxiāng shì tí huán yīn zài shèngdiànshàng wǔ yù yú lè xī xì shí
身香：释提桓因在胜殿上五欲娱乐嬉戏时

xiāng ruò zài miào fǎ tángshàngwèidāo lì zhūtiānshuō fǎ shí xiāng ruò
香，若在妙法堂上为忉利诸天说法时香，若

yú zhūyuányóu xì shí xiāng jí yú tiānděngnán nǚ shēnxiāng jiē xī
于诸园游戏时香，及余天等男女身香，皆悉

yáowén rú shì zhǎnzhuǎn nǎi zhì fàn shì shàng zhì yǒudǐngzhūtiānshēn
遥闻。如是展转乃至梵世，上至有顶诸天身

xiāng yì jiē wén zhī bìngwénzhūtiānsuǒshāo zhī xiāng jí shēngwén
香，亦皆闻之，并闻诸天所烧之香，及声闻

xiāng pì zhī fó xiāng pú sà xiāng zhū fó shēnxiāng yì jiē yáo
香、辟支佛香、菩萨香、诸佛身香，亦皆遥

wén zhī qí suǒ zài suī wén cǐ xiāng rán yú bí gēn bú huài bú cuò
闻，知其所在。虽闻此香，然于鼻根不坏不错，

ruò yù fēn bié wèi tā rénshuō yì niàn bú miù
若欲分别为他人说，忆念不谬。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

shì rén bí qīng jìng yú cǐ shì jiè zhōng
是人鼻清净　于此世界中

ruò xiāng ruò chòu wù zhǒng zhǒng xī wén zhī
若香若臭物　种种悉闻知

xū màn nà shé tí duō mó luó zhān tán
须曼那阇提　多摩罗栴檀

chén[246] shuǐ jí guì xiāng zhǒngzhǒnghuāguǒ[247] xiāng
沉水及桂香　种种华果香

jí zhī zhòngshēngxiāng nán zǐ nǚ rén xiāng
及知众生香　男子女人香

shuō fǎ zhě yuǎn zhù wén xiāng zhī suǒ zài
说法者远住　闻香知所在

dà shì zhuàn lún wáng xiǎo zhuàn lún jí zǐ
大势转轮王　小转轮及子

qún chén zhū gōng rén wén xiāng zhī suǒ zài
群臣诸宫人　闻香知所在

246

247

shēn suǒ zhuó zhēn bǎo　　jí dì zhōng bǎo zàng
身 所 著 珍 宝　　及 地 中 宝 藏

zhuàn lún wáng bǎo nǚ　　wén xiāng zhī suǒ zài
转 轮 王 宝 女　　闻 香 知 所 在

zhū rén yán shēn jù　　yī fú jí yīng luò
诸 人 严 身 具　　衣 服 及 璎 珞

zhǒngzhǒng suǒ tú xiāng　　wén xiāng zhī qí shēn
种 种 所 涂 香　　闻 香 知 其 身

zhū tiān ruò xíng zuò　　yóu xì jí shén biàn
诸 天 若 行 坐　　游 戏 及 神 变

chí shì fǎ huā zhě　　wén xiāng xī néng zhī
持 是 法 华 者　　闻 香 悉 能 知

zhū shù huā guǒ[248] shí　　jí sū yóu xiāng qì
诸 树 华 果 实　　及 酥 油 香 气

chí jīng zhě zhù cǐ　　xī zhī qí suǒ zài
持 经 者 住 此　　悉 知 其 所 在

zhū shān shēn xiǎn[249] chù　　zhān tán shù huā fū
诸 山 深 险 处　　栴 檀 树 华 敷

zhòngshēng zài zhōngzhě　　wén xiāng xī[250] néng zhī
众 生 在 中 者　　闻 香 悉 能 知

tiě wéi shān dà hǎi　　dì zhōng zhū zhòng shēng
铁 围 山 大 海　　地 中 诸 众 生

chí jīng zhě wén xiāng　　xī zhī qí suǒ zài
持 经 者 闻 香　　悉 知 其 所 在

ē xiū luó nán nǚ　　jí qí zhū juàn shǔ
阿 修 罗 男 女　　及 其 诸 眷 属

dòu zhēng yóu xì shí　　wén xiāng jiē néng zhī
斗 诤 游 戏 时　　闻 香 皆 能 知

kuàng yě xiǎn ài chù　　shī zǐ xiàng hǔ láng
旷 野 险 隘 处　　师 子 象 虎 狼

yě niú shuǐ niú děng　　wén xiāng zhī suǒ zài
野 牛 水 牛 等　　闻 香 知 所 在

ruò yǒu huái rèn zhě　　wèi biàn[251] qí nán nǚ
若 有 怀 妊 者　　未 辨 其 男 女

248

249

250

251

wú gēn jí fēi rén　wén xiāng xī néng zhī
无根及非人　闻香悉能知

yǐ wén xiāng lì gù　zhī qí chū huái rèn
以闻香力故　知其初怀妊

chéng jiù bù chéng jiù　ān lè chǎn fú zǐ
成就不成就　安乐产福子

yǐ wén xiāng lì gù　zhī nán nǚ suǒ niàn
以闻香力故　知男女所念

rǎn yù chī huì xīn　yì zhī xiū shàn zhě
染欲痴恚心　亦知修善者

dì zhōngzhòng fú zàng　jīn yín zhū zhēn bǎo
地中众伏藏　金银诸珍宝

tóng qì zhī suǒ chéng　wén xiāng xī néng zhī
铜器之所盛　闻香悉能知

zhǒng zhǒng zhū yīng luò　wú néng shí qí jià
种种诸璎珞　无能识其价

wén xiāng zhī guì jiàn　chū chù jí suǒ zài
闻香知贵贱　出处及所在

tiān shàng zhū huā děng　màn tuó màn shū shā
天上诸华等　曼陀曼殊沙

bō lì zhì duō shù　wén xiāng xī néng zhī
波利质多树　闻香悉能知

tiān shàng zhū gōng diàn　shàng zhōng xià chā bié
天上诸宫殿　上中下差别

zhòngbǎohuāzhuāngyán　wén xiāng xī néng zhī
众宝华庄严　闻香悉能知

tiān yuán lín shèng diàn　zhū guàn miào fǎ táng
天园林胜殿　诸观妙法堂

zài zhōng ér yú lè　wén xiāng xī néng zhī
在中而娱乐　闻香悉能知

zhū tiān ruò tīng fǎ　huò shòu wǔ yù shí
诸天若听法　或受五欲时

lái wǎng xíng zuò wò　wén xiāng xī néng zhī
来往行坐卧　闻香悉能知

tiān nǚ suǒ zhuó yī　hǎo huā xiāng zhuāng yán
天女所著衣　好华香庄严

zhōu xuán yóu xì shí　wén xiāng xī néng zhī
周旋游戏时　闻香悉能知

rú shì zhǎnzhuǎnshàng nǎi zhì yú fàn shì
如是展转上 乃至于梵世

rù chán chū chán zhě wén xiāng xī néng zhī
入禅出禅者 闻香悉能知

guāng yīn biàn jìng tiān nǎi zhì yú yǒu dǐng
光音遍净天 乃至于有顶

chū shēng jí tuì mò wén xiāng xī néng zhī
初生及退没 闻香悉能知

zhū bǐ qiū zhòng děng yú fǎ cháng jīng jìn
诸比丘众等 于法常精进

ruò zuò ruò jīng xíng jí dú sòng jīng diǎn[252]
若坐若经行 及读诵经典

huò zài lín shù xià zhuān jīng ér zuò chán
或在林树下 专精而坐禅

chí jīng zhě wén xiāng xī zhī qí suǒ zài
持经者闻香 悉知其所在

pú sà zhì jiān gù zuò chán ruò dú sòng
菩萨志坚固 坐禅若读诵

huò wèi rén shuō fǎ wén xiāng xī néng zhī
或为人说法 闻香悉能知

zài zài fāng shì zūn yī qiè suǒ gōng jìng
在在方世尊 一切所恭敬

mǐn zhòng ér shuō fǎ wén xiāng xī néng zhī
愍众而说法 闻香悉能知

zhòngshēng zài fó qián wén jīng jiē huān xǐ
众生在佛前 闻经皆欢喜

rú fǎ ér xiū xíng wén xiāng xī néng zhī
如法而修行 闻香悉能知

suī wèi dé pú sà wú lòu fǎ shēng bí
虽未得菩萨 无漏法生鼻

ér shì chí jīng zhě xiān dé cǐ bí xiàng
而是持经者 先得此鼻相

fù cì cháng jīng jìn ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén shòu
“复次，常精进，若善男子、善女人，受

chí shì jīng ruò dú ruò sòng ruò jiě shuō ruò shū xiě dé qiān
持是经，若读、若诵、若解说、若书写，得千

252

èr bǎi shé gōng dé ruò hǎo ruò chǒu ruò měi bù měi jí zhū kǔ sè
二百舌功德。若好若丑，若美不美，及诸苦涩
wù zài qí shé gēn jiē biàn chéng shàng wèi rú tiāngān lù wú bù
物，在其舌根，皆变成上味，如天甘露，无不
měi zhě ruò yǐ shé gēn yú dà zhòng zhōng yǒu suǒ yǎnshuō chūshēnmiào
美者。若以舌根于大众中有所演说，出深妙
shēng néng rù qí xīn jiē lìng huān xǐ kuài lè yòu zhū tiān zǐ tiān
声，能入其心，皆令欢喜快乐。又诸天子、天
nǚ shì fàn zhū tiān wén shì shēnmiào yīn shēng yǒu suǒ yǎnshuō yán lùn
女、释梵诸天，闻是深妙音声，有所演说言论
cì dì jiē xī lái tīng jí zhū lóng lóng nǚ yè chā yè chā nǚ
次第，皆悉来听。及诸龙、龙女、夜叉、夜叉女、
qián tà pó qián tà pó nǚ ē xiū luó ē xiū luó nǚ jiā lóu luó
乾闼婆、乾闼婆女、阿修罗、阿修罗女、迦楼罗、
jiā lóu luó nǚ jǐn nà luó jǐn nà luó nǚ mó hóu luó qié mó hóu
迦楼罗女、紧那罗、紧那罗女、摩睺罗伽、摩睺
luó qié nǚ wèi tīng fǎ gù jiē lái qīn jìn gōng jìng gòng yǎng jí bǐ
罗伽女，为听法故，皆来亲近恭敬供养。及比
qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí guówáng wáng zǐ
丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷、国王、王子、
qún chén juàn shǔ xiǎozhuàn lún wáng dà zhuàn lún wáng qī bǎo
群臣、眷属、小转轮王、大转轮王、七宝
qiān zǐ nèi wài juàn shǔ chéng qí gōngdiàn jù lái tīng fǎ yǐ shì pú
千子内外眷属，乘其宫殿，俱来听法。以是菩
sà shànshuō fǎ gù pó luó mén jū shì guó nèi rén mín jìn qí xíng
萨善说法故，婆罗门、居士、国内人民尽其形
shòu suí shì gòng yǎng yòu zhū shēng wén pì zhī fó pú sà zhū
寿，随侍供养。又诸声闻、辟支佛、菩萨、诸
fó chángyào jiàn zhī shì rén suǒ zài fāng miàn zhū fó jiē xiàng qí chù
佛，常乐见之。是人所在方面，诸佛皆向其处
shuō fǎ xī néng shòu chí yī qiè fó fǎ yòu néng chū yú shēnmiào fǎ
说法，悉能受持一切佛法，又能出于深妙法
yīn
音。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

shì rén shé gēn jìng zhōng bú shòu è wèi
是人舌根净　终不受恶味

qí yǒu suǒ shí dàn　　xī jiē chéng gān lù
其有所食噉　悉皆成甘露

yǐ shēn jìng miào shēng　　yú dà zhòng shuō fǎ
以深净妙声　于大众说法

yǐ zhū yīn yuán yù　　yǐn dǎo zhòng shēng xīn
以诸因缘喻　引导众生心

wén zhě jiē huān xǐ　　shè zhū shàng gòng yǎng
闻者皆欢喜　设诸上供养

zhū tiān lóng yè chā　　jí ē xiū luó děng
诸天龙夜叉　及阿修罗等

jiē yǐ gōng jìng xīn　　ér gòng lái tīng fǎ
皆以恭敬心　而共来听法

shì shuō fǎ zhī rén　　ruò yù yǐ miào yīn
是说法之人　若欲以妙音

biàn mǎn sān qiān jiè　　suí yì jí néng zhì
遍满三千界　随意即能至

dà xiǎo zhuàn lún wáng　　jí qiān zǐ juàn shǔ
大小转轮王　及千子眷属

hé zhǎng gōng jìng xīn　　cháng lái tīng shòu fǎ
合掌恭敬心　常来听受法

zhū tiān lóng yè chā　　luó chà pí shè shé
诸天龙夜叉　罗刹毗舍阇

yì yǐ huān xǐ xīn　　cháng yào lái gòng yǎng
亦以欢喜心　常乐来供养

fàn tiān wáng mó wáng　　zì zài dà zì zài
梵天王魔王　自在大自在

rú shì zhū tiān zhòng　　cháng lái zhì qí suǒ
如是诸天众　常来至其所

zhū fó jí dì zǐ　　wén qí shuō fǎ yīn
诸佛及弟子　闻其说法音

cháng niàn ér shǒu hù　　huò shí wèi xiàn shēn
常念而守护　或时为现身

fù cì　cháng jīng jìn　ruò shàn nán zǐ　shàn nǚ rén　shòu
“复次，常精进，若善男子、善女人，受

chí shì jīng　ruò dú　ruò sòng　ruò jiě shuō　ruò shū xiě　dé bā bǎi
持是经，若读、若诵，若解说、若书写，得八百

shēngōng dé dé qīng jìng shēn rú jìng liú lí zhòngshēng xǐ jiàn
身功德。得清净身，如净琉璃，众生喜[253]见。

qí shēn jìng gù sān qiān dà qiān shì jiè zhòngshēng shēng shí sǐ shí
其身净故，三千大千世界众生，生时死时，

shàng xià hǎo chǒu shēngshàn chù è chù xī yú zhōngxiàn jí tiě wéi
上下好丑，生善处恶处，悉于中现。及铁围

shān dà tiě wéi shān mí lóu shān mó hē mí lóu shānděng zhū shān
山、大铁围山、弥楼山、摩诃弥楼山等诸山，

jí qí zhōngzhòngshēng xī yú zhōngxiàn xià zhì ē bí dì yù shàng
及其中众生，悉于中现。下至阿鼻地狱，上

zhì yǒudǐng suǒyǒu jí zhòngshēng xī yú zhōngxiàn ruò shēngwén pì
至有顶，所有及众生悉于中现。若声闻、辟

zhī fó pú sà zhū fó shuō fǎ jiē yú shēnzhōngxiàn qí sè xiàng
支佛、菩萨、诸佛说法，皆于身中现其色像。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

ruò chí fǎ huā zhě qí shēn shèn qīng jìng
若持法华者 其身甚清净

rú bǐ jìng liú lí zhòngshēng jiē xǐ jiàn
如彼净琉璃 众生皆喜[254]见

yòu rú jìng míng jìng xī jiàn zhū sè xiàng
又如净明镜 悉见诸色像

pú sà yú jìng shēn jiē jiàn shì suǒ yǒu
菩萨于净身 皆见世所有

wéi dú zì míng liǎo yú rén suǒ bú jiàn
唯独自明了 余人所不见

sān qiān shì jiè zhōng yī qiè zhū qún méng
三千世界中 一切诸群萌

tiān rén ē xiū luó dì yù guǐ chù shēng
天人阿修罗 地狱鬼畜生

rú shì zhū sè xiàng jiē yú shēn zhōng xiàn
如是诸色像 皆于身中现

zhū tiānděng gōngdiàn nǎi zhì yú yǒu dǐng
诸天等宫殿 乃至于有顶

tiě wéi jí mí lóu mó hē mí lóu shān
铁围及弥楼 摩诃弥楼山

253

254

zhū dà hǎi shuǐ děng　　jiē yú shēn zhōng xiàn
诸大海水等　皆于身中现

zhū fó jí shēngwén　　fó zǐ pú sà děng
诸佛及声闻　佛子菩萨等

ruò dú ruò zài zhòng　　shuō fǎ xī jiē xiàn
若独若在众　说法悉皆现

suī wèi dé wú lòu　　fǎ xìng zhī miào shēn
虽未得无漏　法性之妙身

yǐ qīng jìng cháng tǐ　　yī qiè yú zhōng xiàn
以清净常体　一切于中现

fù cì　cháng jīng jìn　　ruò shànnán zǐ　shàn nǚ rén　rú
“复次，常精进，若善男子、善女人，如

lái miè hòu shòu chí shì jīng　　ruò dú　ruò sòng　ruò jiě shuō　ruò shū
来灭后受持是经，若读、若诵、若解说、若书

xiě　dé qiān èr bǎi yì gōng dé　　yǐ shì qīng jìng yì gēn　nǎi zhì wén
写，得千二百意功德。以是清净意根，乃至闻

yī jì yī jù　tōng dá wú liàng wú biān zhī yì　　jiě shì yì yǐ　néng
一偈一句，通达无量无边之义。解是义已，能

yǎn shuō yī jù yī jì zhì yú yī yuè　sì yuè nǎi zhì yī suì　zhū suǒ shuō
演说一句一偈至于一月、四月乃至一岁。诸所说

fǎ　suí qí yì qù　jiē yǔ shí xiàng bù xiāng wéi bèi　ruò shuō sú jiān
法，随其义趣，皆与实相不相违背。若说俗间

jīng shū　zhì shì yǔ yán　zī shēng yè děng　jiē shùn zhèng fǎ　sān
经书、治世语言、资生业等，皆顺正法。三

qiān dà qiān shì jiè liù qù zhòng shēng xīn zhī suǒ xíng　xīn suǒ dòng zuò
千大千世界六趣众生心之所行、心所动作、

xīn suǒ xì lùn　jiē xī zhī zhī　suī wèi dé wú lòu zhì huì　ér qí yì
心所戏论，皆悉知之。虽未得无漏智慧，而其意

gēn qīng jìng rú cǐ　shì rén yǒu suǒ sī wéi chóu liàng yán shuō　jiē shì fó
根清净如此。是人有所思惟筹量言说，皆是佛

fǎ　wú bù zhēn shí　yì shì xiān fó jīng zhōng suǒ shuō
法，无不真实，亦是先佛经中所说。”

ěr shí　shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

shì rén yì qīng jìng　míng lì wú zhuó huì[255]
是人意清净　明利无浊秽

255

yǐ cǐ miào yì gēn　zhī shàngzhōng xià fǎ
以此妙意根　知上中下法

nǎi zhì wén yī jì　tōng dá wú liàng yì
乃至闻一偈　通达无量义

cì dì rú fǎ shuō　yuè sì yuè zhì suì
次第如法说　月四月至岁

shì shì jiè nèi wài　yī qiè zhū zhòngshēng
是世界内外　一切诸众生

ruò tiān lóng jí rén　yè chā guǐ shén děng
若天龙及人　夜叉鬼神等

qí zài liù qù zhōng　suǒ niàn ruò gān zhǒng
其在六趣中　所念若干种

chí fǎ huā zhī bào　yī shí jiē xī zhī
持法华之报　一时皆悉知

shí fāng wú shù fó　bǎi fú zhuāngyánxiàng
十方无数佛　百福庄严相

wèizhòngshēngshuō fǎ　xī wén néng shòu chí
为众生说法　悉闻能受持

sī wéi wú liàng yì　shuō fǎ yì wú liàng
思惟无量义　说法亦无量

zhōng shǐ bú wàng cuò　yǐ chí fǎ huā gù
终始不忘错　以持法华故

xī zhī zhū fǎ xiàng　suí yì shí cì dì
悉知诸法相　随义识次第

dá míng zì yǔ yán　rú suǒ zhī yǎn shuō
达名字语言　如所知演说

cǐ rén yǒu suǒ shuō　jiē shì xiān fó fǎ
此人有所说　皆是先佛法

yǐ yǎn cǐ fǎ gù　yú zhòng wú suǒ wèi
以演此法故　于众无所畏

chí fǎ huā jīng zhě　yì gēn jìng ruò sī
持法华经者　意根净若斯

suī wèi dé wú lòu　xiān yǒu rú shì xiàng
虽未得无漏　先有如是相

shì rén chí cǐ jīng　ān zhù xī yǒu dì
是人持此经　安住希有地

wéi yī qiè zhòngshēng　huān xǐ ér ài jìng
为一切众生　欢喜而爱敬

néng yǐ qiānwànzhǒng shàn qiǎo zhī yǔ yán
能以千万种 善巧之语言
fēn bié ér shuō fǎ chí fǎ huā jīng gù
分别而说法 持法华经故

cháng bù qīng pú sà pǐn dì èr shí
常不轻菩萨品第二十[256]

ěr shí fó gào dé dà shì pú sà mó hē sà rǔ jīn dāng zhī
尔时，佛告得大势菩萨摩诃萨："汝今当知！
ruò bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí chí fǎ huā jīng zhě
若比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷持法华经者，
ruò yǒu è kǒu mà lì fèi bàng huò dà zuì bào rú qián suǒ shuō
若有恶口、骂詈、诽谤，获大罪报，如前所说；
qí suǒ dé gōng dé rú xiàng suǒ shuō yǎn ěr bí shé shēn
其所得功德，如向所说，眼、耳、鼻、舌、身、
yì qīng jìng
意清净。

dé dà shì nǎi wǎng gǔ xī guò wú liàng wú biān bù kě sī
"得大势，乃往古昔，过无量无边不可思
yì ē sēng qí jié yǒu fó míng wēi yīn wáng rú lái yīnggòng zhèng
议阿僧祇劫，有佛名威音王如来、应供、正
biàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、调御
zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn jié míng lí shuāi guómíng dà
丈夫、天人师、佛、世尊，劫名离衰，国名大
chéng qí wēi yīn wáng fó yú bǐ shì zhōng wèitiān rén ē
成。其威音王佛，于彼世中，为天、人、阿
xiū luó shuō fǎ wèi qiú shēngwén zhě shuōyìng sì dì fǎ dù shēng
修罗说法。为求声闻者，说应四谛法，度生
lǎo bìng sǐ jiū jìng niè pán wèi qiú pì zhī fó zhě shuōyìng shí èr yīn
老病死，究竟涅槃；为求辟支佛者，说应十二因
yuán fǎ wèi zhū pú sà yīn ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shuōyìng
缘法；为诸菩萨因阿耨多罗三藐三菩提，说应
liù bō luó mì fǎ jiū jìng fó huì
六波罗蜜法，究竟佛慧。

256 七

dé dà shì shì wēi yīn wáng fó shòu sì shí wàn yì nà yóu
“得大势，是威音王佛，寿四十万亿那由
tā héng hé shā jié zhèng fǎ zhù shì jié shù rú yī yán fú tí wēi chén
他恒河沙劫，正法住世劫数如一阎浮提微尘，
xiàng fǎ zhù shì jié shù rú sì tiān xià wēi chén qí fó ráo yì zhòng shēng
像法住世劫数如四天下微尘。其佛饶益众生
yǐ rán hòu miè dù zhèng fǎ xiàng fǎ miè jìn zhī hòu yú cǐ guó
已，然后灭度。正法、像法灭尽之后，于此国
tǔ fù yǒu fó chū yì hào wēi yīn wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī
土复有佛出，亦号威音王如来、应供、正遍知、
míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū
明行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、
tiān rén shī fó shì zūn rú shì cì dì yǒu èr wàn yì fó jiē tóng
天人师、佛、世尊。如是次第有二万亿佛，皆同
yī hào
一号。

zuì chū wēi yīn wáng rú lái jì yǐ miè dù zhèng fǎ miè hòu
“最初威音王如来既已灭度，正法灭后，
yú xiàng fǎ zhōng zēng shàng màn bǐ qiū yǒu dà shì lì ěr shí yǒu
于像法中，增上慢比丘有大势力。尔时，有
yī pú sà bǐ qiū míng cháng bù qīng dé dà shì yǐ hé yīn yuán míng
一菩萨比丘，名常不轻。得大势，以何因缘名
cháng bù qīng shì bǐ qiū fán yǒu suǒ jiàn ruò bǐ qiū bǐ qiū ní
常不轻？是比丘，凡有所见，若比丘、比丘尼、
yōu pó sè yōu pó yí jiē xī lǐ bài zàn tàn ér zuò shì yán wǒ shēn
优婆塞、优婆夷，皆悉礼拜赞叹而作是言：‘我深
jìng rǔ děng bù gǎn qīng màn suǒ yǐ zhě hé rǔ děng jiē xíng pú sà
敬汝等，不敢轻慢。所以者何？汝等皆行菩萨
dào dāng dé zuò fó ér shì bǐ qiū bù zhuān dú sòng jīng diǎn
道，当得作佛。’而是比丘，不专读诵经典，
dàn xíng lǐ bài nǎi zhì yuǎn jiàn sì zhòng yì fù gù wǎng lǐ bài zàn tàn
但行礼拜，乃至远见四众，亦复故往礼拜赞叹，
ér zuò shì yán wǒ bù gǎn qīng yú rǔ děng rǔ děng jiē dāng zuò fó
而作是言：‘我不敢轻于汝等，汝等皆当作佛。’
sì zhòng zhī zhōng yǒu shēng chēn huì xīn bú jìng zhě è kǒu mà lì yán
四众之中，有生瞋恚心不净者，恶口骂詈言：
shì wú zhì bǐ qiū cóng hé suǒ lái zì yán wǒ bù qīng rǔ ér yǔ
‘是无智比丘从何所来？自言我不轻汝，而与

wǒ děngshòu jì dāng dé zuò fó wǒ děng bú yòng rú shì xū wàngshòu
我等授记当得作佛。我等不用如是虚妄授
jì rú cǐ jīng lì duōnián chángbèi mà lì bù shēngchēn huì
记。’如此经历多年，常被骂詈，不生瞋恚，
chángzuò shì yán rǔ dāngzuò fó shuō shì yǔ shí zhòngrén huò
常作是言：‘汝当作佛。’说是语时，众人或
yǐ zhàng mù wǎ shí ér dǐng[257] zhì zhī bì zǒu yuǎn zhù yóugāoshēng
以杖木瓦石而打掷之，避走远住，犹高声
chàngyán wǒ bù gǎnqīng yú rǔ děng rǔ děng jiē dāngzuò fó
唱言：‘我不敢轻于汝等，汝等皆当作佛。’
yǐ qí chángzuò shì yǔ gù zēngshàngmàn bǐ qiū bǐ qiū ní yōu
以其常作是语故，增上慢比丘、比丘尼、优
pó sè yōu pó yí hào zhī wéi cháng bù qīng shì bǐ qiū lín yù zhōng
婆塞、优婆夷，号之为常不轻。是比丘临欲终
shí yú xū kōngzhōng jù wénwēi yīn wáng fó xiānsuǒshuō fǎ huājīng
时，于虚空中，具闻威音王佛先所说法华经，
èr shí qiānwàn yì jì xī néngshòu chí jí dé rú shàngyǎngēnqīngjìng
二十千万亿偈悉能受持，即得如上眼根清净、
ěr bí shéshēn yì gēnqīngjìng dé shì liù gēnqīngjìng yǐ gèngzēngshòu
耳鼻舌身意根清净。得是六根清净已，更增寿
mìng èr bǎiwàn yì nà yóu tā suì guǎngwèi rénshuō shì fǎ huājīng yú
命二百万亿那由他岁，广为人说是法华经。于
shí zēngshàngmàn sì zhòng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó
时，增上慢四众比丘、比丘尼、优婆塞、优婆
yí qīngjiàn shì rén wèizuò bù qīngmíngzhě jiàn qí dé dà shéntōng lì
夷，轻贱是人为作不轻名者，见其得大神通力、
yàoshuōbiàn lì dà shàn jì lì wén qí suǒshuō jiē xìn fú suí cóng
乐说辩力、大善寂力，闻其所说，皆信伏随从。
shì pú sà fù huàqiānwàn yì zhòng lìng zhù ē nòuduō luó sānmiǎosān
是菩萨复化千万亿众，令住阿耨多罗三藐三
pú tí mìngzhōng zhī hòu dé zhí èr qiān yì fó jiē hào rì yuèdēng
菩提。命终之后得值二千亿佛，皆号日月灯
míng yú qí fǎ zhōng shuō shì fǎ huājīng yǐ shì yīn yuán fù zhí
明。于其法中，说是法华经。以是因缘，复值
èr qiān yì fó tónghàoyún zì zài dēngwáng yú cǐ zhū fó fǎ zhōngshòu
二千亿佛同号云自在灯王，于此诸佛法中受

257

chí dú sòng wèi zhū sì zhòngshuō cǐ jīng diǎn gù dé shì chángyǎnqīng
持读诵。为诸四 众 说此经典故，得是 常 眼清
jìng ěr bí shé shēn yì zhū gēnqīngjìng yú sì zhòngzhōng
净，耳、鼻、舌、身、意诸根清净。于四 众 中
shuō fǎ xīn wú suǒ wèi
说法，心无所畏。

dé dà shì shì cháng bù qīng pú sà mó hē sà gòngyǎng rú
“得大势，是 常 不轻菩萨摩诃萨，供 养 如
shì ruò gān zhū fó gōngjìng zūn zhòng zàn tàn zhòng zhū shàngēn
是若干诸佛，恭敬、尊 重 、赞叹、种 诸 善 根。
yú hòu fù zhí qiānwàn yì fó yì yú zhū fó fǎ zhōngshuō shì jīng diǎn
于后复值千 万亿佛，亦于诸佛法 中 说是经典，
gōng dé chéng jiù dāng dé zuò fó
功德 成 就， 当 得作佛。

dé dà shì yú yì yún hé ěr shí cháng bù qīng pú sà qǐ
“得大势，于意云何？尔时 常 不轻菩萨岂
yì rén hū zé wǒ shēn shì ruò wǒ yú sù shì bú shòu chí dú sòng cǐ
异人乎？则我身是。若我于宿世不受持读诵此
jīng wèi tā rén shuōzhě bù néng jí dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
经、为他人说者，不能疾得阿耨多罗三藐三菩
tí wǒ yú xiān fó suǒ shòu chí dú sòng cǐ jīng wèi rén shuō gù
提。我于先佛所， 受持读诵此经、为人说故，
jí dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
疾得阿耨多罗三藐三菩提。

dé dà shì bǐ shí sì zhòng bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè
“得大势，彼时四 众 比丘、比丘尼、优婆塞、
yōu pó yí yǐ chēn huì yì qīngjiàn wǒ gù èr bǎi yì jié cháng bù zhí
优婆夷，以瞋恚意轻贱我故，二百亿劫 常 不值
fó bù wén fǎ bú jiànsēng qiān jié yú ē bí dì yù shòu dà kǔ
佛、不闻法、不见僧， 千劫于阿鼻地狱受大苦
nǎo bì shì zuì yǐ fù yù cháng bù qīng pú sà jiàohuà ē nòuduō luó
恼。毕是罪已，复遇 常 不轻菩萨教化阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí
三藐三菩提。

dé dà shì yú rǔ yì yún hé ěr shí sì zhòngchángqīng
“得大势， 于汝意云何？尔时四 众 常 轻
shì pú sà zhě qǐ yì rén hū jīn cǐ huì zhōng bá tuó pó luó děng wǔ
是菩萨者，岂异人乎？今此会 中 跋陀婆罗 等 五

bǎi pú sà shī zǐ yuè děng wǔ bǎi bǐ qiū ní sī fó děng wǔ bǎi yōu
百菩萨、师子月等五百比丘、尼思佛等五百优
pó sè jiē yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí bú tuì zhuǎn zhě shì
婆塞，皆于阿耨多罗三藐三菩提不退转者是。

dé dà shì dāng zhī shì fǎ huā jīng dà ráo yì zhū pú sà mó
“得大势，当知是法华经，大饶益诸菩萨摩
hē sà néng lìng zhì yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì gù zhū
诃萨，能令至于阿耨多罗三藐三菩提。是故诸
pú sà mó hē sà yú rú lái miè hòu chángyīngshòu chí dú sòng
菩萨摩诃萨，于如来灭后，常应受持、读诵、
jiě shuō shū xiě shì jīng
解说、书写是经。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

guò qù yǒu fó hào wēi yīn wáng shén zhì wú liàng
过去有佛 号威音王 神智无量
jiāng dǎo yī qiè tiān rén lóng shén suǒgònggòngyǎng
将导一切 天人龙神 所共供养
shì fó miè hòu fǎ yù jìn shí yǒu yī pú sà
是佛灭后 法欲尽时 有一菩萨
míngcháng bù qīng shí zhū sì zhòng jì zhuó yú fǎ
名常不轻 时诸四众 计著于法
bù qīng pú sà wǎng dào qí suǒ ér yù zhī yán
不轻菩萨 往到其所 而语之言
wǒ bù qīng rǔ rǔ děng xíng dào jiē dāng zuò fó
我不轻汝 汝等行道 皆当作佛
zhū rén wén yǐ qīng huǐ mà lì bù qīng pú sà
诸人闻已 轻毁骂詈 不轻菩萨
néng rěn shòu zhī qí zuì bì yǐ lín mìngzhōng shí
能忍受之 其罪毕已 临命终时
dé wén cǐ jīng liù gēn qīng jìng shén tōng lì gù
得闻此经 六根清净 神通力故
zēng yì shòu mìng fù wèi zhū rén guǎngshuō shì jīng
增益寿命 复为诸人 广说是经
zhū zhuó fǎ zhòng jiē méng pú sà jiào huà chéng jiù
诸著法众 皆蒙菩萨 教化成就
lìng zhù fó dào bù qīngmìngzhōng zhí wú shù fó
令住佛道 不轻命终 值无数佛

shuō shì jīng gù dé wú liàng fú jiàn jù gōng dé
说是经故得无量福渐具功德

jí chéng fó dào bǐ shí bù qīng zé wǒ shēn shì
疾成佛道彼时不轻则我身是

shí sì bù zhòng zhuó fǎ zhī zhě wén bù qīng yán
时四部众著法之者闻不轻言

rǔ dāng zuò fó yǐ shì yīn yuán zhí wú shù fó
汝当作佛以是因缘值无数佛

cǐ huì pú sà wǔ bǎi zhī zhòng bìng jí sì bù
此会菩萨五百之众并及四部

qīng xìn shì nǚ jīn yú wǒ qián tīng fǎ zhě shì
清信士女今于我前听法者是

wǒ yú qián shì quàn shì zhū rén tīng shòu sī jīng
我于前世劝是诸人听受斯经

dì yī zhī fǎ kāi shì jiào rén lìng zhù niè pán
第一之法开示教人令住涅槃

shì shì shòu chí rú shì jīng diǎn yì yì wàn jié
世世受持如是经典亿亿万劫

zhì bù kě yì shí nǎi dé wén shì fǎ huā jīng
至不可议时乃得闻是法华经

yì yì wàn jié zhì bù kě yì zhū fó shì zūn
亿亿万劫至不可议诸佛世尊

shí shuō shì jīng shì gù xíng zhě yú fó miè hòu
时说是经是故行者于佛灭后

wén rú shì jīng wù shēng yí huò yīng dāng yī xīn
闻如是经勿生疑惑应当一心

guǎng shuō cǐ jīng shì shì zhí fó jí chéng fó dào
广说此经世世值佛疾成佛道

rú lái shén lì pǐn dì èr shí yī

如来神力品第二十一[258]

ěr shí qiān shì jiè wēi chénděng pú sà mó hē sà cóng dì yǒng
尔时，千世界微尘等菩萨摩诃萨从地涌

chū zhě jiē yú fó qián yī xīn hé zhǎng zhānyǎng zūn yán ér bó
[259]出者，皆于佛前一心合掌，瞻仰尊颜，而白

fó yán shì zūn wǒ děng yú fó miè hòu shì zūn fēn shēn suǒ zài guó
佛言："世尊！我等于佛灭后，世尊分身所在国

tǔ miè dù zhī chù dāng guǎng shuō cǐ jīng suǒ yǐ zhě hé wǒ děng
土灭度之处，当广说此经。所以者何？我等

yì zì yù dé shì zhēn jìng dà fǎ shòu chí dú sòng jiě shuō shū
亦自欲得是真净大法，受持、读诵、解说、书

xiě ér gòng yǎng zhī
写，而供养之。"

ěr shí shì zūn yú wén shū shī lì děng wú liàng bǎi qiān wàn yì jiù
尔时，世尊于文殊师利等无量百千万亿旧

zhù suō pó shì jiè pú sà mó hē sà jí zhū bǐ qiū bǐ qiū ní yōu
住娑婆世界菩萨摩诃萨，及诸比丘、比丘尼、优

pó sè yōu pó yí tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó
婆塞、优婆夷、天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng yī qiè zhòng
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等一切众

qián xiàn dà shén lì chū guǎng cháng shé shàng zhì fàn shì yī qiè máo
前，现大神力，出广长舌上至梵世，一切毛

kǒng fàng yú wú liàng wú shù sè guāng jiē xī biàn zhào shí fāng shì jiè
孔放于无量无数色光，皆悉遍照十方世界。

zhòng bǎo shù xià shī zǐ zuò shàng zhū fó yì fù rú shì chū guǎng cháng
众宝树下师子座上诸佛亦复如是，出广长

shé fàng wú liàng guāng shì jiā móu ní fó jí bǎo shù xià zhū fó xiàn
舌，放无量光。释迦牟尼佛及宝树下诸佛现

shén lì shí mǎn bǎi qiān suì rán hòu huán shè shé xiàng yī shí qǐng kài
神力时，满百千岁，然后还摄舌相。一时謦欬，

jù gòng tán zhǐ shì èr yīn shēng biàn zhì shí fāng zhū fó shì jiè dì
俱共弹指，是二音声，遍至十方诸佛世界，地

258 ；

259

jiē liù zhǒngzhèndòng qí zhōngzhòngshēng tiān lóng yè chā
皆六种震动。其中众生，天、龙、夜叉、
qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié
乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、
rén fēi rén děng yǐ fó shén lì gù jiē jiàn cǐ suō pó shì jiè wú liàng
人、非人等，以佛神力故，皆见此娑婆世界无量
wú biān bǎi qiānwàn yì zhòngbǎo shù xià shī zǐ zuòshàngzhū fó jí jiàn
无边百千万亿众宝树下师子座上诸佛，及见
shì jiā móu ní fó gòngduōbǎo rú lái zài bǎo tǎ zhōngzuò shī zǐ zuò
释迦牟尼佛共多宝如来在宝塔中坐师子座，
yòujiàn wú liàng wú biān bǎi qiānwàn yì pú sà mó hē sà jí zhū sì zhòng
又见无量无边百千万亿菩萨摩诃萨及诸四众
gōng jìng wéi rào shì jiā móu ní fó jì jiàn shì yǐ jiē dà huān xǐ
恭敬围绕释迦牟尼佛。既见是已，皆大欢喜，
dé wèi céngyǒu jí shí zhū tiān yú xū kōngzhōnggāoshēngchàngyán
得未曾有。即时诸天于虚空中高声唱言：
guò cǐ wú liàng wú biān bǎi qiānwàn yì ē sēng qí shì jiè yǒuguó
“过此无量无边百千万亿阿僧祇世界，有国
míngsuō pó shì zhōngyǒu fó míng shì jiā móu ní jīn wèizhū pú sà
名娑婆，是中有佛，名释迦牟尼，今为诸菩萨
mó hē sà shuō dà shèngjīng míngmiào fǎ liánhuājiào pú sà fǎ fó suǒ
摩诃萨说大乘经，名妙法莲华教菩萨法佛所
hù niàn rǔ děngdāngshēn xīn suí xǐ yì dāng lǐ bàigòngyǎng shì jiā
护念。汝等当深心随喜，亦当礼拜供养释迦
móu ní fó bǐ zhūzhòngshēngwén xū kōngzhōngshēng yǐ hé zhǎng
牟尼佛。”彼诸众生闻虚空中声已，合掌
xiàngsuō pó shì jiè zuò rú shì yán ná mó shì jiā móu ní fó ná mó
向娑婆世界作如是言：“南无释迦牟尼佛！南无
shì jiā móu ní fó yǐ zhǒngzhǒnghuā xiāng yīngluò fān gài jí
释迦牟尼佛！”以种种华、香、璎珞、幡盖及
zhū yánshēn zhī jù zhēnbǎomiào wù jiē gòngyáosàn suō pó shì jiè
诸严身之具、珍宝妙物，皆共遥散娑婆世界。
suǒ sàn zhū wù cóng shí fāng lái pì rú yún jí biànchéngbǎozhàng biàn
所散诸物从十方来，譬如云集变成宝帐，遍
fù cǐ jiān zhū fó zhī shàng yú shí shí fāng shì jiè tōng dá wú ài
覆此间诸佛之上。于时，十方世界通达无碍，
rú yī fó tǔ
如一佛土。

ěr shí fó gàoshàngxíngděng pú sà dà zhòng zhū fó shén lì
尔时，佛告上行等菩萨大众：“诸佛神力

rú shì wú liàng wú biān bù kě sī yì ruò wǒ yǐ shì shén lì yú wú
如是无量无边不可思议！若我以是神力，于无

liàng wú biān bǎi qiānwàn yì ē sēng qí jié wèi zhǔ lèi gù shuō cǐ jīng
量无边百千万亿阿僧祇劫，为嘱累故说此经

gōng dé yóu bù néng jìn yǐ yàoyán zhī rú lái yī qiè suǒyǒu zhī
功德，犹不能尽。以要言之，如来一切所有之

fǎ rú lái yī qiè zì zài shén lì rú lái yī qiè mì yào zhī zàng rú
法、如来一切自在神力、如来一切秘要之藏、如

lái yī qiè shènshēn zhī shì jiē yú cǐ jīng xuān shì xiǎnshuō shì gù rǔ
来一切甚深之事，皆于此经宣示显说。是故汝

děng yú rú lái miè hòu yīng yī xīn shòu chí dú sòng jiě shuō shū
等于如来灭后，应一心受持、读诵、解说、书

xiě rú shuō xiū xíng suǒ zài guó tǔ ruò yǒushòu chí dú sòng
写、如说修行。所在国土，若有受持、读诵、

jiě shuō shū xiě rú shuō xiū xíng ruò jīng juàn suǒ zhù zhī chù ruò
解说、书写、如说修行，若经卷所住之处，若

yú yuánzhōng ruò yú lín zhōng ruò yú shù xià ruò yú sēngfáng
于园中、若于林中、若于树下、若于僧坊、

ruò bái yī shè ruò zài diàntáng ruò shān gǔ kuàng yě shì zhōng jiē
若白衣舍、若在殿堂、若山谷旷野，是中皆

yīng qǐ tǎ gòngyǎng suǒ yǐ zhě hé dāng zhī shì chù jí shì dàochǎng
应起塔供养。所以者何？当知是处即是道场，

zhū fó yú cǐ dé ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí zhū fó yú cǐ zhuàn
诸佛于此得阿耨多罗三藐三菩提，诸佛于此转

yú fǎ lún zhū fó yú cǐ ér bō niè pán
于法轮，诸佛于此而般涅槃。”

ěr shí shì zūn yù chóngxuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

zhū fó jiù shì zhě zhù yú dà shén tōng
诸佛救世者　住于大神通

wèiyuèzhòngshēng gù xiàn wú liàng shén lì
为悦众生故　现无量神力

shé xiàng zhì fàn tiān shēn fàng wú shù guāng
舌相至梵天　身放无数光

wèi qiú fó dào zhě xiàn cǐ xī yǒu shì
为求佛道者　现此希有事

zhū fó qǐng kài shēng　jí tán zhǐ zhī shēng
诸佛謦欬声　及弹指之声

zhōu wén shí fāng guó　dì jiē liù zhǒng dòng
周闻十方国　地皆六种动

yǐ fó miè dù hòu　néng chí shì jīng gù
以佛灭度后　能持是经故

zhū fó jiē huān xǐ　xiàn wú liàng shén lì
诸佛皆欢喜　现无量神力

zhǔ lèi shì jīng gù　zàn měi shòu chí zhě
嘱累是经故　赞美受持者

yú wú liàng jié zhōng　yóu gù bù néng jìn
于无量劫中　犹故不能尽

shì rén zhī gōng dé　wú biān wú yǒu qióng
是人之功德　无边无有穷

rú shí fāng xū kōng　bù kě dé biān jì
如十方虚空　不可得边际

néng chí shì jīng zhě　zé wéi yǐ jiàn wǒ
能持是经者　则为已见我

yì jiàn duō bǎo fó　jí zhū fēn shēn zhě
亦见多宝佛　及诸分身者

yòu jiàn wǒ jīn rì　jiào huà zhū pú sà
又见我今日　教化诸菩萨

néng chí shì jīng zhě　lìng wǒ jí fēn shēn
能持是经者　令我及分身

miè dù duō bǎo fó　yī qiè jiē huān xǐ
灭度多宝佛　一切皆欢喜

shí fāng xiàn zài fó　bìng guò qù wèi lái
十方现在佛　并过去未来

yì jiàn yì gòng yǎng　yì lìng dé huān xǐ
亦见亦供养　亦令得欢喜

zhū fó zuò dào chǎng　suǒ dé mì yào fǎ
诸佛坐道场　所得秘要法

néng chí shì jīng zhě　bù jiǔ yì dāng dé
能持是经者　不久亦当得

néng chí shì jīng zhě　yú zhū fǎ zhī yì
能持是经者　于诸法之义

míng zì jí yán cí　yào shuō wú qióng jìn
名字及言辞　乐说无穷尽

rú fēng yú kōngzhōng yī qiè wú zhàng ài
如风于空中 一切无障碍
yú rú lái miè hòu zhī fó suǒ shuō jīng
于如来灭后 知佛所说经
yīn yuán jí cì dì suí yì rú shí shuō
因缘及次第 随义如实说
rú rì yuèguāngmíng néng chú zhū yōu míng
如日月光明 能除诸幽冥
sī rén xíng shì jiān néngmièzhòngshēng àn
斯人行世间 能灭众生暗
jiào wú liàng pú sà bì jìng zhù yī shèng
教无量菩萨 毕竟住一乘
shì gù yǒu zhì zhě wén cǐ gōng dé lì
是故有智者 闻此功德利
yú wǒ miè dù hòu yīng shòu chí sī jīng
于我灭度后 应受持斯经
shì rén yú fó dào jué dìng wú yǒu yí
是人于佛道 决定无有疑

zhǔ lèi pǐn dì èr shí èr
嘱累品第二十二[260]

ěr shí shì jiā móu ní fó cóng fǎ zuò qǐ xiàn dà shén lì
尔时，释迦牟尼佛从法座起，现大神力，
yǐ yòushǒu mó wú liàng pú sà mó hē sà dǐng ér zuò shì yán wǒ yú
以右手摩无量菩萨摩诃萨顶，而作是言：“我于
wú liàng bǎi qiānwàn yì ē sēng qí jié xiū xí shì nán dé ē nòuduō luó
无量百千万亿阿僧祇劫，修习是难得阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí fǎ jīn yǐ fù zhǔ rǔ děng rǔ děngyīngdāng yī xīn
三藐三菩提法，今以付嘱汝等。汝等应当一心
liú bù cǐ fǎ guǎnglìngzēng yì rú shì sān mó zhū pú sà mó hē sà
流布此法，广令增益。”如是三摩诸菩萨摩诃萨
dǐng ér zuò shì yán wǒ yú wú liàng bǎi qiānwàn yì ē sēng qí jié
顶，而作是言：“我于无量百千万亿阿僧祇劫，
xiū xí shì nán dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǎ jīn yǐ fù zhǔ
修习是难得阿耨多罗三藐三菩提法，今以付嘱

260

rǔ děng rǔ děngdāngshòu chí dú sòng guǎngxuān cǐ fǎ lìng yī
汝等，汝等当受持、读诵、广宣此法，令一
qiè zhòngshēng pǔ dé wén zhī suǒ yǐ zhě hé rú lái yǒu dà cí bēi
切众生普得闻知。所以者何？如来有大慈悲，
wú zhū qiān lìn yì wú suǒ wèi néng yǔ zhòngshēng fó zhī zhì huì rú
无诸悭吝，亦无所畏，能与众生佛之智慧、如
lái zhì huì zì rán zhì huì rú lái shì yī qiē zhòngshēng zhī dà shī zhǔ
来智慧、自然智慧，如来是一切众生之大施主。
rǔ děng yì yīng suí xué rú lái zhī fǎ wù shēngqiān lìn yú wèi lái shì
汝等亦应随学如来之法，勿生悭吝。于未来世，
ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén xìn rú lái zhì huì zhě dāngwèiyǎn
若有善男子、善女人，信如来智慧者，当为演
shuō cǐ fǎ huājīng shǐ dé wén zhī wèi lìng qí rén dé fó huì gù ruò
说此法华经，使得闻知，为令其人得佛慧故。若
yǒuzhòngshēng bú xìn shòuzhě dāng yú rú lái yú shēn fǎ zhōng shì jiào
有众生不信受者，当于如来余深法中示教
lì xǐ rǔ děngruò néng rú shì zé wéi yǐ bàozhū fó zhī ēn
利喜。汝等若能如是，则为已报诸佛之恩。”

shí zhū pú sà mó hē sà wén fó zuò shì shuō yǐ jiē dà huān
时，诸菩萨摩诃萨闻佛作是说已，皆大欢
xǐ biànmǎn qí shēn yì jiā gōngjìng qū gōng dī tóu hé zhǎngxiàng
喜遍满其身，益加恭敬，曲躬低头，合掌向
fó jù fā shēngyán rú shì zūn chì dāng jù fèngxíng wéi rán
佛，俱发声言：“如世尊勅，当具奉行。唯然，
shì zūn yuàn bù yǒu lǜ zhū pú sà mó hē sà zhòng rú shì sān fǎn
世尊！愿不有虑。”诸菩萨摩诃萨众，如是三反，
jù fā shēngyán rú shì zūn chì dāng jù fèngxíng wéi rán shì zūn
俱发声言：“如世尊勅，当具奉行。唯然，世尊！
yuàn bù yǒu lǜ
愿不有虑。”

ěr shí shì jiā móu ní fó lìng shí fāng lái zhū fēnshēn fó gè huán
尔时，释迦牟尼佛令十方来诸分身佛各还
běn tǔ ér zuò shì yán zhū fó gè suí suǒ ān duōbǎo fó tǎ huán
本土，而作是言：“诸佛各随所安，多宝佛塔还
kě rú gù shuō shì yǔ shí shí fāng wú liàng fēnshēnzhū fó zuòbǎoshù
可如故。”说是语时，十方无量分身诸佛坐宝树
xià shī zǐ zuòshàngzhě jí duōbǎo fó bìngshàngxíngděng wú biān ē
下师子座上者，及多宝佛，并上行等无边阿

sēng qí pú sà dà zhòng shè lì fú děngshēngwén sì zhòng jí yī qiè
僧祇菩萨大众，舍利弗等声闻四众，及一切
shì jiāntiān rén ē xiū luó děng wén fó suǒshuō jiē dà huān xǐ
世间天、人、阿修罗等，闻佛所说，皆大欢喜。

yàowáng pú sà běn shì pǐn dì èr shí sān
药王菩萨本事品第二十三[261]

ěr shí sù wánghuā pú sà bó fó yán shì zūn yàowáng pú
尔时，宿王华菩萨白佛言："世尊！药王菩
sà yún hé yóu yú suō pó shì jiè shì zūn shì yàowáng pú sà yǒu ruò
萨云何游于娑婆世界？世尊！是药王菩萨有若
gān bǎi qiānwàn yì nà yóu tā nánxíng kǔ xíng shàn zāi shì zūn yuàn
干百千万亿那由他难行苦行。善哉！世尊！愿
shǎo jiě shuō zhū tiān lóng shén yè chā qián tà pó ē xiū
少解说。"诸天、龙、神、夜叉、乾闼婆、阿修
luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng
罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等，
yòu tā guó tǔ zhū lái pú sà jí cǐ shēngwénzhòng wén jiē huān xǐ
又他国土诸来菩萨及此声闻众，闻皆欢喜。

ěr shí fó gào sù wánghuā pú sà nǎi wǎngguò qù wú liàng
尔时，佛告宿王华菩萨："乃往过去无量
héng hé shā jié yǒu fó hào rì yuè jīng míng dé rú lái yīnggòng zhèng
恒河沙劫，有佛号日月净明德如来、应供、正
biàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù
遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、调御
zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn qí fó yǒu bā shí yì dà pú sà
丈夫、天人师、佛、世尊。其佛有八十亿大菩萨
mó hē sà qī shí èr héng hé shā dà shēngwénzhòng fó shòu sì wàn
摩诃萨，七十二恒河沙大声闻众。佛寿四万
èr qiān jié pú sà shòumìng yì děng bǐ guó wú yǒu nǚ rén dì yù
二千劫，菩萨寿命亦等。彼国无有女人、地狱、
è guǐ chùshēng ē xiū luó děng jí yǐ zhūnàn dì píng rú zhǎng
饿鬼、畜生、阿修罗等及以诸难。地平如掌，
liú lí suǒchéng bǎo shùzhuāngyán bǎozhàng fù shàng chuíbǎohuā
琉璃所成。宝树庄严，宝帐覆上，垂宝华

261

fān bǎopíngxiāng lú zhōubiànguó jiè qī bǎowéi tái yī shù yī tái
幡，宝瓶香炉周遍国界。七宝为台，一树一台，

qí shù qù tái jìn yī jiàndào cǐ zhūbǎoshù jiē yǒu pú sà shēng
其树去台尽一箭道。此诸宝树，皆有菩萨、声

wén ér zuò qí xià zhūbǎo tái shàng gè yǒu bǎi yì zhūtiānzuòtiān jì
闻而坐其下。诸宝台上，各有百亿诸天作天伎

yuè gē tàn yú fó yǐ wéigòngyǎng
乐，歌叹于佛，以为供养。

ěr shí bǐ fó wèi yī qiè zhòngshēng xǐ jiàn pú sà jí
“尔时，彼佛为一切众生喜[262]见菩萨及

zhòng pú sà zhūshēngwénzhòng shuō fǎ huājīng shì yī qiè zhòng
众菩萨、诸声闻众，说法华经。是一切众

shēng xǐ jiàn pú sà yào xí kǔ xíng yú rì yuè jìngmíng dé fó fǎ
生喜[263]见菩萨，乐习苦行，于日月净明德佛法

zhōng jīng jìn jīngxíng yī xīn qiú fó mǎnwàn èr qiān suì yǐ dé
中，精进经行，一心求佛，满万二千岁已，得

xiàn yī qiè sè shēnsānmèi dé cǐ sānmèi yǐ xīn dà huān xǐ jí
现一切色身三昧。得此三昧已，心大欢喜，即

zuòniànyán wǒ dé xiàn yī qiè sè shēnsānmèi jiē shì dé wén fǎ huā
作念言：‘我得现一切色身三昧，皆是得闻法华

jīng lì wǒ jīn dānggòngyǎng rì yuè jìngmíng dé fó jí fǎ huājīng
经力，我今当供养日月净明德佛及法华经。’

jí shí rù shì sānmèi yú xū kōngzhōng yù màntuó luó huā mó hē màn
即时入是三昧，于虚空中雨曼陀罗华、摩诃曼

tuó luó huā xì mò jiān hēi zhāntán mǎn xū kōngzhōng rú yún ér xià
陀罗华、细末坚黑栴檀，满虚空中如云而下。

yòu yù hǎi cǐ àn zhāntán zhī xiāng cǐ xiāng liù zhū jià zhí suō pó shì jiè
又雨海此岸栴檀之香，此香六铢价直娑婆世界，

yǐ gòngyǎng fó zuò shì gòngyǎng yǐ cóngsānmèi qǐ ér zì niàn
以供养佛。作是供养已，从三昧起，而自念

yán wǒ suī yǐ shén lì gòngyǎng yú fó bù rú yǐ shēngòngyǎng
言：‘我虽以神力供养于佛，不如以身供养。’

jí fú zhūxiāng zhāntán xūn lù dōu lóu pó bì lì jiā chén
即服诸香，栴檀、熏陆、兜楼婆、毕力迦、沉

262

263

shuǐ jiāoxiāng yòu yǐn zhān bo zhūhuāxiāngyóu mǎnqiān èr bǎi suì
水、胶香，又饮旃[264]卜诸华香油，满千二百岁

yǐ xiāngyóu tú shēn yú rì yuè jìng míng dé fó qián yǐ tiānbǎo yī
已，香油涂身，于日月净明德佛前，以天宝衣

ér zì chánshēn guàn zhūxiāngyóu yǐ shéntōng lì yuàn ér zì ránshēn
而自缠身，灌诸香油，以神通力愿而自然身，

guāngmíngbiànzhào bā shí yì héng hé shā shì jiè qí zhōngzhū fó tóng
光明遍照八十亿恒河沙世界。其中诸佛同

shí zànyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ shì zhēnjīng jìn shì
时赞言：‘善哉！善哉！善男子，是真精进，是

míngzhēn fǎ gòngyǎng rú lái ruò yǐ huā xiāng yīng luò shāoxiāng
名真法供养如来。若以华、香、璎珞、烧香、

mò xiāng tú xiāng tiānzēng fān gài jí hǎi cǐ àn zhāntán zhī xiāng
末香、涂香、天缯、幡盖及海此岸栴檀之香，

rú shì děngzhǒngzhǒng zhū wù gòngyǎng suǒ bù néng jí jiǎ shǐ guó
如是等种种诸物供养，所不能及；假使国

chéng qī zǐ bù shī yì suǒ bù jí shànnán zǐ shì míng dì yī
城、妻子布施，亦所不及。善男子，是名第一

zhī shī yú zhū shī zhōng zuì zūn zuì shàng yǐ fǎ gòngyǎngzhū rú lái
之施，于诸施中最尊最上，以法供养诸如来

gù zuò shì yǔ yǐ ér gè mò rán qí shēnhuǒ rán qiān èr bǎi suì
故。’作是语已而各默然。其身火燃千二百岁，

guò shì yǐ hòu qí shēn nǎi jìn
过是已后，其身乃尽。

yī qiè zhòngshēng xǐ jiàn pú sà zuò rú shì fǎ gòngyǎng yǐ
“一切众生喜[265]见菩萨作如是法供养已，

mìngzhōng zhī hòu fù shēng rì yuè jìng míng dé fó guózhōng yú jìng dé
命终之后，复生日月净明德佛国中，于净德

wáng jiā jié jiā fū zuò hū rán huàshēng jí wèi qí fù ér shuō jì
王家结跏[266]趺坐，忽然化生。即为其父而说偈

yán
言：

dà wáng jīn dāng zhī wǒ jīng xíng bǐ chù
大王今当知 我经行彼处

264

265

266

jí shí dé yī qiè xiàn zhū shēn sān mèi
即时得一切 现诸身三昧

qín xíng dà jīng jìn shě suǒ ài zhī shēn
勤[267]行大精进 舍所爱之身

gòng yǎng yú shì zūn wèi qiú wú shàng huì
供养于世尊 为求无上慧[268]

shuō shì jì yǐ ér bó fù yán rì yuè jìng míng dé fó jīn
“说是偈已，而白父言：‘日月净明德佛今

gù xiàn zài wǒ xiāng gòng yǎng fó yǐ dé jiě yī qiè zhòng shēng yǔ yán
故现在。我先供养佛已，得解一切众生语言

tuó luó ní fù wén shì fǎ huā jīng bā bǎi qiān wàn yì nà yóu tā zhēn jiā
陀罗尼，复闻是法华经八百千万亿那由他甄迦

luó pín pó luó ē chù pó děng jì dà wáng wǒ jīn dāng huán gòng
罗、频婆罗、阿閦婆等偈。大王！我今当还供

yǎng cǐ fó bó yǐ jí zuò qī bǎo zhī tái shàng shēng xū kōng gāo
养此佛。’白已，即坐七宝之台，上升虚空高

qī duō luó shù wǎng dào fó suǒ tóu miàn lǐ zú hé shí zhǐ zhǎo
七多罗树，往到佛所，头面礼足，合十指爪，

yǐ jì zàn fó
以偈赞佛：

róng yán shèn qí miào guāng míng zhào shí fāng
容颜甚奇妙 光明照十方

wǒ shì céng gòng yǎng jīn fù huán qīn jìn
我适曾供养 今复还亲觐

ěr shí yī qiè zhòng shēng xǐ[269] jiàn pú sà shuō shì jì yǐ
“尔时，一切众生喜[269]见菩萨说是偈已，

ér bó fó yán shì zūn shì zūn yóu gù zài shì ěr shí rì
而白佛言：‘世尊！世尊！犹故在世。’尔时，日

yuè jìng míng dé fó gào yī qiè zhòng shēng xǐ[270] jiàn pú sà shàn nán zǐ
月净明德佛告一切众生喜[270]见菩萨：‘善男子，

wǒ niè pán shí dào miè jìn shí zhì rǔ kě ān shī chuáng zuò wǒ yú
我涅槃时到，灭尽时至，汝可安施床座，我于

267

268

269

270

jīn yè dāng bō niè pán yòu chì yī qiè zhòngshēng xǐ[271] jiàn pú sà
今夜当般涅槃。’又勅一切众生喜见菩萨：

shànnán zǐ wǒ yǐ fó fǎ zhǔ lèi yú rǔ jí zhū pú sà dà dì zǐ
‘善男子，我以佛法嘱累于汝及诸菩萨大弟子，

bìng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǎ yì yǐ sānqiān dà qiān qī bǎo
并阿耨多罗三藐三菩提法，亦以三千大千七宝

shì jiè zhūbǎoshù bǎo tái jí jǐ shì zhūtiān xī fù yú rǔ wǒ miè
世界诸宝树、宝台及给侍诸天，悉付于汝。我灭

dù hòu suǒyǒushè lì yì fù zhǔ rǔ dāng lìng liú bù guǎngshè gòng
度后，所有舍利亦付嘱汝，当令流布，广设供

yǎng yīng qǐ ruògānqiān tǎ rú shì rì yuè jìng míng dé fó chì yī qiè
养，应起若干千塔。’如是日月净明德佛勅一切

zhòngshēng xǐ[272] jiàn pú sà yǐ yú yè hòu fēn rù yú niè pán
众生喜见菩萨已，于夜后分入于涅槃。

ěr shí yī qiè zhòngshēng xǐ[273] jiàn pú sà jiàn fó miè dù
“尔时，一切众生喜见菩萨见佛灭度，

bēi gǎn ào nǎo liàn mù yú fó jí yǐ hǎi cǐ àn zhāntán wéi zì gòng
悲感懊恼，恋慕于佛，即以海此岸栴檀为藉，供

yǎng fó shēn ér yǐ shāo zhī huǒmiè yǐ hòu shōu qǔ shè lì zuò bā
养佛身而以烧之。火灭已后，收取舍利，作八

wàn sì qiānbǎopíng yǐ qǐ bā wàn sì qiān tǎ gāosān shì jiè biǎo
万四千宝瓶，以起八万四千塔，高三世界，表

chàzhuāngyán chuízhū fān gài xuánzhòngbǎo líng
刹庄严，垂诸幡盖，悬众宝铃。

ěr shí yī qiè zhòngshēng xǐ[274] jiàn pú sà fù zì niànyán
“尔时，一切众生喜见菩萨复自念言：

wǒ suī zuò shì gòngyǎng xīn yóuwèi zú wǒ jīn dānggènggòngyǎng
‘我虽作是供养，心犹未足，我今当更供养

shè lì biàn yù zhū pú sà dà dì zǐ jí tiān lóng yè chāděng yī
舍利。’便语诸菩萨大弟子及天、龙、夜叉等一

qiè dà zhòng rǔ děngdāng yī xīn niàn wǒ jīn gòngyǎng rì yuè jìng
切大众：‘汝等当一心念，我今供养日月净

míng dé fó shè lì zuò shì yǔ yǐ jí yú bā wàn sì qiān tǎ qián
明德佛舍利。’作是语已，即于八万四千塔前，

271
272
273
274

rán bǎi fú zhuāngyán bì qī wàn èr qiān suì ér yǐ gòngyǎng lìng wú
然[275]百福庄严臂，七万二千岁而以供养，令无
shù qiú shēngwénzhòng wú liàng ē sēng qí rén fā ē nòuduō luó sānmiǎo
数求声闻众、无量阿僧祇人发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn jiē shǐ dé zhùxiàn yī qiè sè shēnsānmèi
三菩提心，皆使得住现一切色身三昧。

ěr shí zhū pú sà tiān rén ē xiū luó děng jiàn qí
“尔时，诸菩萨、天、人、阿修罗等，见其
wú bì yōunǎo bēi āi ér zuò shì yán cǐ yī qiè zhòngshēng xǐ jiàn
无臂，忧恼悲哀而作是言：‘此一切众生喜[276]见
pú sà shì wǒ děng shī jiàohuà wǒ zhě ér jīn shāo bì shēn bú jù
菩萨是我等师，教化我者，而今烧臂，身不具
zú yú shí yī qiè zhòngshēng xǐ jiàn pú sà yú dà zhòngzhōng lì
足。’于时，一切众生喜[277]见菩萨于大众中立
cǐ shì yán wǒ shěliǎng bì bì dāng dé fó jīn sè zhī shēn ruò shí
此誓言：‘我舍两臂，必当得佛金色之身。若实
bù xū lìng wǒ liǎng bì huán fù rú gù zuò shì shì yǐ zì ránhuán
不虚，令我两臂还复如故。’作是誓已，自然还
fù yóu sī pú sà fú dé zhì huì chúnhòu suǒ zhì dāng ěr zhī shí
复，由斯菩萨福德智慧淳厚所致。当尔之时，
sānqiān dà qiān shì jiè liù zhǒngzhèndòng tiān yǔ bǎohuā yī qiè rén
三千大千世界六种震动，天雨宝华，一切人、
tiān dé wèi céngyǒu
天得未曾有。”

fó gào sù wánghuā pú sà yú rǔ yì yún hé yī qiè zhòng
佛告宿王华菩萨：“于汝意云何，一切众
shēng xǐ jiàn pú sà qǐ yì rén hū jīn yàowáng pú sà shì yě qí
生喜[278]见菩萨岂异人乎？今药王菩萨是也。其
suǒ shěshēn bù shī rú shì wú liàng bǎiqiānwàn yì nà yóu tā shù
所舍身布施，如是无量百千万亿那由他数。

sù wánghuā ruò yǒu fā xīn yù dé ē nòuduō luó sānmiǎosān
“宿王华，若有发心欲得阿耨多罗三藐三
pú tí zhě néngránshǒu zhǐ nǎi zhì zú yī zhǐ gòngyǎng fó tǎ
菩提者，能燃手指，乃至足一指，供养佛塔，

275
276
277
278

shèng yǐ guó chéng qī zǐ jí sān qiān dà qiān guó tǔ shān lín hé chí
胜以国城、妻子及三千大千国土、山林河池、
zhū zhēn bǎo wù ér gòng yǎng zhě ruò fù yǒu rén yǐ qī bǎo mǎn sān qiān
诸珍宝物而供养者。若复有人，以七宝满三千
dà qiān shì jiè gòng yǎng yú fó jí dà pú sà pì zhī fó ē luó
大千世界，供养于佛及大菩萨、辟支佛、阿罗
hàn shì rén suǒ dé gōng dé bù rú shòu chí cǐ fǎ huā jīng nǎi zhì yī
汉，是人所得功德，不如受持此法华经，乃至一
sì jù jì qí fú zuì duō
四句偈，其福最多。

sù wáng huā pì rú yī qiè chuān liú jiāng hé zhū shuǐ zhī zhōng
“宿王华，譬如一切川流江河诸水之中，
hǎi wéi dì yī cǐ fǎ huā jīng yì fù rú shì yú zhū rú lái suǒ shuō jīng
海为第一；此法华经亦复如是，于诸如来所说经
zhōng zuì wéi shēn dà yòu rú tǔ shān hēi shān xiǎo tiě wéi shān
中，最为深大。又如土山、黑山、小铁围山、
dà tiě wéi shān jí shí bǎo shān zhòng shān zhī zhōng xū mí shān wéi dì
大铁围山及十宝山，众山之中，须弥山为第
yī cǐ fǎ huā jīng yì fù rú shì yú zhū jīng zhōng zuì wéi qí shàng
一；此法华经亦复如是，于诸经中最为其上。
yòu rú zhòng xīng zhī zhōng yuè tiān zǐ zuì wéi dì yī cǐ fǎ huā jīng yì
又如众星之中，月天子最为第一；此法华经亦
fù rú shì yú qiān wàn yì zhǒng zhū jīng fǎ zhōng zuì wéi zhào míng yòu
复如是，于千万亿种诸经法中最为照明。又
rú rì tiān zǐ néng chú zhū àn cǐ jīng yì fù rú shì néng pò yī qiè
如日天子能除诸暗；此经亦复如是，能破一切
bú shàn zhī àn yòu rú zhū xiǎo wáng zhōng zhuàn lún shèng wáng zuì wéi
不善之暗。又如诸小王中，转轮圣王最为
dì yī cǐ jīng yì fù rú shì yú zhòng jīng zhōng zuì wéi qí zūn yòu
第一；此经亦复如是，于众经中最为其尊。又
rú dì shì yú sān shí sān tiān zhōng wáng cǐ jīng yì fù rú shì zhū
如帝释，于三十三天中王；此经亦复如是，诸
jīng zhōng wáng yòu rú dà fàn tiān wáng yī qiè zhòng shēng zhī fù cǐ
经中王。又如大梵天王，一切众生之父；此
jīng yì fù rú shì yī qiè xián shèng xué wú xué jí fā pú sà xīn zhě
经亦复如是，一切贤圣、学、无学及发菩萨心者
zhī fù yòu rú yī qiè fán fū rén zhōng xū tuó huán sī tuó hán
之父。又如一切凡夫人中，须陀洹、斯陀含、

ē nà hán ē luó hàn pì zhī fó wéi dì yī cǐ jīng yì fù rú shì
阿那含、阿罗汉、辟支佛为第一；此经亦复如是，

yī qiè rú lái suǒshuō ruò pú sà suǒshuō ruòshēngwénsuǒshuō zhū
一切如来所说，若菩萨所说，若声闻所说，诸

jīng fǎ zhōng zuì wéi dì yī yǒunéngshòu chí shì jīng diǎnzhě yì fù
经法中，最为第一。有能受持是经典者，亦复

rú shì yú yī qiè zhòngshēngzhōng yì wéi dì yī yī qiè shēngwén
如是，于一切众生中亦为第一。一切声闻、

pì zhī fó zhōng pú sà wéi dì yī cǐ jīng yì fù rú shì yú yī qiè
辟支佛中，菩萨为第一；此经亦复如是，于一切

zhū jīng fǎ zhōng zuì wéi dì yī rú fó wéizhū fǎ wáng cǐ jīng yì fù
诸经法中最为第一。如佛为诸法王；此经亦复

rú shì zhū jīngzhōngwáng
如是，诸经中王。

sù wánghuā cǐ jīngnéng jiù yī qiè zhòngshēngzhě cǐ jīng
“宿王华，此经能救一切众生者，此经

néng lìng yī qiè zhòngshēng lí zhū kǔ nǎo cǐ jīngnéng dà ráo yì yī qiè
能令一切众生离诸苦恼，此经能大饶益一切

zhòngshēng chōngmǎn qí yuàn rú qīngliáng chí néngmǎn yī qiè zhū kě
众生，充满其愿。如清凉池能满一切诸渴

fá zhě rú hánzhě dé huǒ rú luǒ zhě dé yī rú shāngrén dé zhǔ
乏者，如寒者得火，如裸者得衣，如商人得主，

rú zǐ dé mǔ rú dù dé chuán rú bìng dé yī rú àn dé dēng
如子得母，如渡得船，如病得医，如暗得灯，

rú pín dé bǎo rú mín dé wáng rú gǔ kè dé hǎi rú jù chú àn
如贫得宝，如民得王，如贾客得海，如炬除暗；

cǐ fǎ huājīng yì fù rú shì néng lìngzhòngshēng lí yī qiè kǔ yī qiè
此法华经亦复如是，能令众生离一切苦、一切

bìngtòng néng jiě yī qiè shēng sǐ zhī fù ruò rén dé wén cǐ fǎ huājīng
病痛，能解一切生死之缚。若人得闻此法华经，

ruò zì shū ruò shǐ rén shū suǒ dé gōng dé yǐ fó zhì huì chóuliàng
若自书，若使人书，所得功德，以佛智慧筹量

duōshǎo bù dé qí biān ruò shū shì jīngjuàn huā xiāng yīngluò
多少不得其边。若书是经卷，华、香、瓔珞、

shāoxiāng mòxiāng tú xiāng fān gài yī fú zhǒngzhǒng zhī dēng
烧香、末香、涂香，幡盖、衣服、种种之灯

sū dēng yóudēng zhūxiāngyóudēng zhān bo yóudēng
——苏[279]灯、油灯、诸香油灯、薝[280]卜油灯、

xū màn nà yóudēng bō luó luó yóudēng pó lì shī jiā yóudēng nà
须曼那油灯、波罗罗油灯、婆利师迦油灯、那

pó mó lì yóudēnggòngyǎng suǒ dé gōng dé yì fù wú liàng
婆摩利油灯供养，所得功德，亦复无量。

sù wánghuā ruò yǒu rén wén shì yàowáng pú sà běn shì pǐn
“宿王华，若有人闻是药王菩萨本事品

zhě yì dé wú liàng wú biāngōng dé ruò yǒu nǚ rén wén shì yàowáng pú
者，亦得无量无边功德。若有女人闻是药王菩

sà běn shì pǐn néngshòu chí zhě jìn shì nǚ shēnhòu bú fù shòu ruò rú
萨本事品能受持者，尽是女身后不复受。若如

lái mièhòu hòu wǔ bǎi suì zhōng ruò yǒu nǚ rén wén shì jīng diǎn rú shuō
来灭后，后五百岁中，若有女人闻是经典如说

xiū xíng yú cǐ mìngzhōng jí wǎng ān lè shì jiè ē mí tuó fó dà
修行，于此命终，即往安乐世界，阿弥陀佛大

pú sà zhòngwéi rào zhù chù shēngliánhuāzhōngbǎozuò zhī shàng bú fù
菩萨众围绕住处，生莲华中宝座之上，不复

wéi tān yù suǒnǎo yì fù bù wéi chēn huì yú chī suǒnǎo yì fù bù wéi
为贪欲所恼，亦复不为瞋恚愚痴所恼，亦复不为

jiāomàn jí dù zhūgòusuǒnǎo dé pú sà shéntōng wú shēng fǎ rěn
憍慢嫉妒诸垢所恼，得菩萨神通、无生法忍。

dé shì rěn yǐ yǎngēnqīngjìng yǐ shì qīngjìngyǎngēn jiàn qī bǎiwàn
得是忍已，眼根清净，以是清净眼根，见七百万

èr qiān yì nà yóu tā héng hé shāděngzhū fó rú lái shì shí zhū fó yáo
二千亿那由他恒河沙等诸佛如来。是时诸佛遥

gòngzànyán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ néng yú shì jiā
共赞言：‘善哉！善哉！善男子，汝能于释迦

móu ní fó fǎ zhōng shòu chí dú sòng sī wéi shì jīng wèi tā rénshuō
牟尼佛法中，受持读诵思惟是经，为他人说，

suǒ dé fú dé wú liàng wú biān huǒ bù néng fén[281] shuǐ bù néngpiāo
所得福德无量无边，火不能焚[281]，水不能漂，

rǔ zhī gōng dé qiān fó gòngshuō bù néng lìng jìn rǔ jīn yǐ néng pò
汝之功德，千佛共说不能令尽。汝今已能破

279

280

281

zhū mó zéi huàishēng sǐ jūn zhū yú yuàn dí jiē xī cuī miè shànnán
诸魔贼，坏生死军，诸余怨敌皆悉摧灭。善男

zǐ bǎi qiān zhū fó yǐ shéntōng lì gòng shǒu hù rǔ yú yī qiè shì jiān
子，百千诸佛以神通力共守护汝，于一切世间

tiān rén zhī zhōng wú rú rǔ zhě wéi chú rú lái qí zhū shēng wén
天、人之中无如汝者，唯除如来。其诸声闻、

pì zhī fó nǎi zhì pú sà zhì huì chándìng wú yǒu yǔ rǔ děng zhě
辟支佛、乃至菩萨智慧禅定，无有与汝等者。’

sù wánghuā cǐ pú sà chéng jiù rú shì gōng dé zhì huì zhī lì ruò yǒu
宿王华，此菩萨成就如是功德智慧之力。若有

rén wén shì yàowáng pú sà běn shì pǐn néng suí xǐ zànshànzhě shì rén
人闻是药王菩萨本事品，能随喜赞善者，是人

xiàn shì kǒu zhōng cháng chū qīng lián huā xiāng shēn máo kǒng zhōng cháng chū
现世口中常出青莲华香，身毛孔中常出

niú tóu zhān tán zhī xiāng suǒ dé gōng dé rú shàng suǒ shuō shì gù
牛头栴檀之香，所得功德如上所说。是故，

sù wánghuā yǐ cǐ yàowáng pú sà běn shì pǐn zhǔ lèi yú rǔ wǒ miè
宿王华，以此药王菩萨本事品嘱累于汝，我灭

dù hòu hòu wǔ bǎi suì zhōng guǎngxuān liú bù yú yán fú tí wú lìng
度后，后五百岁中，广宣流布于阎浮提，无令

duàn jué è mó mó mín zhū tiān lóng yè chā jiū pán tú
断绝，恶魔、魔民、诸天、龙、夜叉、鸠槃茶

děng dé qí biàn yě
等，得其便也。

sù wánghuā rǔ dāng yǐ shéntōng zhī lì shǒu hù shì jīng suǒ
“宿王华，汝当以神通之力守护是经。所

yǐ zhě hé cǐ jīng zé wéi yán fú tí rén bìng zhī liángyào ruò rén yǒu
以者何？此经则为阎浮提人病之良药。若人有

bìng dé wén shì jīng bìng jí xiāomiè bù lǎo bù sǐ sù wánghuā
病，得闻是经，病即消灭，不老不死。宿王华，

rǔ ruò jiàn yǒu shòu chí shì jīng zhě yīng yǐ qīng lián huā chéng mǎn mò xiāng
汝若见有受持是经者，应以青莲华盛满末香，

gòng sàn qí shàng sàn yǐ zuò shì niànyán cǐ rén bù jiǔ bì dāng
供散其上。散已，作是念言：‘此人不久，必当

qǔ cǎozuò yú dàochǎng pò zhū mó jūn dāng chuī fǎ luó jī dà fǎ
取草坐于道场，破诸魔军；当吹法螺，击大法

gǔ dù tuō yī qiè zhòngshēng lǎo bìng sǐ hǎi shì gù qiú fó dàozhě
鼓，度脱一切众生老病死海。’是故求佛道者，

jiàn yǒu shòu chí shì jīng diǎn rén yīng dāng rú shì shēng gōng jìng xīn
见有受持是经典人，应当如是生恭敬心。”

shuō shì yào wáng pú sà běn shì pǐn shí bā wàn sì qiān pú sà dé
说是药王菩萨本事品时，八万四千菩萨得

jiě yī qiè zhòng shēng yǔ yán tuó luó ní duō bǎo rú lái yú bǎo tǎ zhōng
解一切众生语言陀罗尼。多宝如来于宝塔中

zàn sù wáng huā pú sà yán shàn zāi shàn zāi sù wáng huā rǔ
赞宿王华菩萨言：“善哉！善哉！宿王华，汝

chéng jiù bù kě sī yì gōng dé nǎi néng wèn shì jiā móu ní fó rú cǐ
成就不可思议功德，乃能问释迦牟尼佛如此

zhī shì lì yì wú liàng yī qiè zhòng shēng 。”
之事，利益无量一切众生。”

妙法莲华经卷第六

zàn
赞

mí lè qǐ wèn jiào liàng jīng yīn liù gēn qīng jìng jiàn tiān zhēn bù
弥勒启问．较量经因．六根清净见天真．不

qīng lǐ cháng cún wèi fǎ rán shēn gòng yǎng jìng míng zūn
轻礼常存．为法然身．供养净明尊．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨（合掌三称）

miào fǎ lián huā jīng juàn dì qī

妙法莲华经卷第七

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí fèng zhào yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什奉 诏译[282]

miào yīn pú sà pǐn dì èr shí sì

妙音菩萨品第二十四

ěr shí shì jiā móu ní fó fàng dà rén xiàng ròu jì guāngmíng

尔时，释迦牟尼佛放大人相肉髻光明，

jí fàngméijiān bái háoxiàngguāng biànzhàodōngfāng bǎi bā wàn yì nà

及放眉间白毫相光，遍照东方百八万亿那

yóu tā héng hé shā děngzhū fó shì jiè guò shì shù yǐ yǒu shì jiè míng

由他恒河沙等诸佛世界。过是数已，有世界名

jìng guāngzhuāngyán qí guóyǒu fó hào jìnghuā sù wáng zhì rú lái

净光庄严，其国有佛，号净华宿王智如来、

yīnggòng zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng

应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó shì zūn wéi wú liàng wú

士、调御丈夫、天人师、佛、世尊，为无量无

biān pú sà dà zhònggōng jìng wéi rào ér wèishuō fǎ shì jiā móu ní fó

边菩萨大众恭敬围绕而为说法。释迦牟尼佛

bái háoguāngmíngbiànzhào qí guó

白毫光明遍照其国。

ěr shí yī qiè jìng guāngzhuāngyánguózhōng yǒu yī pú sà míng

尔时，一切净光庄严国中，有一菩萨名

yuēmiào yīn jiǔ yǐ zhí[283] zhòng dé běn gòngyǎng qīn jìn wú liàng bǎi

曰妙音，久已植众德本，供养亲近无量百

qiānwàn yì zhū fó ér xī chéng jiù shènshēn zhì huì dé miàochuáng

千万亿诸佛，而悉成就甚深智慧，得妙幢

xiàngsānmèi fǎ huāsānmèi jìng dé sānmèi sù wáng xì sānmèi

相三昧、法华三昧、净德三昧、宿王戏三昧、

wú yuánsānmèi zhì yìn sānmèi jiě yī qiè zhòngshēng yǔ yánsānmèi

无缘三昧、智印三昧、解一切众生语言三昧、

282 亶

283

jí yī qiè gōng dé sān mèi qīng jìng sān mèi shéntōng yóu xì sān mèi
集一切功德三昧、清净三昧、神通游戏三昧、
huì jù sān mèi zhuāngyánwáng sān mèi jìng guāngmíng sān mèi jìng zàng
慧炬三昧、庄严王三昧、净光明三昧、净藏
sān mèi bú gòng sān mèi rì xuán sān mèi dé rú shì děng bǎi qiānwàn
三昧、不共三昧、日旋三昧，得如是等百千万
yì héng hé shā děng zhū dà sān mèi shì jiā móu ní fó guāngzhào qí shēn
亿恒河沙等诸大三昧。释迦牟尼佛光照其身，
jí bó jìng huā sù wáng zhì fó yán shì zūn wǒ dāngwǎng yì suō pó
即白净华宿王智佛言："世尊！我当往诣娑婆
shì jiè lǐ bài qīn jìn gòngyǎng shì jiā móu ní fó jí jiànwén
世界，礼拜、亲近、供养释迦牟尼佛，及见文
shū shī lì fǎ wáng zǐ pú sà yàowáng pú sà yǒng shī pú sà sù
殊师利法王子菩萨、药王菩萨、勇施菩萨、宿
wánghuā pú sà shàngxíng yì pú sà zhuāngyánwáng pú sà yàoshàng
王华菩萨、上行意菩萨、庄严王菩萨、药上
pú sà
菩萨。"

ěr shí jìng huā sù wáng zhì fó gàomiào yīn pú sà rǔ mò qīng
尔时，净华宿王智佛告妙音菩萨："汝莫轻
bǐ guóshēng xià liè xiǎng shànnán zǐ bǐ suō pó shì jiè gāo xià bù píng
彼国生下劣想。善男子，彼娑婆世界高下不平，
tǔ shí zhū shān huì è chōngmǎn fó shēn bēi xiǎo zhū pú sà zhòng qí
土石诸山秽恶充满，佛身卑小，诸菩萨众其
xíng yì xiǎo ér rǔ shēn sì wàn èr qiānyóuxún wǒ shēn liù bǎi bā shí
形亦小。而汝身四万二千由旬，我身六百八十
wànyóuxún rǔ shēn dì yī duānzhèng bǎi qiānwàn fú guāngmíng shū
万由旬；汝身第一端正，百千万福，光明殊
miào shì gù rǔ wǎng mò qīng bǐ guó ruò fó pú sà jí guó tǔ shēng
妙。是故汝往莫轻彼国，若佛、菩萨及国土生
xià liè xiǎng
下劣想。"

miào yīn pú sà bó qí fó yán shì zūn wǒ jīn yì suō pó shì
妙音菩萨白其佛言："世尊！我今诣娑婆世
jiè jiē shì rú lái zhī lì rú lái shéntōngyóu xì rú lái gōng dé
界，皆是如来之力、如来神通游戏、如来功德
zhì huì zhuāngyán yú shì miào yīn pú sà bù qǐ yú zuò shēn bú dòng
智慧庄严。"于是妙音菩萨不起于座，身不动

yáo ér rù sānmèi yǐ sānmèi lì yú qí shé jué shān qù fǎ zuò bù yuǎn
摇而入三昧，以三昧力于耆阇崛山去法座不远，

huàzuò bā wàn sì qiānzhòngbǎoliánhuā yán fú tán jīn wéi jīng bái yín
化作八万四千 众 宝莲华，阎浮檀金为茎，白银

wéi yè jīn gāngwéi xū zhēnshū jiā bǎo yǐ wéi qí tái
为叶，金刚为须，甄叔迦宝以为其台。

ěr shí wénshū shī lì fǎ wáng zǐ jiàn shì liánhuā ér bó fó
尔时，文殊师利法王子见是莲华，而白佛

yán shì zūn shì hé yīn yuánxiānxiàn cǐ ruì yǒu ruò gānqiānwànlián
言："世尊！是何因缘先现此瑞，有若干千万莲

huā yán fú tán jīn wéi jīng bái yín wéi yè jīn gāngwéi xū zhēnshū
华，阎浮檀金为茎，白银为叶，金刚为须，甄叔

jiā bǎo yǐ wéi qí tái
迦宝以为其台？"

ěr shí shì jiā móu ní fó gàowénshū shī lì shì miào yīn pú
尔时，释迦牟尼佛告文殊师利："是妙音菩

sà mó hē sà yù cóng jìnghuā sù wáng zhì fó guó yǔ bā wàn sì qiān
萨摩诃萨，欲从净华宿王智佛国，与八万四千

pú sà wéirào ér lái zhì cǐ suō pó shì jiè gòngyǎng qīn jìn lǐ
菩萨围绕，而来至此娑婆世界，供养、亲近、礼

bài yú wǒ yì yù gòngyǎngtīng fǎ huājīng
拜于我，亦欲供养听法华经。"

wénshū shī lì bó fó yán shì zūn shì pú sà zhòng hé shànběn
文殊师利白佛言："世尊！是菩萨种何善本，

xiū hé gōng dé ér néngyǒu shì dà shéntōng lì xíng hé sānmèi
修何功德，而能有是大神通力？行何三昧？

yuànwèi wǒ děngshuō shì sānmèimíng zì wǒ děng yì yù qín xiū xíng zhī
愿为我等说是三昧名字，我等亦欲勤修行之。

xíng cǐ sānmèi nǎi néngjiàn shì pú sà sè xiàng dà xiǎo wēi yí jìn zhǐ
行此三昧，乃能见是菩萨色相大小，威仪进止。

wéi[284] yuàn shì zūn yǐ shéntōng lì bǐ pú sà lái lìng wǒ dé jiàn
惟[284]愿世尊以神通力，彼菩萨来，令我得见。"

ěr shí shì jiā móu ní fó gàowénshū shī lì cǐ jiǔ miè dù
尔时，释迦牟尼佛告文殊师利："此久灭度

duōbǎo rú lái dāngwèi rǔ děng ér xiàn qí xiàng
多宝如来，当为汝等而现其相。"

284

shí duōbǎo fó gào bǐ pú sà shànnán zǐ lái wén shū
时，多宝佛告彼菩萨："善男子，来！文殊
shī lì fǎ wáng zǐ yù jiàn rǔ shēn
师利法王子欲见汝身。"

yú shí miào yīn pú sà yú bǐ guó mò yǔ bā wàn sì qiān pú
于时，妙音菩萨于彼国没，与八万四千菩
sà jù gòng fā lái suǒ jīng zhū guó liù zhǒng zhèn dòng jiē xī yù yú qī
萨俱共发来。所经诸国六种震动，皆悉雨于七
bǎo lián huā bǎi qiān tiān yuè bù gǔ zì míng shì pú sà mù rú guǎng dà
宝莲华，百千天乐不鼓自鸣。是菩萨目如广大
qīng lián huā yè zhèng shǐ hé hé bǎi qiān wàn yuè qí miàn mào duān zhèng
青莲华叶，正使和合百千万月，其面貌端正
fù guò yú cǐ shēn zhēn jīn sè wú liàng bǎi qiān gōng dé zhuāng yán
复过于此。身真金色，无量百千功德庄严，
wēi dé chì shèng guāng míng zhào yào zhū xiàng jù zú rú nà luó yán
威德炽盛，光明照曜，诸相具足，如那罗延
jiān gù zhī shēn rù qī bǎo tái shàng shēng xū kōng qù dì qī duō
坚固之身。入七宝台，上升虚空，去地七多
luó shù zhū pú sà zhòng gōng jìng wéi rào ér lái yì cǐ suō pó shì jiè
罗树，诸菩萨众恭敬围绕，而来诣此娑婆世界
qí shé jué shān dào yǐ xià qī bǎo tái yǐ jià zhí bǎi qiān yīng luò
耆阇崛山。到已，下七宝台，以价直百千璎珞，
chí zhì shì jiā móu ní fó suǒ tóu miàn lǐ zú fèng shàng yīng luò ér
持至释迦牟尼佛所，头面礼足，奉上璎珞，而
bó fó yán shì zūn jìng huā sù wáng zhì fó wèn xùn shì zūn shǎo bìng
白佛言："世尊！净华宿王智佛问讯世尊少病
shǎo nǎo qǐ jū qīng lì ān lè xíng fǒu sì dà tiáo hé fǒu shì shì
少恼，起居轻利，安乐行不？四大调和不？世事
kě rěn fǒu zhòng shēng yì dù fǒu wú duō tān yù chēn huì yú chī
可忍不？众生易度不？无多贪欲、瞋恚、愚痴、
jí dù qiān màn fǒu wú bú xiào fù mǔ bú jìng shā mén xié jiàn
嫉妒、悭慢不？无不孝父母、不敬沙门、邪见
bú shàn xīn bú shè wǔ qíng fǒu shì zūn zhòng shēng néng xiáng fú zhū
不善心、不摄五情不？世尊！众生能降伏诸
mó yuàn fǒu jiǔ miè dù duō bǎo rú lái zài qī bǎo tǎ zhōng lái tīng
魔怨不？久灭度多宝如来在七宝塔中，来听
fǎ fǒu yòu wèn xùn duō bǎo rú lái ān wěn shǎo nǎo kān rěn jiǔ zhù fǒu
法不？又问讯多宝如来安隐少恼、堪忍久住不？

shì zūn wǒ jīn yù jiàn duōbǎo fó shēn wéi[285] yuàn shì zūn shì wǒ lìng
世尊！我今欲见多宝佛身，惟[285]愿世尊，示我令
jiàn
见。”

ěr shí shì jiā móu ní fó yù duōbǎo fó shì miào yīn pú sà
尔时，释迦牟尼佛语多宝佛：“是妙音菩萨
yù dé xiāng jiàn
欲得相见。”

shí duōbǎo fó gào miào yīn yán shàn zāi shàn zāi rǔ néng
时，多宝佛告妙音言：“善哉！善哉！汝能
wèi gòngyǎng shì jiā móu ní fó jí tīng fǎ huā jīng bìng jiàn wén shū shī
为供养释迦牟尼佛，及听法华经，并见文殊师
lì děng gù lái zhì cǐ
利等，故来至此。”

ěr shí huā dé pú sà bó fó yán shì zūn shì miào yīn pú
尔时，华德菩萨白佛言：“世尊！是妙音菩
sà zhòng hé shàngēn xiū hé gōng dé yǒu shì shén lì
萨种何善根，修何功德，有是神力？”

fó gào huā dé pú sà guò qù yǒu fó míng yún léi yīn wáng
佛告华德菩萨：“过去有佛，名云雷音王、
duō tuó ē qié dù ē luó hē sān miǎo sān fó tuó guó míng xiàn yī
多陀阿伽度、阿罗诃、三藐三佛陀，国名现一
qiè shì jiān jié míng xǐ[286] jiàn miào yīn pú sà yú wàn èr qiān suì
切世间，劫名喜[286]见，妙音菩萨于万二千岁，
yǐ shí wàn zhǒng jì yuè gòngyǎng yún léi yīn wáng fó bìng fèng shàng bā
以十万种伎乐供养云雷音王佛，并奉上八
wàn sì qiān qī bǎo bō yǐ shì yīn yuán guǒ bào jīn shēng jìng huā sù
万四千七宝钵，以是因缘果报，今生净华宿
wáng zhì fó guó yǒu shì shén lì huā dé yú rǔ yì yún hé ěr
王智佛国，有是神力。华德，于汝意云何？尔
shí yún léi yīn wáng fó suǒ miào yīn pú sà jì yuè gòngyǎng fèng shàng
时，云雷音王佛所妙音菩萨，伎乐供养、奉上
bǎo qì zhě qǐ yì rén hū jīn cǐ miào yīn pú sà mó hē sà shì huā
宝器者，岂异人乎？今此妙音菩萨摩诃萨是。华
dé shì miào yīn pú sà yǐ céng gòngyǎng qīn jìn wú liàng zhū fó jiǔ
德，是妙音菩萨，已曾供养亲近无量诸佛，久

285

286

zhí dé běn yòu zhí héng hé shā děng bǎi qiānwàn yì nà yóu tā fó
植[287]德本，又值恒河沙等百千万亿那由他佛。

huā dé rǔ dàn jiàn miào yīn pú sà qí shēn zài cǐ ér shì
“华德，汝但见妙音菩萨其身在此，而是

pú sà xiànzhǒngzhǒngshēn chùchù wèi zhū zhòngshēngshuō shì jīng diǎn
菩萨现种种身，处处为诸众生说是经典。

huòxiàn fànwángshēn huòxiàn dì shì shēn huòxiàn zì zài tiānshēn huò
或现梵王身，或现帝释身，或现自在天身，或

xiàn dà zì zài tiānshēn huòxiàntiān dà jiāng jūn shēn huòxiàn pí shā mén
现大自在天身，或现天大将军身，或现毗沙门

tiānwángshēn huòxiànzhuàn lún shèngwángshēn huòxiànzhū xiǎowángshēn
天王身，或现转轮圣王身，或现诸小王身，

huòxiànzhǎngzhěshēn huòxiàn jū shì shēn huòxiàn zǎi guānshēn huò
或现长者身，或现居士身，或现宰官身，或

xiàn pó luó ménshēn huòxiàn bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó
现婆罗门身，或现比丘、比丘尼、优婆塞、优婆

yí shēn huòxiànzhǎngzhě jū shì fù nǚ shēn huòxiàn zǎi guān fù nǚ
夷身，或现长者、居士妇女身，或现宰官妇女

shēn huòxiàn pó luó mén fù nǚ shēn huòxiàntóngnán tóng nǚ shēn
身，或现婆罗门妇女身，或现童男、童女身，

huòxiàntiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó
或现天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、

jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děngshēn ér shuō shì jīng
紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等身，而说是经。

zhū yǒu dì yù è guǐ chùshēng jí zhòngnànchù jiē néng jiù jì
诸有地狱、饿鬼、畜生及众难处，皆能救济，

nǎi zhì yú wánghòugōng biànwéi nǚ shēn ér shuō shì jīng
乃至于王后宫，变为女身而说是经。

huā dé shì miào yīn pú sà néng jiù hù suō pó shì jiè zhū
“华德，是妙音菩萨，能救护娑婆世界诸

zhòngshēngzhě shì miào yīn pú sà rú shì zhǒngzhǒngbiànhuàxiànshēn
众生者。是妙音菩萨如是种种变化现身，

zài cǐ suō pó guó tǔ wèi zhū zhòngshēngshuō shì jīng diǎn yú shéntōng
在此娑婆国土，为诸众生说是经典，于神通、

biànhuà zhì huì wú suǒ sǔn jiǎn shì pú sà yǐ ruò gān zhì huì míngzhào
变化、智慧无所损减。是菩萨，以若干智慧明照

287

suō pó shì jiè lìng yī qiè zhòngshēng gè dé suǒ zhī yú shí fānghéng hé
娑婆世界，令一切众生各得所知，于十方恒河
shā shì jiè zhōng yì fù rú shì ruò yīng yǐ shēngwénxíng dé dù zhě xiàn
沙世界中亦复如是。若应以声闻形得度者，现
shēngwénxíng ér wèishuō fǎ yīng yǐ pì zhī fó xíng dé dù zhě xiàn pì
声闻形而为说法；应以辟支佛形得度者，现辟
zhī fó xíng ér wèishuō fǎ yīng yǐ pú sà xíng dé dù zhě xiàn pú sà xíng
支佛形而为说法；应以菩萨形得度者，现菩萨形
ér wèishuō fǎ yīng yǐ fó xíng dé dù zhě jí xiàn fó xíng ér wèishuō fǎ
而为说法；应以佛形得度者，即现佛形而为说法。
rú shì zhǒngzhǒng suí suǒyīng dù ér wèixiànxíng nǎi zhì yīng yǐ miè dù
如是种种，随所应度而为现形，乃至应以灭度
ér dé dù zhě shì xiànmiè dù
而得度者，示现灭度。

huā dé miào yīn pú sà mó hē sà chéng jiù dà shéntōng zhì
“华德，妙音菩萨摩诃萨成就大神通智
huì zhī lì qí shì rú shì
慧之力，其事如是。”

ěr shí huā dé pú sà bó fó yán shì zūn shì miào yīn pú
尔时，华德菩萨白佛言：“世尊！是妙音菩
sà shēnzhòngshàngēn shì zūn shì pú sà zhù hé sānmèi ér néng rú shì
萨深种善根。世尊！是菩萨住何三昧而能如是
zài suǒbiànxiàn dù tuōzhòngshēng
在所变现度脱众生？”

fó gàohuā dé pú sà shànnán zǐ qí sānmèimíngxiàn yī qiè
佛告华德菩萨：“善男子，其三昧名现一切
sè shēn miào yīn pú sà zhù shì sānmèizhōng néng rú shì ráo yì wú
色身。妙音菩萨住是三昧中，能如是饶益无
liàngzhòngshēng
量众生。”

shuō shì miào yīn pú sà pǐn shí yǔ miào yīn pú sà jù lái zhě bā
说是妙音菩萨品时，与妙音菩萨俱来者八
wàn sì qiānrén jiē dé xiàn yī qiè sè shēnsānmèi cǐ suō pó shì jiè
万四千人，皆得现一切色身三昧；此娑婆世界
wú liàng pú sà yì dé shì sānmèi jí tuó luó ní
无量菩萨，亦得是三昧及陀罗尼。

ěr shí miào yīn pú sà mó hē sà gòngyǎng shì jiā móu ní fó
尔时，妙音菩萨摩诃萨供养释迦牟尼佛

jí duōbǎo fó tǎ yǐ huán guī běn tǔ suǒ jīng zhū guó liù zhǒngzhèn
及多宝佛塔已，还归本土。所经诸国，六种震
dòng yù bǎoliánhuā zuò bǎi qiānwàn yì zhǒngzhǒng jì yuè jì dào
动，雨宝莲华，作百千万亿种种伎乐。既到
běnguó yǔ bā wàn sì qiān pú sà wéi rào zhì jìng huā sù wáng zhì fó
本国，与八万四千菩萨围绕，至净华宿王智佛
suǒ bó fó yán shì zūn wǒ dào suō pó shì jiè ráo yì zhòngshēng
所，白佛言："世尊！我到娑婆世界饶益众生，
jiàn shì jiā móu ní fó jí jiànduōbǎo fó tǎ lǐ bàigòngyǎng yòu
见释迦牟尼佛，及见多宝佛塔，礼拜供养；又
jiànwénshū shī lì fǎ wáng zǐ pú sà jí jiànyàowáng pú sà dé qín
见文殊师利法王子菩萨，及见药王菩萨、得勤
jīng jìn lì pú sà yǒng shī pú sà děng yì lìng shì bā wàn sì qiān pú
精进力菩萨、勇施菩萨等，亦令是八万四千菩
sà dé xiàn yī qiè sè shēnsānmèi
萨得现一切色身三昧。"

shuō shì miào yīn pú sà lái wǎng pǐn shí sì wàn èr qiāntiān zǐ
说是妙音菩萨来往品时，四万二千天子
dé wú shēng fǎ rěn huā dé pú sà dé fǎ huāsānmèi
得无生法忍，华德菩萨得法华三昧。

guān shì yīn pú sà pǔ ménpǐn dì èr shí wǔ
观世音菩萨普门品第二十五[288]

ěr shí wú jìn yì pú sà jí cóngzuò qǐ piāntǎnyòujiān hé
尔时，无尽意菩萨即从座起，偏袒右肩，合
zhǎngxiàng fó ér zuò shì yán shì zūn guān shì yīn pú sà yǐ hé
掌向佛，而作是言："世尊！观世音菩萨以何
yīn yuánmíngguān shì yīn
因缘名观世音？"

fó gào wú jìn yì pú sà shànnán zǐ ruò yǒu wú liàng bǎi qiān
佛告无尽意菩萨："善男子，若有无量百千
wàn yì zhòngshēng shòuzhū kǔ nǎo wén shì guān shì yīn pú sà yī
万亿众生，受诸苦恼，闻是观世音菩萨，一
xīn chēngmíng guān shì yīn pú sà jí shí guān qí yīn shēng jiē dé jiě
心称名，观世音菩萨即时观其音声，皆得解

288

tuō ruò yǒu chí shì guān shì yīn pú sà míngzhě shè rù dà huǒ huǒ
脱。若有持是观世音菩萨名者，设入大火，火
bù néngshāo yóu shì pú sà wēishén lì gù ruò wéi dà shuǐsuǒpiāo
不能烧，由是菩萨威神力故。若为大水所漂，
chēng qí mínghào jí dé qiǎnchù ruò yǒu bǎi qiānwàn yì zhòngshēng
称其名号，即得浅处。若有百千万亿众生，
wèi qiú jīn yín liú lí chē qú mǎnǎo shān hú hǔ
为求金、银、琉璃、砗磲、码碯[289]、珊瑚、琥[290]
pò zhēnzhū děngbǎo rù yú dà hǎi jiǎ shǐ hēi fēngchuī qí chuán
珀、真珠等宝，入于大海，假使黑风吹其船
fǎng piāoduò luó chà guǐ guó qí zhōng ruò yǒu nǎi zhì yī rén chēngguān
舫，飘堕罗刹鬼国，其中若有乃至一人称观
shì yīn pú sà míngzhě shì zhū rén děng jiē dé jiě tuō luó chà zhī nàn
世音菩萨名者，是诸人等皆得解脱罗刹之难。
yǐ shì yīn yuán míngguān shì yīn ruò fù yǒu rén lín dāng bèi hài chēng
以是因缘，名观世音。若复有人临当被害，称
guān shì yīn pú sà míngzhě bǐ suǒ zhí dāozhàng xún duàn duàn huài ér
观世音菩萨名者，彼所执刀杖寻段段坏而
dé jiě tuō ruò sān qiān dà qiānguó tǔ mǎnzhōng yè chā luó chà
得解脱。若三千大千国土，满中夜叉、罗刹，
yù lái nǎo rén wén qí chēngguān shì yīn pú sà míngzhě shì zhū è guǐ
欲来恼人，闻其称观世音菩萨名者，是诸恶鬼
shàng bù néng yǐ è yǎn shì zhī kuàng fù jiā hài shè fù yǒu rén ruò
尚不能以恶眼视之，况复加害？设复有人，若
yǒu zuì ruò wú zuì chǒu xiè jiā suǒ jiǎn xì qí shēn chēngguān
有罪，若无罪，杻械、枷锁[291]检系其身，称观
shì yīn pú sà míngzhě jiē xī duànhuài jí dé jiě tuō ruò sān qiān
世音菩萨名者，皆悉断坏，即得解脱。若三千
dà qiānguó tǔ mǎnzhōng yuān[292] zéi yǒu yī shāngzhǔ jiāngzhū shāng
大千国土，满中冤贼，有一商主，将诸商
rén jī chí zhòngbǎo jīng guò xiǎn[293] lù qí zhōng yī rén zuò shì chàng
人，赍持重宝，经过险路，其中一人作是唱

289 栗
290
291
292
293

yán zhū shànnán zǐ wù dé kǒng bù rǔ děngyīngdāng yī xīn chēng
言：‘诸善男子，勿得恐怖，汝等应当一心称

guān shì yīn pú sà mínghào shì pú sà néng yǐ wú wèi shī yú zhòngshēng
观世音菩萨名号。是菩萨能以无畏施于众生，

rǔ děng ruò chēngmíngzhě yú cǐ yuān[294] zéi dāng dé jiě tuō zhòng
汝等若称名者，于此冤[294]贼当得解脱。’众

shāng rén wén jù fā shēngyán ná mó guān shì yīn pú sà chēng
商人闻，俱发声言：‘南无观世音菩萨。’称

qí míng gù jí dé jiě tuō
其名故，即得解脱。

wú jìn yì guān shì yīn pú sà mó hē sà wēishén zhī lì wēi
“无尽意，观世音菩萨摩诃萨威神之力巍

wēi rú shì
巍如是。

ruò yǒuzhòngshēngduō yú yín yù chángniàngōng jìng guān shì
“若有众生多于淫欲，常念恭敬观世

yīn pú sà biàn dé lí yù ruò duōchēn huì chángniàngōng jìng guān
音菩萨，便得离欲。若多瞋恚，常念恭敬观

shì yīn pú sà biàn dé lí chēn ruò duō yú chī chángniàngōng jìng
世音菩萨，便得离瞋。若多愚痴，常念恭敬

guān shì yīn pú sà biàn dé lí chī
观世音菩萨，便得离痴。

wú jìn yì guān shì yīn pú sà yǒu rú shì děng dà wēishén lì
“无尽意，观世音菩萨有如是等大威神力，

duōsuǒ ráo yì shì gù zhòngshēngchángyīng xīn niàn
多所饶益，是故众生常应心念。

ruò yǒu nǚ rén shè yù qiú nán lǐ bàigòngyǎngguān shì yīn pú
“若有女人设欲求男，礼拜供养观世音菩

sà biànshēng fú dé zhì huì zhī nán shè yù qiú nǚ biànshēngduān
萨，便生福德智慧之男；设欲求女，便生端

zhèngyǒuxiàng zhī nǚ sù zhí[295] dé běn zhòngrén ài jìng
正有相之女，宿植[295]德本，众人爱敬。

wú jìn yì guān shì yīn pú sà yǒu rú shì lì ruò yǒuzhòng
“无尽意，观世音菩萨有如是力。若有众

shēng gōngjìng lǐ bài guān shì yīn pú sà fú bù tángjuān shì gù zhòng
生，恭敬礼拜观世音菩萨，福不唐捐，是故众

294

295

shēng jiē yīngshòu chí guān shì yīn pú sà mínghào
生皆应受持观世音菩萨名号。

wú jìn yì ruò yǒu rén shòu chí liù shí èr yì héng hé shā pú
“无尽意，若有人受持六十二亿恒河沙菩

sà míng zì fù jìn xínggòngyǎng yīn shí yī fú wò jù yī yào
萨名字，复尽形供养饮食、衣服、卧具、医药。

yú rǔ yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén gōng dé duō fǒu
于汝意云何，是善男子、善女人，功德多不？”

wú jìn yì yán shènduō shì zūn
无尽意言：“甚多，世尊！”

fó yán ruò fù yǒu rén shòu chí guān shì yīn pú sà mínghào nǎi
佛言：“若复有人受持观世音菩萨名号，乃

zhì yī shí lǐ bài gòngyǎng shì èr rén fú zhèngděng wú yì yú bǎi
至一时礼拜、供养，是二人福正等无异，于百

qiānwàn yì jié bù kě qióng jìn wú jìn yì shòu chí guān shì yīn pú sà
千万亿劫不可穷尽。无尽意，受持观世音菩萨

mínghào dé rú shì wú liàng wú biān fú dé zhī lì
名号，得如是无量无边福德之利。”

wú jìn yì pú sà bó fó yán shì zūn guān shì yīn pú sà yún
无尽意菩萨白佛言：“世尊！观世音菩萨云

hé yóu cǐ suō pó shì jiè yún hé ér wèi zhòng shēng shuō fǎ fāng
何游此娑婆世界？云何而为众生说法？方

biàn zhī lì qí shì yún hé
便之力其事云何？”

fó gào wú jìn yì pú sà shànnán zǐ ruò yǒu guó tǔ zhòng
佛告无尽意菩萨：“善男子，若有国土众

shēng yīng yǐ fó shēn dé dù zhě guān shì yīn pú sà jí xiàn fó shēn ér
生，应以佛身得度者，观世音菩萨即现佛身而

wèi shuō fǎ yīng yǐ pì zhī fó shēn dé dù zhě jí xiàn pì zhī fó shēn
为说法；应以辟支佛身得度者，即现辟支佛身

ér wèi shuō fǎ yīng yǐ shēngwénshēn dé dù zhě jí xiànshēngwénshēn
而为说法；应以声闻身得度者，即现声闻身

ér wèi shuō fǎ yīng yǐ fànwángshēn dé dù zhě jí xiànfànwángshēn
而为说法；应以梵王身得度者，即现梵王身

ér wèi shuō fǎ yīng yǐ dì shì shēn dé dù zhě jí xiàn dì shì shēn ér
而为说法；应以帝释身得度者，即现帝释身而

wèi shuō fǎ yīng yǐ zì zài tiānshēn dé dù zhě jí xiàn zì zài tiānshēn
为说法；应以自在天身得度者，即现自在天身

ér wèishuō fǎ yīng yǐ dà zì zài tiānshēn dé dù zhě jí xiàn dà zì zài
而为说法；应以大自在天身得度者，即现大自在
tiānshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ tiān dà jiāng jūn shēn dé dù zhě jí xiàn
天身而为说法；应以天大将军身得度者，即现
tiān dà jiāng jūn shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ pí shāménshēn dé dù zhě
天大将军身而为说法；应以毗沙门身得度者，
jí xiàn pí shāménshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ xiǎowángshēn dé dù zhě
即现毗沙门身而为说法；应以小王身得度者，
jí xiànxiǎowángshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ zhǎngzhěshēn dé dù zhě
即现小王身而为说法；应以长者身得度者，
jí xiànzhǎngzhěshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ jū shì shēn dé dù zhě jí
即现长者身而为说法；应以居士身得度者，即
xiàn jū shì shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ zǎi guānshēn dé dù zhě jí xiàn
现居士身而为说法；应以宰官身得度者，即现
zǎi guānshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ pó luó ménshēn dé dù zhě jí xiàn
宰官身而为说法；应以婆罗门身得度者，即现
pó luó ménshēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó
婆罗门身而为说法；应以比丘、比丘尼、优婆
sè yōu pó yí shēn dé dù zhě jí xiàn bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó
塞、优婆夷身得度者，即现比丘、比丘尼、优婆
sè yōu pó yí shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ zhǎngzhě jū shì zǎi
塞、优婆夷身而为说法；应以长者、居士、宰
guān pó luó mén fù nǚ shēn dé dù zhě jí xiàn fù nǚ shēn ér wèishuō
官、婆罗门妇女身得度者，即现妇女身而为说
fǎ yīng yǐ tóngnán tóng nǚ shēn dé dù zhě jí xiàntóngnán tóng
法；应以童男、童女身得度者，即现童男、童
nǚ shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ tiān lóng yè chā qián tà pó
女身而为说法；应以天、龙、夜叉、乾闼婆、
ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó móhóu luó qié rén fēi rén
阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人
děngshēn dé dù zhě jí jiē xiàn zhī ér wèishuō fǎ yīng yǐ zhí jīn gāng
等身得度者，即皆现之而为说法；应以执金刚
shén dé dù zhě jí xiàn zhí jīn gāngshén ér wèishuō fǎ
神[296]得度者，即现执金刚神[297]而为说法。

wú jìn yì shì guān shì yīn pú sà chéng jiù rú shì gōng dé
“无尽意，是观世音菩萨成就如是功德，

296

297

yǐ zhǒngzhǒngxíngyóu zhū guó tǔ dù tuō zhòngshēng shì gù rǔ děngyīng
以种种形游诸国土度脱众生。是故汝等应

dāng yī xīn gòngyǎngguān shì yīn pú sà shì guān shì yīn pú sà mó hē
当一心供养观世音菩萨。是观世音菩萨摩诃

sà yú bù wèi jí nàn zhī zhōngnéng shī wú wèi shì gù cǐ suō pó shì
萨，于怖畏急难之中能施无畏，是故此娑婆世

jiè jiē hào zhī wéi shī wú wèi zhě
界皆号之为施无畏者。”

wú jìn yì pú sà bó fó yán shì zūn wǒ jīn dānggòngyǎng
无尽意菩萨白佛言：“世尊！我今当供养

guān shì yīn pú sà jí jiě jǐng zhòngbǎo zhū yīng luò jià zhí bǎi qiān
观世音菩萨。”即解颈众宝珠、璎珞，价直百千

liǎng jīn ér yǐ yǔ zhī zuò shì yán rén zhě shòu cǐ fǎ shī zhēn
两金，而以与之，作是言：“仁者！受此法施珍

bǎoyīng luò shí guān shì yīn pú sà bù kěnshòu zhī wú jìn yì fù
宝璎珞。”时，观世音菩萨不肯受之。无尽意复

bó guān shì yīn pú sà yán rén zhě mǐn wǒ děng gù shòu cǐ yīng luò
白观世音菩萨言：“仁者！愍我等故，受此璎珞。”

ěr shí fó gàoguān shì yīn pú sà dāngmǐn cǐ wú jìn yì pú
尔时，佛告观世音菩萨：“当愍此无尽意菩

sà jí sì zhòng tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó
萨及四众，天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng gù shòu
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等故，受

shì yīng luò
是璎珞。”

jí shí guān shì yīn pú sà mǐn zhū sì zhòng jí yú tiān lóng
即时，观世音菩萨愍诸四众，及于天、龙、

rén fēi rén děng shòu qí yīng luò fēn zuò èr fèn yī fèn fèng shì
人、非人等，受其璎珞，分作二分，一分奉释

jiā móu ní fó yī fèn fèngduōbǎo fó tǎ
迦牟尼佛，一分奉多宝佛塔。

wú jìn yì guān shì yīn pú sà yǒu rú shì zì zài shén lì yóu
“无尽意，观世音菩萨有如是自在神力，游

yú suō pó shì jiè
于娑婆世界。”

ěr shí wú jìn yì pú sà yǐ jì wènyuē
尔时，无尽意菩萨以偈问曰：

shì zūn miào xiàng jù　wǒ jīn chóng wèn bǐ
世尊妙相具　我今重问彼

fó zǐ hé yīn yuán　míng wéi guān shì yīn
佛子何因缘　名为观世音

jù zú miào xiàng zūn　jì dá wú jìn yì
具足妙相尊　偈答无尽意

rǔ tīng guān yīn xíng　shàn yìng zhū fāng suǒ
汝听观音行　善应诸方所

hóng shì shēn rú hǎi　lì jié bù sī yì
弘誓深如海　历劫不思议

shì duō qiān yì fó　fā dà qīng jìng yuàn
侍多千亿佛　发大清净愿

wǒ wèi rǔ lüè shuō　wén míng jí jiàn shēn
我为汝略说　闻名及见身

xīn niàn bù kōng guò　néng miè zhū yǒu kǔ
心念不空过　能灭诸有苦

jiǎ shǐ xīng hài yì　tuī luò dà huǒ kēng
假使兴害意　推落大火坑

niàn bǐ guān yīn lì　huǒ kēng biàn chéng chí
念彼观音力　火坑变成池

huò piāo liú jù hǎi　lóng yú zhū guǐ nàn
或漂流巨海　龙鱼诸鬼难

niàn bǐ guān yīn lì　bō làng bù néng mò
念彼观音力　波浪不能没

huò zài xū mí fēng　wéi rén suǒ tuī duò
或在须弥峰　为人所推堕

niàn bǐ guān yīn lì　rú rì xū kōng zhù
念彼观音力　如日虚空住

huò bèi è rén zhú　duò luò jīn gāng shān
或被恶人逐　堕落金刚山

niàn bǐ guān yīn lì　bù néng sǔn yī máo
念彼观音力　不能损一毛

huò zhí yuān[298] zéi rào　gè zhí dāo[299] jiā hài
或值冤[298]贼绕　各执刀[299]加害

niàn bǐ guān yīn lì　xián jí qǐ cí xīn
念彼观音力　咸即起慈心

298

299

huò zāo wáng nàn kǔ　lín xíng yù shòu zhōng
或遭王难苦　临刑欲寿终

niàn bǐ guān yīn lì　dāo xún duàn duàn huài
念彼观音力　刀寻段段坏

huò qiú jìn jiā suǒ　shǒu zú bèi chǒu xiè
或囚禁枷锁　手足被杻械

niàn bǐ guān yīn lì　shì rán dé jiě tuō
念彼观音力　释然得解脱

zhòu zǔ zhū dú yào　suǒ yù hài shēn zhě
咒诅诸毒药　所欲害身者

niàn bǐ guān yīn lì　huán zhuó yú běn rén
念彼观音力　还著于本人

huò yù è luó chà　dú lóng zhū guǐ děng
或遇恶罗刹　毒龙诸鬼等

niàn bǐ guān yīn lì　shí xī bù gǎn hài
念彼观音力　时悉不敢害

ruò è shòu wéi rào　lì yá zhǎo kě bù
若恶兽围绕　利牙爪可怖

niàn bǐ guān yīn lì　jí zǒu wú biān fāng
念彼观音力　疾走无边方

wán shé jí fù xiē　qì dú yān huǒ rán[300]
蚖蛇及蝮蝎　气毒烟火然

niàn bǐ guān yīn lì　xún shēng zì huí qù
念彼观音力　寻声自回去

yún léi gǔ chè diàn　jiàng bào shù dà yǔ
云雷鼓掣电　降雹澍大雨

niàn bǐ guān yīn lì　yìng shí dé xiāo sàn
念彼观音力　应时得消散

zhòngshēng bèi kùn è　wú liàng kǔ bī shēn
众生被困厄　无量苦逼身

guān yīn miào zhì lì　néng jiù shì jiān kǔ
观音妙智力　能救世间苦

jù zú shén tōng lì　guǎng xiū zhì fāng biàn
具足神通力　广修智方便

shí fāng zhū guó tǔ　wú chà bú xiàn shēn
十方诸国土　无刹不现身

300

zhǒngzhǒngzhū è qù dì yù guǐ chù shēng
种 种 诸 恶 趣 地 狱 鬼 畜 生

shēng lǎo bìng sǐ kǔ yǐ jiàn xī lìng miè
生 老 病 死 苦 以 渐 悉 令 灭

zhēnguānqīngjìngguān guǎng dà zhì huì guān
真 观 清 净 观 广 大 智 慧 观

bēi guān jí cí guān chángyuànchángzhānyǎng
悲 观 及 慈 观 常 愿 常 瞻 仰

wú gòu qīng jìng guāng huì rì pò zhū àn
无 垢 清 净 光 慧 日 破 诸 暗

néng fú zāi fēng huǒ pǔ míng zhào shì jiān
能 伏 灾 风 火 普 明 照 世 间

bēi tǐ jiè léi zhèn cí yì miào dà yún
悲 体 戒 雷 震 慈 意 妙 大 云

shù gān lù fǎ yǔ miè chú fán nǎo yàn
澍 甘 露 法 雨 灭 除 烦 恼 焰

zhēngsòngjīngguānchù bù wèi jūn zhèn zhōng
诤 讼 经 官 处 怖 畏 军 阵 中

niàn bǐ guān yīn lì zhòng yuān xī tuì sàn
念 彼 观 音 力 众 冤[301] 悉 退 散

miào yīn guān shì yīn fàn yīn hǎi cháo yīn
妙 音 观 世 音 梵 音 海 潮 音

shèng bǐ shì jiān yīn shì gù xū cháng niàn
胜 彼 世 间 音 是 故 须 常 念

niànniàn wù shēng yí guān shì yīn jìng shèng
念 念 勿 生 疑 观 世 音 净 圣

yú kǔ nǎo sǐ è néng wèi zuò yī hù
于 苦 恼 死 厄 能 为 作 依 怙

jù yī qiè gōng dé cí yǎn shì zhòng shēng
具 一 切 功 德 慈 眼 视 众 生

fú jù hǎi wú liàng shì gù yīng dǐng lǐ
福 聚 海 无 量 是 故 应 顶 礼

ěr shí chí dì pú sà jí cóngzuò qǐ qián bó fó yán shì
尔时，持地菩萨即从座起，前白佛言：“世

zūn ruòyǒuzhòngshēngwén shì guān shì yīn pú sà pǐn zì zài zhī yè pǔ
尊！若有众生闻是观世音菩萨品自在之业、普

301

mén shì xiànshéntōng lì zhě dāng zhī shì rén gōng dé bù shǎo
门示现神通力者，当知是人功德不少。”

fó shuō shì pǔ mén pǐn shí zhòngzhōng bā wàn sì qiānzhòngshēng
佛说是普门品时，众中八万四千众生，

jiē fā wú děngděng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
皆发无等等阿耨多罗三藐三菩提心。

tuó luó ní pǐn dì èr shí liù
陀罗尼品第二十六[302]

ěr shí yàowáng pú sà jí cóngzuò qǐ piāntǎnyòujiān hé
尔时，药王菩萨即从座起，偏袒右肩，合

zhǎngxiàng fó ér bó fó yán shì zūn ruòshànnán zǐ shàn nǚ
掌向佛，而白佛言：“世尊！若善男子、善女

rén yǒunéngshòu chí fǎ huājīng zhě ruò dú sòngtōng lì ruò shū xiě
人，有能受持法华经者，若读诵通利，若书写

jīngjuàn dé jǐ suǒ fú
经卷，得几所福？”

fó gàoyàowáng ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén gòngyǎng
佛告药王：“若有善男子、善女人，供养

bā bǎi wàn yì nà yóu tā héng hé shā děngzhū fó yú rǔ yì yún hé
八百万亿那由他恒河沙等诸佛，于汝意云何，

qí suǒ dé fú nìngwéiduō fǒu
其所得福宁为多不？”

shènduō shì zūn
“甚多！世尊。”

fó yán ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén néng yú shì jīng nǎi
佛言：“若善男子、善女人，能于是经，乃

zhì shòu chí yī sì jù jì dú sòng jiě yì rú shuō xiū xíng gōng dé
至受持一四句偈，读诵解义，如说修行，功德

shènduō
甚多。”

ěr shí yàowáng pú sà bó fó yán shì zūn wǒ jīn dāng yǔ
尔时，药王菩萨白佛言：“世尊！我今当与

shuō fǎ zhě tuó luó ní zhòu yǐ shǒu hù zhī jí shuōzhòuyuē
说法者陀罗尼咒，以守护之。”即说咒曰：

302

ān ěr màn ěr mó nǐ mó mó nǐ zhǐ lì zhē
“安尔一 曼尔二 摩祢三 摩摩祢四 旨隶五 遮

lí dì shē miē shē lǚ duō wěi shān dì
梨303第六 赊诗遮切304 咩莫者切305七 赊履306 多玮八 膻尸连切307 帝九

mù dì mù duō lǚ suō lǚ ē wěi suō lǚ sāng lǚ suō lǚ
目帝十 目多履十一 娑履十二 阿玮娑履十三 桑履十四 娑履

chā yì ē chā yì ē qí nì shān dì shē lǚ tuó là
十五叉裔十六 阿叉裔十七 阿耆膩十八 膻帝十九 赊履二十 陀罗

ní ē lú qié pó suō bò zhè pí chā nì nǐ pí tì ē biàn
尼廿一 阿卢伽婆娑苏奈切 簸蔗毗叉膩廿二 祢毗剃廿三 阿便

duō là nǐ lǚ tì ē dǎn duō bō lì shū dì ōu
哆308逻祢履剃廿四 阿亶多罕切309 哆波隶输地二十五310 欧311

jiū lì móu jiū lì ē là lì bō là lì shǒu jiā cī
究隶廿六 牟究隶廿七 阿罗隶廿八 波罗隶廿九 首迦差初几切三十

ē sān mó sān lǚ fó tuó pí jí lì zhì dì dá mó bō
阿三磨三履三十一 佛陀312 毗吉利袠音侄313 帝三二十 达磨波

lì cī dì sēng qié niè qú shā nǐ pó shè pó shè shū dì
利差猜离切帝三十三 僧伽涅瞿沙祢三十四 婆舍婆舍输地三十五

mànduō là mànduō là chā yè duō yóu lóu duō yóu lóu
曼哆逻三十六 曼哆逻叉夜多三十七 邮音尤314 楼哆三十八 邮楼

duō jiāo shè lüè è chā là è chā yé duō yé ē pó lú
多315憍舍略来加切三十九 恶叉逻四十 恶叉冶多冶四十一 阿婆卢

ē mó rě nà duō yè
四十二阿摩若茬蔗切那多夜四十三

shì zūn shì tuó luó ní shénzhòu liù shí èr yì héng hé shā
“世尊！是陀罗尼神咒，六十二亿恒河沙

děngzhū fó suǒshuō ruò yǒu qīn huǐ cǐ fǎ shī zhě zé wéi qīn huǐ shì zhū
等诸佛所说。若有侵毁此法师者，则为侵毁是诸

303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315

fó yǐ
佛已。”

shí shì jiā móu ní fó zànyàowáng pú sà yán shàn zāi shàn
时，释迦牟尼佛赞药王菩萨言：“善哉！善

zāi yàowáng rǔ mǐnniànyōng hù cǐ fǎ shī gù shuō shì tuó luó ní
哉！药王，汝愍念拥护此法师故，说是陀罗尼，

yú zhūzhòngshēngduōsuǒráo yì
于诸众生多所饶益。”

ěr shí yǒng shī pú sà bó fó yán shì zūn wǒ yì wèiyōng
尔时，勇施菩萨白佛言：“世尊！我亦为拥

hù dú sòngshòu chí fǎ huājīng zhě shuō tuó luó ní ruò cǐ fǎ shī dé
护读诵受持法华经者，说陀罗尼。若此法师得

shì tuó luó ní ruò yè chā ruò luó chà ruò fù dān nà ruò jí zhè
是陀罗尼，若夜叉、若罗刹、若富单那、若吉蔗

[316]ruò jiū pán tú ruò è guǐ děng sì qiú qí duǎn wú néng dé
、若鸠槃荼、若饿鬼等，伺求其短，无能得

biàn jí yú fó qián ér shuōzhòuyuē
便。”即于佛前而说咒曰：

cuó lì mó hē cuó lì yù zhǐ mù zhǐ ē lì
“痤誓螺切隶一 摩诃痤隶二 郁枳音纸三 目枳四 阿隶

ē là pó dì niè lì dì niè lì duō pó dì yī zhì
五 阿罗婆第六 涅隶第七 涅隶多婆第八 伊致者利切[317]

nǐ wéi zhì nǐ zhǐ zhì nǐ niè lì chí nǐ niè lí chí pó dǐ
柅女纸切九韦致柅十 旨致柅十一 涅隶墀柅十二 涅梨墀婆底十三

shì zūn shì tuó luó ní shénzhòu héng hé shā děngzhū fó suǒ
“世尊！是陀罗尼神咒，恒河沙等诸佛所

shuō yì jiē suí xǐ ruòyǒu qīn huǐ cǐ fǎ shī zhě zé wéi qīn huǐ shì
说，亦皆随喜。若有侵毁此法师者，则为侵毁是

zhū fó yǐ
诸佛已。”

ěr shí pí shāméntiānwáng hù shì zhě bó fó yán shì zūn
尔时，毗沙门天王护世者白佛言：“世尊！

wǒ yì wèimǐnniànzhòngshēng yōng hù cǐ fǎ shī gù shuō shì tuó luó
我亦为愍念众生、拥护此法师故，说是陀罗

ní jí shuōzhòuyuē
尼。”即说咒曰：

316

317

ē lí nà lí nóu nà lí ē nà lú nà
“阿梨[318]一 那梨[319]二 嵬那梨[320]三 阿那卢[四] 那
lǚ jū nà lǚ
履[五] 拘那履[六]

shì zūn yǐ shì shénzhòuyōng hù fǎ shī wǒ yì zì dāngyōng
“世尊！以是神咒拥护法师，我亦自当拥
hù chí shì jīng zhě lìng bǎi yóuxún nèi wú zhūshuāihuàn
护持是经者，令百由旬内无诸衰患。”

ěr shí chí guótiānwáng zài cǐ huì zhōng yǔ qiānwàn yì nà yóu
尔时，持国天王在此会中，与千万亿那由
tā qián tà pó zhònggōng jìng wéi rào qián yì fó suǒ hé zhǎng bó fó
他乾闼婆众恭敬围绕，前诣佛所，合掌白佛
yán shì zūn wǒ yì yǐ tuó luó ní shénzhòu yōng hù chí fǎ huā jīng
言：“世尊！我亦以陀罗尼神咒，拥护持法华经
zhě jí shuōzhòuyuē
者。”即说咒曰：

ē qié nǐ qié nǐ qú lì qián tuó lì zhān
“阿伽祢一 伽祢二 瞿利三 乾音虔[321] 陀利四 旃
tuó lì mó dèng qí cháng qiú lì fú lóu shā nǐ è
陀利五 摩蹬音邓[322]耆六 常求利七 浮楼莎柅八 阏音遏
dǐ
底九

shì zūn shì tuó luó ní shénzhòu sì shí èr yì zhū fó suǒ
“世尊！是陀罗尼神咒，四十二亿诸佛所
shuō ruò yǒu qīn huǐ cǐ fǎ shī zhě zé wéi qīn huǐ shì zhū fó yǐ
说。若有侵毁此法师者，则为侵毁是诸佛已。”

ěr shí yǒu luó chà nǚ děng yī míng lán pó èr míng pí lán
尔时，有罗刹女等，一名蓝婆，二名毗蓝
pó sān míng qū chǐ sì mínghuā chǐ wǔ míng hēi chǐ liù míngduō
婆，三名曲齿，四名华齿，五名黑齿，六名多
fà qī míng wú yàn zú bā míng chí yīng luò jiǔ mínggāo dì shí
发，七名无厌足，八名持瓔珞，九名皋[323]帝，十

318
319
320
321
322
323

míngduó yī qiè zhòngshēng jīng qì shì shí luó chà nǚ yǔ guǐ zǐ mǔ
名夺一切众生精气，是十罗刹女，与鬼子母，

bìng qí zǐ jí juànshǔ jù yì fó suǒ tóngshēng bó fó yán shì zūn
并其子及眷属，俱诣佛所，同声白佛言：“世尊！

wǒ děng yì yù yōng hù dú sòngshòu chí fǎ huā jīng zhě chú qí shuāihuàn
我等亦欲拥护读诵受持法华经者，除其衰患。

ruò yǒu sì qiú fǎ shī duǎnzhě lìng bù dé biàn jí yú fó qián ér
若有伺求法师短者，令不得便。”即于佛前，而

shuōzhòuyuē
说咒曰：

yī tí lǔ yī tí mǐn yī tí lǔ ē tí lǔ yī
“伊提履一 伊提泯二 伊提履三 阿提履四 伊

tí lǔ ní lǔ ní lǔ ní lǔ ní lǔ ní lǔ lóu xī
提履五 泥履六 泥履七 泥履八 泥履九 泥履十 楼醯

hūqiè lóu xī lóu xī lóu xī duō xī duō xī duō xī
呼奚切十一 楼醯十二 楼醯十三 楼醯十四 多醯十五 多醯十六 多醯十七

dōu xī nóu xī
兜醯十八 瘣醯十九

nìngshàng wǒ tóu shàng mò nǎo yú fǎ shī ruò yè chā ruò
“宁上我头上，莫恼于法师。若夜叉、若

luó chà ruò è guǐ ruò fù dān nà ruò jí zhè ruò pí tuó luó
罗刹、若饿鬼、若富单那、若吉蔗[324]、若毗陀罗、

ruò qián tuó ruò wū mó lè qié ruò ē bá mó luó ruò yè chā jí zhè
若犍驮、若乌摩勒伽、若阿跋摩罗、若夜叉吉蔗

[325]、若人吉蔗[326]，若热病若一日、若二日、若三日、

ruò sì rì ruò zhì qī rì ruò cháng rè bìng ruò nánxíng ruò nǚ
若四日、若[327]至七日，若常热病，若男形、若女

xíng ruò tóngnánxíng ruò tóng nǚ xíng nǎi zhì mèngzhōng yì fù mò
形、若童男形、若童女形，乃至梦中，亦复莫

nǎo jí yú fó qián ér shuō jì yán
恼。”即于佛前而说偈言：

ruò bú shùn wǒ zhòu nǎo luàn shuō fǎ zhě
若不顺我咒 恼乱说法者

324

325

326

327

tóu pò zuò qī fēn rú ē lí[328] shù zhī
头破作七分 如阿梨树枝

rú shā fù mǔ zuì yì rú yā yóu yāng
如杀父母罪 亦如压油殃

dǒu chèng qī kuáng rén tiáo dá pò sēng zuì
斗秤欺诳人 调达破僧罪

fàn cǐ fǎ shī zhě dānghuò rú shì yāng
犯此法师者 当获如是殃

zhū luó chà nǚ shuō cǐ jì yǐ bó fó yán shì zūn wǒ děng
诸罗刹女说此偈已，白佛言：“世尊！我等

yì dāngshēn zì yōng hù shòu chí dú sòng xiū xíng shì jīng zhě lìng dé
亦当身自拥护受持、读诵、修行是经者，令得

ān wěn lí zhū shuāihuàn xiāozhòng dú yào
安隐，离诸衰患，消众毒药。”

fó gào zhū luó chà nǚ shàn zāi shàn zāi rǔ děngdànnéng
佛告诸罗刹女：“善哉！善哉！汝等但能

yōng hù shòu chí fǎ huāmíngzhě fú bù kě liàng hé kuàngyōng hù jù
拥护受持法华名者，福不可量，何况拥护具

zú shòu chí gòngyǎng jīng juàn huā xiāng yīng luò mò xiāng tú
足受持供养经卷，华、香、璎珞，末香、涂

xiāng shāoxiāng fān gài jì yuè rán[329] zhǒngzhǒngdēng sū[330]
香、烧香，幡盖、伎乐；然种种灯，苏

dēng yóudēng zhū xiāngyóudēng sū mó nà huāyóudēng zhān[331]
灯、油灯、诸香油灯、苏摩那华油灯、薝

bo huāyóudēng pó shī jiā huāyóudēng yōu bō luó huāyóudēng rú
卜华油灯、婆师迦华油灯、优钵罗华油灯，如

shì děng bǎi qiānzhǒnggòngyǎngzhě gāo[332] dì rǔ děng jí juàn shǔ
是等百千种供养者。皋帝！汝等及眷属，

yīngdāngyōng hù rú shì fǎ shī
应当拥护如是法师。”

shuō shì tuó luó ní pǐn shí liù wàn bā qiān rén dé wú shēng fǎ rěn
说是陀罗尼品时，六万八千人得无生法忍。

328

329

330

331

332

miàozhuāngyánwángběn shì pǐn dì èr shí qī

妙 庄 严 王 本事品第二十七[333]

ěr shí fó gàozhū dà zhòng nǎi wǎng gǔ shì guò wú liàng wú

尔时，佛告诸大 众：“乃 往 古世过无 量 无

biān bù kě sī yì ē sēng qí jié yǒu fó míngyún léi yīn sù wánghuā

边不可思议阿 僧 祇劫，有佛 名 云雷音宿 王 华

zhì duōtuó ē qié dù ē luó hē sānmiǎosān fó tuó guómíng

智、多陀阿伽度、阿罗诃、三 藐 三佛陀，国名

guāngmíngzhuāngyán jié míng xǐ jiàn bǐ fó fǎ zhōngyǒuwáng

光 明 庄 严，劫名喜[334]见。彼佛法 中 有 王，

míngmiàozhuāngyán qí wáng fū rénmíngyuē jìng dé yǒu èr zǐ yī

名 妙 庄 严，其 王 夫人名曰净德。有二子，一

míng jìngzàng èr míng jìngyǎn shì èr zǐ yǒu dà shén lì fú dé zhì huì

名净藏，二名净眼。是二子有大神力福德智慧，

jiǔ xiū pú sà suǒxíng zhī dào suǒwèitán bō luó mì shī luó bō luó mì

久修菩萨所行之道，所谓檀波罗蜜、尸罗波罗蜜、

chàn tí bō luó mì pí lí yē bō luó mì chán bō luó mì bō rě

羼提波罗蜜、毗离[335]耶波罗蜜、禅 波罗蜜、般若

bō luó mì fāngbiàn bō luó mì cí bēi xǐ shě nǎi zhì sān shí qī pǐn

波罗蜜、方 便波罗蜜、慈悲喜舍，乃至三十七品

zhù dào fǎ jiē xī míngliǎotōng dá yòu dé pú sà jìng sānmèi rì xīng xiù

助道法皆悉明了通达。又得菩萨净三昧、日星宿

sānmèi jìngguāngsānmèi jìng sè sānmèi jìngzhàomíngsānmèi cháng

三昧、净 光 三昧、净色三昧、净照 明三昧、 长

zhuāngyánsānmèi dà wēi dé zàngsānmèi yú cǐ sānmèi yì xī tōng dá

庄 严三昧、大威德藏三昧，于此三昧亦悉通达。

ěr shí bǐ fó yù yǐn dǎomiàozhuāngyánwáng jí mǐnniàn

“尔时，彼佛欲引导 妙 庄 严 王 及愍念

zhòngshēng gù shuō shì fǎ huājīng shí jìngzàng jìngyǎn èr zǐ dào

众 生 故，说是法华经。时，净藏、净眼二子到

qí mǔ suǒ hé shí zhǐ zhǎozhǎng bó yán yuàn mǔ wǎng yì yún léi yīn

其母所，合十指爪 掌 白言：‘愿 母 往 诣云雷音

333

334

335

sù wánghuā zhì fó suǒ wǒ děng yì dāng shì cóng qīn jìn gòngyǎng
宿王华智佛所，我等亦当侍从，亲近、供养、
lǐ bài suǒ yǐ zhě hé cǐ fó yú yī qiè tiān rén zhòngzhōngshuō fǎ
礼拜。所以者何？此佛于一切天人众中说法
huā jīng yí yīngtīngshòu mǔ gào zǐ yán rǔ fù xìn shòuwàidào
华经，宜应听受。’母告子言：‘汝父信受外道，
shēnzhuó pó luó mén fǎ rǔ děngyīngwǎng bó fù yǔ gòng jù qù
深著婆罗门法，汝等应往白父，与共俱去。’
jìngzàng jìngyǎn hé shí zhǐ zhǎozhǎng bó mǔ wǒ děng shì fǎ wáng zǐ
净藏、净眼合十指爪掌白母：‘我等是法王子，
ér shēng cǐ xié jiàn jiā mǔ gào zǐ yán rǔ děngdāngyōuniàn rǔ fù
而生此邪见家。’母告子言：‘汝等当忧念汝父，
wèixiànshénbiàn ruò dé jiàn zhě xīn bì qīngjìng huòtīng wǒ děngwǎng
为现神变。若得见者，心必清净，或听我等往
zhì fó suǒ yú shì èr zǐ niàn qí fù gù yǒng[336] zài xū kōng gāo
至佛所。’于是二子念其父故，涌在虚空，高
qī duō luó shù xiànzhǒngzhǒngshénbiàn yú xū kōngzhōngxíng zhù
七多罗树，现种种神变。于虚空中行、住、
zuò wò shēnshàngchūshuǐ shēn xià chūhuǒ shēn xià chūshuǐ shēn
坐、卧；身上出水，身下出火；身下出水，身
shàngchūhuǒ huòxiàn dà shēnmǎn xū kōngzhōng ér fù xiànxiǎo xiǎo
上出火；或现大身满虚空中，而复现小，小
fù xiàn dà yú kōngzhōngmiè hū rán zài dì rù dì rú shuǐ lǚ
复现大；于空中灭，忽然在地；入地如水，履
shuǐ rú dì xiàn rú shì děngzhǒngzhǒngshénbiàn lìng qí fù wáng xīn jìng
水如地。现如是等种种神变，令其父王心净
xìn jiě shí fù jiàn zǐ shén lì rú shì xīn dà huān xǐ dé wèi céng
信解。时，父见子神力如是，心大欢喜，得未曾
yǒu hé zhǎngxiàng zǐ yán rǔ děng shī wéi shì shéi shéi zhī dì
有，合掌向子言：‘汝等师为是谁？谁之弟
zǐ ’ èr zǐ bó yán dà wáng bǐ yún léi yīn sù wánghuā zhì fó
子？’二子白言：‘大王！彼云雷音宿王华智佛
jīn zài qī bǎo pú tí shù xià fǎ zuòshàngzuò yú yī qiè shì jiāntiān rén
今在七宝菩提树下法座上坐，于一切世间天人
zhòngzhōngguǎngshuō fǎ huā jīng shì wǒ děng shī wǒ shì dì zǐ ’
众中广说法华经，是我等师，我是弟子。’

336

fù yù zǐ yán wǒ jīn yì yù jiàn rǔ děng shī kě gòng jù wǎng
父语子言：‘我今亦欲见汝等师，可共俱往。’

yú shì èr zǐ cóngkōngzhōng xià dào qí mǔ suǒ hé zhǎng bó mǔ
于是二子从空中下，到其母所，合掌白母：

fù wáng jīn yǐ xìn jiě kān rèn fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
‘父王今已信解，堪任发阿耨多罗三藐三菩提

xīn wǒ děngwèi fù yǐ zuò fó shì yuàn mǔ jiàn tīng yú bǐ fó suǒ
心。我等为父已作佛事，愿母见听，于彼佛所

chū jiā xiū dào
出家修道。’

ěr shí èr zǐ yù chóngxuān qí yì yǐ jì bó mǔ
“尔时，二子欲重宣其意，以偈白母：

yuàn mǔ fàng wǒ děng chū jiā zuò shā mén
愿母放我等　出家作沙门

zhū fó shèn nán zhí wǒ děng suí fó xué
诸佛甚难值　我等随佛学

rú yōu tán bō huā[337] zhí fó fù nán shì
如优昙钵华[337]　值佛复难是

tuō zhū nàn yì nán yuàn tīng wǒ chū jiā
脱诸难亦难　愿听我出家

mǔ jí gàoyán tīng rǔ chū jiā suǒ yǐ zhě hé fó nán zhí
“母即告言：‘听汝出家。所以者何？佛难值

gù
故。’

yú shì èr zǐ bó fù mǔ yán shàn zāi fù mǔ yuàn shí
“于是二子白父母言：‘善哉！父母！愿时

wǎng yì yún léi yīn sù wánghuā zhì fó suǒ qīn jìn gòngyǎng suǒ yǐ zhě
往诣云雷音宿王华智佛所亲近供养。所以者

hé fó nán dé zhí rú yōu tán bō luó huā yòu rú yī yǎn zhī guī zhí
何？佛难得值，如优昙钵罗华，又如一眼之龟值

fú mù kǒng ér wǒ děng sù fú shēnhòu shēng zhí fó fǎ shì gù fù
浮木孔。而我等宿福深厚，生值佛法，是故父

mǔ dāng tīng wǒ děng lìng dé chū jiā suǒ yǐ zhě hé zhū fó nán zhí
母当听我等令得出家。所以者何？诸佛难值，

shí yì nán yù
时亦难遇。’

337

bǐ shí miàozhuāngyánwánghòugōng bā wàn sì qiān rén jiē
“彼时妙 庄 严 王后宫八万四千人，皆

xī kān rèn shòu chí shì fǎ huā jīng jìngyǎn pú sà yú fǎ huā sān mèi jiǔ
悉堪任受持是法华经。净眼菩萨于法华三昧久

yǐ tōng dá jìngzàng pú sà yǐ yú wú liàng bǎi qiānwàn yì jié tōng dá
已通达。净藏菩萨已于无量百千万亿劫通达

lí zhū è qù sān mèi yù lìng yī qiè zhòngshēng lí zhū è qù gù qí
离诸恶趣三昧，欲令一切众 生 离诸恶趣故。其

wáng fū rén dé zhū fó jí sān mèi néng zhī zhū fó mì mì zhī zàng
王夫人得诸佛集三昧， 能知诸佛秘密之藏。

èr zǐ rú shì yǐ fāngbiàn lì shànhuà qí fù lìng xīn xìn jiě
“二子如是以方便力善化其父，令心信解，

hàoyào fó fǎ yú shì miàozhuāngyánwáng yǔ qúnchénjuànshǔ jù jìng
好乐佛法。于是妙 庄 严 王与群臣眷属俱，净

dé fū rén yǔ hòugōng cǎi[338] nǚ juànshǔ jù qí wáng èr zǐ yǔ sì wàn
德夫人与后宫采[338]女眷属俱，其王二子与四万

èr qiān rén jù yī shí gòng yì fó suǒ dào yǐ tóu miàn lǐ zú
二千人俱，一时共诣佛所。到已，头面礼足，

rào fó sān zā què zhù yī miàn
绕佛三匝，却住一面。

ěr shí bǐ fó wèiwángshuō fǎ shì jiào lì xǐ wáng dà
“尔时，彼佛为王说法，示教利喜。王大

huānyuè ěr shí miàozhuāngyánwáng jí qí fū rén jiě jǐngzhēnzhū
欢悦。尔时，妙 庄 严 王及其夫人，解颈真珠

yīng luò jià zhí bǎi qiān yǐ sàn fó shàng yú xū kōngzhōnghuàchéng sì
璎珞价直百千，以散佛上，于虚空中化成四

zhù bǎo tái tái zhōngyǒu dà bǎochuáng fū bǎi qiānwàntiān yī qí
柱宝台，台中有大宝 床 ，敷百千万天衣，其

shàngyǒu fó jié jiā[339] fū zuò fàng dà guāngmíng ěr shí miàozhuāng
上有佛结跏[339]趺坐，放大光明。尔时，妙 庄

yánwángzuò shì niàn fó shēn xī yǒu duānyánshū tè chéng jiù dì
严王作是念：‘佛身希有，端严殊特，成就第

yī wēimiào zhī sè shí yún léi yīn sù wánghuā zhì fó gào sì zhòng
一微妙之色。’时，云雷音宿王华智佛告四众

yán rǔ děngjiàn shì miàozhuāngyánwáng yú wǒ qián hé zhǎng lì fǒu
言：‘汝等见是妙 庄 严 王于我前合掌立不？

338

339

cǐ wáng yú wǒ fǎ zhōngzuò bǐ qiū jīng qín xiū xí zhù fó dào fǎ
此王于我法中作比丘，精勤修习，助佛道法，

dāng dé zuò fó hàosuō luó shùwáng guómíng dà guāng jié míng dà
当得作佛，号娑罗树王，国名大光，劫名大

gāowáng qí suō luó shùwáng fó yǒu wú liàng pú sà zhòng jí wú liàng
高王。其娑罗树王佛，有无量菩萨众及无量

shēngwén qí guópíngzhèng gōng dé rú shì qí wáng jí shí yǐ
声闻，其国平正，功德如是。’其王即时以

guó fù dì yǔ fū rén èr zǐ bìngzhūjuànshǔ yú fó fǎ zhōngchū
国付弟，与夫人、二子并诸眷属，于佛法中出

jiā xiū dào
家修道。

wángchū jiā yǐ yú bā wàn sì qiān suì cháng qín jīng jìn xiū
“王出家已，于八万四千岁常勤精进修

xíngmiào fǎ huājīng guò shì yǐ hòu dé yī qiè jìng gōng dé zhuāngyánsān
行妙法华经。过是已后，得一切净功德庄严三

mèi jí shēng xū kōng gāo qī duō luó shù ér bó fó yán shì zūn
昧，即升虚空，高七多罗树，而白佛言：‘世尊！

cǐ wǒ èr zǐ yǐ zuò fó shì yǐ shéntōngbiànhuàzhuǎn wǒ xié xīn
此我二子，已作佛事，以神通变化转我邪心，

lìng dé ān zhù yú fó fǎ zhōng dé jiàn shì zūn cǐ èr zǐ zhě shì wǒ
令得安住于佛法中得见世尊。此二子者，是我

shàn zhī shí wèi yù fā qǐ sù shì shàngēn ráo yì wǒ gù lái shēng
善知识，为欲发起宿世善根，饶益我故，来生

wǒ jiā
我家。’

ěr shí yún léi yīn sù wánghuā zhì fó gàomiàozhuāngyán
“尔时，云雷音宿王华智佛告妙庄严

wángyán rú shì rú shì rú rǔ suǒyán ruòshànnán zǐ shàn
王言：‘如是!如是！如汝所言。若善男子、善

nǚ rénzhòngshàngēn gù shì shì dé shàn zhī shí qí shàn zhī shí néng
女人种善根故，世世得善知识。其善知识能

zuò fó shì shì jiào lì xǐ lìng rù ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
作佛事，示教利喜，令入阿耨多罗三藐三菩提。

dà wáng dāng zhī shàn zhī shí zhě shì dà yīn yuán suǒ wèihuàdǎo lìng dé
大王，当知善知识者是大因缘，所谓化导令得

jiàn fó fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn dà wáng rǔ jiàn
见佛，发阿耨多罗三藐三菩提心。大王，汝见

cǐ èr zǐ fǒu cǐ èr zǐ yǐ cénggòngyǎng liù shí wǔ bǎi qiānwàn
此二子不？此二子，已曾供养六十五百千万

yì nà yóu tā héng hé shā zhū fó qīn jìn gōngjìng yú zhū fó suǒshòu
亿那由他恒河沙诸佛，亲近恭敬，于诸佛所受

chí fǎ huājīng mǐnniàn xié jiànzhòngshēng lìng zhùzhèngjiàn miào
持法华经，愍念邪见众生，令住正见。’妙

zhuāngyánwáng jí cóng xū kōngzhōng xià ér bó fó yán shì zūn
庄严王即从虚空中下，而白佛言：‘世尊！

rú lái shèn xī yǒu yǐ gōng dé zhì huì gù dǐngshàngròu jì guāngmíng
如来甚希有，以功德智慧故，顶上肉髻光明

xiǎnzhào qí yǎnchángguǎng ér gànqīng sè méijiānháoxiàng bái rú kē
显照，其眼长广而绀青色，眉间毫相白如珂

yuè chǐ bái qí mì chángyǒuguāngmíng chún sè chì hǎo rú pín pó guǒ
月，齿白齐密常有光明，唇色赤好如频婆果[340]，

ěr shí miàozhuāngyánwángzàn tàn fó rú shì děng wú liàng
“尔时，妙庄严王赞叹佛如是等无量

bǎi qiānwàn yì gōng dé yǐ yú rú lái qián yī xīn hé zhǎng fù bó
百千万亿功德已，于如来前，一心合掌，复白

fó yán shì zūn wèi céngyǒu yě rú lái zhī fǎ jù zú chéng jiù
佛言：‘世尊！未曾有也。如来之法，具足成就

bù kě sī yì wēimiàogōng dé jiào jiè suǒxíng ān wěnkuàishàn
不可思议微妙功德，教戒[341]所行，安隐快善。

wǒ cóng jīn rì bú fù zì suí xīn xíng bù shēng xié jiàn jiāomàn chēn
我从今日不复自随心行，不生邪见、憍慢、瞋

huì zhū è zhī xīn shuō shì yǔ yǐ lǐ fó ér chū
恚诸恶之心。’说是语已，礼佛而出。”

fó gào dà zhòng yú yì yún hé miàozhuāngyánwáng qǐ yì
佛告大众：“于意云何，妙庄严王岂异

rén hū jīn huā dé pú sà shì qí jìng dé fū rén jīn fó qiánguāng
人乎？今华德菩萨是。其净德夫人，今佛前光

zhàozhuāngyánxiàng pú sà shì āi mǐnmiàozhuāngyánwáng jí zhūjuàn
照庄严相菩萨是。哀愍妙庄严王及诸眷

shǔ gù yú bǐ zhōngshēng qí èr zǐ zhě jīn yàowáng pú sà yào
属故，于彼中生。其二子者，今药王菩萨、药

340

341

shàng pú sà shì shì yàowáng yàoshàng pú sà chéng jiù rú cǐ zhū
上菩萨是。是药王、药上菩萨，成就如此诸
dà gōng dé yǐ yú wú liàng bǎi qiānwàn yì zhū fó suǒ zhí zhòng dé
大功德，已于无量百千万亿诸佛所植[342]众德
běn chéng jiù bù kě sī yì zhūshàngōng dé ruò yǒu rén shí shì èr pú
本，成就不可思议诸善功德。若有人识是二菩
sà míng zì zhě yī qiè shì jiān zhū tiān rén mín yì yīng lǐ bài
萨名字者，一切世间诸天人民亦应礼拜。”

fó shuō shì miàozhuāngyánwángběn shì pǐn shí bā wàn sì qiān
佛说是妙庄严王本事品时，八万四千
rén yuǎnchén lí gòu yú zhū fǎ zhōng dé fǎ yǎn jìng
人远尘离垢，于诸法中得法眼净。

pǔ xián pú sà quàn fā pǐn dì èr shí bā
普贤菩萨劝发品第二十八[343]

ěr shí pǔ xián pú sà yǐ zì zài shéntōng lì wēi dé míngwén
尔时，普贤菩萨以自在神通力，威德名闻，
yǔ dà pú sà wú liàng wú biān bù kě chēngshǔ cóngdōngfāng lái suǒ
与大菩萨无量无边不可称数，从东方来。所
jīng zhū guó pǔ jiē zhèndòng yù bǎoliánhuā zuò wú liàng bǎi qiānwàn
经诸国普皆震动，雨宝莲华，作无量百千万
yì zhǒngzhǒng jì yuè yòu yǔ wú shù zhū tiān lóng yè chā qián
亿种种伎乐。又与无数诸天、龙、夜叉、乾
tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén
闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、
fēi rén děng dà zhòngwéi rào gè xiànwēi dé shéntōng zhī lì dào suō
非人等大众围绕，各现威德神通之力，到娑
pó shì jiè qí shé jué shānzhōng tóu miàn lǐ shì jiā móu ní fó yòu
婆世界耆阇崛山中，头面礼释迦牟尼佛，右
rào qī zā bó fó yán shì zūn wǒ yú bǎowēi dé shàngwáng fó
绕七匝，白佛言：“世尊，我于宝威德上王佛
guó yáowén cǐ suō pó shì jiè shuō fǎ huājīng yǔ wú liàng wú biān bǎi
国，遥闻此娑婆世界说法华经，与无量无边百

342

343

qiānwàn yì zhū pú sà zhònggòng lái tīngshòu wéi[344] yuàn shì zūn dāng
千万亿诸菩萨众共来听受，惟愿世尊当
wèishuō zhī ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yú rú lái mièhòu yún
为说之。若善男子、善女人，于如来灭后，云
hé néng dé shì fǎ huājīng
何能得是法华经？”

fó gào pǔ xián pú sà ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén chéng jiù
佛告普贤菩萨：“若善男子、善女人成就
sì fǎ yú rú lái mièhòudāng dé shì fǎ huājīng yī zhě wéizhū fó
四法，于如来灭后当得是法华经。一者，为诸佛
hù niàn èr zhě zhí[345] zhòng dé běn sānzhě rù zhèngdìng jù
护念；二者，植众德本；三者，入正定聚；
sì zhě fā jiù yī qiè zhòngshēng zhī xīn shànnán zǐ shàn nǚ rén
四者，发救一切众生之心。善男子、善女人，
rú shì chéng jiù sì fǎ yú rú lái mièhòu bì dé shì jīng
如是成就四法，于如来灭后必得是经。”

ěr shí pǔ xián pú sà bó fó yán shì zūn yú hòu wǔ bǎi suì
尔时，普贤菩萨白佛言：“世尊！于后五百岁
zhuó è shì zhōng qí yǒushòu chí shì jīng diǎnzhě wǒ dāngshǒu hù
浊恶世中，其有受持是经典者，我当守护，
chú qí shuāihuàn lìng dé ān wěn shǐ wú sì qiú dé qí biànzhě ruò
除其衰患，令得安隐，使无伺求得其便者。若
mó ruò mó zǐ ruò mó nǚ ruò mó mín ruò wéi mó suǒzhuózhě
魔、若魔子、若魔女、若魔民、若为魔所著者，
ruò yè chā ruò luó chà ruò jiū pán tú ruò pí shè shé ruò jí zhè
若夜叉、若罗刹、若鸠槃茶、若毗舍阇、若吉蔗
[346]ruò fù dān nà ruò wéi tuó luó děngzhū nǎo rén zhě jiē bù dé biàn
、若富单那、若韦陀罗等诸恼人者，皆不得便。
shì rén ruò xíng ruò lì dú sòng cǐ jīng wǒ ěr shí chéng liù yá bái xiàng
是人若行若立读诵此经，我尔时乘六牙白象
wáng yǔ dà pú sà zhòng jù yì qí suǒ ér zì xiànshēn gòngyǎng
王，与大菩萨众俱诣其所，而自现身，供养
shǒu hù ān wèi qí xīn yì wèigòngyǎng fǎ huājīng gù shì rén ruò
守护，安慰其心，亦为供养法华经故。是人若

344

345

346

zuò sī wéi cǐ jīng ěr shí wǒ fù chéng bái xiàng wáng xiàn qí rén qián
坐思惟此经，尔时，我复乘白象王现其人前。

qí rén ruò yú fǎ huā jīng yǒu suǒ wàng shī yī jù yī jì wǒ dāng jiào zhī
其人若于法华经有所忘失一句一偈，我当教之，

yǔ gòng dú sòng huán lìng tōng lì ěr shí shòu chí dú sòng fǎ huā jīng
与共读诵，还令通利。尔时，受持读诵法华经

zhě dé jiàn wǒ shēnshèn dà huān xǐ zhuǎn fù jīng jìn yǐ jiàn wǒ gù
者，得见我身甚大欢喜，转复精进。以见我故，

jí dé sān mèi jí tuó luó ní míng wéi xuán tuó luó ní bǎi qiānwàn yì
即得三昧及陀罗尼，名为旋陀罗尼、百千万亿

xuán tuó luó ní fǎ yīn fāng biàn tuó luó ní dé rú shì děng tuó luó ní
旋陀罗尼、法音方便陀罗尼，得如是等陀罗尼。

shì zūn ruò hòu shì hòu wǔ bǎi suì zhuó è shì zhōng bǐ qiū
“世尊！若后世后五百岁浊恶世中，比丘、

bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí qiú suǒ zhě shòu chí zhě dú
比丘尼、优婆塞、优婆夷，求索者、受持者、读

sòng zhě shū xiě zhě yù xiū xí shì fǎ huā jīng yú sān qī rì zhōng
诵者、书写者，欲修习是法华经，于三七日中，

yīng yī xīn jīng jìn mǎn sān qī rì yǐ wǒ dāng chéng liù yá bái xiàng
应一心精进。满三七日已，我当乘六牙白象，

yǔ wú liàng pú sà ér zì wéi rào yǐ yī qiè zhòng shēng suǒ xǐ[347] jiàn
与无量菩萨而自围绕，以一切众生所喜[347]见

shēn xiàn qí rén qián ér wèi shuō fǎ shì jiào lì xǐ yì fù yǔ
身，现其人前，而为说法，示教利喜，亦复与

qí tuó luó ní zhòu dé shì tuó luó ní gù wú yǒu fēi rén néng pò huài
其陀罗尼咒，得是陀罗尼故，无有非人能破坏

zhě yì bù wéi nǚ rén zhī suǒ huòluàn wǒ shēn yì zì cháng hù shì rén
者，亦不为女人之所惑乱，我身亦自常护是人。

wéi[348] yuàn shì zūn tīng wǒ shuō cǐ tuó luó ní zhòu jí yú fó qián ér
惟[348]愿世尊听我说此陀罗尼咒。”即于佛前而

shuō zhòu yuē
说咒曰：

ē tán dì[一][349] tán tuó pó dì[二] tán tuó pó dì[三] tán tuó
“阿檀地[一][349]檀陀婆地[二]檀陀婆帝[三]檀陀

347

348

349 ；

jiū shè lì tán tuó xiū tuó lì xiū tuó lì xiū tuó là pó dǐ
鸠舍隶四 檀陀修陀隶五 修陀隶六 修陀罗婆底七

fó tuó bō shān nǐ sà pó tuó là ní ē pó duō ní sà pó pó shā
佛驮波膻祢八 萨婆陀罗尼阿婆多尼九 萨婆婆沙

ē pó duō ní xiū ē pó duō ní sēng qié pó lǚ chā ní sēng qié
阿婆多尼十 修阿婆多尼十一 僧伽婆履叉尼十二 僧伽

niè qié tuó ní ē sēng qí sēng qié pó qié dì dì lì ē duò
涅伽陀尼十三 阿僧祇十四 僧伽婆伽地十五 帝隶阿惰

sēng qié dōu lüè ē là dì bō là dì sà pó sēng qié dì sān
僧伽兜略卢遮切 阿罗帝波350 罗帝十六 萨婆僧伽地351 三

mó dì qié lán dì sà pó dá mó xiū bō lì chà dì sà pó sà duǒ
摩地伽兰地十七 萨婆达磨修波利刹帝十八 萨婆萨埵

lóu tuó jiāo shè lüè ē nóu qié dì xīn ē pí jí lì dì dì
楼驮憍舍略阿耨伽地十九 辛阿毗吉利地帝二十

shì zūn ruò yǒu pú sà dé wén shì tuó luó ní zhě dāng zhī pǔ
“世尊！若有菩萨得闻是陀罗尼者，当知普

xián shén tōng zhī lì ruò fǎ huā jīng xíng yán fú tí yǒu shòu chí zhě
贤神通之力。若法华经行阎浮提，有受持者，

yīng zuò cǐ niàn jiē shì pǔ xián wēi shén zhī lì ruò yǒu shòu chí
应作此念：‘皆是普贤威神之力。’若有受持、

dú sòng zhèng yì niàn jiě qí yì qù rú shuō xiū xíng dāng zhī shì
读诵、正忆念、解其义趣、如说修行，当知是

rén xíng pǔ xián xíng yú wú liàng wú biān zhū fó suǒ shēn zhòng shàn gēn wéi
人行普贤行，于无量无边诸佛所深种善根，为

zhū rú lái shǒu mó qí tóu ruò dàn shū xiě shì rén mìng zhōng dāng shēng
诸如来手摩其头。若但书写，是人命终当生

dāo lì tiān shàng shì shí bā wàn sì qiān tiān nǚ zuò zhòng jì yuè ér lái
忉利天上，是时八万四千天女作众伎乐而来

yíng zhī qí rén jí zhuó qī bǎo guān yú cǎi nǚ zhōng yú lè kuài lè
迎之，其人即著七宝冠，于采352女中娱乐快乐；

hé kuàng shòu chí dú sòng zhèng yì niàn jiě qí yì qù rú shuō
何况受持、读诵、正忆念、解其义趣、如说

xiū xíng ruò yǒu rén shòu chí dú sòng jiě qí yì qù shì rén mìng
修行！若有人受持、读诵、解其义趣，是人命

350

351

352

zhōngwéiqiān fó shòushǒu lìng bù kǒng bù bú duò è qù jí wǎng
终为千佛授手，令不恐怖、不堕恶趣，即往
dōushuàitiānshàng mí lè pú sà suǒ mí lè pú sà yǒusān shí èr xiàng
兜率天上弥勒菩萨所。弥勒菩萨有三十二相
dà pú sà zhòngsuǒgòngwéirào yǒu bǎi qiānwàn yì tiān nǚ juànshǔ ér
大菩萨众所共围绕，有百千万亿天女眷属，而
yú zhōngshēng yǒu rú shì děnggōng dé lì yì shì gù zhì zhěyīngdāng
于中生。有如是等功德利益，是故智者应当
yī xīn zì shū ruò shǐ rén shū shòu chí dú sòng zhèng yì niàn
一心自书，若使人书，受持、读诵、正忆念、
rú shuō xiū xíng
如说修行。

shì zūn wǒ jīn yǐ shéntōng lì gù shǒu hù shì jīng yú
“世尊！我今以神通力故，守护是经，于
rú lái mièhòuyán fú tí nèi guǎnglìng liú bù shǐ bú duàn jué
如来灭后阎浮提内，广令流布，使不断绝。”

ěr shí shì jiā móu ní fó zànyán shàn zāi shàn zāi pǔ
尔时，释迦牟尼佛赞言：“善哉！善哉！普
xián rǔ néng hù zhù shì jīng lìngduōsuǒzhòngshēng ān lè lì yì rǔ
贤，汝能护助是经，令多所众生安乐利益。汝
yǐ chéng jiù bù kě sī yì gōng dé shēn dà cí bēi cóng jiǔ yuǎn lái
已成就不可思议功德，深大慈悲，从久远来
fā ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí yì ér néngzuò shì shéntōng zhī
发阿耨多罗三藐三菩提意，而能作是神通之
yuàn shǒu hù shì jīng wǒ dāng yǐ shéntōng lì shǒu hù néngshòu chí
愿，守护是经。我当以神通力，守护能受持
pǔ xián pú sà míngzhě
普贤菩萨名者。

pǔ xián ruò yǒushòu chí dú sòng zhèng yì niàn xiū xí
“普贤，若有受持、读诵、正忆念、修习、
shū xiě shì fǎ huā jīng zhě dāng zhī shì rén zé jiàn shì jiā móu ní fó rú
书写是法华经者，当知是人则见释迦牟尼佛，如
cóng fó kǒuwén cǐ jīng diǎn dāng zhī shì réngòngyǎng shì jiā móu ní fó
从佛口闻此经典，当知是人供养释迦牟尼佛，
dāng zhī shì rén fó zànshàn zāi dāng zhī shì rén wéi shì jiā móu ní fó
当知是人佛赞善哉，当知是人为释迦牟尼佛
shǒu mó qí tóu dāng zhī shì rén wéi shì jiā móu ní fó yī zhī suǒ fù
手摩其头，当知是人为释迦牟尼佛衣之所覆。

rú shì zhī rén bú fù tānzhuó shì lè bú hàowàidào jīng shū shǒu bǐ
如是之人，不复贪著世乐，不好外道经书手笔，

yì fù bù xǐ qīn jìn qí rén jí zhū è zhě ruò tú ér ruò xù zhūyáng
亦复不喜亲近其人及诸恶者，若屠儿、若畜猪羊

jī gǒu ruò liè shī ruòxuànmài nǚ sè shì rén xīn yì zhì zhí yǒu
鸡狗、若猎师、若衒卖女色。是人心意质直，有

zhèng yì niàn yǒu fú dé lì shì rén bù wéisān dú suǒnǎo yì bù
正忆念，有福德力。是人不为三毒所恼，亦[353]不

wéi jí dù wǒ màn xié màn zēngshàngmànsuǒnǎo shì rénshǎo
为嫉妒、我慢、邪慢、增上慢所恼。是人少

yù zhī zú néng xiū pǔ xián zhī xíng
欲知足，能修普贤之行。

pǔ xián ruò rú lái mièhòuhòu wǔ bǎi suì ruòyǒu rén jiànshòu
“普贤，若如来灭后后五百岁，若有人见受

chí dú sòng fǎ huājīng zhě yīngzuò shì niàn cǐ rén bù jiǔ dāng yì
持、读诵法华经者，应作是念：‘此人不久当诣

dàochǎng pò zhū mó zhòng dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
道场，破诸魔众，得阿耨多罗三藐三菩提，

zhuàn fǎ lún jī fǎ gǔ chuī fǎ luó yù fǎ yǔ dāngzuòtiānrén
转法轮，击法鼓，吹法螺，雨法雨，当坐天人

dà zhòngzhōng shī zǐ fǎ zuòshàng
大众中师子法座上。’

pǔ xián ruò yú hòu shì shòu chí dú sòng shì jīng diǎnzhě shì
“普贤，若于后世受持读诵是经典者，是

rén bú fù tānzhuó yī fú wò jù yǐn shí zī shēng zhī wù suǒ
人不复贪著衣服、卧具、饮食、资生之物，所

yuàn bù xū yì yú xiàn shì dé qí fú bào ruò yǒu rén qīng huǐ zhī
愿不虚，亦于现世得其福报。若有人轻毁之，

yán rǔ kuángrén ěr kōngzuò shì xíng zhōng wú suǒhuò rú shì
言：‘汝狂人耳，空作是行，终无所获。’如是

zuì bào dāng shì shì wú yǎn ruòyǒugòngyǎngzàn tàn zhī zhě dāng yú
罪报，当世世无眼。若有供养赞叹之者，当于

jīn shì dé xiànguǒbào ruò fù jiànshòu chí shì jīng zhě chū qí guò è
今世得现果报。若复见受持是经者，出其过恶，

ruò shí ruò bù shí cǐ rénxiàn shì dé bái lài bìng ruò qīngxiào zhī zhě
若实若不实，此人现世得白癞病。[354]若轻笑之者，

353

354

dāng shì shì yá chǐ shū quē chǒu chún píng bí shǒu jiǎo liáo lì yǎn mù
当世世牙齿踈缺，丑唇平鼻，手脚缭戾，眼目

jiǎo lài shēn tǐ chòu huì è chuāng nóng xuè shuǐ fù duǎn qì
角睐，身体臭秽，恶疮、脓血、水腹、短气、

zhū è zhòng bìng shì gù pǔ xián ruò jiàn shòu chí shì jīng diǎn zhě
诸恶重病。是故，普贤，若见受持是经典者，

dāng qǐ yuǎn yíng dāng rú jìng fó
当起远迎，当如敬佛。”

shuō shì pǔ xián quàn fā pǐn shí héng hé shā děng wú liàng wú biān
说是普贤劝发品时，恒河沙等无量无边

pú sà dé bǎi qiān wàn yì xuán tuó luó ní sān qiān dà qiān shì jiè wēi
菩萨得百千万亿旋陀罗尼，三千大千世界微

chén děng zhū pú sà jù pǔ xián dào
尘等诸菩萨具普贤道。

fó shuō shì jīng shí pǔ xián děng zhū pú sà shè lì fú děng zhū
佛说是经时，普贤等诸菩萨，舍利弗等诸

shēng wén jí zhū tiān lóng rén fēi rén děng yī qiè dà huì
声闻，及诸天、龙、人、非人等，一切大会，

jiē dà huān xǐ shòu chí fó yǔ zuò lǐ ér qù
皆大欢喜，受持佛语，作礼而去。

妙法莲华经卷第七

zàn
赞

miào yīn guān yīn jiù kǔ xún shēng jìng zàng jìng yǎn zhuǎn xié
妙音观音．救苦寻声．净藏净眼转邪

xīn pǔ xián hèng yuàn shēn sì fǎ cháng qīn wàn gǔ yǒng wéi zhēn
心．普贤行愿深．四法常钦．万古永为箴．

ná mó fǎ huā huì shàng fó pú sà
南無法华会上佛菩萨

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù
南谟喝啰怛那。哆啰夜耶。佉啰佉啰。俱住
jù zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng
俱住。摩啰摩啰虎啰。吽。贺贺。苏怛拏。吽。
pō mò ná suō pó hē
泼抹拏。娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán hā là
唵.娑摩啰.娑摩啰.弥摩 曩 .萨哈啰.摩诃咱哈啰
hòng
吽.

huí xiàng fā yuàn
回向发愿

zhì xīn chàn huǐ wǒ yǔ yī qiè zhòngshēng cóng wú
志心忏悔。我与一切众生，从无
shǐ lái mí shī zhēn xīn liú zhuǎnshēng sǐ liù gēn zuì zhàng wú
始来，迷失真心，流转生死，六根罪障，无
liàng wú biān yuánmiào fó shèng wú yǐ kāi jiě yī qiè suǒ yuàn
量无边，圆妙佛乘，无以开解，一切所愿，
bù dé xiànqián wǒ jīn dú sòngmiào fǎ huājīng yǐ cǐ shàngēn fā
不得现前。我今读诵妙法华经，以此善根，发
lù hēi è guò xiàn wèi lái sān yè suǒzào wú biānzhòng zuì jiē
露黑恶，过、现、未来三业所造无边重罪，皆
dé xiāomiè shēn xīn qīngjìng huòzhàngjuānchú fú zhì zhuāngyán
得消灭，身心清净，惑障蠲除，福智庄严，
jìng yīn zēngzhǎng zì tā hèngyuàn sù dé yuánchéng yuànzhū rú lái
净因增长，自他行愿速得圆成。愿诸如来
cháng zài shuō fǎ suǒ yǒu gōng dé qǐ suí xǐ xīn huí xiàng pú tí
常在说法，所有功德起随喜心，回向菩提，
zhèngcháng lè guǒ mìngzhōng zhī rì zhèngniànxiànqián miànjiàn mí
证常乐果。命终之日，正念现前，面见弥
tuó jí zhūshèngzhòng yī chà nà qǐng shēngliánhuāzhōng pǔ yuàn
陀及诸圣众，一刹那顷，生莲华中。普愿
zhòngshēng jù chéng fó dào
众生，俱成佛道。

ná mó fó ná mó fǎ ná mósēng
南無佛 南無法 南無僧

ná mó shì jiā móu ní fó
南無釋迦牟尼佛

ná mómiào fǎ liánhuājīng
南無妙法蓮华经

ná mówén shū shī lì pú sà
南無文殊师利菩萨

ná mó pǔ xián pú sà
南無普贤菩萨

huí xiàng jì
回向偈

sòng jīng gōng dé shū shèng hèng
诵经功德殊胜行

wú biān shèng fú jiē huí xiàng
无边胜福皆回向

pǔ yuàn fǎ jiè zhū zhòng shēng
普愿法界诸众生

sù wǎng wú liàng guāng fó chà
速往无量光佛刹

shí fāng sān shì yī qiè fó
十方三世一切佛

yī qiè pú sà mó hē sà
一切菩萨摩诃萨

wén shū pǔ xián guān zì zài
文殊普贤观自在

mó hē bō rě bō luó mì
摩诃般若波罗蜜

huí xiàng jì
回向偈

;

yuàn yǐ cǐ gōng dé
愿以此功德

zhuāng yán fó jìng dù
庄严佛净土

shàng bào sì chóng ēn
上报四重恩

xià jì sān tú kǔ
下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě
若有见闻者

xī fā pú tí xīn
悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn
尽此一报身

tóng shēng jí lè guó
同生极乐国

sān guī yī

三皈依

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú

自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无

shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng

上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，

zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng

智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，

yī qiè wú ài hé nánshèngzhòng

一切无碍。和南圣众。

南无护法韦驮尊天菩萨

